ಭಾನುವಾರ, ಜನವರಿ 26, 2025 | ₹ 7.00
www.prajavani.net
prajavani.net prajavani prajavani prajavani

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ

ಅತ್ಯಂತ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ಕನ್ನಡ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ

ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕು
ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸರ್ ಪುಟ್ಟಣ್ಣಚೆಟ್ಟಿ ಪುರಭವನದಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತದಾರರ ದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನೂತನ ಮತದಾರರೊಬ್ಬರು ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರು

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ
ಕ್ಲಾಸಿಫೈಡ್ಸ್
ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತ
email: dhclassifieds@deccanherald.co.in
ಜಾಹೀರಾತುಗಳಿಗಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ:
080-45557160/ 162/ 163/ 164/ 9845114560 / 9731810277/ 9886213331

PUBLIC NOTICE

PUBLIC NOTICE

This is to inform the general public that my client intends to purchase the immovable property mentioned and described in the schedule below from **Sri. Ravi Kodihalli**, son of Sri. Chikka Ramaiah, (hereafter referred to as "Owner"). The Owner represents that the Schedule Property is free from any encumbrance, mortgage, charge, lien or litigation and he has not entered into any sort of agreement/MOU/ Deeds etc., for sale/transfer of the Schedule Property. Any person/s having any objection, claim, right, title and/or interest with respect to the Schedule Property or any part or portion thereof by way of sale, conveyance, acquisition, partition, transfer, memorandum of understanding, exchange, mortgage, pledge, charge, encumbrance, inheritance, succession, lease, easement or demand or objections or claims of any nature whatsoever for the proposed transaction shall lodge their claim(s)/objection(s)/ demand(s) with the undersigned supported by documentary evidence **within Fifteen (15) days** from the date of publication of this notice failing which, my client shall proceed with the above-mentioned transaction as though there are no claim(s)/objection(s)/ demand(s) to the proposed transaction.

SCHEDULE

All the piece and parcel of the agricultural land bearing Survey No. 49/2, measuring 20 guntas, situated at Sonnappanahalli Village, Kasaba Hobli, Doddaballapura Taluk, Bengaluru Rural District, Bengaluru and is bounded on the:

East by : Adinarayana Hosahalli Village Boundary;
West by : Property bearing Survey No. 49/5;
North by : Property bearing Survey No. 49/1;
South by: Road.

Vinay K.S., Advocate,
Vinay Kademane & Associates
307, 3rd floor, Prestige Centre Point, No.7/49, Edward Road, Bengaluru-560001
Ph.: 080-22863885
email : vinay@vinaykademane.in
Place : Bengaluru
Date : 25-01-2025

ಫಾರ್ಮ್ ನಂ. URC-2

ಕಾಯಿದೆಯ XXI ಅಧ್ಯಾಯದ ಭಾಗ I ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೋಂದಣಿ ಕುರಿತು ಸೂಚನೆ ನೀಡುವ ಜಾಹೀರಾತು
[ಕಂಪನೀಸ್ ಆಕ್ಟ್, 2013 ರ ಸೆಕ್ಷನ್ 374(ಬಿ) ಮತ್ತು ನಿಯಮ 4(1) ರ ಪ್ರಕಾರ ಕಂಪನಿಗಳು (ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಲು ಅಧಿಕಾರ) ನಿಯಮಗಳು, 2014]

1. ಕಂಪನಿಗಳ ಕಾಯಿದೆ, 2013, (ದಿ ಆಕ್ಟ್) ಸೆಕ್ಷನ್ 366 ರ ಉಪ-ವಿಭಾಗ (2) ರ ಅನುಸಾರವಾಗಿ CRC ಯಲ್ಲಿನ ಬೆಂಗಳೂರು, ಕರ್ನಾಟಕ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ಗೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ **ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸೂಪರ್ ಸ್ಪೆಷಾಲಿಟಿ ಹಾಸ್ಪಿಟಲ್**, ಕಂಪನಿಗಳ ಕಾಯಿದೆ 2013 ರ XXI ಅಧ್ಯಾಯದ ಭಾಗ I ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಷೇರುಗಳ ಮೂಲಕ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಕಂಪನಿಯಾಗಿ ಆಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಸೂಚನೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
2. ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಕಂಪನಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು ಈ ಕಳಗಿನಂತಿವೆ:–

ಎ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು, ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ರೋಗನಿರ್ಣಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ರಕ್ತ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ರೋಗನಿರೋಧಕ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ವೈದ್ಯಕೀಯ, ಔಷಧಾಲಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಂಗಳು, ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ಪುನರ್ವಸತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯಗಳು, ಪಾಲಿಕ್ಲಿನಿಕ್‌ಗಳು, ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಲು, ಸ್ಥಾಪಿಸಲು, ನಡೆಸಲು, ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಮತ್ತು ರೋಗಿಗಳು ಹಾಗೂ ಅವರ ಸಹಾಯಕರು ಮತ್ತು ಇತರರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತ ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಲು ಅಥವಾ ಒದಗಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಲಹೆಗಾರರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಯಿಸಲು ಮತ್ತು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಭಾರತ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೃತ್ತಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು.

ಬಿ. ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ದಾದಿಯರು, ಶುಶ್ರೂಷಕಿಯರು, ವೈದ್ಯರು, ಪ್ಯಾರಾ-ಮೆಡಿಕಲ್ ತಂತ್ರಜ್ಞರು, ಇತರ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೃತ್ತಿಪರರು ಮತ್ತು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ನಿರ್ವಾಹಕರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ನೀಡಲು ಮತ್ತು ಕಂಪನಿಯು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸೂಚಿಸುವ ಅಥವಾ ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಡಿಪ್ಲೋಮಾಗಳು ಅಥವಾ ಮಾನ್ಯತೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಮತ್ತು ದಾದಿಯರನ್ನು ಹೊರಗುತ್ತಿಗೆ ಮತ್ತು ಹೊರಸೇವೆ, ವೈದ್ಯರು, ಪ್ಯಾರಾ-ಮೆಡಿಕಲ್ ತಂತ್ರಜ್ಞರು ಮತ್ತು ಇತರ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೃತ್ತಿಪರರು ಭಾರತ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದದ/ ಒಪ್ಪಂದೇತರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಶಿಕ್ಷಣ/ತರಬೇತಿ ಒದಗಿಸುವುದು.

ಸಿ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು, ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿಗಳು, ಕ್ಲಿನಿಕ್‌ಗಳು, ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು, ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು, ಸ್ಥಾಪಿಸಲು, ನಿರ್ವಹಿಸಲು, ಆಮದು ಹಾಗೂ ರಫ್ತು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು, ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು, ಆಮದು ಹಾಗೂ ರಫ್ತು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಲು ಮತ್ತು ವ್ಯವಹರಿಸಲು, ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು, ಔಷಧಗಳು, ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸಾ ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಔಷಧಗಳು, ಖರೀದಿ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟಮಾಡುವುದು.

ಡಿ. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಸೂಪರ್ ಸ್ಪೆಷಾಲಿಟಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು, ಔಷಧಾಲಯಗಳು, ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯಗಳು, ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆಗಾರರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು, ಸಲಹೆಗಾರರಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.

3. ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಕಂಪನಿಯ ಕರಡು ಒಪ್ಪಂದ (ಮೆಮೊರಾಂಡಮ್) ಮತ್ತು ಆರ್ಟಿಕಲ್ಸ್ ಆಫ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ನಂ. 731, ಸೈಟ್ ಸಂಖ್ಯೆ 301, 3ನೇ ಅಡ್ಡ ರಸ್ತೆ, ಹೊಸ ಬಡಾವಣೆ, ಕೆ.ಆರ್. ಪುರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು-560036, ಕರ್ನಾಟಕ, ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು.
4. ಈ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಆಕ್ಷೇಪಿಸುವ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತಮ್ಮ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನು **ಕೇಂದ್ರೀಯ ನೋಂದಣಿ ಕೇಂದ್ರ (CRC), ಇಂಡಿಯನ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಅಫೇರ್ಸ್ (IICA), ಪ್ಲಾಟ್ ನಂ.6, 7, 8, ಸೆಕ್ಟರ್ 5 ನಲ್ಲಿನ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ಗೆ ಲಿಖಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಸೂಚನೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. IMT ಮನೇಸರ್, ಜಿಲ್ಲೆ ಗುರ್ಗಾಂವ್ (ಹರಿಯಾಣ), ಪಿನ್ ಕೋಡ್ – 122050,** ಈ ಸೂಚನೆಯ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ದಿನಗಳೊಳಗೆ, ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದಿಗೆ ಮೇಲಿನ ನೋಂದಾಯಿತ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

M/s. ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸೂಪರ್ ಸ್ಪೆಷಾಲಿಟಿ ಹಾಸ್ಪಿಟಲ್ ಪರವಾಗಿ (ಪಾಲುದಾರಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ)
ಡಿ.ಜಯಮಾಲಾ ಪಾಲುದಾರರು
ಸ್ಥಳ: ಬೆಂಗಳೂರು, ದಿನಾಂಕ: 25–01–2025

PARIJATHA EDUCATIONAL SOCIETY (R)
Shivaramaiah Garden, Venkateshpura, Bengaluru-560 045

WANTED TEACHING STAFF
Wanted the following Teaching Staff for English Medium Aided Primary and High School from the Acadmic Year 2025-26.
- Primary School : 5 Vacancy - Qualification D.Ed.
- High School : B.Sc, B.Ed(Cbz)-01, PCM-01, BA,B.Ed -1, Phy-Edn (B.P.Ed)-01.

* Attractive salary will be paid till the approval of appointment.

Apply to The Secretary before 05-02-2025 & attend the Interview On 08-02-2025 (Saturday) at 9.00 am. Mobile: No:- 9341245718

Aureus University
SCHOOL OF MEDICINE
MEDICAE MANUS

Rank: Lecturer, Associate Professor, Assistant Professor and Professor

Aureus University School of Medicine has currently openings for the faculty in the basic medical sciences at our Aruba campus, Dutch West Indies. We are searching for dedicated and innovative professionals who are committed to collaborating with our team to educate and train the future generation of physicians. Our mission is founded on the principles of excellence in education, research, clinical care, and community service.

Candidates must possess a terminal degree (MD or PhD) and demonstrate a strong interest in teaching medical students. We are particularly seeking faculty members for courses in Anatomy, Physiology, Pathology, Pharmacology, Psychiatric Medicine and Microbiology.

Apply to:
careers@aureusuniversity.com

PRM/KA/RERA/1251/308/PR/160824/006973
DS-MAX SKYSANMAN
SUPER LUXURIOUS 2 & 3-BHK APARTMENTS
BANNERGHATTA ROAD
NEAR KOPPA GATE
2-BHK HOMES STARTS @
₹ 47.20 L*
BDA APPROVED | G+14 FLOORS
DR. K V SATISH, CHAIRMAN
DS MAX ISO 9001:2015 COMPANY
*T & C Apply

8880 003 003
www.dsmaxproperties.com

JOB OPPORTUNITIES

Accounts & Finance

BALAHA GROUP
SBC Since 1969
55 years old Chennai based Trading & Manufacturing Group requires
MANAGER ACCOUNTS
with 15years Experience, Good knowledge in GST, TDS & Statutory matters.
LOCATION: BANGALORE
Apply: ganesh@balaha.com

Teachers/ Professors

ST. PHILOMENA'S English School (ICSE) Vidyaranyapura, Bangalore-560097. TEACHERS & OFFICE STAFF RECRUITMENT: We are hiring passionate and dedicated professionals to join our esteemed institution. Positions Available: Teaching Staff: All subjects (Nursery to Grade X) Office Staff. Eligibility Criteria: Candidates must hold a relevant degree in education. Prior teaching experience preferred for teaching positions. Strong communication skills and a commitment to excellence in education. Why Join Us? A reputed ICSE institution. Supportive and professional working environment. How to Apply: Interested candidates can send their updated CV and application to: st.philomena.vrp@gmail.com 9945761253/ 9901197858.

REPUTED SCHOOL in South Bangalore State-Syllabus seeks: Experienced VICE PRINCIPAL, HIGH SCHOOL TEACHERS (Math, Science, English) PRIMARY TEACHER, Cricket coach, Part-time yoga, Karate, Dance and Music Teachers. Contact-6362999642

REQUIRED
PRINCIPAL VICE-PRINCIPAL TEACHERS FOR ALL SUBJECTS
Primary/ Higher Primary / High School
PE / COMPUTER INSTRUCTORS and OFFICE ASSISTANTS
Attractive Salary, P.F & ESIC for deserving candidates, Pick up & drop from Nelamangala to Jalahalli Cross
Send your resumes to bmnrequest@gmail.com or Whatsapp to 9513333834
Walk-in Interview Directly on working days with Original marks cards and a set of xerox copies between 11a.m. to 2:30p.m. Makali, Alur Road,
SRUSHTI PUBLIC SCHOOL (Recg. by Govt. of Karnataka)
B.M.N PUBLIC SCHOOL (Affiliated to CBSE, New Delhi)
Makali, Alur Road, Dasanapura (H), Near Himalaya Drug Co., (3 Kms from Jindal), Bengaluru North -562162.
Ph: 9513333834 / 8123333677

REPUTED SCHOOL at Tumkur Road running ICSE & CBSE requires experienced PRINCIPAL cum MANAGING DIRECTOR (Lady) with at least 5 years of experience in both Teaching & Administration. Contact: 9008616419. Mail: ashakashyap1380@gmail.com

FLORIDA ENGLISH SCHOOL BANGALORE Required Teachers Primary, High School, HM Co-ordinator, College HEBA Required for all subjects Degree, Trained and untrained Contact:9845220692, 9019122999

ವಿಶ್ವ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸ್ಕೂಲ್
V.V.INTERNATIONAL SCHOOL (VVIS)
Affiliated to CBSE upto Senior Secondary, New Delhi, Affiliation Number 830685
V. V. PU & DEGREE COLLEGE
Invites applications for
Vice Principal - (School, PU & Degree College)
Co-ordinators - (Pre-Primary, Primary & Secondary)
Pre-Primary - NTT/ ECE / Montessori
PRT & TGT - All Subjects
Post Graduates Teachers & Lecturers for
PU & Degree College - (English, Kannada, Sanskrit, Hindi, Physics, Chemistry, Mathematics, Biology, Economics, Business Studies, Accountancy, Computer Science, Statistics)
Art & Craft, Music, Dance, Physical Instructor, Librarian
Call: 9448 516 410 / 9141 300 990 / 9141 300 991 / 7676 863 934
Sy. No. 72, Tirumala Garden, Kodipalya, Kengeri, Bengaluru - 560 060
E-mail: tirumalabalaji75@gmail.com hr.vvinstitutions@gmail.com
www.vishwavenkateshwaradegreecollege.com | www.vvinternationalschool.com | www.kbcpucollege.com

Engg/ Production Technical

WANTED TECHNICIANS for factory`in Bommasandra Male ITI Mechanical and Diploma Electrical`with Experience. Residing near by Preferred. Contact: 9740144182

WANTED PRODUCTION SUPERVISOR, SALES COORDINATOR DESIGNER. Bangalore. Experience: 2 to 3Years. Call: 8123284079, 9110637876.

WANTED: SITE ENGINEER FOR PROJECT SUPERVISION in Bangalore. Qualification: BE (Civil), Experience: Minimum 10 years, Salary: Rs. 30,000 to 40,000 per month, Job Role: Supervise construction projects, ensure quality, safety, timely completion. WhatsApp: 9886083424

General

FOURTH DIMENSION inStore Communication
WE ARE HIRING
Fourth Dimension In-Store Marketing Specialists for over 25years, offering Premium Display products, Store Interior Make over, Exhibitions etc... are Looking for Skilled Auto Cad experts with over 2years work experience for their HO at Bangalore. Mechanical Engineering Background preferred, others may also apply. Multiple vacancies
Please Whatsapp your Resume to - 9886181541 or Email at : vinod.crtv@fdindia.com
Visit us: www.fdindia.com

Hospital & Medical Jobs

OUR LADY LOURDES (GERMAN) HOSPITAL
Kelgeri Road, Dharwad
REQUIRES
1. REGISTRAR - OBG (Residential) MS/DNB/DGO 0-2 years experience
2. REGISTRAR Emergency Medicine MD/DNB in Medicine / Anaesthesia 0-2 years experience
3. GENERAL SURGEON MS 2-3 years experience
4. RADIOLOGIST DMRD
5. PEADIATRICIAN MD/DNB
6. LABORATORY TECHNICIANS DMLT 2-3 years experience

For enquiry, contact: Admin - 9449282072, 9880050347

Multiple Vacancy

POM POWER POM SYSTEMS AND SERVICES PVT LTD
JOB OPPORTUNITIES
A leading Manufacturers of Advanced Online UPS Systems, Solar (Hybrid & On-Grid) Inverters and Energy Storage Systems requires the following
General Manager Marketing 5 to 6 Years of Experience in UPS Industry.
Asst. General Manager Experience in Channel Business and 4 to 5 Years Experience in UPS & Solar Inverters.
Sales Manager 3 to 4 Years Experience in UPS Systems.
Senior Marketing Executives 3 to 4 Years Experience in Selling UPS Systems / Solar Inverters.
For Walk-in Interview Call: 90350 10265
Share your Resume to: pompower@pompower.in
No. 75, 6tha Main, 3rd Phase, Peenya Indl. Area, Bangalore - 560 058.

EDUCATIONAL

Admission

SSLC PUC 2025 March/ April Exams Please Contact Immediately Metro Correspondence College JPNAGAR: 9341273990

Overseas Studies

FOREIGN UNIVERSITIES Studies? Assisting you A-Z formalities including Visa, Funding- Under graduate to PG. Contact Dr. Swamynaidu- 9342247637.

BUSINESS

Business to Business

Others

AUTOMATIC FOOT & Calf Massager for Sale Unused Going Cheep. Call 9113806265.

MATRIMONIAL

Grooms Wanted

Muslim

Groom Wanted
Muslim, good looking girl, 27 years, 5' 5, Bangalore based, B.Tech (Electrical & Electronics), working in Bangalore based **MNC company**, looking for a match, preferably an M.Tech or MS. Contact: Father **9986454878.**

Brides Wanted

Telugu

TELUGU FAMILY of Bangalore seeks a suitable match for only son '97 born (M.tech) Pkg (1cr and above) (080-69074927)

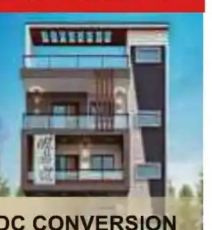
PERSONAL

Change of Name

I, SYED EMAN Mehadia, W/o`Shiraz Mehdi, R/at`Dr.Alam's Estate,Shanthi Layout,Next`to Alam's`Health Clinic, Ramamurthy Nagar,Dooravani nagar, Bengaluru-560016, have`changed my`name from`Syed Eman`Mehadia`to Syeda`Eman Mehdiya, vide`affidavit Dt-07.12.2024 sworn`before Notary`Srinatha. D.R.Bengaluru.

I N CHANDRASHEKAR s/o Late Nagarajaiah, Age: 69 Years Residing at No.32, Parvathinagar, 6th Cross, 1st D Main Road, Laggere Main Road, Bengaluru-560058. Declare my Actual Name is N CHANDRASHEKAR as per Aadhaar & Election Card.But Name in my Property registered No.153, Ward No.41, Situated Laggere, my name has been entered as N CHANDRASHEKARAIAH and other all revenue, government documents my name is entered as CHANDRASHEKAR, CHANDRASHEKAR N. So, all the above names belongs to me only vide Affidavit Registered Certificate No: IN-KA08759107395667W, Dated 30/12/2024 by Sworn Before Notary Gangambike H. S. Bangalore shall be known as N CHANDRASHEKAR in all my Future Documents.

RENTAL INCOME INVESTMENT
CONSTRUCT PG BUILDING AND GET
Rs 1.5 LAKH RENTAL INCOME
FOR TOTAL INVESTMENT Rs.1.75 Cr.
DC CONVERSION
DTCP APPROVED
RERA APPROVED
E-KATHA

Close to Narasapura / Vemgal KIADB Industrial hub with major companies such as Honda Two wheeler , Wistron (I-Phone Plant) / Mahendra Aero Space / Scania & Mitsubishi many more ancillary units such as Badve Exedy /Aisin/ Bando etc. are fully Operational.
@ NARASAPURA
HOSKOTE - CHENNAI BANGALORE HIGHWAY - 30 Mins drive to International Airport
CONTACT 7829000837 / 9008005029

SALE
CHAMRAJPET
COMMERCIAL BUILDING
18,000 SFT,
RENTAL INCOME 7.5 LACS
SALE PRICE 13.50 CRORES.
Call: 96322-37557/ 96069-07557

CHANGE OF NAME
I, **Syed Rahamathulla Hussaini,** residing at No.100/13, 2nd Main Road, 1st Stage, Pillanna Garden Sagayapuram, Bengaluru-560084, have changed my name to **SYED RAHAMATHULLA AJAZ** Vide affadiavit dated 24.01.2025 before Notary L Gopalakrishna, Bengaluru

CHANGE OF NAME
I, **Chikkavenkatagiri P,** residing at #18, Over Head Tank, Rampura Bidarahalli Hobli, Rampura, Bengaluru-560049, have changed my minor son's name from **Yoga Kalyan R C** to **YOGA KALYAN C** Vide affadiavit dated 24.01.2025 before Notary Uday Kumar K., Bengaluru.

I, ALAMELU RAMASWAMY Residing #2G01, Kristal Dolomite Apartment Narayannagar 1st Block Doddakallasandra Kanakapura Road, Bengaluru-62 have changed my name as ALAMELU RAMANAN for all purposes. vide affidavit dated 22/01/2025 before Notary Ambreshappa Bangalore

BUILDERS ESSENTIAL

Water Proofing

LEAKAGE... LEAKAGE... Old/New Building, Sump, Bathroom, Wallcrack, Skylight, Terrace Waterproofing done by New Technology- 9880916988

REAL ESTATE BUYING

Sites

Vishweshwariah Layout

REQUIRED 20X30 BDA Site at Visveshwaraiah Layout at 1st, 2nd, 3rd, 7th & 9th Block, single payment. Contact 9845765559, 9845043282

"REQUIRED VISHWESHWARAIH-LAYOUT 40x60 Sites Immediate settlement please Brokers excuse Contact Genuine Sellers/ Owners: 9945662333"

BUYING/ SELLING 20x30,30x40,40x60 50x80 BDA sites at VISHVESHWARAIAH LAYOUT, BSK 6th-stage. Contact: 9844533371/ 9341733480

WANTED BDA SITE 30x40, 40x60, 50x80 Visweshwarayya Layout, Nagarabhavi, RHCS Layout, NGF, Banashankari 6th Stage. 8105688602.

Yelahanka

WANTED SITE
DUOMAVEL LAYOUT YELAHANKA
Required 40x60 site for purchase in this layout.
Contact: +91 9448245416

Multiple Locations

WANTED BDA SITES Anjanapura- Arkavathi Banashankari 6th.Stage, Vishweswaraiah, Kempegowda, Dr.Shivaramkaranth Layout.Contact: SAPTHAGIRI. 9900268073 9448068073.

TENDER NOTICE

HYATT CENTRIC HEBBAL BENGALURU
Hyatt Centric Hebbal Bengaluru
(A unit of SV Enterprises)

Invite quotations from established suppliers for the following items on annual Rate Contract Basis from 1st April 2025 to March, 2026 for Hyatt Centric Hebbal Bengaluru (a unit of SV Enterprises).

Below Mentioned Categories:-

1. Fruits	13. Frozen Corn & Green Peas
2. Vegetables (Local)	14. Ice Cream
3. Exotic Vegetable	15. Indian Groceries Pulses & Tin Products
4. Cheeses	16. Dry Fruits
5. Milk & Milk Products	17. Imported Groceries
6. Poultry	18. Sweet & Condiments
7. Eggs	19. Office Stationery
8. Fresh Mutton & Meat	20. General Disposable Items
9. Fresh Fish & Sea Foods	21. Charcoal
10. Frozen Cold Cuts	22. Gel Fuel
11. Breads & Chapati	
12. Grated Coconut	

Tender forms along with specifications, are available for collection at the purchase office of Hyatt Centric Hebbal 43/4, Hebbal Village, Ballari Road, Bengaluru, Karnataka, 560092. They can be obtained at a cost of Rs. 500 per application from 26th January 2025 until 15th February 2025. All the sealed tenders should be addressed to the Hyatt Centric Hebbal purchase committee. The purchase committee retains the right to accept or reject tenders in full or in part without providing any reasons.

Contact: **Mr. Sharanappa Hallyal**
Materials Manager
E-mail: sharanappa.hallyal@hyatt.com
Contact: 6364932080 / 08069861246

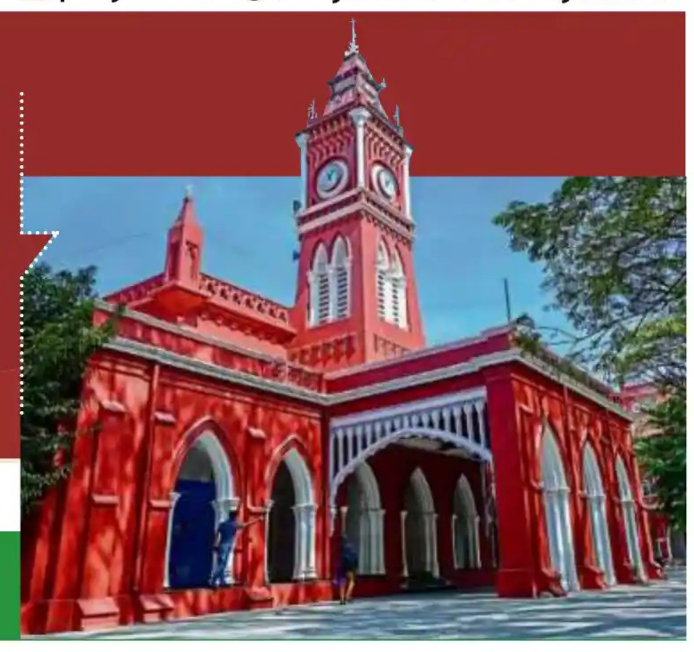
ಭಾನುವಾರ, ಜನವರಿ 26, 2025 | ಬೆಂಗಳೂರು | ₹ 7.00 | ಸಂಪುಟ 78 | ಸಂಚಿಕೆ 26 | ಪುಟ 20
www.prajavani.net
prajavani.net prajavani prajavani prajavani

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ

ಅತ್ಯಂತ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ಕನ್ನಡ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ

ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದ ಶುಭಾಶಯಗಳು

ಭಾನುವಾರದ ಪುರವಣಿ
ಮೂರು ಭಾರತ ರತ್ನಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ ಕಾಲೇಜಿನ ಕಥನ 'ನೂರೈವತ್ತು ವರುಷ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹರುಷ'

ಎಎಪಿಗೆ ಸವಾಲು ಹಾಕಿದ ಅಲ್ಕಾ ಲಾಂಬಾ
ಭ್ರಷ್ಟರ ಭಿತ್ತಿಪತ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಹುಲ್ ಗಾಂಧಿ ಚಿತ್ರ 7

ಮೈಕ್ರೊ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ಮೂಗುದಾರ ಹಾಕಲು ಕಠಿಣ ಕಾನೂನು– ಸಿ.ಎಂ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ

ಸಾಲಗಾರರ ಹಿತಕ್ಕೆ ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆ

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ವಾರ್ತೆ

ಬೆಂಗಳೂರು: ಮೈಕ್ರೊ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಂಪನಿಗಳು ಹಾಗೂ ಲೇವಾದೇವಿದಾರರಿಂದ ಹಿಂಸೆ, ಕಿರುಕುಳಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರುವ ಸಾಲಗಾರರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗೆ ಮುಂದಾಗಿರುವ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕಠಿಣ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ.

ಸಾಲ ಪಡೆದವರ ಮೇಲೆ ಕಂಪನಿಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಪ್ರಕರಣಗಳು ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ವರದಿಯಾಗಿದ್ದವು. ಇದನ್ನು ತಡೆಯಲು ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮವಹಿಸಬೇಕೆಂಬ ಆಗ್ರಹಗಳೂ ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದವು. ಈ ಬೆನ್ನಲ್ಲೇ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ ಅವರು ಶನಿವಾರ ಉನ್ನತಮಟ್ಟದ ಸಭೆ ನಡೆಸಿದರು.

ಬಳಿಕ ಮಾತನಾಡಿದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ, 'ಮೈಕ್ರೊ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಂಪನಿಗಳು ಮತ್ತು ಲೇವಾದೇವಿದಾರರಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವವರ ಹಿತ ಕಾಪಾಡಲು ಆದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆ ಮೂಲಕ ಹೊಸ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗುವುದು. ಬೆದರಿಸಿ ಬಲವಂತದ ಸಾಲ ವಸೂಲಾತಿ ಒಪ್ಪಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಾಲಗಾರರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ನೀಡುವವರ ವಿರುದ್ಧ ಕಠಿಣ ಕಾನೂನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು' ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಿದರು.

'ಬಲವಂತದ ಸಾಲ ವಸೂಲಾತಿ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಮೊಕದ್ದಮೆ ದಾಖಲಿಸಲು ಮತ್ತು ಈ ಕುರಿತು ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತ ದೂರು ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುವುದು. ಜೊತೆಗೆ, ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ನೋಂದಣಿ ಆಗದ ಲೇವಾದೇವಿದಾರರನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಕೂಡಾ ಹೊಸ ಕಾಯ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುವುದು' ಎಂದರು.

5ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿ

31 ನೋಂದಾಯಿತ ಮೈಕ್ರೊ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಂಪನಿಗಳು

1.09 ಕೋಟಿ ಕಂಪನಿಗಳು ಸಾಲ ನೀಡಿದ ಖಾತೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ

₹59,367.76 ಕೋಟಿ ಕಂಪನಿಗಳು ನೀಡಿದ ಸಾಲದ ಮೊತ್ತ (ವಸೂಲಿಗೆ ಬಾಕಿ)

7 ಈವರೆಗೆ ದಾಖಲಾದ ಪ್ರಕರಣ

- ಸಂಜೆ 5ರ ಬಳಿಕ ಸಾಲ ವಸೂಲಾತಿಗೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬಾರದು
- ರೌಡಿ–ಗೂಂಡಾಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದರೆ ಕಠಿಣ ಕ್ರಮ
- ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಿತ ದೂರು ದಾಖಲಿಸಲು ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ

'ಪರವಾನಗಿ ಇಲ್ಲದ ಕಂಪನಿಗಳಿಂದ ನಿಯಮಬಾಹಿರ ವಸೂಲಿ'

'ಆರ್‌ಬಿಐ ಪರವಾನಗಿ ಪಡೆದಿರುವ ಕಂಪನಿಗಳು ನಿಯಮಬಾಹಿರವಾಗಿ ಸಾಲ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಪರವಾನಗಿ ಇಲ್ಲದ ಕಂಪನಿಗಳು' ಎಂದು ಮೈಕ್ರೊ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಂಪನಿಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಆಕ್ಷೇಪ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಡಿ.ಕೆ. ಶಿವಕುಮಾರ್, ಸಚಿವರಾದ ಕೃಷ್ಣ ಬೈರೇಗೌಡ, ಎಚ್‌.ಕೆ. ಪಾಟೀಲ, 'ಪರವಾನಗಿ ಇದ್ದವರೇ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾಹಿತಿಯಿದೆ. ನಿಯಮ ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ಕಂಪನಿಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ' ಎಂದು ಗುಡುಗಿದರು.

ದೂರು ಸಲ್ಲಿಕೆಗೆ ಸಹಾಯವಾಣಿ

ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾಯವಾಣಿ ಆರಂಭಿಸಿ ದೂರು ದಾಖಲಿಸಲು ಹಾಗೂ ಪೊಲೀಸರು ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ದೂರು ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ ಹೇಳಿದರು.

'ಸಾಲಗಾರರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಕಾನೂನು ಸೇರಿದಂತೆ, ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮೈಕ್ರೊ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಂಪನಿಗಳಿಂದ ಕಿರುಕುಳ ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ದೂರು ನೀಡಬೇಕು' ಎಂದರು.

ಸಿ.ಎಂ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ ಪರಿ

- ಶೇ 17.07ರಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ವಿಧಿಸಲು ಆರ್‌ಬಿಐ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದೆ; ನೀವು ಶೇ 28ರಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದೇಕೆ?
- ನಿಯಮಬಾಹಿರವಾಗಿ ವಸೂಲಿಗೆ ಇಳಿಯುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವಿರುದ್ಧ ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀರಿ?
- ಸಾಲಗಾರರ ಮನೆ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದಿದ್ದೀರಾ?
- ಕಾನೂನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿಮಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟವರು ಯಾರು?
- ಸಾಲ ವಸೂಲಿಗೆ ರೌಡಿಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದೀರಾ?
- ಆರ್‌ಬಿಐ ನಿಯಮ ಮೀರಿ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ?
- ಮರುಪಾವತಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಗಮನಿಸದೆ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಪದೇ ಪದೇ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಏಕೆ?
- ಒಬ್ಬರೇ ಸಾಲಗಾರರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಸಾಲ ಪಡೆಯುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಯಾವ ಪದ್ಧತಿ ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ?

- **ಸಾಲಗಾರರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವ ಮೊದಲು ಆಧಾರ್ ಕೆವೈಸಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಏಕೆ?**

ನಿಯಮ ಮೀರಿ ಒಬ್ಬರೇ ಸಾಲಗಾರರಿಗೆ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಸಾಲ ತೀರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದಾಗ ನಿಯಮಬಾಹಿರ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ಸಹಿಸಲ್ಲ

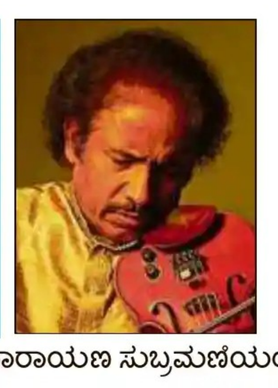

ಕನ್ನಡದ ನವತಾರೆಗಳಿಗೆ 'ಪದ್ಮ' ಗರಿ

ನವದೆಹಲಿ (ಪಿಟಿಐ): ಹೆಸರಾಂತ ವಯೊಲಿನ್ ವಾದಕ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ನಾರಾಯಣ ಸುಬ್ರಮಣಿಯಂ, ಹಿರಿಯ ನಟ ಅನಂತನಾಗ್, ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವೈದ್ಯೆ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀ ದೇಶಮಾನೆ, ತೊಗಲು ಬೊಂಬೆಯಾಟದ ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದೆ ಭೀಮವ್ವ ದೊಡ್ಡಬಾಳಪ್ಪ ಶಿಳ್ಳೇಕ್ಯಾತರ ಸೇರಿ ರಾಜ್ಯದ 9 ಮಹನೀಯರು ಈ ಸಾಲಿನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಪದ್ಮ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ಸಚಿವಾಲಯ ಈ ಸಾಲಿನ ಪದ್ಮ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತರ ವಿವರವನ್ನು ಶನಿವಾರ ಪ್ರಕಟಿಸಿತು. 7 ಸಾಧಕರು 'ಪದ್ಮವಿಭೂಷಣ', 19 ಸಾಧಕರು 'ಪದ್ಮಭೂಷಣ' ಮತ್ತು 113 ಮಂದಿ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ಗಣನೀಯ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ 'ಪದ್ಮಶ್ರೀ' ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಪದ್ಮ ವಿಭೂಷಣ

ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಸುಬ್ರಮಣಿಯಂ

ಪದ್ಮ ಭೂಷಣ

ಎ.ಸೂರ್ಯಪ್ರಕಾಶ್

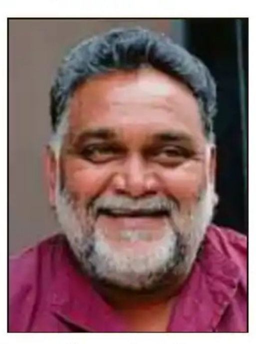

ಅನಂತನಾಗ್

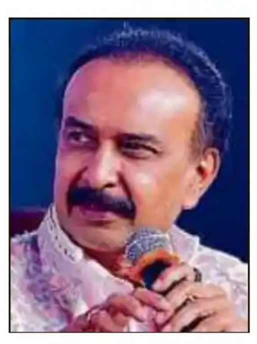
ಪದ್ಮ ಶ್ರೀ

ಭೀಮವ್ವ ಶಿಳ್ಳೇಕ್ಯಾತರ

ವೆಂಕಪ್ಪ ಸುಗತೇಕರ

ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀ ದೇಶಮಾನೆ

ಕೆ.ಎಚ್‌. ರಘು

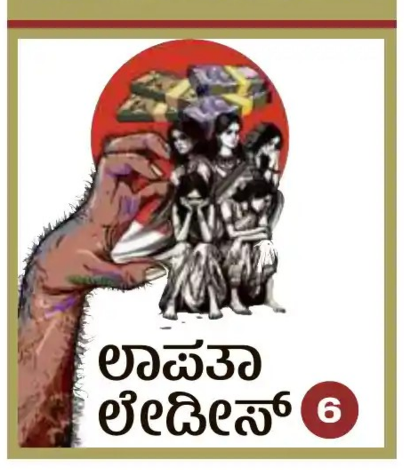

ಪ್ರಶಾಂತ್ ಪ್ರಕಾಶ್

ರಿಕಿ ಗ್ಯಾನ್ ಕೇಜ್

ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ದರ ಕುಸಿತ, ರೈತ ಕಂಗಾಲು

ಬಳ್ಳಾರಿ: ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ರೈತರು ಹಾಗೂ ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಶೀತಲಗೃಹಗಳ ಮಾಲೀಕರು, ಬೆಲೆ ಕುಸಿತದಿಂದ ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿದ್ದಾರೆ. ಕಪ್ಪುಚುಕ್ಕೆ ರೋಗದಿಂದ ಶೇ 30ರಷ್ಟು ಬೆಳೆ ಹಾನಿಗೀಡಾಗಿದೆ. 8

ಒಳನೋಟ

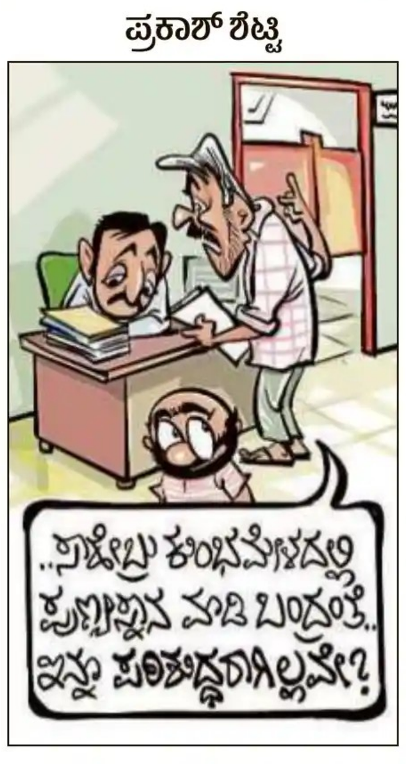
ಲಾಪತಾ ಲೇಡೀಸ್ 6

ಕೀಸ್‌ಗೆ ಚೊಚ್ಚಲ ಗ್ರ್ಯಾನ್‌ಸ್ಲಾಮ್

ಮೆಲ್ಬರ್ನ್ (ಎಎಫ್‌ಪಿ): ಅಮೆರಿಕದ ಮ್ಯಾಡಿಸನ್ ಕೀಸ್ ಶನಿವಾರ ನಡೆದ ಫೈನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಫೇವರಿಟ್ ಆಗಿದ್ದ ಅರಿನಾ ಸಬಲೆಂಕಾ ಅವರನ್ನು 6–3, 2–6, 7–5 ರಿಂದ ಸೋಲಿಸಿ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯನ್ ಓಪನ್ ಮಹಿಳಾ ಸಿಂಗಲ್ಸ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಗೆದ್ದುಕೊಂಡರು. 29ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇದು ಅವರಿಗೆ ಚೊಚ್ಚಲ ಗ್ರ್ಯಾನ್‌ಸ್ಲಾಮ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ. 9

ಚಿನಕುರುಳಿ

ಪ್ರಕಾಶ್ ಶೆಟ್ಟಿ

ಕೈ, ಕಾಲು ಕಟ್ಟಿ ದರೋಡೆ

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ವಾರ್ತೆ

ಬೆಂಗಳೂರು: ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ ಆರ್‌.ಟಿ. ರಸ್ತೆಯ ಎರಡನೇ ಕ್ರಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿ ಸಾಮಗ್ರಿ ತಯಾರಕರೊಬ್ಬರ ಮನೆಗೆ ದರೋಡೆಕೋರರು ನುಗ್ಗಿ ಮನೆಯವರ ಕೈ–ಕಾಲು ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿ ಚಿನ್ನ ಹಾಗೂ ನಗದು ದೋಚಿ ಪರಾರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಿಟಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಠಾಣೆ ಪೊಲೀಸರು, ಆರೋಪಿಗಳ ಪತ್ತೆಗೆ ಶೋಧ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾಗರಾಜ್‌ ಶಿಂಧೆ ಅವರು ದೂರು ನೀಡಿದ್ದು, ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ದರೋಡೆಕೋರರ ಪತ್ತೆಗೆ ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆಯ ವಿವಿಧ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿರುವ ಸಿ.ಸಿ.ಟಿ.ವಿ ಕ್ಯಾಮೆರಾಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಪೊಲೀಸರು ಹೇಳಿದರು.

‘ನಾಗರಾಜ್‌ ಶಿಂಧೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿ ಕರಗಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ತಂದೆ ಸಹ ಬೆಳ್ಳಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಶುಕ್ರವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ನಾಗರಾಜ್‌ ಹಾಗೂ ಅವರ ತಂದೆ–ತಾಯಿ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದರು. ಊಟವಾದ ಬಳಿಕ ನಾಗರಾಜ್‌ ಶಿಂಧೆ ಅವರ ತಂದೆ ಹೊರಗಡೆ ತೆರಳಿದ್ದರು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ದರೋಡೆಕೋರರು ಮನೆಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಚಾಕು ಹಾಗೂ ಪಿಸ್ತೂಲ್‌ ತೋರಿಸಿ ಬೆದರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಂತರ, ಮನೆಯ ಮುಂದಿನ ಬಾಗಿಲು ಹಾಗೂ ಕಿಟಕಿಯನ್ನು ಬಂದ್‌ ಮಾಡಿ ದರೋಡೆ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ’ ಎಂದು ಮೂಲಗಳು ತಿಳಿಸಿವೆ.

‘ನಾಲ್ವರು ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ತಾಯಿ ಬಳಿಯಿದ್ದ 6 ಗ್ರಾಂ ತೂಕದ ಚಿನ್ನದ ಓಲೆ, 20 ಗ್ರಾಂ ಮಾಂಗಲ್ಯ ಸರ ಬಿಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಮನೆಯ ಬೀರುವಿನಲ್ಲಿದ್ದ ₹20 ಸಾವಿರ ಹಾಗೂ ದೇವರ ಮನೆಯ ಹುಂಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ₹13 ಸಾವಿರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಶೌಚಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಹಾಕಿ ತೆರಳಿದರು’ ಎಂದು ಶಿಂಧೆ ನೀಡಿರುವ ದೂರು ಆಧರಿಸಿ ಎಫ್‌ಐಆರ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಎಂಎಸ್‌ಪಿಯಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಗೆ ಮನವಿ

ಸಿರಿಧಾನ್ಯ ಮೇಳದ ಸಮಾರೋಪದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಸಚಿವ ಎನ್‌. ಚಲುವರಾಯಸ್ವಾಮಿ

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ವಾರ್ತೆ

ಬೆಂಗಳೂರು: ‘ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯೊಂದಿಗೆ (ಎಂಎಸ್‌ಪಿ) ಖರೀದಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ’ ಎಂದು ಕೃಷಿ ಸಚಿವ ಎನ್‌. ಚಲುವರಾಯಸ್ವಾಮಿ ತಿಳಿಸಿದರು.

ಸಾವಯವ ಸಿರಿಧಾನ್ಯ ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮೇಳದ ಸಮಾರೋಪದಲ್ಲಿ ಶನಿವಾರ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದರು.

ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ನವೋದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ನೆರವು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೆಪೆಕ್‌ನಿಂದ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ರಫ್ತು-ಉತ್ತೇಜನಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮುಂದಿನ ಯುಗ ಕೃಷಿಕರ ಅಭ್ಯುದಯ ಯುಗವಾಗಬೇಕು. ಇಂಥ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಯುವ ಉದ್ಯಮಿಗಳು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದರು.

‘ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ತಯಾರಿ, ಮಾರಾಟ, ರಫ್ತುಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಯುವಕರು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಆಶಾದಾಯಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ. ಇದು ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಗೆ ಇರುವ ಉಜ್ವಲ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದೆ’ ಎಂದು ಶ್ಲಾಘಿಸಿದರು.

ಶಾಸಕ ಅಶ್ವತ್ಥನಾರಾಯಣ ಮಾತನಾಡಿ, ‘ಕೃಷಿ ಇರಲಿ, ಆರೋಗ್ಯ ಇರಲಿ ಎರಡೂ ಸುಸ್ಥಿರವಾಗಿರಬೇಕು. ಸಿರಿಧಾನ್ಯ ಎರಡಕ್ಕೂ ಪೂರಕವಾಗಿದೆ. ಸಿರಿಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆದು ಜೀವನ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ರೈತರಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಿಗಬೇಕು’ ಎಂದು ಆಶಿಸಿದರು.

‘ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಅತಿಹೆಚ್ಚು ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಕ್ಕಿ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ರಾಗಿ, ಜೋಳ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂಬುದನ್ನು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

'ಗ್ರಾಮೀಣ ಪಾಕ ಪರಂಪರೆ', ‘ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನಪ್ರಿಯ ಹಬ್ಬಗಳ ಅಡುಗೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಿರಿಧಾನ್ಯ ಖಾದ್ಯಗಳು’, ‘ಬಾಳೆದಿಂಡಿನ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾಹಿತಿ’ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪ್ರಗತಿಪರ ಕೃಷಿಕರನ್ನು, ಉತ್ತಮ ಮಳಿಗೆಯ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ವಿಜೇತರಾದವರನ್ನು ಗೌರವಿಸಲಾಯಿತು.

ಧಾರವಾಡ ಕೃಷಿ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕಿ ಸಣ್ಣಪಾಪಮ್ಮ ಕೆ.ಜಿ. ಬರೆದ ‘ಬಾಳೆದಿಂಡಿನ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾಹಿತಿ’ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಸಾವಯವ ಮತ್ತು ಸಿರಿಧಾನ್ಯ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮೇಳದ ಸಮಾರೋಪ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಸಚಿವ ಎನ್‌. ಚಲುವರಾಯಸ್ವಾಮಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರು. ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಅಶೋಕ ಎಂ. ದಳವಾಯಿ, ಮಾಜಿ ಸಂಸದ ಸಿ. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ, ಶಾಸಕ ಸಿ.ಎನ್‌. ಅಶ್ವತ್ಥನಾರಾಯಣ ಹಾಗೂ ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಯೋಜನಾ ನಿರ್ದೇಶಕ ಪ್ರಭಾಷ್‌ಚಂದ್ರ ರೇ ಹಾಜರಿದ್ದರು — ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಚಿತ್ರ

₹185 ಕೋಟಿ ಒಪ್ಪಂದ

ಮೂರುದಿನಗಳ ಮೇಳದಲ್ಲಿ 185 ಬಿ2ಬಿ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ 194 ಉತ್ಪಾದಕರು, 105 ಮಾರಾಟ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದವು. ಉತ್ಪಾದನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ₹185.41 ಕೋಟಿ ಒಪ್ಪಂದ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಚಲುವರಾಯಸ್ವಾಮಿ ತಿಳಿಸಿದರು.

ಮೂರು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ 3 ಲಕ್ಷ ಜನರು ಮೇಳಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದ 25 ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಆಸಕ್ತರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. 10 ದೇಶಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯಗಳ ಐವರು ಕೃಷಿ ಸಚಿವರು ಭಾಗವಹಿಸಿರುವುದು ದಾಖಲೆ. ಮಳಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷೆಗೂ ಮೀರಿ ವ್ಯಾಪಾರ ವಹಿವಾಟುಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಎಂದು ಬಣ್ಣಿಸಿದರು.

ಮಾಜಿ ಪ್ರಿಯಕರನ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ, ಹಾಲಿ ಪ್ರಿಯತಮನ ಸೆರೆ

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ವಾರ್ತೆ

ಅಪರಾಧ ಸುದ್ದಿ

ಬೆಂಗಳೂರು: ಮೊಬೈಲ್ ಹಾಗೂ ದ್ವಿಚಕ್ರ ವಾಹನ ವಾಪಸ್ ಕೇಳಲು ಯುವತಿ ಮನೆಗೆ ತೆರಳಿದ್ದ ಮಾಜಿ ಪ್ರಿಯಕರನ ಮೇಲೆ ಮಾರಕಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡಿದ್ದ ಹಾಲಿ ಪ್ರಿಯತಮನನ್ನು ಅಮೃತಹಳ್ಳಿ ಠಾಣೆ ಪೊಲೀಸರು ಬಂಧಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನೇಪಾಳದ ಬಿಕಾಸ್ (26) ಬಂಧಿತ.

ಜ.13ರಂದು ಜಕ್ಕೂರು ಲೇಔಟ್‌ನ 10ನೇ ‘ಬಿ’ ಕ್ರಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನೇಪಾಳದ ಲೋಕೇಶ್ ಗುರುಂಗ್(25) ಮೇಲೆ ಬಿಕಾಸ್ ಹಾಗೂ ಆತನ ಸಹಚರರು ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈ ಸಂಬಂಧ ನೀಡಿದ್ದ ದೂರು ಆಧರಿಸಿ ಆರೋಪಿಯನ್ನು ಬಂಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆರೋಪಿಯ ಸಹಚರರಿಗೆ ಶೋಧ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಪೊಲೀಸರು ಹೇಳಿದರು.

‘ಲೋಕೇಶ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಸೇಲ್ಸ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ನೇಪಾಳದ ಯುವತಿ ಹಾಗೂ ಆಕೆಯ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ನೇಪಾಳದಿಂದ ನಗರಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದು ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆ ಮಾಡಿ ಇರಿಸಿದ್ದ. ಬಳಿಕ ಲೋಕೇಶ್ ಮತ್ತು ಯುವತಿ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಯುವತಿಗೆ ಮೊಬೈಲ್ ಹಾಗೂ ದ್ವಿಚಕ್ರ ವಾಹನವನ್ನು ಲೋಕೇಶ್ ಕೊಡಿಸಿದ್ದ. ನಂತರ, ಒಂದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಸಹಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದಾದ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಇಬ್ಬರ ಮಧ್ಯೆ ಗಲಾಟೆ ನಡೆದು ವೈಮನಸ್ಸು ಮೂಡಿತ್ತು. ಯುವತಿ, ಬಿಕಾಸ್‌ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಲು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದಳು. ಮೊಬೈಲ್ ಮತ್ತು ದ್ವಿಚಕ್ರ ವಾಹನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆರೋಪಿ ಬಿಕಾಸ್ ಜತೆಗೆ ಯುವತಿ ಓಡಿ ಹೋಗಿದ್ದಳು. ಜ.13ರಂದು ಯುವತಿಯ ತಂಗಿಗೆ ಕರೆ ಮಾಡಿದ್ದ ಲೋಕೇಶ್, ‘ನಾನು ಕೊಡಿಸಿದ್ದ ಮೊಬೈಲ್ ಹಾಗೂ ದ್ವಿಚಕ್ರ ವಾಹನ’ ವಾಪಸ್ ಕೊಡುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದ. ಆಗ ಮನೆ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವಂತೆ ಆಕೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಳು’ ಎಂದು ಪೊಲೀಸರು ಹೇಳಿದರು.

ಲೋಕೇಶ್ ಮತ್ತು ಆತನ ಸ್ನೇಹಿತ ಪ್ರೇಮ್ ದಾಮಿ ಜಕ್ಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಯುವತಿ ಮನೆಗೆ ತೆರಳಿದ್ದರು. ಇಬ್ಬರೂ ಮನೆಯ ಹೊರಗೆ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಆಗ, ಆರೋಪಿ ಬಿಕಾಸ್ ಹಾಗೂ ಆತನ ಸಹಚರರು ಮನೆ ಬಳಿ ತೆರಳಿ ಲೋಕೇಶ್‌ಗೆ ಜೀವ ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಿ ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮೂಲಗಳು ತಿಳಿಸಿವೆ.

ಸದರ್ನ್ ಟ್ರಾವೆಲ್ಸ್‌ನಿಂದ ಪ್ರವಾಸ ಆಯೋಜನೆ

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ವಾರ್ತೆ

ಬೆಂಗಳೂರು: ಸದರ್ನ್ ಟ್ರಾವೆಲ್ಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯು ತನ್ನ ವಾರ್ಷಿಕ ‘ಹಾಲಿಡೇ ಮಾರ್ಟ್’ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ಸ್ಥಳಗಳ ಭೇಟಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ 45 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸೇವೆ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ವಾರ್ಷಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ ಈ ಬಾರಿ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ, ತೆಲಂಗಾಣ, ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಹಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಪ್ರವಾಸಿಗರನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ಯಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಫೆಬ್ರುವರಿ 1 ಮತ್ತು 2ರಂದು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಪಾರ್ವತಿಪುರಂ ಹಾಗೂ ಫೆಬ್ರುವರಿ 1ರಿಂದ 3ರ ವರೆಗೆ ತೆಲಂಗಾಣದ ಮೊಹಬೂಬಾಬಾದ್ ನಗರಕ್ಕೆ ಪ್ರವಾಸ ಆಯೋಜಿಸಿದೆ. ಈ ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಹಲವು ರಿಯಾಯಿತಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ದೇಶೀಯ ಪ್ಯಾಕೇಜ್‌ನಲ್ಲಿ ₹60 ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಘೋಷಿಸಿದೆ. ₹5 ಸಾವಿರ ಪಾವತಿಸಿ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ಬುಕಿಂಗ್ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಲಕ್ಕಿ ಡ್ರಾ ವಿಜೇತರಿಗೆ ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕಿಯಾ ಕಾರು, ಬೈಕ್ ಮತ್ತು ಸಿಂಗಪುರ ಪ್ರವಾಸ ಸೇರಿ ಹಲವು ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ.

ವಕೀಲ ಜಗದೀಶ್ ಸೇರಿ ನಾಲ್ವರ ಸೆರೆ

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ವಾರ್ತೆ

ಬೆಂಗಳೂರು: ಪೆಂಡಾಲ್ ಹಾಕುವ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ನಡೆದ ತಳ್ಳಾಟ ಹಾಗೂ ಅದರ ನಂತರದ ಗಲಾಟೆ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ವಕೀಲ ಜಗದೀಶ್, ಅವರ ಪುತ್ರ ಆರ್ಯ, ಗನ್‌ಮ್ಯಾನ್ ಅಭಿಷೇಕ್ ತಿವಾರಿ, ಚಾಲಕ ಶುಭಂ ಎಂಬವರನ್ನು ಕೊಡಿಗೇಹಳ್ಳಿ ಠಾಣೆಯ ಪೊಲೀಸರು ಬಂಧಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ತೇಜಸ್ ಎಂಬವರು ನೀಡಿದ ದೂರು ಆಧರಿಸಿ ನಾಲ್ವರನ್ನು ಬಂಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಾಲ್ವರು ಆರೋಪಿಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಹಾಜರು ಪಡಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆರೋಪಿಗಳನ್ನು ಪರಪ್ಪನ ಅಗ್ರಹಾರ ಕೇಂದ್ರ ಕಾರಾಗೃಹಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪೊಲೀಸರು ಹೇಳಿದರು.

ಜಗದೀಶ್

ಶುಕ್ರವಾರ ರಾತ್ರಿ ನಡೆದ ಗಲಾಟೆಯಲ್ಲಿ ಜಗದೀಶ್ ಅವರ ಗನ್‌ಮ್ಯಾನ್ ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾಗಿ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಪೊಲೀಸರು ಹೇಳಿದರು.

ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬಳಸಲು ಪರವಾನಗಿ ಪಡೆದು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಫೈರಿಂಗ್ ಮಾಡಿದ್ದು ಹಾಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ನಡೆಸಿದ ಪ್ರಕರಣದ ಸಂಬಂಧ ಆರೋಪಿಗಳನ್ನು ಬಂಧಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪೊಲೀಸ್ ಮೂಲಗಳು ತಿಳಿಸಿವೆ.

‘ಕೊಡಿಗೇಹಳ್ಳಿ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಜಗದೀಶ್ ಅವರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಇದೆ. ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಪಕ್ಕದ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ, ಸ್ಥಳೀಯರು ಅಣ್ಣಮ್ಮ ದೇವಿ ಮೂರ್ತಿ ಕೂರಿಸಲು ಪೆಂಡಾಲ್ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಜಗದೀಶ್ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದರು. ಆಗ ಜಗದೀಶ್ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆಗೆ ಯತ್ನ ನಡೆದಿತ್ತು. ಕೊಡಿಗೇಹಳ್ಳಿ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ದೂರು–ಪ್ರತಿದೂರು ದಾಖಲಾಗಿತ್ತು. ಸ್ಥಳಕ್ಕೂ ತೆರಳಿ ಪೊಲೀಸರು ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಿದ್ದರು’ ಎಂದು ಮೂಲಗಳು ತಿಳಿಸಿವೆ.

‘ಶುಕ್ರವಾರ ರಾತ್ರಿ ಜಗದೀಶ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀಪಿನಲ್ಲಿ ತೆರಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೇ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಅಂಗಡಿ ಎದುರು ಟೀ ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ವಾಹನದಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದ್ದ ಜಗದೀಶ್, ಟೀ ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದವರನ್ನು ನಿಂದಿಸಿದ್ದರು ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಆಗ, ಪರಸ್ಪರ ಗಲಾಟೆ ನಡೆದಿದೆ. ಕೆಲವರು ದೊಣ್ಣೆ ಹಿಡಿದು ಜಗದೀಶ್ ಅವರ ಕಾರಿನ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ನಡೆಸಿದ್ದರು. ದಾಳಿಯಿಂದ ಜೀಪು ಜಖಂಗೊಂಡಿದೆ. ಅದೇ ವೇಳೆ ಜಗದೀಶ್ ಅವರ ಗನ್‌ಮ್ಯಾನ್ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದ್ದರು’ ಎಂದು ಮೂಲಗಳು ತಿಳಿಸಿವೆ. ‘ಗಲಾಟೆ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯರು ಮೊಬೈಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೆರೆ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಡಿಯೊಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ’ ಎಂದು ಪೊಲೀಸರು ಹೇಳಿದರು.

ಚಾರ್ಮಾಡಿ ಘಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಳ್ಗಿಚ್ಚು

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ವಾರ್ತೆ

ಮೂಡಿಗೆರೆ (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು): ಚಾರ್ಮಾಡಿ ಘಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಶುಕ್ರವಾರ ರಾತ್ರಿ ಕಾಳ್ಗಿಚ್ಚು ಆವರಿಸಿ ಅಪಾರ ಪ್ರಮಾಣದ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು ಆಹುತಿಯಾಗಿದೆ.

ಘಾಟಿಯ ಅಣ್ಣಪ್ಪಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯದ ಸಮೀಪದಿಂದ ಬೆಂಕಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ದಳದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬೆಂಕಿ ನಂದಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ರಸ್ತೆ ಬದಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅಗ್ನಿ ಶಾಮಕ ದಳದ ವಾಹನ ಗುಡ್ಡ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ತೆರಳಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಅಗ್ನಿ ಶಾಮಕ ದಳದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ತೆರಳಿ ಮರದ ಕೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಶನಿವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 10.30ರ ವೇಳೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ನಂದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

19 ಕೆ.ಜಿ ಬೆಳ್ಳಿ ಆಭರಣ ಕಳ್ಳತನ: ಇಬ್ಬರ ಬಂಧನ

ಬೆಂಗಳೂರು: ಅಂಗಡಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಗಮನ ಬೇರೆಡೆ ಸೆಳೆದು, 19 ಕೆ.ಜಿ ಬೆಳ್ಳಿ ಆಭರಣ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿದ್ದ ಇಬ್ಬರು ಆರೋಪಿಗಳನ್ನು ಹಲಸೂರು ಗೇಟ್ ಠಾಣೆ ಪೊಲೀಸರು ಬಂಧಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ದರ್ಶನ್ ಬೋತ್ರಾ (36) ಹಾಗೂ ಕುಂದನ್ ಸಿಂಗ್ (28) ಬಂಧಿತರು.

ಆರೋಪಿಗಳಿಂದ ₹10 ಲಕ್ಷ ಮೌಲ್ಯದ 11 ಕೆ.ಜಿ 933 ಗ್ರಾಂ ಬೆಳ್ಳಿ ವಶಕ್ಕೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಆರೋಪಿ ತಲೆಮರೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಹುಡುಕಾಟ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಪೊಲೀಸರು ಹೇಳಿದರು.

ಕಬ್ಬನ್‌ಪೇಟೆಯ ವರದರಾಜ್ ಪೆರುಮಾಳ್ ಎಂಬುವವರ ಸಿಲ್ವರ್ ವರ್ಕ್‌ಶಾಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಆರೋಪಿಗಳು ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಮಾಲೀಕರು ನೀಡಿದ ದೂರು ಆಧರಿಸಿ, ಚೆನ್ನೈನ ಮಿಂಟ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಆರೋಪಿಗಳನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ನಗರಕ್ಕೆ ಕರೆತರಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪೊಲೀಸರು ಹೇಳಿದರು.

ಮಾಲೀಕ ವರದರಾಜ್ ಪೆರುಮಾಳ್ ಅವರ ಜತೆಗೆ ಆರೋಪಿ ದರ್ಶನ್ ಬೋತ್ರಾ ಬೆಳ್ಳಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ, ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ ಕುಂದನ್ ಸಿಂಗ್ ಜತೆಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಬೆಳ್ಳಿ ಸಾಮಗ್ರಿ ಕಳ್ಳತನಕ್ಕೆ ಸಂಚು ರೂಪಿಸಿದ್ದ. ಡಿ.23ರಂದು ವರದರಾಜು ಅವರು ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಂದು ಕೃತ್ಯ ಎಸಗಿದ್ದರು ಎಂದು ಪೊಲೀಸರು ಹೇಳಿದರು.

ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ ಮೇಲ್ಮನವಿ: ವಿಚಾರಣೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ವಾರ್ತೆ

ಬೆಂಗಳೂರು: ಮೈಸೂರು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ (ಮುಡಾ) ನಿವೇಶನ ಹಂಚಿಕೆ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಮೇಲ್ಮನವಿ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಮಾರ್ಚ್ 22ಕ್ಕೆ ಮುಂದೂಡಿದೆ.

ಮುಡಾ ನಿವೇಶನ ಹಂಚಿಕೆ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಲು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ನೀಡಿರುವ ಅನುಮತಿಗೆ ಅಸ್ತು ಎಂದ ಏಕಸದಸ್ಯ ನ್ಯಾಯಪೀಠದ ತೀರ್ಪು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ ಮತ್ತು ಅವರ ಬಾಮೈದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಜಮೀನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದ ಜೆ.ದೇವರಾಜು ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಮೂರು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮೇಲ್ಮನವಿಗಳ ವಿಚಾರಣೆ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಎನ್.ವಿ.ಅಂಜಾರಿಯಾ ನೇತೃತ್ವದ ವಿಭಾಗೀಯ ನ್ಯಾಯಪೀಠದಲ್ಲಿ ಶನಿವಾರ ನಿಗದಿಯಾಗಿತ್ತು.

ವಿಚಾರಣೆ ವೇಳೆ, ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ ಪರ ವಕಾಲತ್ತು ವಹಿಸಿರುವ ವಕೀಲ ಶತಭಿಷ ಶಿವಣ್ಣ, ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನ ಪದಾಂಕಿತ ಹಿರಿಯ ವಕೀಲ ಅಭಿಷೇಕ್ ಮನು ಸಿಂಘ್ವಿ ಖುದ್ದು ಹಾಜರಾಗಿ ವಾದ ಮಂಡಿಸಲಿದ್ದು, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಮಯಾವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕು' ಎಂದು ಕೋರಿದರು.

ಈ ಮನವಿಗೆ ಅಡ್ವೊಕೇಟ್ ಜನರಲ್ ಕೆ.ಶಶಿಕಿರಣ್ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು, 'ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಯಾವುದಾದರೂ ದಿನಾಂಕದಂದು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಬಹುದು' ಎಂದು ದನಿಗೂಡಿಸಿದರು.

16 ಎಲಿವೇಟೆಡ್ ಕಾರಿಡಾರ್ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾವ; 10 ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಡಿಪಿಆರ್‌ಗೆ ಸಜ್ಜು

₹13 ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಸಿದ್ಧತೆ

• ಆರ್. ಮಂಜುನಾಥ್

ಬೆಂಗಳೂರು: 'ಬೆಂಗಳೂರು ಸಮಗ್ರ ಸಂಚಾರ ನಿರ್ವಹಣೆ ಯೋಜನೆ'ಯಡಿ ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿರುವ ಸುಮಾರು ₹13 ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದ 16 ಎಲಿವೇಟೆಡ್ ಕಾರಿಡಾರ್ (ಮೇಲ್ಸೇತುವೆ) ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಸಜ್ಜಾಗಿದೆ.

ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಡಿ.ಕೆ. ಶಿವಕುಮಾರ್ ಸೂಚನೆ ಮೇರೆಗೆ ನಗರದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ದಟ್ಟಣೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ, ಸುಗಮಗೊಳಿಸಲು 'ಬೆಂಗಳೂರು ಸಮಗ್ರ ಸಂಚಾರ ನಿರ್ವಹಣೆ ಯೋಜನೆ' ರೂಪಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅದರಡಿ ಸುರಂಗ ರಸ್ತೆ, ಡಬಲ್ ಡೆಕರ್ ಕಾರಿಡಾರ್ ಸೇರಿದಂತೆ 16 ಮೇಲ್ಸೇತುವೆ/ ಅಂಡರ್‌ಪಾಸ್‌ಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತಾ ವರದಿಯನ್ನು ಬಿಬಿಎಂಪಿ ತಯಾರಿಸಿತ್ತು. ಬಿಬಿಎಂಪಿಯ ಮುಂದಿನ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಘೋಷಣೆ ಆಗಲಿದ್ದು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ.

ದೆಹಲಿಯ ಆಲ್ಟಿನೋಕ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತಾ ವರದಿಯನ್ನು ಬಿಬಿಎಂಪಿಗೆ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಿತ್ತು. 16 ಎಲಿವೇಟೆಡ್ ಕಾರಿಡಾರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ 10 ಮೇಲ್ಸೇತುವೆಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತೃತ ಯೋಜನಾ ವರದಿ (ಡಿಪಿಆರ್) ತಯಾರಿಸಲು ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಟೆಂಡರ್ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದೆ. ಫೆಬ್ರುವರಿ 6ರವರೆಗೆ ಬಿಡ್ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಉಳಿದ ಆರು ಮೇಲ್ಸೇತುವೆಗಳಲ್ಲಿ, ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳ ಡಿಪಿಆರ್ ಈ ಹಿಂದೆ ಸಿದ್ಧಗೊಂಡಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಉಳಿದ ಯೋಜನೆಗಳ ಡಿಪಿಆರ್ ತಯಾರಿಗೆ ಶೀಘ್ರವೇ ಟೆಂಡರ್ ಆಹ್ವಾನಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ವಿಭಾಗದ ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಸುರಂಗ ರಸ್ತೆಗೆ ಸಾಲ: ಉತ್ತರ–ದಕ್ಷಿಣ ಹಾಗೂ ಪೂರ್ವ ಪಶ್ಚಿಮ ಸುರಂಗ ರಸ್ತೆ ಕಾರಿಡಾರ್‌ಗೆ ₹40 ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ–ಖಾಸಗಿ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯಡಿ (ಪಿಪಿಪಿ) ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಹಣವನ್ನು ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಲಿದೆ. ಪಾಲಿಕೆಯ ಆಸ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ₹8 ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ಸಾಲ ನೀಡಲು 3 ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮುಂದೆ ಬಂದಿವೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮೋದನೆ ನಂತರ ಸುರಂಗ ರಸ್ತೆಗೆ ಟೆಂಡರ್ ಆಹ್ವಾನಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದರು.

16 ಉದ್ದೇಶಿತ ಎಲಿವೇಟೆಡ್ ಕಾರಿಡಾರ್/ ಮೇಲ್ಸೇತುವೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ

₹13,140 ಕೋಟಿ ಒಟ್ಟು ಕಾರಿಡಾರ್‌ಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ವೆಚ್ಚ

109.5 ಕಿ.ಮೀ ಎಲಿವೇಟೆಡ್ ಕಾರಿಡಾರ್ ಒಟ್ಟು ಉದ್ದ

ದುಂದುವೆಚ್ಚ!

'ಉದ್ದೇಶಿತ ಎಲಿವೇಟೆಡ್ ಕಾರಿಡಾರ್ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ, ದಶಕಗಳಿಂದ ನನೆಗುದಿಗೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಹಡ್ಸನ್ ವೃತ್ತದಿಂದ ಮಿನರ್ವ ವೃತ್ತದವರೆಗೆ 'ಇಂಟಗ್ರೇಟೆಡ್ ಎಲಿವೇಷನ್' ಯೋಜನೆಯೂ ಇದೆ. ಆದರೆ, ಇದೇ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ವೈಟ್‌ಟಾಪಿಂಗ್ ಕಾಮಗಾರಿಯೂ ಆರಂಭವಾಗಿದೆ. ಮೇಲ್ಸೇತುವೆ ಮಾಡುವುದಿದ್ದರೆ ಅದು ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ವೈಟ್‌ಟಾಪಿಂಗ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಈಗ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದನ್ನೇ ಕಿತ್ತು, ಮೇಲ್ಸೇತುವೆ ಮಾಡಿದರೆ ದುಂದು ವೆಚ್ಚದಂತಾಗುತ್ತದೆ' ಎಂದು ಬಸವನಗುಡಿಯ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ದೂರಿದರು.

ಡಿಪಿಆರ್ ತಯಾರಿಸಲು ಟೆಂಡರ್ ಕರೆಯಲಾಗಿರುವ ಮೇಲ್ಸೇತುವೆಗಳು

ಯೋಜನೆ	ಉದ್ದ (ಕಿ.ಮೀ)	ವೆಚ್ಚ (₹ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ)
ಎಂಇಐ ಜಂಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿಭಜಿತ ಮೇಲ್ಸೇತುವೆ	0.5	60
ಮೇಲ್ಸೇತುವೆ: ಯಶವಂತಪುರ– ಮತ್ತಿಕೆರೆ ಕ್ರಾಸ್‌ನಿಂದ ಐಐಎಸ್ಸಿ– ಮೇಖ್ರಿ ವೃತ್ತ– ಜಯಮಹಲ್– ಸೇಂಟ್ ಜಾನ್ ಚರ್ಚ್ ರಸ್ತೆ, ಹಲಸೂರು ಕೆರೆ– ಹಳೆ ಮದ್ರಾಸ್ ರಸ್ತೆ– ಕೆಆರ್. ಪುರ	27	3,240
ಮೇಲ್ಸೇತುವೆ/ ಅಂಡರ್‌ಪಾಸ್: ಕೋಣನಕುಂಟೆ ಕ್ರಾಸ್ ಮೂಲಕ ಕನಕಪುರ ರಸ್ತೆಯಿಂದ ಬನಶಂಕರಿ	0.9	108
ಮೇಲ್ಸೇತುವೆ: ಅಡ್ಯಾರ್ ಆನಂದ ಭವನ್, ರಘುವನಹಳ್ಳಿ, ಕನಕಪುರ ರಸ್ತೆ	0.8	96
ಎಲಿವೇಟೆಡ್ ಕಾರಿಡಾರ್: ಮಾರೇನಹಳ್ಳಿ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆಯಿಂದ (ರಾಗಿಗುಡ್ಡದಿಂದ 7ನೇ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ ಜಂಕ್ಷನ್) ಕನಕಪುರ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ (ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ರಸ್ತೆ ಮೂಲಕ ತಲಘಟ್ಟಪುರ ನೈಸ್ ರಸ್ತೆ)	10.5	1,260
ಎಲಿವೇಟೆಡ್ ಕಾರಿಡಾರ್: ಹಳೆ ಮದ್ರಾಸ್ ರಸ್ತೆಯಿಂದ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ ಮೆಟ್ರೊ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಿಂದ ಹೊಸೂರು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಇಂದಿರಾನಗರ, ದೊಮ್ಮಲೂರು– ಮಡಿವಾಳದ ಮೂಲಕ ಸಿಲ್ಕ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಜಂಕ್ಷನ್	10	1,200
ಎಲಿವೇಟೆಡ್ ಕಾರಿಡಾರ್: ನಾಗವಾರ ಜಂಕ್ಷನ್‌ನಿಂದ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ ನಗರ, ಸಂಪಿಗೆಹಳ್ಳಿ, ತಿರುಮೇನಹಳ್ಳಿ, ಬೆಲ್ಲಹಳ್ಳಿ, ಬಾಗಲೂರು ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ	15	1,800
ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಲಿಂಕ್ ರಸ್ತೆ: ಹೊರ ವರ್ತುಲ ರಸ್ತೆಯಿಂದ ಹೆಣ್ಣೂರು ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ ಜಂಕ್ಷನ್‌ನಿಂದ ಬಾಗಲೂರು ಜಂಕ್ಷನ್‌ವರೆಗೆ ಎಲಿವೇಟೆಡ್ ಕಾರಿಡಾರ್	15	1,800
ಎಲಿವೇಟೆಡ್ ಕಾರಿಡಾರ್: ಟ್ಯಾನರಿ ರಸ್ತೆಯಿಂದ ಮಾಧವ ಮುದಲಿಯಾರ್ ರಸ್ತೆಯಿಂದ ನಾಗವಾರ ಜಂಕ್ಷನ್	3.5	660
ಎಲಿವೇಟೆಡ್ ಕಾರಿಡಾರ್: ವೆಸ್ಟ್ ಆಫ್ ಕಾರ್ಡ್ ರಸ್ತೆಯಿಂದ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ರಸ್ತೆ (ನಂದಿನಿ ಲೇಔಟ್) ಮೂಲಕ ಹೊರ ವರ್ತುಲ ರಸ್ತೆ	4.5	540

ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಮೇಲ್ಸೇತುವೆಗಳು

ಯೋಜನೆ	ಉದ್ದ (ಕಿ.ಮೀ)	ವೆಚ್ಚ (₹ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ)
ಇಂಟಗ್ರೇಟೆಡ್ ಎಲಿವೇಷನ್: ಹಡ್ಸನ್ ವೃತ್ತದಿಂದ ಮಿನರ್ವ ವೃತ್ತ (ಮಿನರ್ವ ವೃತ್ತ, ಭಾರತ್ ಟಾಕೀಸ್, ಶಿವಾಜಿ ಟಾಕೀಸ್, ಪುರಭವನ, ಎಲ್‌ಐಸಿ, ಹಲಸೂರು ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆ, ಹಡ್ಸನ್ ವೃತ್ತ, ಕಬ್ಬನ್‌ಪಾರ್ಕ್)	2.7	324
ಮೇಲ್ಸೇತುವೆ ವಿಸ್ತರಣೆ: ಆನಂದರಾವ್ ವೃತ್ತದಿಂದ ಕೆ.ಆರ್. ವೃತ್ತದ ಮೂಲಕ ನೃಪತುಂಗ ರಸ್ತೆ	1.7	204
ಅಂಡರ್‌ಪಾಸ್ ವಿಸ್ತರಣೆ: ಮಡಿವಾಳ ಅಂಡರ್‌ಪಾಸ್‌ನಿಂದ ಸಂಚಾರ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆ ಜಂಕ್ಷನ್‌ವರೆಗೆ	0.5	60
ಎಲಿವೇಟೆಡ್ ಕಾರಿಡಾರ್: ಹೊಸೂರು ರಸ್ತೆಯಿಂದ ಶೂಲೆ ವೃತ್ತ (ವೆಲ್ಲಾರ ಜಂಕ್ಷನ್– ಆನೆಪಾಳ್ಯ, ಫೋರಂ, ಸೇಂಟ್ ಜಾನ್ ಚರ್ಚ್, ಮಡಿವಾಳ, ಸಿಲ್ಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಜಂಕ್ಷನ್)	7.4	888
ಎಲಿವೇಟೆಡ್ ಕಾರಿಡಾರ್: ಸಿರ್ಸಿ ವೃತ್ತದಿಂದ ಮೈಸೂರು ರಸ್ತೆ ಮೂಲಕ ನಾಯಂಡಹಳ್ಳಿ	3.5	420
ಎಲಿವೇಟೆಡ್ ಕಾರಿಡಾರ್: ಯಲಹಂಕ ನ್ಯೂಟೌನ್‌ನಿಂದ ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ	4	480

ಸುದ್ದಿ 2 ನಿಮಿಷ

ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಫೆ. 3ರಿಂದ

ಬೆಂಗಳೂರು: ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರು ಮತ್ತು ಸಹಾಯಕಿಯರಿಗೆ ಗೌರವಧನ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಂತೆ ಆಗ್ರಹಿಸಿ ಫೆ. 3ರಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಉದ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟಾವಧಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರು ಮತ್ತು ಸಹಾಯಕಿಯರ ಫೆಡರೇಷನ್ (ಎಐಟಿಯುಸಿ) ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಶನಿವಾರ ಸುದ್ದಿಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಫೆಡರೇಶನ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಬಿ. ಅಮ್ಜದ್, ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಎಂ. ಜಯಮ್ಮ, 'ಸಮಗ್ರ ಶಿಶು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ (ಐಸಿಡಿಎಸ್) ಸುವರ್ಣ ಸಂಭ್ರಮದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರು ಹಾಗೂ ಸಹಾಯಕಿಯರಿಗೆ ದುಡಿಮೆಗೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಗುಜರಾತ್ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಆದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಇದುವರೆಗೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ವಹಿಸಿಲ್ಲ' ಎಂದು ದೂರಿದರು.

'ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರಿಗೆ ಪ್ರತಿತಿಂಗಳು ₹15 ಸಾವಿರ ಹಾಗೂ ಸಹಾಯಕಿಯರಿಗೆ ₹10 ಸಾವಿರ ನೀಡುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನೇತೃತ್ವದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಆರನೇ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಕೂಡಲೇ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಇಂದಿನ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಬದುಕಲು ಅಗತ್ಯವಾದಷ್ಟು ಸಂಭಾವನೆ ನೀಡಬೇಕು. ನಿವೃತ್ತರಾದ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸಹಾಯಕಿಯರಿಗೆ ಗ್ರ್ಯಾಚ್ಯುಟಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಬೇಕು' ಎಂದು ಆಗ್ರಹಿಸಿದರು.

ನವರತನ್ ಜ್ಯುವೆಲರ್ಸ್ ನೂತನ ಮಳಿಗೆ ಉದ್ಘಾಟನೆ

ಬೆಂಗಳೂರು: ನವರತನ್ ಜ್ಯುವೆಲರ್ಸ್‌ನವರು ನಗರದ ಕೆ.ಆರ್. ಪುರದ ಟಿ.ಸಿ.ಪಾಳ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಆರಂಭಿಸಿರುವ ಆಭರಣ ಮಳಿಗೆಯನ್ನು ಶಾಸಕ ಬೈರತಿ ಬಸವರಾಜ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು.

ನಂತರ ಮಾತನಾಡಿದ ಅವರು, ನವರತನ್ ಜ್ಯುವೆಲರ್ಸ್ ನಗರದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿನ ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಖಾ ಮಳಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಹಾಗೂ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವುದು ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ' ಎಂದರು.

ನವರತನ್ ಜ್ಯುವೆಲರ್ಸ್‌ನ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕ ಗೌತಮ್ ಚಂದ್ ಮಾತನಾಡಿ, 'ಎಂ.ಜಿ ರೋಡ್, ಜಯನಗರ, ರಾಜಾಜಿನಗರ, ಯಲಹಂಕ, ಸಿಟಿ ಸ್ಟ್ರೀಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಳಿಗೆಗಳಿವೆ. ಇದು 6ನೇ ಮಳಿಗೆ. ಈ ನೂತನ ಮಳಿಗೆಯ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಇನ್ನೂ ಎರಡು ದಿನ ಚಿನ್ನಾಭರಣ ಖರೀದಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಕೊಡುಗೆಗಳು ಇರಲಿವೆ' ಎಂದರು.

ಜ್ಯುವೆಲರ್ಸ್ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಮಹೇಂದ್ರ ಭಾಫ್ನಾ, ಮಿತೇಶ್ ಭಾಫ್ನಾ, ಸಂಸ್ಥೆಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ ಅರುಣ್ ಕುಮಾರ್ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು.

ಅನುದಾನ: ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಡಿಸಿಎಂ ಮನವಿ

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ವಾರ್ತೆ

ಬೆಂಗಳೂರು: ನಗರದಲ್ಲಿ ₹90 ಸಾವಿರ ಕೋಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸುರಂಗ ರಸ್ತೆ, ಡಬಲ್ ಡೆಕರ್, ಪಿಆರ್‌ಆರ್‌- ಬ್ಯುಸಿನೆಸ್ ಕಾರಿಡಾರ್, ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅತಿಹೆಚ್ಚಿನ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವನ್ನು ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಡಿ.ಕೆ. ಶಿವಕುಮಾರ್ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕೇಂದ್ರದ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವೆ ನಿರ್ಮಲಾ ಸೀತಾರಾಮನ್ ಅವರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿರುವ ಶಿವಕುಮಾರ್ ಅವರು, 'ಸಂಸತ್‌ನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿರುವ ನಿಮಗೆ, ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪ್ರಗತಿ ಹಾಗೂ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಆಕರ್ಷಣೆಯ ತಾಣವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿಷಯದ ಅರಿವಿದೆ.

ಸುಮಾರು 1.5 ಕೋಟಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಈ ನಗರದಲ್ಲಿ ತುರ್ತಾಗಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಬೇಕಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದು, ಕೇಂದ್ರದ 2025–26ನೇ ಸಾಲಿನ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುದಾನವನ್ನು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ನೀಡಬೇಕು' ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಸಂಚಾರ ದಟ್ಟಣೆ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಸುರಂಗ ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಉತ್ತರ-ದಕ್ಷಿಣ ಕಾರಿಡಾರ್‌ನಲ್ಲಿ 18.5 ಕಿ.ಮೀ, ಪೂರ್ವ– ಪಶ್ಚಿಮ ಕಾರಿಡಾರ್‌ನಲ್ಲಿ 28.5 ಕಿ.ಮೀ ಸುರಂಗ ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ₹40 ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚವಾಗಲಿದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ, ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತೆಯ ಅಂತರ ನಿಧಿಯಾಗಿ (ವಿಜಿಎಫ್) ₹19 ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ನೀಡಲು ಒಪ್ಪಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

'ನಮ್ಮ ಮೆಟ್ರೊ ಸೇರಿದಂತೆ ಡಬಲ್ ಡೆಕರ್ ಕಾರಿಡಾರ್ ಅನ್ನು 45.65 ಕಿ.ಮೀ ಉದ್ದದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ₹8,918 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚವಾಗಲಿದೆ. ಸುಗಮ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ 17 ಮೇಲ್ಸೇತುವೆ ನಿರ್ಮಿಸಲು ₹12 ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

2028ರ ವೇಳೆಗೆ ನಗರದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬೇಡಿಕೆ ಈಡೇರಿಸಲು 500 ಎಂಎಲ್‌ಡಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ನೀರನ್ನೂ ಒದಗಿಸುವ ಕಾವೇರಿ 6ನೇ ಹಂತದ ಯೋಜನೆಯ ಡಿಪಿಆರ್ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಶಿವಕುಮಾರ್ ಅವರು ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ನೃತ್ಯೋತ್ಸವ... ಚೌಡಯ್ಯ ಸ್ಮಾರಕ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಶನಿವಾರ ನಡೆದ ದೃಷ್ಟಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೃತ್ಯೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಭರತನಾಟ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೆರವೇರಿತು – ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಚಿತ್ರ

ಯೂನಿಟ್ ಉದ್ಘಾಟನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಿ. ನಾರಾಯಣನ್, ನಿತಿನ್ ಮೋಹನ್, ಡಿ.ಕೆ. ಮೋಹನ್ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು

3ಡಿ: ಕೇಂಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಒಪ್ಪಂದ

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ವಾರ್ತೆ

ಬೆಂಗಳೂರು: ಕೇಂಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ಹಾಗೂ ಗ್ಲ್ಯಾಟಿಕ್ 3ಡಿ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಕಂಪನಿಯು 3ಡಿ ಮುದ್ರಣ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಗ್ಲ್ಯಾಟಿಕ್ 3ಡಿ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಕಂಪನಿಯು ಕೇಂಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಟಿಂಗ್ ಎಡ್ಜ್ ಮೆಟಲ್ 3ಡಿ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಯೂನಿಟ್ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಇಸ್ರೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ವಿ. ನಾರಾಯಣನ್ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು.

ನಂತರ ಮಾತನಾಡಿದ ಅವರು, 'ಭವಿಷ್ಯ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಯೋಜಿತ ಉತ್ಪಾದನೆ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಲಿದೆ. ಇಸ್ರೊಗೆ ಮೆಟಲ್ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಈ ಒಪ್ಪಂದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬದಲಾವಣೆ ತರಲಿದೆ' ಎಂದರು.

ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನ ಸಿಇಒ ನಿತಿನ್ ಮೋಹನ್ ಮಾತನಾಡಿ, 'ಉತ್ಪಾದನಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆವಿಷ್ಕಾರ ಮಾಡಲು ಈ ಒಪ್ಪಂದ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಸುಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ನಿಖರತೆಯನ್ನು ನಾವು ನೀಡಲಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ಇದೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಡಿ.ಕೆ. ಮೋಹನ್ ಮಾತನಾಡಿ, 'ಈ ಒಪ್ಪಂದದಿಂದ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿದೆ. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ನಡುವಿನ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಇದು ಸಹಾಯಕವಾಗಲಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡಲಿದೆ' ಎಂದರು.

ಗ್ಲ್ಯಾಟಿಕ್ 3ಡಿ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಕಂಪನಿಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಪ್ರಕಾಶಂ ಆನಂದ್ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು.

'ಭಾರತ ರಂಗ ಮಹೋತ್ಸವ ಫೆ. 1ರಿಂದ'

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ವಾರ್ತೆ

ಬೆಂಗಳೂರು: ಎನ್‌ಎಸ್‌ಡಿ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಫೆ.1ರಿಂದ 8ರವರೆಗೆ ಭಾರತ ರಂಗ ಮಹೋತ್ಸವ– 2025 ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಲ್ಲತ್ತಹಳ್ಳಿಯ ಕಲಾಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಕೆ.ವಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ ಅವರು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದರು.

ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ

ಶನಿವಾರ ಸುದ್ದಿಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ, 'ಈ ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿ ರಷ್ಯಾ, ಶ್ರೀಲಂಕಾದ ಎರಡು ನಾಟಕಗಳು, ಹಿಂದಿಯ ಮೂರು, ತೆಲುಗಿನ ಒಂದು ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡದ ಎರಡು ನಾಟಕಗಳು ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು 8 ನಾಟಕಗಳು ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಳ್ಳಲಿವೆ. ಫೆ. 1ರಂದು ಸಂಜೆ 5ಗಂಟೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ ಸಚಿವ ಶಿವರಾಜ ತಂಗಡಗಿ ಅವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡಲಿದ್ದಾರೆ' ಎಂದರು.

'18 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ನಾಟಕ ಮಹೋತ್ಸವ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅಕಾಡೆಮಿ ₹25 ಲಕ್ಷ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಆಗಮಿಸುವ ವಿದೇಶಿ ಹಾಗೂ ದೇಶಿ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರದರ್ಶನವು ಇರಲಿದೆ. ಜಾನಪದ ಕಲೆ, ನೃತ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದರು.

ಸಾಸ್ವೆಹಳ್ಳಿ ಸತೀಶ್, ಶ್ವೇತಾಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ವಾರ್ತೆ

ಬೆಂಗಳೂರು: ಶ್ರೀಮಾತಾ ಚಾರಿಟಬಲ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಹಾಗೂ ಸೆಂಟರ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಜಂಟಿಯಾಗಿ ನೀಡುವ 'ಸೆಂಟರ್ ಸ್ಟೇಜ್– ಕಪ್ಪಣ್ಣ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ'ಗೆ ರಂಗಕರ್ಮಿ ಸಾಸ್ವೆಹಳ್ಳಿ ಸತೀಶ್ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

'ಸೆಂಟರ್ ಸ್ಟೇಜ್–ಕಪ್ಪಣ್ಣ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಯುವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ'ಗೆ ರಂಗಭೂಮಿ ನಟಿ ಶ್ವೇತಾ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ₹50 ಸಾವಿರ ಹಾಗೂ ₹25 ಸಾವಿರ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇಬ್ಬರಿಗೂ ರಂಗಕರ್ಮಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಜಿ. ಕಪ್ಪಣ್ಣ ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಸಾಸ್ವೆಹಳ್ಳಿ ಸತೀಶ್

ಶ್ವೇತಾ

ಫೆ.12ರಂದು ಸಂಜೆ 6 ಗಂಟೆಗೆ ಇಲ್ಲಿನ ನಯನ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ ಸಮಾರಂಭ ನಡೆಯಲಿದೆ ಎಂದು ಟ್ರಸ್ಟ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಟಿ.ಎಸ್. ನಾಗಾಭರಣ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಭದ್ರಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ: ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಸಿ.ಎಂ ಪತ್ರ

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ವಾರ್ತೆ

ಬೆಂಗಳೂರು: ಭದ್ರಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಗೆ 2023-24ನೇ ಸಾಲಿನ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಿದ ₹5,300 ಕೋಟಿ ಅನುದಾನ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಪ್ರಧಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಅವರಿಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಘೋಷಿಸಿದ ಮೊತ್ತ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡದ ಕಾರಣ 29.90 ಟಿಎಂಸಿ ಅಡಿ ನೀರು ಬಳಸಿಕೊಂಡು (ತುಂಗಾ ನದಿಯಿಂದ 17.40 ಟಿಎಂಸಿ ಅಡಿ ಹಾಗೂ ಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯದಿಂದ 12.50 ಟಿಎಂಸಿ ಅಡಿ) ಮಧ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕದ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ತುಮಕೂರು ಮತ್ತು ದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ 2,25,515 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರು ಒದಗಿಸಲು ಹಾಗೂ ಅಂತರ್ಜಲ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ 367 ಕೆರೆಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಸುವ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಹಿನ್ನಡೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪತ್ರದ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವೆ ನಿರ್ಮಲಾ ಸೀತಾರಾಮನ್, ಜಲಶಕ್ತಿ ಸಚಿವರಾದ ಸಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್, ವಿ. ಸೋಮಣ್ಣ ಅವರಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನಗರದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಲ ಕುಸಿತ

ಐಐಎಸ್‌ಸಿ ವರದಿ: 80 ವಾರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಸಾಧ್ಯತೆ

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ವಾರ್ತೆ

ಬೆಂಗಳೂರು: ಮುಂಬರುವ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನಗರದ 110 ಹಳ್ಳಿಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ 80 ವಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಹೆಚ್ಚು ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಬೆಂಗಳೂರು ಜಲಮಂಡಳಿ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆಯ (ಐಐಎಸ್‌ಸಿ) ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ನಡೆಸಿರುವ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ನಗರದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಕುರಿತು ಆರು ತಿಂಗಳು ನಡೆಸಿರುವ ಅಧ್ಯಯನದ ವರದಿಯನ್ನು ಐಐಎಸ್‌ಸಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಜಲಮಂಡಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವರದಿಯಲ್ಲಿ, ಫೆಬ್ರುವರಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಲ ಕುಸಿತ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ, ಮಾರ್ಚ್ ಮತ್ತು ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ, ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಎದುರಿಸಬಹುದಾದ ವಾರ್ಡ್‌ಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೂ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಅಂತರ್ಜಲ ಕುಸಿತ; ಎಲ್ಲಿ?ಎಷ್ಟು?	
0 ಮೀ. ನಿಂದ 5 ಮೀ.	ಕೇಂದ್ರ ಬೆಂಗಳೂರು
10 ಮೀ. ನಿಂದ 15 ಮೀ.	ಸಿಎಂಸಿ ಪ್ರದೇಶ
20 ಮೀ. ನಿಂದ 25 ಮೀ.	110 ಹಳ್ಳಿಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿ

ಅಂತರ್ಜಲ ಕುಸಿತ: ನಗರದ ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟ ಸುಮಾರು 5 ಮೀಟರ್‌ಗಳಷ್ಟು, ಸಿಎಂಸಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 10 ಮೀಟರ್‌ನಿಂದ 15 ಮೀಟರ್‌ಗಳಷ್ಟು ಮತ್ತು 110 ಹಳ್ಳಿಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ 20 ಮೀಟರ್‌ನಿಂದ 25 ಮೀಟರ್‌ಗಳಷ್ಟು ಕುಸಿಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಕ್ರಿಟಿಕಲ್ ವಾರ್ಡ್‌ಗಳೆಂದು ಗುರುತಿಸಿರುವುದಾಗಿ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೊಳವೆಬಾವಿ ಅವಲಂಬನೆ: ನಗರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಸುಮಾರು 800 ದಶಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ ನೀರನ್ನು ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳಿಂದ ತೆಗೆದು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 110 ಹಳ್ಳಿಗಳು, ಆಗ್ನೇಯ ಭಾಗ ಹಾಗೂ ವೈಟ್‌ಫೀಲ್ಡ್ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಲಂಬಿತರಾಗಿರುವುದನ್ನು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನಗರದಲ್ಲಿ ಇಂದು

ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಜೂನಿಯರ್ ಬ್ಯಾಡ್ಮಿಂಟನ್ ಟೂರ್ನಿ: ಆಯೋಜನೆ: ಸ್ವಯಂ ಜಾಗೃತಿ ಸೇವಾ ಟ್ರಸ್ಟ್, ಸ್ಥಳ: ಜ್ಞಾನಸೌಧ, ನಾಗರಬಾವಿ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8ರಿಂದ

ಭರತನಾಟ್ಯ ರಂಗಪ್ರವೇಶ: ಪ್ರಸ್ತುತಿ: ಜಾರ್ವಿನ್ಯಾ ಸೌಮಿಲ್ ಶಾ, ಅತಿಥಿಗಳು: ವಿಕ್ರಮ್ ವಿಶ್ವನಾಥ್, ರೂಪಕ್ ಮೆಹ್ತಾ, ಸ್ಥಳ: ಶ್ರೀಹರಿ ಖೋಡೆ ಸೆಂಟರ್ ಫಾರ್ ಪರ್ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಆರ್ಟ್ಸ್, ಕನಕಪುರ ರಸ್ತೆ, ಕೋಣನಕುಂಟೆ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9ರಿಂದ

'ವಿದ್ವತ್ ಸಂವಾದ' ಭಾರತೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ–ವೈಶ್ವಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ಮರು ಅರಿವು: ಭಾಗವಹಿಸುವವರು: ಇಂದುಮತಿ ಕಾಟ್ದರೆ, ಕೃಷ್ಣರಾಜ್ ಭಟ್ ಕುತ್ಪಾಡಿ, ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಭಟ್, ಶಿವಕುಮಾರ್ ಜಿ.ವಿ. ಪ್ರಣವ್ ಕುಮಾರ್ ವಸಿಷ್ಠ ಜಿ.ವಿ., ಆಚಾರ್ಯ ಪ್ರಶಾಂತ್, ಶ್ರೀನಿಧಿ ವಿ., ಧನಂಜಯ ಆಚಾರ್ಯ, ಆಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳ: ಪೂರ್ಣಪ್ರಮತಿ, ವಿದ್ಯಾಕ್ಷೇತ್ರ, ಮೈತ್ರಿ ಗ್ರಾಮ, ಹೊಸಕೆರೆ, ಛಾಯಾದೇವಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹತ್ತಿರ, ಕೆಂಗೇರಿ ಹೋಬಳಿ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9ರಿಂದ

'ಕಲಾ ಧ್ವನಿ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ: ವಿವಿಧ ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಸಂಗೀತ ಕಛೇರಿ: ಬಿ. ಜಯಶ್ರೀ, ಪ್ರವೀಣ್ ಡಿ. ರಾವ್, ಎಂ.ಡಿ. ಪಲ್ಲವಿ, ಅನನ್ಯ ಭಟ್, ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ: ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ, ಸುಮಿತ್ ವೀರಮಣಿ, ಜಗದೀಶ್ ಲಖಾನಿ, ಬಿ.ಎಲ್. ಶಂಕರ್, ಆಯೋಜನೆ: ಇನ್ಫೊಸಿಸ್ ಫೌಂಡೇಶನ್, ಸ್ಥಳ: ಕರ್ನಾಟಕ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಪರಿಷತ್ತು, ಕುಮಾರಕೃಪಾ ರಸ್ತೆ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 10ರಿಂದ

ಸಂಧ್ಯಾ ಎಸ್.ಪೈ ಅವರ 'ಕೇರಳ ಮಾಂತ್ರಿಕರ ನಿಗೂಢ ಕಥೆಗಳು', 'ಕೇರಳೀ ಕಥೆಗಳು', ಗುರುರಾಜ ಕೊಡ್ಕಣಿ ಅವರ 'ಅತಿಮಾನುಷ', ವಸುಮತಿ ಉಡುಪ ಅವರ 'ಇದು ಕತೆಯಲ್ಲ ಜೀವನ', 'ಪ್ರಾಪ್ತಿ', ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಪೋಕಳೆ ಅವರ 'ದೇವರು ಹೊರಟನು' ಪುಸ್ತಕಗಳು ಬಿಡುಗಡೆ: ಜೋಗಿ, ಅತಿಥಿಗಳು: ಎನ್.ಎಸ್. ಶ್ರೀಧರ ಮೂರ್ತಿ, ಎಸ್. ಸಂಧ್ಯಾರಾಣಿ, ಆಯೋಜನೆ: ಅಂಕಿತ ಪುಸ್ತಕ, ಸ್ಥಳ: ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ, ಮೂರನೇ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ, ಎನ್.ಆರ್. ಕಾಲೊನಿ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 10.30

ಕೆ.ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ ಅವರ ಜನ್ಮದಿನ, ಕವಿಗೋಷ್ಠಿ, ಗೀತಗಾಯನ, ಉಪನ್ಯಾಸ, ರಸಪ್ರಶ್ನೆ: ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ: ಬಿ. ಶಾಂತಕುಮಾರ್, ಅತಿಥಿಗಳು: ಸುಭಾಷ್ ಎಂ., ವಿ. ಬಿಳಿಗಿರಿ ರಂಗಯ್ಯ, ಆಯೋಜನೆ: ರವಿಕಿರಣ್ ಆರ್ಟ್ಸ್ ಆ್ಯಂಡ್ ಕ್ರಿಯೇಷನ್ಸ್ ಟ್ರಸ್ಟ್, ಸ್ಥಳ: ಕೆನ್ ಕಲಾ ಶಾಲೆ, ಶೇಷಾದ್ರಿಪುರ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 10.30

ಕೆ.ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ ಜನ್ಮ ದಿನಾಚರಣೆ, ಕೆ.ಎಸ್.ಎನ್. ಗೀತಗಾಯನ, ಗೀತೆಗಳ ನೃತ್ಯ, 'ಮೈಸೂರು ಮಲ್ಲಿಗೆ' ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನ: ನಿರ್ದೇಶನ: ಬಿ.ವಿ. ರಾಜಾರಾಂ, ಉದ್ಘಾಟನೆ: ಎಲ್.ಎ. ರವಿ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯ, ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ: ಕಿಕ್ಕೇರಿ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ, ಅತಿಥಿಗಳು: ಸಂಗಾತಿ ವೆಂಕಟೇಶ್, ಉಪನ್ಯಾಸ: ಸಿ. ಶಿವಶಂಕರ್, ಆಯೋಜನೆ: ಕೆ.ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ ಟ್ರಸ್ಟ್, ಸ್ಥಳ: ಕೆ.ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ ಉದ್ಯಾನ, ಕತ್ರಿಗುಪ್ಪೆ, ಸಂಜೆ 4ರಿಂದ

ಕ್ರಾಂತಿವೀರ ಸಂಗೊಳ್ಳಿ ರಾಯಣ್ಣನವರ ಸ್ಮರಣೋತ್ಸವ, ಅವರ ಪುತ್ಥಳಿಗೆ ಮಾಲಾರ್ಪಣೆ: ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ, ಉಪಸ್ಥಿತಿ: ಉಮಾಶಂಕರ್, ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ: ದಿನೇಶ್ ಗುಂಡೂರಾವ್, ಅತಿಥಿಗಳು: ನಾರಾಯಣ ಗೌಡ, ಜೆ. ಹುಚ್ಚಪ್ಪ, ಜಿ. ಪದ್ಮಾವತಿ, ಎಂ. ಶಿವರಾಜು, ನಾಗಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಆಯೋಜನೆ: ಕ್ರಾಂತಿವೀರ ಸಂಗೊಳ್ಳಿ ರಾಯಣ್ಣ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ, ಸ್ಥಳ: ಕ್ರಾಂತಿವೀರ ಸಂಗೊಳ್ಳಿ ರಾಯಣ್ಣ ಪುತ್ಥಳಿಯ ಆವರಣ, ದೇವರಾಜ ಅರಸು ವೃತ್ತ, ಕ್ರಾಂತಿವೀರ ಸಂಗೊಳ್ಳಿ ರಾಯಣ್ಣ ರೈಲ್ವೆ ನಿಲ್ದಾಣದ ಮುಂಭಾಗ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11

'ಧರ್ಮ ವಿಜಯ' ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನ: ಆಯೋಜನೆ: ವಿನಾಯಕ ಕಲಾ ಬಳಗ ಟ್ರಸ್ಟ್, ಸ್ಥಳ: ಎಂ. ರಾಜೇಶ್ ವಿನಾಯಕ ರಂಗಸಜ್ಜಿಕೆ, ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್, ಸಿದ್ಧಾಪುರ, ಜಯನಗರ ಮೊದಲನೇ ಹಂತ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11.30

'ಭಾವ' ಅನುಭೂತಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ: ಕಥಾ ಭಾವ: ಉಮಾ ಮಹೇಶ್ವರಿ, ಪಾಂಚಜನ್ಯ, ಕಾವ್ಯ ಮುರಳೀಧರನ್, ರಾಗಿಣಿ ಎಂ., ಮಂಜಮ್ಮ ಜೋಗತಿ, ಕಲಾಚಾರ್ಯ, ಬನ್ನಂಜೆ ಸಂಜೀವ್ ಸುವರ್ಣ, ಮೇಘರಂಜನಿ ಮೇಧಿ, ದೀಪಕ್ ಮಜುಂದಾರ್, ಸ್ನೇಹಾ ಕಪ್ಪಣ್ಣ, ವಿಶ್ವಜೀತ್ ಬಿ., ಆಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳ: ಆರ್ಟ್ ಆಫ್ ಲಿವಿಂಗ್ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೇಂದ್ರ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 2ರಿಂದ

38ನೇ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ, ಮಹಾಕವಿ ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ: ಹಂ.ಪ. ನಾಗರಾಜಯ್ಯ, ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತರು: ನೇರಂಕಿ ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥ, ಆಯೋಜನೆ: ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜೈನ ಮೈತ್ರಿಕೂಟ, ಸ್ಥಳ: ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜುನಾಥಸ್ವಾಮಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪ, ಬಸವನಗುಡಿ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 3.30

ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಭೆ: ಉದ್ಘಾಟನೆ: ವಿದ್ಯಾಶ್ರೀಶ ತೀರ್ಥ ಸ್ವಾಮೀಜಿ, ಅತಿಥಿಗಳು: ಕೆ. ನಟರಾಜನ್, ಎಲ್.ಎ. ರವಿಸುಬ್ರಮಣ್ಯ, ಕಟ್ಟೆ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ, ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ: ವಿಷ್ಣು ಭರತ್ ಅಲಂಪಳ್ಳಿ, ಉಪಸ್ಥಿತಿ: ಎ. ಪ್ರಕಾಶ್, ಆಯೋಜನೆ: ಆಚಾರ್ಯ ಪಾಠಶಾಲಾ ಎಜುಕೇಷನಲ್ ಟ್ರಸ್ಟ್, ಸ್ಥಳ: ಎ.ಪಿ.ಎಸ್. ಆಟದ ಮೈದಾನ, ಬಸವನಗುಡಿ, ಸಂಜೆ 4

'ಬಹುಳ ನೃತ್ಯೋತ್ಸವ': ಬಹುಳ ನೃತ್ಯರೂಪಕ: ನವರಸ ದೇವಿ, ಸನ್ಮಾನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ: ಅವಧೂತ ದೀಕ್ಷಿತ್, ಕಲಾವತಿ ಅವಧೂತ್, ಮಿನಾಲ್ ಪ್ರಭು, ಡಾ. ಸಾವಿತ್ರಿ ಎಸ್. ಜಿ., ಆಯೋಜನೆ: ಸಾಧನ ಸಂಗಮ ಟ್ರಸ್ಟ್, ಸ್ಥಳ: ಕೆ.ಇ.ಎ. ಪ್ರಭಾತ್ ರಂಗಮಂದಿರ, ಬಸವೇಶ್ವರನಗರ, ಸಂಜೆ 5.30ರಿಂದ

ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ವಿಶೇಷ

ಆಯೋಜನೆ: ಕನ್ನಡ ಯುವಜನ ಸಂಘ, ಧ್ವಜಾರೋಹಣ: ಉದಯ್ ಬಿ. ಗರುಡಾಚಾರ್, ಅತಿಥಿ: ಎಂ.ಸಿ. ನರೇಂದ್ರ, ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ: ಜಗದೀಶ ರೆಡ್ಡಿ, ಸ್ಥಳ: ಕನ್ನಡ ಯುವಜನ ಸಂಘದ ಆವರಣ, ಹೊಂಬೇಗೌಡನಗರ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 7.30

ಆಯೋಜನೆ: ಭಾರತ್ ಸ್ಕೌಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಗೈಡ್ಸ್, ಧ್ವಜಾರೋಹಣ: ಗೊ.ರು. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ, ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ: ಕೊಂಡಜ್ಜಿ. ಬ. ಷಣ್ಮುಖಪ್ಪ, ಸ್ಥಳ: ಭಾರತ ಸ್ಕೌಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಗೈಡ್ಸ್, ಶಾಂತಿಗೃಹ, ಅರಮನೆ ರಸ್ತೆ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8.15

ಆಯೋಜನೆ: ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿ, ಧ್ವಜಾರೋಹಣ: ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ, ಅತಿಥಿಗಳು: ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ, ಡಿ.ಕೆ. ಶಿವಕುಮಾರ್, ಸ್ಥಳ: ಕೆಪಿಸಿಸಿ ಕಚೇರಿ, ಕ್ವೀನ್ಸ್ ರಸ್ತೆ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8.30

ಆಯೋಜನೆ: ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದ ಕುರಿತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಅರಿವು, ಗೌರಿಶಂಕರ ಅಕಾಡೆಮಿ ಫಾರ್ ಕಲ್ಚರ್ ಆ್ಯಂಡ್ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಟ್ರಸ್ಟ್, ಸ್ಥಳ: ಕೃಷ್ಣರಾಜಪುರ, ಮಹದೇವಪುರ ನಗರದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9

ಆಯೋಜನೆ: ಆಚಾರ್ಯ ಪಾಠಶಾಲಾ ಎಜುಕೇಷನಲ್ ಟ್ರಸ್ಟ್, ಅತಿಥಿಗಳು: ತೇಜಸ್ವಿ ಸೂರ್ಯ, ಎಲ್.ಎ. ರವಿ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯ, ಕಟ್ಟೆ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ, ಎನ್.ಆರ್. ರಮೇಶ್, ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ: ವಿಷ್ಣು ಭಾರತ ಅಲಂಪಳ್ಳಿ, ಸ್ಥಳ: ಎ.ಪಿ.ಎಸ್. ಮೈದಾನ, ಬಸವನಗುಡಿ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9

ಆಯೋಜನೆ: ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಬೆಂಗಳೂರು, ಧ್ವಜಾರೋಹಣ: ಎಸ್.ವಿ. ಸುರೇಶ, ಸ್ಥಳ: ನಾಯಕ್ ಭವನದ ಮುಂಭಾಗ, ಜಿಕೆವಿಕೆ ಆವರಣ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9

ಆಯೋಜನೆ: ವಿಲ್ಸನ್ ಗಾರ್ಡನ್ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆ, ಧ್ವಜಾರೋಹಣ: ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ, ಸ್ಥಳ: ವಿಲ್ಸನ್ ಗಾರ್ಡನ್ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆ, ಹೊಂಬೇಗೌಡನಗರ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9.30

ಆಯೋಜನೆ: ಭಾರತ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಲಲಿತಕಲಾ ಸಂಘ, ಧ್ವಜಾರೋಹಣ: ಚೇತನ್ ಜಯಸಿಂಗ್ ಪಾಟೀಲ್ ಔಟಿ, ಅತಿಥಿ: ಟಿ. ಸುಂದರ್, ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ: ನರಸಿಂಹ ನಾಯ್ಕ, ಸ್ಥಳ: ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪು ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರ, ಬಿ.ಇ.ಎಲ್., ಜಾಲಹಳ್ಳಿ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9.30

ಆಯೋಜನೆ: ರಾಜಾಜಿನಗರ ಪೇರೆಂಟ್ಸ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಸೊಸೈಟಿ, ಅತಿಥಿಗಳು: ಸುಭಾಷ್ ಬಿ. ಆಡಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ: ಎಂ.ಎಸ್. ಮೃತ್ಯುಂಜಯ್, ಸ್ಥಳ: ಒನಕೆ ಓಬವ್ವ ಆಟದ ಮೈದಾನ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9.30

ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದ ಅಂಗವಾಗಿ ವಿಶಿಷ್ಟ, ಅಪರೂಪದ ಪುರಾತನ 'ಕರೆನ್ಸಿ ಮತ್ತು ನಾಣ್ಯಗಳ' ಪ್ರದರ್ಶನ: ಆಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳ: ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್, ಪಂಪ ಮಹಾಕವಿ ರಸ್ತೆ, ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 10.30ರಿಂದ

'ಗಣರಾಜ್ಯ ಭಾರತ@75 ಪ್ರಸಕ್ತ ಸವಾಲುಗಳು' ವಿಚಾರಸಂಕಿರಣದ ಉದ್ಘಾಟನೆ: ವಿ. ಗೋಪಾಲಗೌಡ, ಅತಿಥಿ: ಕೆ. ಶರೀಫಾ, 'ಗಣರಾಜ್ಯ ಭಾರತ@75 ಅಸ್ಥಿರಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ–ಜನರ ಕರ್ತವ್ಯ' ಗೋಷ್ಠಿ: ಚಂದ್ರ ಪೂಜಾರಿ, 'ಮತನಿರಪೇಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ– ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಪಾಯಗಳು' ಗೋಷ್ಠಿ: ಬಂಜಗೆರೆ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್, 'ದುಡಿಯುವ ಜನತೆಯ ಹಕ್ಕುಗಳು–ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯ' ಗೋಷ್ಠಿ: ಕೆ.ಎನ್. ಉಮೇಶ್, ಆಯೋಜನೆ: ಭಾರತ ಉಳಿಸಿ ಸಮಿತಿ, ಸ್ಥಳ: ಕೆ.ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್ ಸಭಾಂಗಣ, ಡಬಲ್ ರಸ್ತೆ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11ರಿಂದ

ಆಯೋಜನೆ: ಮಾನವ ಬಂಧುತ್ವ ವೇದಿಕೆ, ಸಂವಿಧಾನ ಸಂಕಲ್ಪ ದಿನ: ದೇಶಭಕ್ತಿ ಗೀತೆಗಳ ಗಾಯನ: ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ, ಸ್ಥಳ: ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಆಟದ ಮೈದಾನ, ಕೆಐಬಿ ಬಡಾವಣೆ, ಗೆದ್ದಲಹಳ್ಳಿ, ಸಂಜಯನಗರ, ಸಂಜೆ 5ರಿಂದ

ಆಯೋಜನೆ: ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ, ಉಪಸ್ಥಿತಿ: ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ, ಡಿ.ಕೆ. ಶಿವಕುಮಾರ್, ಸ್ಥಳ: ರವೀಂದ್ರ ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರ, ಜೆ.ಸಿ. ರಸ್ತೆ, ಸಂಜೆ 6ರಿಂದ

ಕಿರುಸಾಲ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ 2022ರಿಂದಲೇ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಇದೆ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ

ಮೈಕ್ರೊ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ಅಂಕುಶ

ಮೈಕ್ರೊ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಂಪನಿಗಳಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆದು ಕಿರುಕುಳಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುವವರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಕಾನೂನಿನ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಮುಂದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಂಬಂಧ ಆರ್‌ಬಿಐ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ರೂಪಿಸಿದೆ. ಇಂತಹ ನಿಯಮಗಳು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 2011ರಿಂದ ಮತ್ತು ಅಸ್ಸಾಂನಲ್ಲಿ 2021ರಿಂದ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿವೆ

• ಜಯಸಿಂಹ ಆರ್.

ಬೆಂಗಳೂರು: ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಹಾಗೂ ಮೈಕ್ರೊ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಂಪನಿಗಳು ನೀಡುವ ಕಿರುಸಾಲ, ಸಾಲದ ನಿಯಮಗಳು, ಸಾಲ ಮತ್ತು ಬಾಕಿ ವಸೂಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 2022ರ ಮಾರ್ಚ್‌ನಿಂದಲೇ ಜಾರಿಯಾಗುವಂತೆ ಆರ್‌ಬಿಐ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಹೊರಡಿಸಿದೆ. ಕೋವಿಡ್ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಿರುಸಾಲ ಪಡೆಯುವವರ ಮತ್ತು ಸಾಲದ ಸುಳಿಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಪರದಾಡುವವರ ರಕ್ಷಣೆಗೆಂದೇ ಆರ್‌ಬಿಐ ಈ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿತ್ತು.

ಮೈಕ್ರೊ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಂಪನಿಗಳು ಯಾವುವು, ಮೈಕ್ರೊಫೈನಾನ್ಸ್ ಎಂದರೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಆರ್‌ಬಿಐ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿತ್ತು. ಮೈಕ್ರೊ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಂಪನಿಗಳು ಯಾವುದೇ ಭದ್ರತೆ ಪಡೆಯದೆ, ಆದಾಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಗರಿಷ್ಠ ₹3 ಲಕ್ಷದವರೆಗೆ ನೀಡುವ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ 'ಮೈಕ್ರೊ ಫೈನಾನ್ಸ್' ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಂತಹ ಸಾಲವನ್ನು ನೀಡುವಾಗ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕುಟುಂಬದ ಒಟ್ಟು ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ಮಾಸಿಕ ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ 50ರಷ್ಟು ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಬೇರೆ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ಪಡೆದಿರುವ ಸಾಲದ ಮರುಪಾವತಿ ಕಂತಿನ ಮೊತ್ತವು, ಆದಾಯದ ಶೇ 50ರಷ್ಟನ್ನು ಮೀರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಾಲ ನೀಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಮ್ಮೆ ನೀಡಿದ್ದರೆ, ಅದು ಮೈಕ್ರೊ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಂಪನಿ ಕಡೆಯಿಂದ ಆದ ಲೋಪ ಎಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೈಕ್ರೊಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಂಪನಿಗಳು

ಎಲ್ಲ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು, ಬ್ಯಾಂಕೇತರ ಹಣಕಾಸು ಕಂಪನಿಗಳು ನೀಡುವ ಭದ್ರತೆ ಇಲ್ಲದ ಎಲ್ಲ ಕಿರುಸಾಲಗಳಿಗೆ ಈ ನಿಯಮಗಳು ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತವೆ.

ಬಾಕಿ ವಸೂಲಿಗೆ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ಷರತ್ತುಗಳು

ಮೈಕ್ರೊ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಂಪನಿಗಳು ತಾವು ನೀಡಿರುವ ಸಾಲದ ಕಂತನ್ನು ಸಾಲಗಾರರು ನಿಗದಿತ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟದೇ ಇದ್ದಾಗ, ಆ ಬಾಕಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಆದರೆ ಬಾಕಿ ವಸೂಲಿ ವೇಳೆ ಕಂಪನಿಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಅಥವಾ ಹೊರಗುತ್ತಿಗೆ ವಸೂಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತನ್ನ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದೆ. ಆರ್‌ಬಿಐ ಹೇರಿರುವ ಈ ನಿರ್ಬಂಧಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯನ್ನು 'ಅಕ್ರಮ ನಡವಳಿಕೆ-ಕಿರುಕುಳ' ಎಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೈಕ್ರೊ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಂಪನಿಯೇ ಹೊಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

- ವಸೂಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಬಾರದು, ಬೈಗುಳ-ಅವಾಚ್ಯ ಶಬ್ದಗಳ ಬಳಕೆ ಮಾಡಬಾರದು
- ಸಾಲ ಪಡೆದವರಿಗೆ ಪದೇ-ಪದೇ ಕರೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9 ರಿಂದ ಸಂಜೆ 6ರ ಒಳಗೆ ಮಾತ್ರ ಕರೆ ಮಾಡಬೇಕು
- ಸಾಲ ಪಡೆದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕುಟುಂಬದವರು, ಸಂಬಂಧಿಕರು, ಸ್ನೇಹಿತರು ಮತ್ತು ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಕರೆ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ
- ಸಾಲ ಪಡೆದವರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿವರಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವಂತಿಲ್ಲ
- ಸಾಲ ಪಡೆದವರು-ಕುಟುಂಬದವರ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ನಡೆಸುವಂತಿಲ್ಲ, ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಕಿರುಕುಳ ನೀಡುವಂತಿಲ್ಲ, ಗೌರವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವಂತಹ ಯಾವುದೇ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಎಸಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಸಾಲ ಪಡೆದವರ ಆಸ್ತಿ-ಸ್ವತ್ತುಗಳಿಗೆ ಹಾನಿ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ
- ಬಾಕಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದಾಗ ಎದುರಾಗಬಹುದಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸುಳ್ಳು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವಂತಿಲ್ಲ

ಜಪ್ತಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ

ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಭದ್ರತೆ ಇಲ್ಲದೆ ನೀಡುವ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ 'ಮೈಕ್ರೊ ಫೈನಾನ್ಸ್' ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ, ಇಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲದಾತ ಕಂಪನಿ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತುಗಳನ್ನು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ.

ಸಾಲದ ಬಾಕಿ ವಸೂಲಿಗೆ ಮೈಕ್ರೊ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಂಪನಿಯು ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಾಲ ಪಡೆದವರಿಗೆ ಮೊದಲೇ ವಿವರಿಸಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಬದಲಿಸುವಂತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಮೀರುವಂತಿಲ್ಲ.

ಇದು ಅಡಮಾನ ಸಾಲ ಅಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಕಾರಣ ಸಾಲ ಪಡೆದವರ ಮನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸಾಲದ ವಿವರ ಅಥವಾ ಅಡಮಾನ ಎಂದು ಬರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಿರಾಸ್ತಿಗಳು, ವಾಹನ, ಮನೆಬಳಕೆ ವಸ್ತುಗಳು, ಚಿನ್ನಾಭರಣಗಳಂತಹ ಚರಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ.

ಮನೆಯವರು ಹೊಣೆಗಾರರಲ್ಲ

ಸಾಲ ಪಡೆದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕುಟುಂಬದವರು ಸಾಲಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಹೊಣೆಗಾರರಲ್ಲ. ಸಾಲ ಮತ್ತು ಬಾಕಿ ವಸೂಲಾತಿ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಪಡೆದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕುಟುಂಬದ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನೂ ಹಣ ಕೇಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಬಾಕಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸುವಂತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತನ್ನ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಆರ್‌ಬಿಐ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದೆ.

ಆದರೆ ಕನಿಷ್ಠ ಮೊತ್ತದ ಸಾಲವಾದರೂ, ಅದಕ್ಕೆ ವಿಮೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಸಾಲ ಪಡೆದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮೃತಪಟ್ಟಲ್ಲಿ, ವಿಮೆಯ ಮೂಲಕ ಸಾಲದ ಮೊತ್ತ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವಿಮೆ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಸಾಲ ಪಡೆದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅನಾರೋಗ್ಯ, ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದಾಗ, ಕೆಲಸ ಕಳೆದುಕೊಂಡಾಗ ಕಂತನ್ನು ಮುಂದೂಡಲು ಅವಕಾಶ ಇರುತ್ತದೆ. ಕಂತನ್ನು ಮುಂದೂಡಲು ತಗಲುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಿಮೆ ಮೂಲಕವೇ ಭರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಾಲ ವಸೂಲಿಗೆ ಕೋಲು ಹಿಡಿದು ಬಂದ!

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ವಾರ್ತೆ

ಹಾವೇರಿ: ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಂಪನಿಗಳ ಹಾವಳಿ ಮಿತಿ ಮೀರಿದ್ದು, ಅವುಗಳ ವಿರುದ್ಧ ನೊಂದವರು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಂಪನಿಯಿಂದ ನೀಡಿದ ಸಾಲವನ್ನು ಬಡ್ಡಿ ಸಮೇತ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ನಿತ್ಯವೂ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಬಂದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಿರುಕುಳ ನೀಡುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು ದೂರಿದ್ದಾರೆ.

ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸವಣೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಚಿಲ್ಲೂರು ಬಡ್ನಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಶನಿವಾರ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದ ಕಂಪನಿಯೊಂದರ ಪ್ರತಿನಿಧಿ, ಶೆಡ್ ರೀತಿಯ ಮನೆಯೊಂದರ ಬಾಗಿಲು ಬಳಿ ಕೋಲು ಹಿಡಿದು ನಿಂತು ಸಾಲದ ಕಂತು ತುಂಬುವಂತೆ ಪೀಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಳಲು ತೋಡಿಕೊಂಡ ಮಹಿಳೆ, 'ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ನಂಬಿ ಜೀವನ ನಡೆಸಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಜನವರಿ 2ರೊಳಗೆ ಕಂತು ಪಾವತಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ, ಈ ತಿಂಗಳು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಕಂತು ತುಂಬಿಲ್ಲ. ಕಂತು ತುಂಬುವಂತೆ ಹೇಳಲು ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಮನೆ ಬಳಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ' ಎಂದರು.

ಸಾಲ ವಸೂಲಿ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ, 'ಸಾಲ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದು ನನ್ನ ಕೆಲಸ. ವಸೂಲಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ನನಗೆ ಸಂಬಳ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ, ಮನೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಕೊಡುವವರೆಗೂ ಕಾಯುತ್ತೇನೆ' ಎಂದರು.

ಸವಣೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಚೆಲ್ಲೂರು ಬಡ್ನಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮೈಕ್ರೊ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಂಪನಿಯೊಂದರ ಪ್ರತಿನಿಧಿ, ಸಾಲದ ಕಂತು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ಶೆಡ್ ರೀತಿಯ ಮನೆಯೊಂದರ ಮುಂದೆ ಕೋಲು ಹಿಡಿದು ನಿಂತಿದ್ದರು

– ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಚಿತ್ರ / ಮಾಲತೇಶ ಇಚ್ಚಂಗಿ

> ಮೈಕ್ರೊ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಂಪನಿಗಳ ಕಿರುಕುಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜನರು ಊರು ತೊರೆದಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹದಗೆಟ್ಟಿದೆ
>
> **ಅರವಿಂದ ಬೆಲ್ಲದ**, ವಿಧಾನಸಭೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಉಪ ನಾಯಕ

ಸಾಲದ ಕಿರುಕುಳ: ಯುವಕ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ

ಮಂಡ್ಯ: ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟವರ ಕಾಟ ತಾಳಲಾರದೆ, ಕೆ.ಆರ್. ಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವಳಗೆರೆಮೆಣಸ ಗ್ರಾಮದ ಲೋಹಿತ್ ಕುಮಾರ್ ಅಲಿಯಾಸ್ ನವೀನ್ (35) ಶನಿವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ನೇಣು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

'ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟವರು ಮನೆ ಬಳಿ ಬಂದು ಬಡ್ಡಿಗಾಗಿ ಕುತ್ತಿಗೆಪಟ್ಟಿ ಹಿಡಿದು ಎಳೆದಾಡಿ ಹಲ್ಲೆ ನಡೆಸಿ, ಕೊಲೆ ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ₹2 ಲಕ್ಷ ಸಾಲ, ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ ₹5 ಲಕ್ಷ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಸಾಲ ತೀರಿಸಲು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಡಿಸಿ ಎಂದು ಕಳೆದ ವಾರ ಲೋಹಿತ್ ದೂರು ನೀಡಿದ್ದರು. ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ ತಾಕೀತು ಮಾಡಿ, ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಡಿಸಿದ್ದೆವು. ಅವಧಿಗೂ ಮುನ್ನವೇ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮತ್ತೆ ಕಿರುಕುಳ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ' ಎಂದು ಕೆ.ಆರ್. ಪೇಟೆ ಪಟ್ಟಣ ಪೊಲೀಸರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಲೋಹಿತ್ ಕುಮಾರ್

'ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಂಪನಿಯವರಿಂದ ಲೋಹಿತ್ ಸಾಲ ಪಡೆದಿದ್ದರೆಂಬ ವದಂತಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಹರಿದಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಅದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾಗಿದೆ' ಎಂದು ಎಸ್ಪಿ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಬಾಲದಂಡಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆ.ಆರ್.ಪೇಟೆ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಾಗಿದೆ.

ಮೈಕ್ರೊ ಫೈನಾನ್ಸ್‌ಗೆ ₹53 ಲಕ್ಷ ವಂಚನೆ!

ಮಾಗಡಿ (ರಾಮನಗರ): ನಗರದ ಭಾರತ್ ಫೈನಾನ್ಶಿಯಲ್ ಇನ್‌ಕ್ಲೂಜನ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಮೈಕ್ರೊ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಂಪನಿಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ನಾಲ್ವರು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯೇ ₹53.26 ಲಕ್ಷ ವಂಚಿಸಿ ತಲೆಮರೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಸಾಲಗಾರರಿಂದ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿದ್ದ ₹53.26 ಲಕ್ಷವನ್ನು ಕಂಪನಿಗೆ ಪಾವತಿಸದೆ ಸ್ವಂತಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾಲ್ವರು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವಿರುದ್ಧ ಕಂಪನಿಯ ಏರಿಯಾ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಎನ್.ಎಸ್. ಸ್ವಾಮಿ ಗುರುವಾರ ದೂರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಆರೋಪಿಗಳು ನಾಪತ್ತೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಪೊಲೀಸರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕಂಪನಿಯ ಮಾಗಡಿ ಶಾಖೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಎಂ.ಎನ್. ಮಂಜುನಾಥ ₹48,39,115, ಬ್ರಾಂಚ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ತೇಜಸ್ ಜೆ.ಎ ₹1.20 ಲಕ್ಷ, ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಹಾಯಕರಾದ ಅಭಿಷೇಕ್ ₹2.57 ಲಕ್ಷ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕೆ. ₹1.08 ಲಕ್ಷ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದರು. ನಾಲ್ವರ ಪತ್ತೆಗೆ ಹುಡುಕಾಟ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಪೊಲೀಸರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನಕಲಿ ರಿಕವರಿ ಏಜೆಂಟರ ಬಂಧನ

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ವಾರ್ತೆ

ರಾಯಚೂರು: ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಕ್ರೊ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಂಪನಿಯ ಹಾವಳಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೇ ನಕಲಿ ಸಾಲ ರಿಕವರಿ ತಂಡವು ಹಣ ವಸೂಲಿ ದಂಧೆ ನಡೆಸಿರುವುದು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಂಪನಿಯ ಸಾಲ ವಸೂಲಿ ನೆಪದಲ್ಲಿ ವಾಹನ ಚಾಲಕರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ನಾಲ್ವರು ಆರೋಪಿಗಳನ್ನು ರಾಯಚೂರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಠಾಣೆ ಪೊಲೀಸರು ಬಂಧಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಯಚೂರಿನ ಇಂದ್ರನಗರದ ಫಯಾಜ್ ಪಾಷಾಮಿಯಾ, ಈ ಹಿಂದೆ ಬಜಾಜ್ ಫೈನಾನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ರಿಕವರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಚಂದ್ರಬಂಡಾ ರಸ್ತೆಯ ಹಳೆಯ ಆಶ್ರಯ ಕಾಲೊನಿಯ ಶೇಖ್ ಎಂ.ಡಿ ಆಯೂಬ್, ಇಂದ್ರನಗರದ ಸೈಯದ್ ಶಹಬಾಜ್ ಅಹ್ಮದ್, ಆಜಾದ್‌ನಗರದ ಚಾಲಕ ಅರೋನ್ ರಸೀದ್ ಮೈನುದ್ದೀನ್ ಪಾಷಾ ಎಂಬುವವರನ್ನು ಬಂಧಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಂಪನಿಗಳ ಸಾಲ ಬಾಕಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರನ್ನು ಮೊಬೈಲ್ ಆ್ಯಪ್ ಮೂಲಕ ಗುರುತಿಸಿ ಅವರನ್ನೇ ಈ ತಂಡ ಟಾರ್ಗೆಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ರಸ್ತೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲೇ ಬೈಕ್, ವಾಹನಗಳನ್ನು ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಿ ಸಾಲ ತೀರಿಸುವಂತೆ ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕುತ್ತಿತ್ತು.

ಸೈಯದ್ ಬಾಷಾ ಅವರು ಕನಕದುರ್ಗ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಂಪನಿಯಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆದು ಬುಲೇರೊ ಮಹೇಂದ್ರ ಪಿಕ್‌ಅಪ್ ಖರೀದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕು ಸಾಗಣೆ ಮಾಡಿ ರಾಯಚೂರಿನಿಂದ ತಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ತೆರಳುತ್ತಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಾಯಚೂರು–ಯರಮರಸ್ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯೂಕಾಟನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಹತ್ತಿರ ಜನವರಿ 17ರಂದು ಅವರನ್ನು ತಡೆದು ನೀವು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ವಾಹನ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಿದ್ದರು.

ಸೈಯ್ಯದ್ ಬಾಷಾ ಜನವರಿ 21ರಂದು ಹಣ ಪಾವತಿಸಿ ರಸೀದಿ ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಆರೋಪಿಗಳು ಜ.23ರಂದು ಮತ್ತೆ ವಾಹನ ತಡೆದು ಮೊರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯಿ ಶಾಲೆ ಸಮೀಪ ವಾಹನ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಸಾಲ ಪಾವತಿಸಿದ ರಸೀದಿ ತೋರಿಸಿದರೂ ₹12 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಬೇಡಿಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಸೈಯ್ಯದ್ ಬಾಷಾ ತನ್ನ ಸಹೋದರ ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗುಂಡ್ಲೂರಿನ ಅಜೀಜ್‌ಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದ್ದರು.

ಅಜೀಜ್ ನಬಿಸಾಬ್ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಂಪನಿಯವರಿಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ ನಕಲಿ ತಂಡ ಇರುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶಯ ಬಂದಿದೆ. ಅಜೀಜ್ ತಕ್ಷಣವೇ ರಾಯಚೂರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಠಾಣೆಗೆ ದೂರು ನೀಡಿದ್ದರು.

ಫಯಾಜ್ ಪಾಷಾಮಿಯಾ, ಶೇಖ್ ಎಂ.ಡಿ ಆಯೂಬ್, ಸೈಯದ್ ಶಹಬಾಜ್ ಅಹ್ಮದ್, ಅರೋನ್ ರಸೀದ್ ಮೈನುದ್ದೀನ್ ಪಾಷಾ

ಸಾಲ ವಾಪಸ್ ನೀಡದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಹಲ್ಲೆ: ನಾಲ್ವರ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರಕರಣ

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ವಾರ್ತೆ

ಗದಗ: ಸಾಲ ಪಡೆದ ಹಣವನ್ನು ಹಿಂದಿರುಗಿಸಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ನಗರದ ಡಿ.ಸಿ.ಮಿಲ್ ರಸ್ತೆಯ ತಳಗೇರಿ ಓಣಿಯ ದಶರಥ ಬಳ್ಳಾರಿ ಎಂಬುವರನ್ನು ಕೂಡಿ ಹಾಕಿ, ಬೆಲ್ಟ್ ಹಾಗೂ ಕೇಬಲ್ ವೈರ್‌ನಿಂದ ಮನಸೋಇಚ್ಛೆ ಥಳಿಸಿದ ಘಟನೆ ಈಚೆಗೆ ನಡೆದಿದೆ.

ಈ ಸಂಬಂಧ ಬೆಟಗೇರಿಯ ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ನಿವಾಸಿಗಳಾದ ಮಂಜುನಾಥ ಹಂಸನೂರ, ಮಹೇಶ ಹಂಸನೂರ, ಡಿಸ್ಕವರಿ ಮಂಜು ಮತ್ತು ಹನುಮಂತ ಎಂಬುವರ ವಿರುದ್ಧ ಬೆಟಗೇರಿ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಾಗಿದೆ.

'ದಶರಥ ಬಳ್ಳಾರಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಂಜುನಾಥ ಹಂಸನೂರ ಬಳಿ ₹1 ಲಕ್ಷ ಸಾಲ ಪಡೆದಿದ್ದರು. ನಂತರ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಸಿಗದೇ ಇರುವ ಕಾರಣ ಸಾಲದ ಹಣ ತೀರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಮಂಜುನಾಥ ನಿತ್ಯ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ಬೈಯ್ಯುವುದು, ಬೆದರಿಕೆ ಒಡ್ಡುವುದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಜನವರಿ 21ರಂದು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಹಾಕಿ, ಅಂಗಿ ತೆಗೆಸಿ ಕೇಬಲ್ ವೈರ್, ಬೆಲ್ಟ್‌ನಿಂದ ಬೆನ್ನು, ಮೈಕೈಗೆ ಬಾಸುಂಡೆ ಬರುವಂತೆ ಬಡಿದಿದ್ದಾರೆ' ಎಂದು ದೂರಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಹಿಳೆಯರಿಂದ ಬೃಹತ್ ಪ್ರತಿಭಟನೆ

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ವಾರ್ತೆ

ರಾಯಚೂರು: ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆ ಮತ್ತು ರಕ್ತಹೀನತೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕು. ದೇವದಾಸಿಯರ ಮರು ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಿ ಇಲ್ಲಿನ ಜಿಲ್ಲಾ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಪರ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಜಂಟಿ ಕ್ರಿಯಾ ಸಮಿತಿ (ಪಿಎಸ್‌-ಜೆಎಸಿ) ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಶನಿವಾರ ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟಾವಧಿ ಧರಣಿ ಆರಂಭಿಸಿದರು.

ರಾಯಚೂರು ಸೇರಿದಂತೆ ನೆರೆಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದಲೂ ಬಂದಿದ್ದ ನೂರಾರು ಮಹಿಳೆಯರು, ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಮುದಾಯದ ಆರೋಗ್ಯ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಕಡೆಗಣಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ತೀವ್ರ ಆಕ್ರೋಶ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.

ಕಳೆದ 15 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಬೀದಿಗೆ ಬಂದು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ನಂತರ ಜಿಲ್ಲಾ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದ ಆವರಣದಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಕಚೇರಿವರೆಗೆ ಪ್ರತಿಭಟನಾ ಮೆರವಣಿಗೆ ನಡೆಸಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕನಿಷ್ಠ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಲು ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ₹3 ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ಮೀಸಲಿಡಬೇಕು ಒತ್ತಾಯಿಸಿ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಮನವಿಪತ್ರ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ವಿದ್ಯಾ ಪಾಟೀಲ, ಸ್ವರ್ಣ ಭಟ್ , ಶರಣೇಗೌಡ , ಮೋಕ್ಷಮ್ಮ, ಗುರುರಾಜ, ಬಸವರಾಜ ಪ್ರತಿಭಟನಾಕಾರರ ನೇತೃತ್ವ ವಹಿಸಿದ್ದರು.

ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆ ಮತ್ತು ರಕ್ತಹೀನತೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಆಗ್ರಹಿಸಿ ಪ್ರಗತಿಪರ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಜಂಟಿ ಕ್ರಿಯಾ ಸಮಿತಿ (ಪಿಎಸ್‌-ಜೆಎಸಿ) ಸದಸ್ಯರು ಹಾಗೂ ಮಹಿಳೆಯರು ರಾಯಚೂರಿನ ಜಿಲ್ಲಾ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಶನಿವಾರ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ನಡೆಸಿದರು

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಚಿತ್ರ/ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಇನಾಂದಾರ

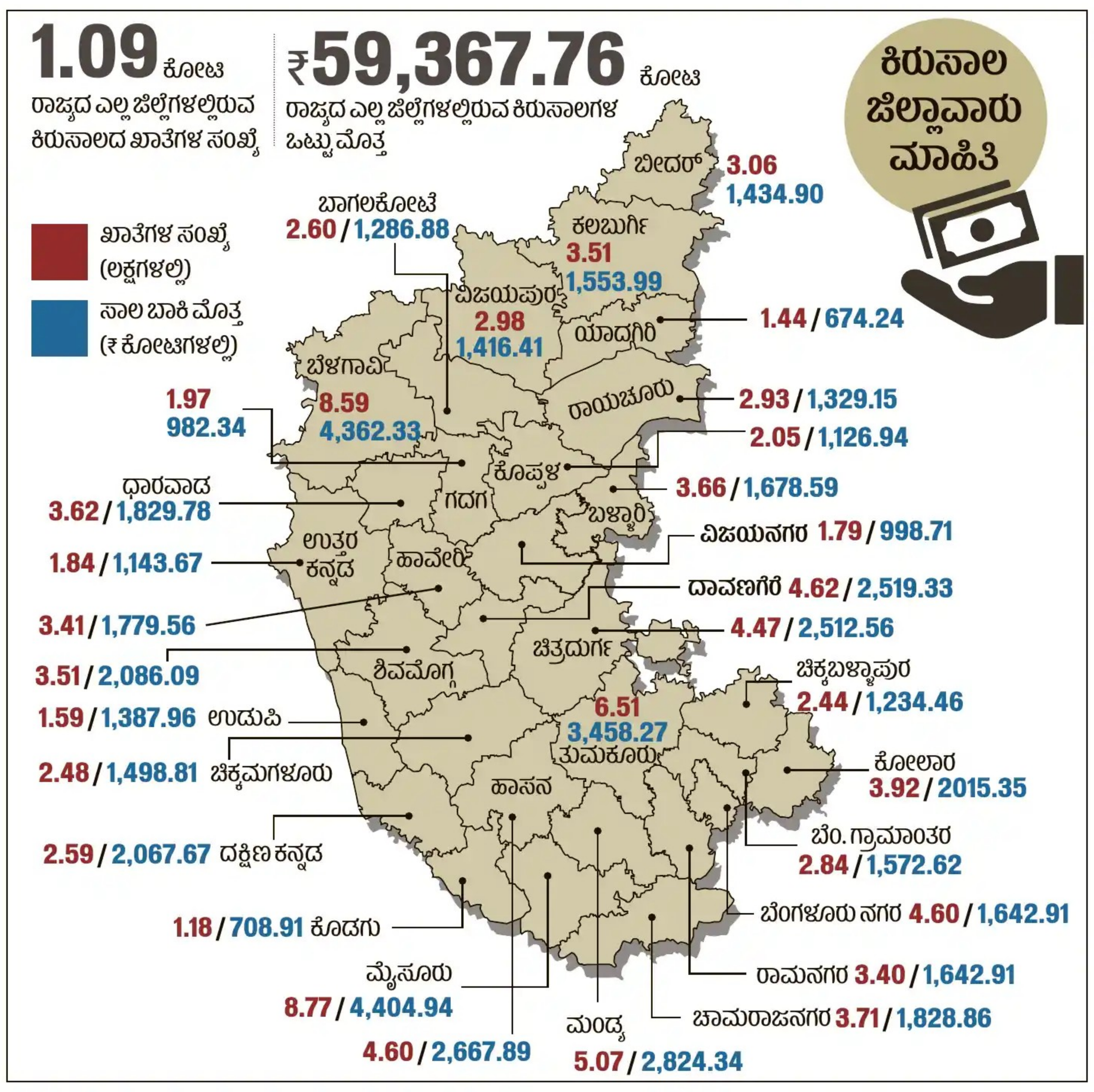
ಸಾಲಗಾರರ ಹಿತಕ್ಕೆ ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆ

ಒಂದನೇ ಪುಟದಿಂದ...

'ಆರ್‌ಬಿಐ, ನಬಾರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಮೈಕ್ರೊ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಂಪನಿಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ' ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ, 'ಯಾರೂ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಡಿ, ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ವಸೂಲು ಮಾಡುವಾಗ ಕಿರುಕುಳ ನೀಡಬಾರದು. ಅಲ್ಲದೆ, ಆರ್‌ಬಿಐ ನಿಯಮ ಪಾಲಿಸುವಂತೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡಿದ್ದೇನೆ. ಸಂಜೆ 5 ಗಂಟೆ ಬಳಿಕ ಸಾಲ ವಸೂಲಾತಿಗೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬಾರದು. ಹೊರಗುತ್ತಿಗೆ ಮೂಲಕ, ಅಂದರೆ ರೌಡಿಗಳನ್ನು, ಗೂಂಡಾಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಸಾಲ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಸೂಚನೆ ನೀಡಿದ್ದೇನೆ' ಎಂದರು.

'ಒಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಸಾಲ ನೀಡಬಹುದು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಆರ್‌ಬಿಐ ಮಿತಿಯಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪಾಲಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂದೂ ಗಮನಿಸಲಾಗುವುದು. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಪೊಲೀಸ್ ವರಿಷ್ಠಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಭೆ ನಡೆಸಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಹಾಗೂ ಮೈಕ್ರೊ ಫೈನಾನ್ಸ್‌ನವರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಬೇಕು' ಎಂದರು.

ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಪತ್ರ: 'ಮೈಕ್ರೊ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಂಪನಿಗಳು ಆರ್‌ಬಿಐ ಅಡಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಸಾಲಗಾರರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ತಪ್ಪಿಸಲು ಕಾನೂನು ಮಾಡುವಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಪತ್ರ ಬರೆದು ಒತ್ತಾಯಿಸಲಾಗುವುದು. ಅನಿಯಂತ್ರಿತ ಲೇವಾದೇವಿ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವ ಕುರಿತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕರಡು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದೆ. ಈ ಕುರಿತು ಸಮಗ್ರ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿ, ಸಾಲದ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿರುವವರ ಹಿತ ಕಾಪಾಡಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು' ಎಂದು ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ ಅವರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಆಗ್ರಹಿಸಿದರು.

ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ಆಶಯಕ್ಕೆ ತಿಲಾಂಜಲಿ ಇಟ್ಟ ಆರೋಪ

ಕುಪ್ಪಳಿ: ಅದ್ದೂರಿ ಮಂತ್ರ ಮಾಂಗಲ್ಯ ವಿವಾಹ

• ನಿರಂಜನ ವಿ

ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ (ಶಿವಮೊಗ್ಗ): ಇಲ್ಲಿನ ಕುಪ್ಪಳಿಯ ಕವಿ ಮನೆ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಶುಕ್ರವಾರ (ಜ.24) ಮಂತ್ರ ಮಾಂಗಲ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯಡಿ ಅದ್ದೂರಿ ವಿವಾಹ ಸಮಾರಂಭ ನಡೆದಿದೆ. ಅದರ ವಿಡಿಯೊ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿದಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಮದುವೆ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಆಶಯಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವಂತೆ ಆಯೋಜನೆಗೊಂಡಿತ್ತು ಎಂದು ಚಿಂತಕರು ಆರೋಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸಾಲ ಮಾಡಿ ಮದುವೆ ಮಾಡುವುದು ಸೇರಿದಂತೆ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿ, ಸ್ತ್ರೀ ಅಸಮಾನತೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಮೊದಲಾದ ಅನಿಷ್ಟ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕುವೆಂಪು ಅವರು ಮಂತ್ರ ಮಾಂಗಲ್ಯ ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ರೂಢಿಗೆ ತಂದಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರ ನೆಲದಲ್ಲೇ ತಿಲಾಂಜಲಿ ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಕುವೆಂಪು ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ನಿಮಿತ್ತ ನಿರ್ಮಿಸಿರುವ ಹೇಮಾಂಗಣವು ಕ್ರಮೇಣ ರೆಸಾರ್ಟ್‌ನ ಸ್ವರೂಪ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೆಸರು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸದ ಸಾಹಿತಿಯೊಬ್ಬರು ದೂರಿದ್ದಾರೆ.

ಮಂತ್ರ ಮಾಂಗಲ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾದ್ಯ, ಓಲಗ, ಧ್ವನಿವರ್ಧಕದ ಬಳಕೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಮದುವೆಯನ್ನು ವಧು–ವರರು ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದವರ ಅತ್ಯಂತ ಖಾಸಗಿ ಸಂದರ್ಭವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕ್ಷಣವು ಅಲ್ಲಿ ಸೇರುವವರ ಆತ್ಮಾವಲೋಕನ ಮತ್ತು ಅಂತಃಸಾಕ್ಷಿಯ ಸಂದರ್ಭವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಿವಾಹವು ಪ್ರಶಾಂತ ಹಾಗೂ ಗಂಭೀರ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಕುವೆಂಪು ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಂತ್ರ ಮಾಂಗಲ್ಯ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲೇ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ.

'ಹೇಮಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಮರಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ದೀಪಾಲಂಕಾರ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೇ 'ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್' ಊಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು' ಎಂದು ಚಿಂತಕರೊಬ್ಬರು ಅಸಮಾಧಾನ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

'ಕುಪ್ಪಳಿಯಲ್ಲಿ ಈಗೀಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಸ್ಥಳೀಯ ಹೋಂ ಸ್ಟೇಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಸರಕಾಗುತ್ತಿವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಹೋಂ ಸ್ಟೇ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಿಂದೆಯೂ ಹಲವು ಬಾರಿ ಅದ್ದೂರಿ ಮದುವೆ ನಡೆದಿವೆ' ಎಂದು ದೂರಿದ್ದಾರೆ.

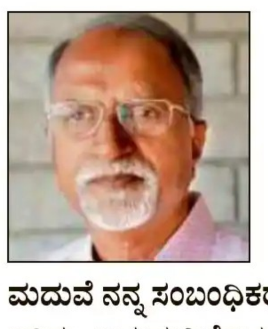

ಕುಪ್ಪಳಿಯ ಹೇಮಾಂಗಣದ ಮುಂಭಾಗ ಅಲಂಕಾರಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವುದು (ಎಡಚಿತ್ರ) ಮರಗಳ ಮೇಲೆ ವಿದ್ಯುತ್ ದೀಪಾಲಂಕಾರ ಮಾಡಿರುವುದು

> ಮಂತ್ರ ಮಾಂಗಲ್ಯ ವಿವಾಹ ಆಡಂಬರದ ಸ್ವರೂಪ ಪಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಕುದುರೆ ಮೆರವಣಿಗೆಯೂ ನಡೆದಿತ್ತು. ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಬೇಕು.
>
> **ಕುಪ್ಪಳಿ ಸುಬೋಧ್,** ಕುವೆಂಪು ಸಂಬಂಧಿ

> ಮದುವೆ ನನ್ನ ಸಂಬಂಧಿಕರದ್ದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವ ಮುನ್ನ ನಿಯಮದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ವಿದ್ಯುತ್ ದೀಪಾಲಂಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಆಡಂಬರದಂತೆ ಕಂಡಿದೆ
>
> **ಕಡಿದಾಳ್ ಪ್ರಕಾಶ್,** ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ಸಮಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ನಿಧನ ವಾರ್ತೆ

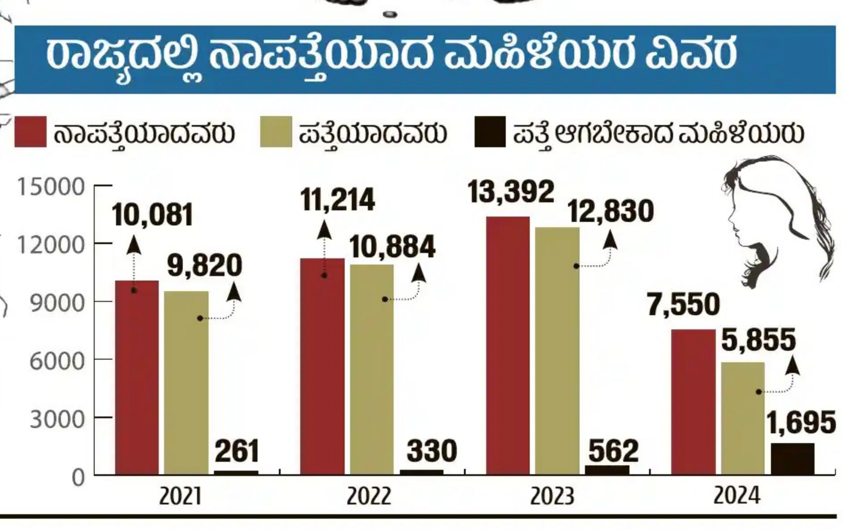
ಅರ್ಥಧಾರಿ ಬರೆ ಕೇಶವ ಭಟ್

ಮಂಗಳೂರು: ಯಕ್ಷಗಾನದ ತಾಳಮದ್ದಳೆಯ ಹಿರಿಯ ಅರ್ಥಧಾರಿ ಬರೆ ಕೇಶವ ಭಟ್ (84) ಅವರು ಮುಡಿಪು ಇರಾ ಗ್ರಾಮದ ಸಣ್ಣಿಯಬೈಲುವಿನಲ್ಲಿ ವಯೋಸಹಜ ಅನಾರೋಗ್ಯದಿಂದ ಶನಿವಾರ ನಿಧನರಾದರು.

ಕೇಶವ ಭಟ್ ಅವರು ಬಂಟ್ವಾಳ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೈರಂಗಳ ಗ್ರಾಮದ ಬರೆಯಲ್ಲಿ1941ರ ಅ. 30ರಂದು ಬರೆ ವೆಂಕಟರಮಣ ಭಟ್– ಗೌರಿ ದಂಪತಿಯ ಮಗನಾಗಿ ಜನಿಸಿದ್ದರು. ಟಿಸಿಎಚ್ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದು ಕೈರಂಗಳ ಶಾಲೆ, ಶಿರಂಕಲ್ಲು ಶಾಲೆ ಹಾಗೂ ಅಡ್ಯನಡ್ಕ ಜನತಾ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದ ಅವರು 1999ರಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ಕೈರಂಗಳ ಯಕ್ಷಗಾನ ಸಂಘದ ಯಕ್ಷಗಾನದಲ್ಲಿ 'ನಾರದ'ನ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಅವರ ಯಕ್ಷಪಯಣ ಆರಂಭವಾಗಿತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಪತ್ನಿ ದುರ್ಗಾ ಪರಮೇಶ್ವರಿ, ಪುತ್ರರಾದ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ, ಸತ್ಯಶಂಕರ, ಇಬ್ಬರು ಸೊಸೆಯಂದಿರು ಹಾಗೂ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದಾರೆ.

ಮಹಿಳೆಯರ ನಾಪತ್ತೆ: ಕಾಣೆಯಾದವರೆಲ್ಲಿ ಹೋಗ್ತಾರೆ?

ಲಾಪತಾ ಲೇಡೀಸ್

ಯಾರಿಗೆ ಕರೆ ಮಾಡಬೇಕು?
ಪೊಲೀಸ್ ಸಹಾಯವಾಣಿ (ಪಿಂಕ್ ಹೊಯ್ಸಳ) **112**
ಪೊಲೀಸ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ರೂಂ **100**
ಒಡನಾಡಿ ಸಂಸ್ಥೆ
99863 63897

• ಮಂಜುಶ್ರೀ ಎಂ. ಕಡಕೋಳ

ಬೆಂಗಳೂರು: ಅವರಿಬ್ಬರೂ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ವೈದ್ಯರು. ಹಗಲು–ರಾತ್ರಿ ಎನ್ನದೇ ರೋಗಿಗಳ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಇರುವ ಒಬ್ಬಳೇ ಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಾಲ ಕಳೆಯಲು ಪುರುಸೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದರೆ ಆಕೆ ಸುಖವಾಗಿರು-ತ್ತಾಳೆ ಎನ್ನುವ ಭ್ರಮೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪೋಷಕರು ಒಂದು ದಿನ ಮಗಳು ನಾಪತ್ತೆಯಾದಾಗ ಕಂಗಾಲಾದರು.

ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಹುಡುಕಿದರೂ ಮಗಳ ಸುಳಿವಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಪೊಲೀಸರೇ ವೇಶ್ಯಾವಾಟಿಕೆಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿದಾಗ ಮಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಪತ್ತೆಯಾಗಿದ್ದಳು. ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಯುವತಿಗೆ ಯುವಕನೊಬ್ಬ ಪ್ರೀತಿಸುವ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ವಂಚಿಸಿದ್ದ. ನಾಪತ್ತೆಯಾಗಿದ್ದ ಮಗಳು ಸಿಕ್ಕಮೇಲೆ ಪೋಷಕರು ಆಕೆಯನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದು, ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಿಸಿ, ಮುಂದೆ ಉತ್ತಮ ಭವಿಷ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರು.

• ಕೊಪ್ಪಳದ ಆ ಯುವತಿ ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಳು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆ ವಿಳಾಸ ಕೇಳಿದ್ದಷ್ಟೇ ನೆನಪು. ಆಕೆಗೆ ಎಚ್ಚರವಾದಾಗ ಇದ್ದದ್ದು ಪಕ್ಕದ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ. ಅಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯವೂ ಲೈಂಗಿಕ ದೌರ್ಜನ್ಯ. ಬಂದ ಗಿರಾಕಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಲಗಿದರಷ್ಟೇ ಊಟ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿದ್ದೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಯುವತಿ 19ಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಡುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಗುವಿನ ತಾಯಿಯೂ ಆದಳು. ಅಂತೂ ಇಂತೂ ತಾನಿದ್ದ ಹಾಳುಕೊಂಪೆಯಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಗೋ ಮನೆಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದ್ದಳು ಆ ಯುವತಿ. ಪೊಲೀಸರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಆಕೆ ಇದ್ದ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ಮನೆಯವರಿಗೆ ಮಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಕಂಡು ಧರೆಯೇ ಕುಸಿದಷ್ಟು ದುಃಖ, ಸಂಕಟ. ಯಾರಿಗೋ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಗುವಿನ ಜೊತೆ ಮಗಳು ತಮಗೆ ಬೇಡವೆಂದು ಕೊನೆಗೆ ಆ ಯುವತಿಯನ್ನು ಮಹಿಳಾ ನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಲಾಯಿತು.

• ಹಳ್ಳಿಯೊಂದರ ಹದಿನೆಂಟರ ಆ ಯುವತಿಯನ್ನು ನಗರವೊಂದರ ಪರಿಚಿತರೊಬ್ಬರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮನೆಗೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪ ಸೇರಿಸಿದ್ದ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಬಂಧುವೊಬ್ಬ ಆ ಯುವತಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿಸುವ ಆಸೆ ಹುಟ್ಟಿಸಿ, ಮನೆಯವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಂತೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ದೆಹಲಿಯ ವೇಶ್ಯಾವಾಟಿಕೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ಮಾರಿದ್ದ. ಬೇರೆ ಪ್ರಕರಣವೊಂದರಲ್ಲಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾದ ಯುವತಿಯೊಬ್ಬಳನ್ನು ಹುಡುಕಲೆಂದು ದೆಹಲಿಯ ಕೆಂಪು ದೀಪ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಯುವತಿಯೊಂದಿಗೆ ಇನ್ನೂ ನಾಲ್ವರು ಯುವತಿಯರು ಸಿಕ್ಕಿ ಅವರನ್ನೂ ವಾಪಸ್ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದಿದ್ದರು. ಮಾನಸಿಕ ಅಸ್ವಸ್ಥೆಯಾ-ಗಿದ್ದ ತಾಯಿ, ಕಾಮುಕ ತಂದೆಯ ಕಾಟ ತಾಳಲಾರದೇ, ಆ ಹಳ್ಳಿಯ ಯುವತಿಯು ರಾಜ್ಯ ಮಹಿಳಾ ನಿಲಯದಲ್ಲಿ (ಸ್ಟೇಟ್ ಹೋಂ ಫಾರ್ ವುಮನ್) ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದಳು.

–ಇದು ನಾಪತ್ತೆಯಾದ ಹಲವು ಮಹಿಳೆಯರ ವ್ಯಥೆಯ ಕಥೆ. ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ದೋಷಕ್ಕೆ ಬಲಿ-ಯಾದವರದ್ದು ಒಂದು ಕಥೆಯಾದರೆ, ತಾವೇ ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ಮಹಿಳೆಯರ ಕಥನಗಳು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ವಿಭಿನ್ನ.

ಹೆತ್ತವರ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ವಂಚಿತರಾದವರು, ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಗೊಳಗಾದವರು, ಬಡತನ, ಅನಕ್ಷರತೆ, ಇತರರಂತೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಾಳುವ ಆಸೆ, ಕುಡುಕ ಗಂಡನ ಕಿರುಕುಳ, ಪ್ರೀತಿ–ಪ್ರೇಮದ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ವಂಚನೆ, ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ, ಟಿವಿ, ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ನಟನೆಯ ಹಂಬಲ... ಇವು ಮಹಿಳೆಯರು ನಾಪತ್ತೆಯಾಗುವ ಹಿಂದಿರುವ ಕಾರಣಗಳು.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 2021ರಿಂದ 2024ರ ಜೂನ್ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 42,237 ಮಹಿಳೆಯರು ನಾಪತ್ತೆಯಾ-ಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಪತ್ತೆಯಾದ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಖ್ಯೆ 39,389. ಆದರೆ, ಇದುವರೆಗೆ 2,848 ಮಹಿಳೆಯರು ಇನ್ನೂ ಪತ್ತೆಯಾಗಿಲ್ಲ. 2024ರ ಜನವರಿಯಿಂದ ಜೂನ್‌ವರೆಗೆ 7,550 ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ನಾಪತ್ತೆ ಆಗಿದ್ದು, ಅವರಲ್ಲಿ ಪತ್ತೆಯಾದವರ ಸಂಖ್ಯೆ 5,855. ಇನ್ನೂ 1,695 ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಪತ್ತೆಯೇ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಕೇವಲ ಆರು ತಿಂಗಳ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಯಷ್ಟೇ. ಈ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗುವ ಆತಂಕವಿದೆ.

ಕಾನೂನಿನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮಣ್ಣು ಎರಚಿ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಕಳ್ಳಸಾಗಣೆ ಮಾಡುವ, ಅಪಹರಿಸುವ, ಪ್ರೀತಿ–ಪ್ರೇಮದ ನೆಪದಲ್ಲಿ ವಂಚಿಸುವ ದುರುಳರು ಕಣ್ಣೆದುರೇ ಇದ್ದರೂ ಸಾಕ್ಷಿಯ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಶಿಕ್ಷಿಸಲಾಗದ ಅಸಹಾಯಕತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದೆ. ನಾಪ-ತ್ತೆಯಾದವರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾನವ ಕಳ್ಳಸಾಗಣಿಕೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗದು. ಕೆಲವರು ಸಂಬಂಧಿಕರ ಮನೆಗಳಲ್ಲೋ ಅಥವಾ ಇಷ್ಟಪಟ್ಟವ-ರೊಂದಿಗೆ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಇತರೆಡೆ ನೆಲಸಿರಬಹುದು. ಆದರೆ, ಬಹುತೇಕ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಯಿಂದ ನಾಪತ್ತೆಯಾಗುವ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಆತಂಕಕಾರಿ ಸಂಗತಿ.

ಕೆಲ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗೆ ವಾಪಸ್ ಬಂದ ಮಹಿಳೆಯರು ಇಲ್ಲವೇ ಪೊಲೀಸರು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ವಾಪಸ್ ಕರೆತಂದ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕ-ಳನ್ನು ಕುಟುಂಬಸ್ಥರೇ ಮನೆಗೆ ಸೇರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ದಿನ ಎಲ್ಲಿದ್ದಳೋ, ಯಾರ ಜತೆಗಿದ್ದಳೋ ಎಂಬ ಜನರ ಕುಹಕ ನುಡಿಗಳಿಗೆ ಅಂಜಿಯೇ ಮನೆಗೆ ಸೇರಿಸದಿರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳು ನೂರಾರು. ಹಾಗಾಗಿ, ಕುಟುಂಬದ ಮರ್ಯಾದೆಗಂಜಿ ಮನೆಗೆ ಬರಲು ಹಿಂಜರಿಯುವ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತೆ ನಾಪತ್ತೆಯಾಗಿ ನರಕ ಸದೃಶ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಬಲಿಪಶುಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

‘ಮೈಕ್ರೊ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಾಲ ತೀರಿಸಲಾಗದೇ ಹಲವು ಮಹಿಳೆಯರು ನಾಪತ್ತೆಯಾದ ಪ್ರಕರಣಗಳಿವೆ. ಕೋವಿಡ್ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮನೆಗೆಲಸಕ್ಕೆ ಆಧುನಿಕ ಯಂತ್ರಗಳ ಬಳಕೆ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ಈ ವೃತ್ತಿಯನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಕೆಳವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಯರು ಉದ್ಯೋಗ ವಂಚಿತರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ವಲಸೆ ಹೋಗುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಉಂಟಾಗಿದ್ದು, ಇಂಥ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನೇ ಗುರಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡ ದುರುಳರು ಉದ್ಯೋಗದ ಆಮಿಷ ಒಡ್ಡಿ ಅವರನ್ನು ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಸಾಗಿಸಿ ಅನೈತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ತಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೊರ-ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ವಲಸೆ ಬಂದವರು ಇಲ್ಲಿನ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗಿ ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಮಹಿಳೆಯರು ಏನಾದರು ಎಂಬುದೇ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ’ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಮೈಸೂರಿನ ‘ಒಡನಾಡಿ’ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪರಶುರಾಂ.

‘ನಾಪತ್ತೆಯಾಗುವ ಮಹಿಳೆಯರ ಪೈಕಿ ಶೇ 60ರಿಂದ 70ರಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರು ತಳಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾಪತ್ತೆ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಹುಡುಕುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾನೂನಿನ ಹೇಬಿಯಸ್ ಕಾರ್ಪಸ್ ನಿಯಮವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಬಗ್ಗೆ ತುರ್ತಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು’ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ ರೂಪ ಹಾಸನ.

ವಿಳಂಬ ದೂರು: ಪತ್ತೆಗೆ ತೊಂದರೆ

ನಾಪತ್ತೆಯಾದ ಮಾಹಿತಿ ಲಭಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ದೂರು ನೀಡಿದರೆ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಕೆಲವರು ಒಂದೆರಡು ದಿನ ಕಾಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಹಾಗೇ ಮಾಡದೇ ನಾಪತ್ತೆಯಾದ ಮೊದಲ 24 ಗಂಟೆಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ (ಗೋಲ್ಡನ್ ಅವರ್) ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ದೂರು ಸಲ್ಲಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ.

ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಕಾಣೆಯಾದ ತಕ್ಷಣವೇ ಪಾಲಕರು ಬಂದು ದೂರು ದಾಖಲಿಸಬೇಕು. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಫೋಟೊ, ಇತರೆ ಮಾಹಿತಿಯ ಗೋಪ್ಯತೆ ಕಾಪಾಡಲಾಗುವುದು. ಹೆಣ್ಣಮಕ್ಕಳ ಪತ್ತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕೃತ ಗ್ರೂಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ವಿವರ ಶೇರ್ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಪತ್ತೆಯಾದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ಕುಟುಂಬದವರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಲು ಕ್ರಮ ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಪೊಲೀಸರು.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳ ಆಕರ್ಷಣೆ: ‘ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯವಾಗಿ ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತೇನೆಂಬ ಭರವಸೆ ನೀಡುವ ಪುರುಷರ ಆಮಿಷಕ್ಕೆ ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲ. ಪ್ರೀತಿಪ್ರೇಮ, ಒಳ್ಳೆಯ ಬಟ್ಟೆ, ಮೊಬೈಲ್ ಕೊಡಿಸ್ತೀವಿ ಅಂತ ಆಮಿಷ ಒಡ್ಡಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ‘ಫ್ರೆಶ್ ಫ್ಲೆಶ್’ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ದಿನನಿತ್ಯ ವೇಶ್ಯಾವಾಟಿಕೆ ಜಾಲಕ್ಕೆ ಬಾಲಕಿಯರನ್ನು ನೂಕುವ ಜಾಲವೇ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮೊದಲು ಹುಡುಕಿ ನಾಶಮಾಡಬೇಕು’ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ರೂಪ ಹಾಸನ.

ತಂದೆಯೋ, ಸಹೋದರನೋ ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಿಯಿಂದಲೇ ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆ ಒಳಗಾದ ಸಂದ-ರ್ಭಗಳಲ್ಲೂ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಬಡತನದ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹೆತ್ತವರೇ ತಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣು-ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ ನಿದರ್ಶನಗಳೂ ಇವೆ. ಇನ್ನು ಗುಜ್ಜರ್ ಮದುವೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಗಷ್ಟೇ ಮದುವೆ.

> ನಾಪತ್ತೆಯಾಗುವ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಲೈಂಗಿಕವಾಗಿ ಶೋಷಣೆಗೀಡಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವರನ್ನು ಹುಡುಕಿ ವಾಪಸ್ ಕರೆತಂದ ನಂತರ, ಅತ್ಯಾಚಾರ ಸಂತ್ರಸ್ತೆಗೆ ನೀಡುವ ಸಮರ್ಪಕ, ಪುನರ್ವಸತಿ ಜೊತೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಮೊತ್ತವನ್ನೂ ನೀಡಬೇಕು. ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಲ್ಲ.
>
> **ರೂಪ ಹಾಸನ,** ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ

> ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನಾಪತ್ತೆ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು ಆತಂತಕಕಾರಿ. ಹಲವು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ದೂರೇ ನೀಡದಿರುವುದರಿಂದ ಕಾಣೆಯಾದ ಮಕ್ಕಳು, ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.
>
> **ಪರಶುರಾಂ,** ಒಡನಾಡಿ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮೈಸೂರು

ಸ್ವರಕ್ಷಣೆ ತರಬೇತಿ ಅಗತ್ಯ

ಮಹಿಳೆಯರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧೆಡೆ ಸಿ.ಸಿ.ಟಿ.ವಿ ಕ್ಯಾಮೆರಾ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಮಹಿಳಾ ಸಹಾಯವಾಣಿ 112ಕ್ಕೆ ಕರೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೈದು ನಿಮಿಷದೊಳಗೆ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಂಟರಿಂದ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷದೊಳಗೆ ಪೊಲೀಸರು ತಲುಪುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸರ ಬೀಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕಿತ್ತೂರು ಚೆನ್ನಮ್ಮ ಪಡೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆಯೋಗದ ಸದಸ್ಯೆಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಮಹಿಳೆಯ ನಾಪತ್ತೆ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿ ವರದಿಯನ್ನೂ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಮಹಿಳಾ ಆಯೋಗ, ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ–ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಸ್ವರಕ್ಷಣೆಯ ತರಬೇತಿ ನೀಡಬೇಕಿದೆ.

ಆರ್. ಪ್ರಮೀಳಾ ನಾಯ್ಡು, ನಿಕಟಪೂರ್ವ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ, ರಾಜ್ಯ ಮಹಿಳಾ ಆಯೋಗ

ಪಂಜಾಬ್, ಹರಿಯಾಣದಂಥ ಲಿಂಗಾನುಪಾತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಹೋದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಹಗಲು ಹೊಲಮನೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ, ರಾತ್ರಿ ಗಂಡ ಮತ್ತು ಆತನ ಕುಟುಂಬದ ಇತರ ಪುರುಷರ ಲೈಂಗಿಕ ದಾಹಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಅವರು.

‘ಕಾಲೇಜು ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಪಿಕ್‌ನಿಕ್ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಗುಂಪಾಗಿ ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ದುರುಳರು ಅವರನ್ನು ಲೈಂಗಿಕವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಮರ್ಯಾದೆಗೆ ಅಂಜುವ ಯುವತಿಯರು ವಾಪಸ್ ಬಾರದೇ ಅಡ್ಡದಾರಿ ಹಿಡಿಯುವುದುಂಟು. ಲೈಂಗಿಕ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರಲ್ಲಿ ಶೇ 50ರಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರು ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಬಂದವರೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಅಪಹರಣಕ್ಕೊಳಗಾಗಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಅಕ್ರಮ ಮಾನವ ಕಳ್ಳಸಾಗಣೆಯಿಂದ ಬಂದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಳ್ಳಸಾಗಾ-ಣಿಕೆಗೆ ಈಡಾದವರಲ್ಲಿ ಶೇ 99ರಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸೆಕ್ಸ್ ಟೂರಿಸಂಗೆ ಬಳಸ-ಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರ ಪತ್ತೆಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಆತಂಕ ಅವರದ್ದು.

‘ಕೊರೊನಾ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಕಾಣೆ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಹೆಚ್ಚಿವೆ. ಹೈಸ್ಕೂಲ್–ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು ಮೊಬೈಲ್ ಬಳಸುವುದು ಹೆಚ್ಚಿದ್ದು, ಫೇಸ್‌ಬುಕ್, ಇನ್‌ಸ್ಟಾ-ಗ್ರಾಂಗಳಲ್ಲಿ ಯುವಕನ ಫೋಟೊ ನೋಡಿ, ನೀಡುವ ವಿವರ ನಂಬಿ ಮೋಸ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಯುವಕರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಬಲರಾಗಿರದ ಆಟೊ ಅಥವಾ ಕಾರು ಚಾಲನೆ, ಗಾರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಕರಣಗಳ ಬೆನ್ನುಹತ್ತಿ ಹೋದಾಗ ಯುವತಿಯರು ಬಿಹಾರ, ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮುಂತಾದೆಡೆ ಪತ್ತೆಯಾಗಿರುವ ನಿದ-ರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಕೆಲವರು ಹುಡುಗನೊಂದಿಗೆ ಹೋದ ಬಳಿಕ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಉಂಟಾದಾಗ ವಾಪಸ್ ಬರಲು ಅಂಜುತ್ತಾರೆ. ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಮುಖ ತೋರಿಸಲಾಗದೆ ಹೋದಲ್ಲಿಯೇ ಏನೋ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬದುಕುತ್ತಾರೆ ಇಲ್ಲವೇ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ’ ಎಂದು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ ದಾವಣಗೆರೆ ಮಹಿಳಾ ಠಾಣೆ ಪೊಲೀಸ್ ಸಬ್‌ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಡಿ.ಮಂಜುಳಾ.

ಹೊರ ರಾಜ್ಯದವರು ಎಂಬ ತಾತ್ಸಾರ: ಮುಂಬೈ, ಪುಣೆ, ಹೈದರಾಬಾದ್‌ನಂತಹ ಮಹಾನಗರಗಳಿಗೆ ಗುಳೆ ಹೋದ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೂಲಿಕಾರ್ಮಿಕರ ಕುಟುಂಬಗಳ ಯುವತಿಯರ ನಾಪತ್ತೆ, ಅಪಹರಣ ಪ್ರಕರಣಗಳ ದೂರು ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಲ್ಲಿನ ಪೊಲೀಸರು ಹಿಂದೇಟು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೊರ ರಾಜ್ಯದವರು ಎಂಬ ತಾತ್ಸಾರವೇ ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ.

‘ಕಲಬುರಗಿ, ಯಾದಗಿರಿ, ಬೀದರ್, ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಮತ್ತು ವಿಜಯಪುರ ಮೂಲದ ಬಂಜಾರ ಸಮುದಾಯದವರು ಬಹುದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂಬೈನಾದ್ಯಂತ ಸಣ್ಣ–ಸಣ್ಣ ಗುಂಪಾಗಿ ಹಬ್ಬಿಕೊಂಡಿ-ದ್ದಾರೆ. ಕೂಲಿಯನ್ನೇ ನಂಬಿ ದಶಕಗಳಿಂದ ನೆಲೆ ಕಂಡು ನೆಮ್ಮದಿಯ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆಯ ಚಿಂತೆ ಬೆನ್ನತ್ತಿದೆ. ಮಗಳನ್ನು ಸ್ವಗ್ರಾಮದಲ್ಲಾಗಲಿ, ವಲಸೆ ಬಂದ ಜೋಪಡಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಪೋಷಕರಿಗೆ ಮನಸ್ಸಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸ್ಥಳೀಯ ಪುಂಡರು ಯುವತಿಯರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಸಲ್ಲದ ಆಸೆ ಹುಟ್ಟಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ಪುಸಲಾಯಿಸಿ ಅಪಹರಿಸುತ್ತಿ-ರುವ ವೇದನೆಯೂ ಅವರನ್ನು ಬಹುವಾಗಿ ಕಾಡುತ್ತಿದೆ’ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಬಂಜಾರ ಸೇವಾ ಸಂಘ ಮುಂಬೈ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ರಾಮು ರಾಠೋಡ.

‘ಕಾಣೆಯಾದ ಮಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವಂತೆ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಹತ್ತಿದ ಪೋಷಕರಿಗೆ ನಿರಾಸೆಯ ಮಾತುಗಳೇ ಕೇಳಿಬರುತ್ತವೆ. ‘ನಿಮ್ಮ ಮಗಳಿಗೆ 18 ವರ್ಷವಾಗಿದೆ. ಅವಳಿಷ್ಟದಂತೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಳೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವೇನು ಮಾಡೋಣ? ಮದುವೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಸುಮ್ಮನೆ ಹೋಗಿ’ ಎಂದು ಪೊಲೀಸರು ವಾಪಸ್ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎಫ್‌ಐಆರ್ ಸಹ ಮಾಡಿ-ಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಪೋಷಕರು ನಾಲ್ಕು ದಿನ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಅಲೆದು ಸುಮ್ಮನಾಗುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು, ‘ಮಗಳ ಹಣೆ ಬರಹದಲ್ಲಿ ಬರೆದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಲಿ’ ಎಂದು ಕೈಚೆಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ದೂರು ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೆಲಸ ಬಿಟ್ಟು ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್, ಕೋರ್ಟ್ ಅಲೆಯಬೇಕಾ-ಗುತ್ತದೆ ಎಂದೂ ಹಿಂದೇಟು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಕೂಲಿಕಾರರ ಅಸಹಾಯಕತೆ ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸರ ಅಸಡ್ಡೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಯುವತಿಯರ ಬದುಕನ್ನು ಆಪೋಶನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ’ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ರಾಮು.

ಮೈಕ್ರೊಫೈನಾನ್ಸ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿಯ ಉರುಳು: ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಮೈಕ್ರೊಫೈನಾನ್ಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸುಮಾರು ಶೇ 28 ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಾಲ ನೀಡುತ್ತಿವೆ. ಕೋವಿಡ್ ನಂತರ ಕೆಲಸ ಸಿಗದೆ, ಸಾಲ ಪಾವತಿಸಲು ಆಗದೆ, ಹಲವು ಮಹಿಳೆಯರು ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲ ತೀರಿಸಲಾಗದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಲೈಂಗಿಕವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೂ ಇದೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಆ ಮಹಿಳೆಯರು ಮರ್ಯಾದೆಗೆ ಅಂಜಿ ಮನೆ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ’ ಎಂದು ಪರಶುರಾಂ ಹೇಳಿದರು.

‘ಆದಿವಾಸಿ ಕುಟುಂಬವೊಂದರ 18 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಯುವತಿ ಪ್ರೀತಿಸಿ ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿದ್ದಳು. ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರಿಂದ ದೊರೆತ ಮಾಹಿತಿ ಆಧರಿಸಿ ಪೊಲೀಸರು ಪೋಕ್ಸೊ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿ ಯುವಕನನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಹಾಕಿದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿ ಮನೆಯವರಿಗೆ ಹೆದರಿ ಕಾಣೆಯಾಗಿದ್ದಳು. ಇಂಥ ಹಲವು ಪ್ರಕರಣಗಳಿವೆ’ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಅವರು.

ಪೊಲೀಸರ ಕ್ರಮ ಏನು?

ರಾಜ್ಯದ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ/ರೈಲ್ವೆ ನಿಲ್ದಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಭಿತ್ತಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಫೋಟೋಗಳನ್ನು ಅಂಟಿಸಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ತಂಡವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಾಟ ನಡೆಸುವುದು, ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾದ ಅಪರಿಚಿತ ಶವಗಳ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಾನವ ಕಳ್ಳಸಾಗಣಿಕೆ ಮಾಡುವವರ ವಿರುದ್ಧ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿ ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊ-ಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಸಕ ರಿಜ್ವಾನ್ ಅರ್ಷದ್ ಕೇಳಿದ್ದ ಚುಕ್ಕೆ ಗುರುತಿಲ್ಲದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಗೃಹ ಇಲಾಖೆ ಉತ್ತರಿಸಿತ್ತು.

‘ಮಹಿಳೆ ಅಥವಾ ಬಾಲಕಿಯರು ಕಾಣೆಯಾದ ಬಳಿಕ ಪೊಲೀಸ್, ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ಅವರ ಪತ್ತೆ ಸಾಧ್ಯವಾ-ಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಪ್ರಕರಣದ ಪತ್ತೆ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾದರೆ, ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಕೆಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ನೇರವಾಗಿ ದಂಧೆಕೋರರೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿರುವು-ದರಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪತ್ತೆಯಾದ ಮಹಿಳೆಯರ ಪುನಶ್ಚೇತನಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಯೋಜನ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಆತ್ಮಸ್ಥೈರ್ಯ ತುಂಬುವ ಕೆಲಸ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಆಗಬೇಕು’ ಎಂಬುದು ಒಡನಾಡಿಯ ಪರಶುರಾಂ ಮತ್ತು ಸ್ಟ್ಯಾನಿ ಅವರ ಆರೋಪ.

ರೈಲ್ವೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣೆಯಾದ ಮಕ್ಕಳು, ಮಹಿಳೆಯರ ಪತ್ತೆಗೆ ಇರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಂತೆಯೇ, ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳಲ್ಲೂ ಇಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬರಬೇಕು. ಅಪಹರಣ, ಮೋಸದ ಜಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಶಾಲಾ–ಕಾಲೇಜು ಮಟ್ಟದಲ್ಲೇ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಸ್ವರಕ್ಷಣೆಯ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಕರಣವನ್ನೂ ವಿವರವಾಗಿ ತನಿಖೆ ಕೈಗೊಂಡಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಸಾಗಿಸುವ ಜಾಲವನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವುದು ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಕಷ್ಟವೇನಲ್ಲ. ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಿಗೆ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಹಾಗೂ ನಾಪತ್ತೆಯಾದ ಕುಟುಂಬಸ್ಥರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಪೂರಕ ಮಾಹಿತಿ: ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ನಾಲವಾರ, ಶಿವಪ್ರಸಾದ ರೈ, ಅನಿತಾ ಎಚ್., ಆದಿತ್ಯ ಕೆ.ಎ.

ಪರಿಕಲ್ಪನೆ: ಯತೀಶ್ ಕುಮಾರ್ ಜಿ.ಡಿ.

ಎಐ ಚಿತ್ರ: ಕಣಕಾಲಮಠ

ಗುಂಡಣ್ಣ

25 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ

ಬುಧವಾರ, 26-01-2000

• **ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಕೃಷ್ಣಗೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ನೋಟಿಸ್**

ನವದೆಹಲಿ, ಜ.25– ಅಲಮಟ್ಟಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಎತ್ತರವನ್ನು 524 ಮೀಟರ್ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ದೃಢ ನಿಲುವಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಯಾವುದೇ ರಾಜಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮೂಲಕ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಎಸ್.ಎಂ ಕೃಷ್ಣ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ನಿಂದನೆ ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗೆಗೆ ಇನ್ನೆರಡು ವಾರದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಫೆಬ್ರುವರಿ 8ರೊಳಗೆ ಅವರು ಖುದ್ದಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಹಾಜರಾಗಬೇಕೆಂದು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಇಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದೆ.

50 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ

ಭಾನುವಾರ, 26-01-1975

• **ಗಿರಿ ಅವರಿಗೆ ‘ಭಾರತ ರತ್ನ’**

ನವದೆಹಲಿ, ಜ.25– ಮಾಜಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಶ್ರೀ ವಿ.ವಿ. ಗಿರಿ ಅವರಿಗೆ ‘ಭಾರತ ರತ್ನ’ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

‘ದೇಶಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವೆಯ ಪರಿಗಣನೆ– ಭಾರತರತ್ನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ಮಾಜಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ವಿ.ವಿ ಗಿರಿ ಅವರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ.

ಕಾರ್ಮಿಕ ನಾಯಕನಾಗಿ, ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ, ರಾಯಭಾರಿಯಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಗಿರಿ ಅವರು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಪದವಿಯಾದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿ ಕೆಲವೇ ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ನಿವೃತ್ತರಾದರು.

ದಿನ ಭವಿಷ್ಯ

ವಿದ್ಯಾಶಂಕರ ಸೋಮಯಾಜಿ. ಕಮ್ಮರಡಿ

ಭಾನುವಾರ ಜನವರಿ 26, 2025

ಶ್ರೀ ಕ್ರೋಧಿ ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ ಉತ್ತರಾಯಣ ಹೇಮಂತ ಋತು ತಿಥಿ: ಪೌಷ ಕೃಷ್ಣ ದ್ವಾದಶಿ ಗಂ. 20-55 ನಕ್ಷತ್ರ: ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಗಂ. 08-26 ಯೋಗ: ವ್ಯಾಘಾತ ಗಂ. 27-34 ಕರಣ: ಕೌಲವ ಗಂ. 08-49, ಮಕರ ಮಾಸದ 12 ನೇ ದಿನ, ಮಳೆನಕ್ಷತ್ರ: ಶ್ರವಣ 1.

ರಾಹುಕಾಲ : ಸಾಯಂಕಾಲ 04-30 – 06-00

ಸೂರ್ಯೋದಯ : 07-01 ಸೂರ್ಯಾಸ್ತ : 06-25

ಮುಸ್ಲಿಂ ದಿನಾಂಕ : 25 ರಜಬ್, ದಿನ ವಿಶೇಷ : ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ದಿನಾಚರಣೆ

ಅದೃಷ್ಟ ಸಂಖ್ಯೆ : 11, 2

ಮೇಷ : ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭೆ ಮತ್ತು ಕೌಶಲಗಳು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದು ಇತರರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎನಿಸುವಿರಿ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಇಂದು ಯಾರಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ತಲೆ ನೋವಿನಂತ ಸಮಸ್ಯೆ ಎದುರಾಗಬಹುದು.

ವೃಷಭ : ಆಟಿಕೆ ಅಥವಾ ಅಲಂಕಾರಿಕ ವಸ್ತುಗಳ ಖರೀದಿಯಿಂದ ಹಣ ವ್ಯಯ ಆಗಲಿದೆ. ಜಾಹೀರಾತುಗಳ ಮೂಲಕ ವಹಿವಾಟನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಫಲ ಕೊಡಲಿದೆ. ಮೆಕ್ಯಾನಿಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ತರುವ ದಿನ.

ಮಿಥುನ : ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವಾಗ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸಿ. ಗೋವಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರಾಟಗಾರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭ ಬರುವುದು. ಆರೋಗ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾಗ್ರತೆವಹಿಸಿ.

ಕರ್ಕಾಟಕ : ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಅವಕಾಶಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದರೂ, ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಲುಪುವಿರಿ. ಮಾನಸಿಕ ಕೊರಗು ನಿಮ್ಮ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಭಂಗವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದು. ಮದುವೆ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಲಿದೆ.

ಸಿಂಹ : ಇಂದು ನೀವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ನಿರ್ಧಾರವು ಘರ್ಷಣೆಗೆ ಮೂಲ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಗನಿಗಾಗಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಖರ್ಚು ಸಂಭವಿಸಬಹುದು. ಹಲವಾರು ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕ ವಿಚಾರಗಳು ನಿಮ್ಮ ಕಿವಿಗೆ ಬೀಳಲಿದೆ.

ಕನ್ಯಾ : ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವ ಜನ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತೊಂದರೆ ಉಲ್ಬಣಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿವೆ. ಆಪ್ತ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮತ್ತು ನೆರೆಯವರೊಂದಿಗೆ ಬಾಂಧವ್ಯ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುವುದು.

ತುಲಾ : ಜಲೋತ್ಪನ್ನ ವಸ್ತುಗಳ ಮಾರಾಟಗಾರರಿಗೆ ಅಥವಾ ನೀರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುವವರಿಗೆ ಅಧಿಕ ಆದಾಯ ಇರಲಿದೆ. ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮುಂದುವರೆಸಲು ಒತ್ತಡ ಬರಬಹುದು.

ವೃಶ್ಚಿಕ : ಧಾರ್ಮಿಕ ನಾಯಕರಿಗೆ ನಾಸ್ತಿಕನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಸಿಗಲಿದೆ. ವಾಹನಗಳ ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳ ಮಾರಾಟಗಾರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭ ಉಂಟಾಗುವುದು. ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ನಯವಾದ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಮರುಳಾಗಬೇಡಿ.

ಧನು : ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭೆಗೆ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಪರಿಶ್ರಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಫಲ ದೊರೆತು ಸಂತೋಷವಾಗುವುದು. ನಿಮ್ಮ ಈ ದಿನದ ಸಾಧನೆಗೆ ತಾಯಿಯ ಬೆಂಬಲ, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಸಿಗುವುದು. ಸಂಬಂಧಿಕರಲ್ಲಿ ಹಣದ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಬೇಡಿ.

ಮಕರ : ನೆರೆಹೊರೆಯವರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನವಿರಲಿ. ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆರೋಗ್ಯದಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ ಸುಧಾರಣೆ ಕಾಣುವುದು.

ಕುಂಭ : ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಅಥವಾ ಕ್ರೋಡೀಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರಿಯಾದ ಸಮಯವಾಗಿದೆ. ಗುರು ಹಿರಿಯರ ದರ್ಶನ ಯೋಗ ನಿಮ್ಮದಾಗುವುದು. ಮಗಳ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ.

ಮೀನ : ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಹೆಚ್ಚುವುದು ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಹಾಸ್ಯದಿಂದ ಬೇರೆಯವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವು ಉಂಟಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನದ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಅವಕಾಶಗಳು ದೊರೆಯಲಿದೆ.

ಪದಬಂಧ 5934

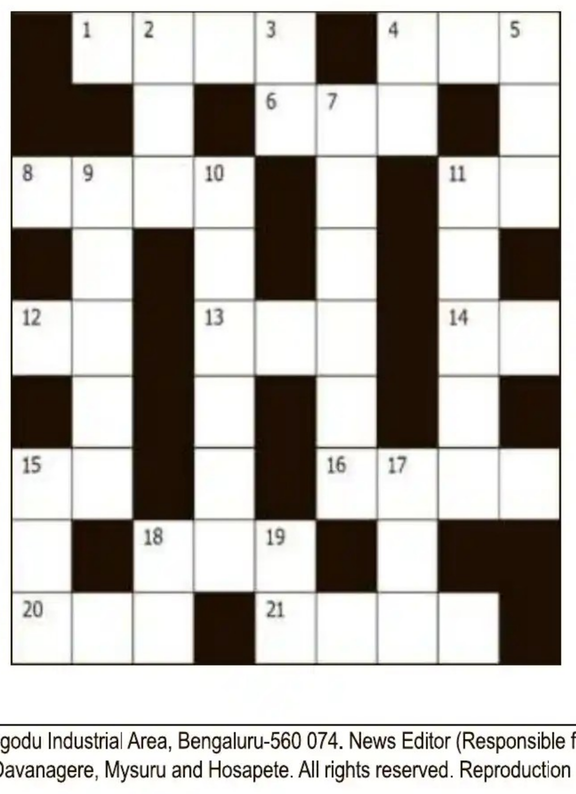
– ವಿದ್ಯಾ ವಿನಯ್

ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ

1.ಓಟನ್ನು ನೀಡುವುದು (4)
4.ಸೈನ್ಯವು ಬೀಡು ಬಿಡುವ ಸ್ಥಳ (3)
6.ಮುಂದೆ ಬರಲಿರುವ ಕಾಲ (3)
8.ರುಚಿಯುಳ್ಳ ರಸಸ್ವಾದನ ಶಕ್ತಿ! (4)
11.ಕಿರಣದಲ್ಲಿ ಉಗ್ರವಾದುದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ (2)
12.ಹೊಕ್ಕುಳು ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರಸ್ಥಾನ (2)
13.ಲಿಖಿತದ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅರಿಕೆ (3)
14.ಸಂದಣಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿದ ಒಡೆಯ (2)
15.ಪರಾಜಯದಲ್ಲೇ ಗೆಲುವು ಅಡಗಿದೆ! (2)
16.ದನಗಳನ್ನು ಕಾಯುವವನು (4)
18.ವಿಕ್ರಯಿಸುವಾಗ ಬೀಸಿದ ಗಾಳಿ! (3)
20.ಉತ್ಸುಕತೆ ಈ ರೀತಿ ಬಂದಿದೆ (3)
21.ಮನಸ್ಸಿನ ತೇರು! (4)

ಮೇಲಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ

2.ತಂದೆ ತಾಯಿ ಇರುವ ಊರು (3)
3.ಭವನದ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ನೋಡಿದ ಆಕಾಶ (2)
4.ಗುರುವಿಗೆ ತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ! (2)
5.ಮಣ ಭಾರ ಹೊತ್ತಿರುವ ನಲ್ಲ! (3)
7.ದಾಂಪತ್ಯವನ್ನು ಕಾನೂನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ರದ್ದುಮಾಡುವಿಕೆ (6)
9.ಬೇರೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ (5)
10.ಕಾಫಿನಾಡು ಎಂದೇ ಹೆಸರಾಗಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆ (6)
11.ತಿರುಗಿದಾಗ ಕಗ್ಗತ್ತಲೆ! (5)
15.ಒಂಟಿ ಕುದುರೆಯ ಬಂಡಿ (3)
17.ನರನಲ್ಲಿ ನಾಶವಾಗುವುದು ಬಂದಿದೆ (3)
18.ಮನ್ಮಥನ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರು (2)
19.ಮತ ನೀಡುವಾಗ ಆವರಿಸಿದ ಕತ್ತಲೆ! (2)

5933ನೇ ಪದಬಂಧದ ಉತ್ತರ

ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ: 1.ಪ್ರಪಾತ 4.ಪ್ರತತಿ 6.ಗಳಿಗೆ 7.ಆಪಾದಮಸ್ತಕ 11.ಅಧಿಕಪ್ರಸಂಗಿ 14.ಸಂದೇಹ 15.ಕಡಿತ 16.ಕಹಳೆ

ಮೇಲಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ: 1.ಪ್ರವರ 2.ತಗರಂಪಾ 3.ಹೊಗೆ 4.ಪ್ರದಾಯಕ 5.ತಿದ್ದುಪಡಿ 7.ಆಪ್ತ 8.ಮಶಕ 9.ಉಂಗಿ 10.ವಿರೇಚಕ 11.ಅಭ್ಯಾಗತ 2.ಸಂಗ್ರಾಹಕ 13.ತರಳೆ 14.ಸಂಕ

ಸುಡೊಕು 6319

						5		7
	2		6		7			
	6	5		4			9	1
	4				1		7	
8				2				4
	9		7			6		
9				3		4		
			4		8			9
2		4					5	

ಆಡುವುದು ಹೇಗೆ?

ಮನೆಗಳನ್ನು 1ರಿಂದ 9ರವರೆಗಿನ ಅಂಕಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ. ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ, ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಸಾಲಿಗೂ ಇದೇ ನಿಯಮ. ದೊಡ್ಡ ಚೌಕದ ಒಳಗಿನ ಮಧ್ಯಮ ಚೌಕದ ಮನೆಗಳನ್ನೂ ತುಂಬಬೇಕು. ಯಾವ ಅಂಕಿಯೂ ಯಾವುದೇ ಸಾಲು, ಮಧ್ಯಮ ಚೌಕದಲ್ಲಿ ಪುನರಾವರ್ತನೆ ಆಗಬಾರದು.

6318 ಸುಡೊಕು

9	3	1	5	6	7	8	4	2
6	7	2	4	8	9	3	1	5
5	8	4	3	1	2	6	7	9
3	5	7	2	9	8	4	6	1
2	9	8	6	4	1	5	3	7
4	1	6	7	5	3	2	9	8
7	2	9	8	3	6	1	5	4
8	6	5	1	7	4	9	2	3
1	4	3	9	2	5	7	8	6

Printed and published by B A Ravi on behalf of The Printers (Mysore) Private Ltd., at The Printers (Mysore) Private Ltd, Plot Nos. 7-12, Kumbalgodu Industrial Area, Bengaluru-560 074. News Editor (Responsible for selection of news under the PRB Act): Praveen Kulkarni. Editorial Office: 75, Mahatma Gandhi Road, Bengaluru-560 001. E-mail: editorpv@prajavani.co.in. Phone: 080-45557333, Editorial: 080-45557251, Circ: 080-45557204, Advt: 080-45557163/080-45557164. Also printed at Hubballi-Dharwad, Mangaluru, Kalaburagi, Davanagere, Mysuru and Hosapete.

'ಇಂಡಿಯಾ' ಮೈತ್ರಿಕೂಟ ತೊರೆಯುವಂತೆ ಎಎಪಿಗೆ ಸವಾಲು ಹಾಕಿದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಅಲ್ಕಾ ಲಾಂಬಾ

ಭ್ರಷ್ಟರ ಭಿತ್ತಿಪತ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಹುಲ್ ಗಾಂಧಿ ಚಿತ್ರ

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ವಾರ್ತೆ

ನವದೆಹಲಿ: 'ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಿಗಳು' ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ 11 ನಾಯಕರ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳುಳ್ಳ ಭಿತ್ತಿಪತ್ರವನ್ನು ಆಮ್ ಆದ್ಮಿ ಪಕ್ಷ (ಎಎಪಿ) ಶನಿವಾರ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ. ಪ್ರಧಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ, ಲೋಕಸಭೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕ ರಾಹುಲ್ ಗಾಂಧಿ ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳು ಈ ಭಿತ್ರಿಪತ್ರದಲ್ಲಿವೆ.

'ರಾಹುಲ್ ಗಾಂಧಿ ಅವರ ಟೀಕೆಗೆ ನಾನು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಅರವಿಂದ ಕೇಜ್ರಿವಾಲ್ ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡಿದ್ದ ಮಾರನೇ ದಿನವೇ ಎಎಪಿ ಈ ಭಿತ್ತಿಪತ್ರವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ.

ಪ್ರಜಾ ಮತ ಜನತಂತ್ರದ ಹಬ್ಬ

ಗೃಹ ಸಚಿವ ಅಮಿತ್ ಶಾ, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಸಿ.ಎಂ ಯೋಗಿ ಆದಿತ್ಯನಾಥ, ಬಿಜೆಪಿ ನಾಯಕರಾದ ವಿರೇಂದ್ರ ಸಚ್‌ದೇವ, ಅನುರಾಗ್ ಠಾಕೂರ್, ಪರ್ವೇಶ್ ವರ್ಮಾ, ವಿಜೇಂದರ್ ಗುಪ್ತಾ, ರಮೇಶ್ ಬಿಧೂಡಿ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಖಂಡರಾದ ಅಜಯ್ ಮಾಕನ್, ಸಂದೀಪ್ ದೀಕ್ಷಿತ್ ಚಿತ್ರಗಳೂ ಇವೆ.

ಭಿತ್ತಿಪತ್ರದ ಮೇಲೆ ಕೇಜ್ರಿವಾಲ್ ಮತ್ತು ಅವರ ಪತ್ನಿ ಸುನಿತಾ ನಡೆದುಬರುತ್ತಿರುವ ಭಂಗಿಯ ಚಿತ್ರವಿದ್ದು, 'ಕೇಜ್ರಿವಾಲ್‌ರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆ ತರಲಿದೆ' ಎಂಬ ಅಡಿಬರಹ ಹೊಂದಿದೆ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ಬಿಜೆಪಿ ಗೋಪ್ಯ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿವೆ ಎಂದು ಕೇಜ್ರಿವಾಲ್ ಹಿಂದೆ ಆರೋಪಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ರಾಹುಲ್‌ಗಾಂಧಿ ನೀಡಿದ್ದ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿಲ್ಲ.

ಭ್ರಷ್ಟರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ರಾಹುಲ್ ಹೆಸರು ಸೇರಿಸಿರುವುದು 'ಇಂಡಿಯಾ' ಮೈತ್ರಿಕೂಟದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಹುದು ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಹಿಳಾ ಘಟಕದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಕಾಲ್ಕಾಜಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಆಲ್ಕಾ ಲಾಂಬಾ ಅವರು, 'ಇಂಡಿಯಾ' ಮೈತ್ರಿಕೂಟ ತೊರೆಯುವಂತೆ ಎಎಪಿಗೆ ಸವಾಲೆಸೆದಿದ್ದಾರೆ.

ನವದೆಹಲಿಯ ಬಿಜೆಪಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಪರ್ವೇಶ್ ವರ್ಮಾ ಶನಿವಾರ ಯಮುನಾ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಎಎಪಿ ಸಂಚಾಲಕ ಅರವಿಂದ ಕೇಜ್ರಿವಾಲ್ ಪ್ರತಿಕೃತಿ ವಿಸರ್ಜಿಸಿದರು ಪಿಟಿಐ ಚಿತ್ರ

ಪ್ರತಿಭಟನೆ

ನವದೆಹಲಿ (ಪಿಟಿಐ): 'ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಅರವಿಂದ ಕೇಜ್ರಿವಾಲ್ ಅವರು ಯಮುನಾ ನದಿ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವ ಭರವಸೆ ಈಡೇರಿಸಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಟೀಕಿಸಿರುವ ನವದೆಹಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಿಜೆಪಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಪರ್ವೇಶ್ ವರ್ಮಾ, ಕೇಜ್ರಿವಾಲ್ ಪ್ರತಿಕೃತಿಯನ್ನು ನದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿ ಶನಿವಾರ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದರು.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸುದ್ದಿಗಾರರ ಜೊತೆಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ ವರ್ಮಾ, 'ಎಎಪಿ ಸರ್ಕಾರ ಸತತ 11 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದೆ. ಸುಮಾರು ₹8000 ಕೋಟಿ ವ್ಯಯಿಸಿದೆ. ಆದರೆ, ನದಿ ಸ್ವಚ್ಛತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಲ್ಲ. ಇದು, ಜನರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ದೊಡ್ಡ ವಂಚನೆ' ಎಂದು ಟೀಕಿಸಿದರು.

3 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಮುನಾ ಸ್ವಚ್ಛತೆ –ಬಿಜೆಪಿ

ನವದೆಹಲಿ (ಪಿಟಿಐ): ನವದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯಮುನಾ ನದಿಯ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ಭರವಸೆಗಳುಳ್ಳ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಬಿಜೆಪಿ ಶನಿವಾರ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿತು.

ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿರುವ 1,700 ಅನಧಿಕೃತ ಕಾಲೊನಿಗಳ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಮಾಲೀಕತ್ವದ ಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕು ನೀಡುವುದು, ಗಿಗ್ ನೌಕರರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಡಳಿ ರಚನೆ, ವಿಮಾ ಭದ್ರತೆ ಭರವಸೆಗಳು ಸೇರಿವೆ.

ಬಿಜೆಪಿ 'ಸಂಕಲ್ಪ ಪತ್ರ'ದ ಅಂತಿಮ ಭಾಗವನ್ನು ಹಿರಿಯ ಮುಖಂಡ ಅಮಿತ್ ಶಾ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರು. ವಿಧಾನಸಭೆ ಚುನಾವಣೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಿಜೆಪಿ ನೀಡಿರುವ ಇತರೆ ಭರವಸೆಗಳು–

- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ₹4,000 ಮೊತ್ತದವರೆಗೂ ದೆಹಲಿ ಮೆಟ್ರೊದಲ್ಲಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸುವ ಅವಕಾಶ
- ಗಿಗ್ ನೌಕರರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಡಳಿ ರಚನೆ. ₹10 ಲಕ್ಷ ಮೌಲ್ಯದ ವಿಮಾ ಭದ್ರತೆ, ₹5 ಲಕ್ಷದವರೆಗೆ ಅಪಘಾತ ವಿಮೆ ಸೌಲಭ್ಯ
- ಪಾರದರ್ಶಕ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ 50 ಸಾವಿರ ಉದ್ಯೋಗ ಭರ್ತಿ. 20 ಲಕ್ಷ ಮಂದಿ ಸ್ವ ಉದ್ಯೋಗ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಗ್ರಾಂಡ್ ಮಹಾಭಾರತ್ ಕಾರಿಡಾರ್ ರಚನೆ

ಜನೋಪಯೋಗಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಾಗಿ ನಾವು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಕೇಜ್ರಿವಾಲ್ ಸುಳ್ಳು ಹಬ್ಬಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಂಥ ಸುಳ್ಳನನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ಇಲ್ಲ

ಅಮಿತ್ ಶಾ, ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ಸಚಿವ

'ಸಾಕ್ಷ್ಯನಾಶದ ಹೊಣೆಯಿಂದ ಸಿ.ಎಂ. ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದು'

ಕೋಲ್ಕತ್ತ (ಪಿಟಿಐ): ಆರ್.ಜಿ. ಕರ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮಗಳ ಮೇಲೆ ನಡೆದ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಹಾಗೂ ಆಕೆಯ ಹತ್ಯೆ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಾಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಲು ಪೊಲೀಸರು ಮತ್ತು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನಲಾದ ಯತ್ನದ ಹೊಣೆಯಿಂದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಮಮತಾ ಬ್ಯಾನರ್ಜಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದು ಎಂದು ಸಂತ್ರಸ್ತೆಯ ತಂದೆ–ತಾಯಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಪೊಲೀಸರು ಮತ್ತು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಪರಾಧ ಕೃತ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಪಿತೂರಿಕೋರರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದರು. ದೊಡ್ಡ ಪಿತೂರಿಯ ಆಯಾಮವನ್ನು ಸಿಬಿಐ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಉಪೇಕ್ಷಿಸಿದರು, ಅತ್ಯಾಚಾರ ಹಾಗೂ ಕೊಲೆ ನಡೆಯಲು ಕಾರಣರಾದ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕಾನೂನಿನ ಕುಣಿಕೆಗೆ ಸಿಲುಕಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಂದೆ–ತಾಯಿ ದೂರಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಆರೋಪಗಳು ದುರದೃಷ್ಟಕರ ಎಂದು ಆಡಳಿತಾರೂಢ ಟಿಎಂಸಿ ಹೇಳಿದೆ. 'ಕೋಲ್ಕತ್ತ ಪೊಲೀಸರು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಟಿಎಂಸಿ ಪಕ್ಷದ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಈ ಪೈಶಾಚಿಕ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಹಾಕಲು, ಸತ್ಯವು ಹೊರಗಡೆ ಬರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನಿಸಿದರು' ಎಂದು ಸಂತ್ರಸ್ತೆಯ ತಾಯಿಯು ಸುದ್ದಿವಾಹಿನಿಯೊಂದರ ಬಳಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಸತ್ಯವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟ ಆರೋಪದ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಹರಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಿಬಿಐ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕರ್ತವ್ಯನಿರತ ವೈದ್ಯೆಯೊಬ್ಬಳಿಗೆ ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಲು ವಿಫಲವಾಯಿತು. ನಂತರದಲ್ಲಿ ಅದು ಅಪರಾಧ ಕೃತ್ಯದ ಹಿಂದಿನ ಪಿತೂರಿಯ ಆಯಾಮವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಡಲು ಯತ್ನಿಸಿತು ಎಂದು ತಾಯಿ ದೂರಿದ್ದಾರೆ.

'ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗೆ ಹಾನಿ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೆಲವು ಶಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಈ ರೀತಿ ದೂರಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ' ಎಂದು ಟಿಎಂಸಿ ವಕ್ತಾರ ಕುನಾಲ್ ಘೋಷ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ವಯನಾಡ್: ಹುಲಿ ದಾಳಿಗೆ ಮಹಿಳೆ ಸಾವು

ವಯನಾಡ್, ಕೇರಳ (ಪಿಟಿಐ): ಎಸ್ಟೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ 47 ವರ್ಷದ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಕೊಂದ ಹುಲಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಹತ್ಯೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಆಗ್ರಹಿಸಿ ಸ್ಥಳೀಯರು ಮಾನಂದವಾಡಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಕಚೇರಿ ಎದುರು ಶನಿವಾರ ಬೃಹತ್ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ನಡೆಸಿದರು.

ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಿಯದರ್ಶಿನಿ ಎಸ್ಟೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ಬೀಜ ಕೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ಮಹಿಳೆ ರಾಧಾ ಮೇಲೆ ಶುಕ್ರವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹುಲಿ ದಾಳಿ ನಡೆಸಿ ಕೊಂದುಹಾಕಿತ್ತು. ಅವರ ಮೃತದೇಹವನ್ನು ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿ ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆ ನೆರವೇರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇದಾದ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಅರಣ್ಯ ಕಚೇರಿ ಮುಂದೆ ಜಮಾಯಿಸಿದ್ದ ಸ್ಥಳೀಯರು ಹುಲಿಯನ್ನು ಕೊಂದು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಆಗ್ರಹಿಸಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದರು.

'ಕಾನೂನಿನ ಅನ್ವಯವೇ ಹುಲಿ ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯಲು ಬೋನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬೀಳದಿದ್ದರೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹುಲಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಪ್ರಮಾಣಿತ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮೂಲಕ ಅದನ್ನು ಹತ್ಯೆ ಮಾಡಲು ವನ್ಯಜೀವಿ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯ ವಾರ್ಡನ್ ಪ್ರಮೋದ್ ಜಿ.ಕೃಷ್ಣನ್ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ' ಎಂದು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಭರವಸೆ ನೀಡಿದರು.

ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ತೃಪ್ತರಾಗದ ಜನರು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮುಂದುವರಿಸಿದರು. ಪ್ರತಿಭಟನೆಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿದ್ದರಿಂದ, ಮಾನಂದವಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಜನಜೀವನ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತಗೊಂಡಿತ್ತು.

'ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕಠಿಣ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಮಾನವ–ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಘರ್ಷವು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ತಗ್ಗಿದೆ' ಎಂದು ಅರಣ್ಯ ಸಚಿವ ಎ.ಕೆ. ಶಶೀಂದ್ರನ್ ನೀಡಿದ ಹೇಳಿಕೆ ಬೆನ್ನಲ್ಲೇ, ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆ ನಡೆದಿದೆ.

ಚಿರತೆ ಬಂಧನ: (ಕೋಯಿಕ್ಕೋಡ್) ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೂಡಾರಂಜಿ ಭಾಗದ ಜನರ ನಿದ್ದೆಗೆಡಿಸಿದ್ದ ಚಿರತೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿನ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಜನವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರ್ಷದ ಚಿರತೆ ಬೋನಿಗೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಹಲವು ದಿನಗಳಿಂದ ಹತ್ತಾರು ಸಾಕುಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಂದು ಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ಜನರು ಆಕ್ರೋಶ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರು.

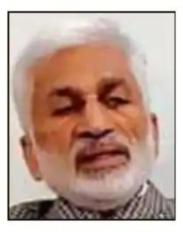
ಆನೆ ದಾಳಿ–ರೈತನಿಗೆ ಗಾಯ

ಪಾಲಕ್ಕಾಡ್: ಇಲ್ಲಿನ ವಲಯಾರ್ ಜನವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಕಾಡಾನೆ ನುಗ್ಗಿ ದಾಳಿ ನಡೆಸಿದ್ದರಿಂದ 35 ವರ್ಷದ ರೈತರೊಬ್ಬರು ಗಾಯಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

'ಶನಿವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಊರಿಗೆ ನುಗ್ಗಿದ ಆನೆ ಗಮನಿಸಿ, ಜನರು ಓಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವೇಳೆ ವಿಜಯನ್ ಅವರಿಗೆ ಗಾಯವಾಗಿದ್ದು, ತ್ರಿಶೂರಿನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದು, ಅವರ ಸ್ಥಿತಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿದೆ' ಎಂದರು.

ರಾಜ್ಯಸಭೆಗೆ ವಿಜಯಸಾರಥಿ ರಾಜೀನಾಮೆ

ನವದೆಹಲಿ (ಪಿಟಿಐ): ವೈಎಸ್‌ಆರ್‌ಸಿಪಿ ಮುಖಂಡ ವಿ. ವಿಜಯಸಾರಥಿ ರೆಡ್ಡಿ ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಸಭಾ ಸದಸ್ಯ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಶನಿವಾರ ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡಿದರು.

ವಿಜಯಸಾರಥಿ

ರಾಜ್ಯಸಭೆಯ ಸಭಾಪತಿ ಜಗದೀಪ್ ಧನಕರ್ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ, ಅವರು ತಮ್ಮ ರಾಜೀನಾಮೆ ಪತ್ರ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು.

'ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ಉಳಿಯುವರು': ಪಕ್ಷದವರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ಜನರು ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಈ ರೀತಿ ರಾಜೀನಾಮೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ತಮ್ಮ ದಾರಿಯನ್ನು ತಾವೇ ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಚಂದ್ರಬಾಬು ನಾಯ್ಡು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದರು.

ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಸುದ್ದಿ

ಸೈಫ್‌ಗೆ ಇರಿತ: ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಭಾಗಿ ಶಂಕೆ

ಮುಂಬೈ (ಪಿಟಿಐ): 'ಬಾಲಿವುಡ್ ನಟ ಸೈಫ್ ಅಲಿ ಖಾನ್ ಅವರಿಗೆ ಚಾಕುವಿನಿಂದ ಇರಿಯಲಾಗಿದ್ದ ಕೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಭಾಗಿ ಆಗಿರಬಹುದು' ಎಂದು ಪೊಲೀಸರು ಶಂಕಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸೈಫ್ ಅಲಿ ಖಾನ್

ಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪೊಲೀಸರು, ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ನೆಲಸಿದ್ದ ಬಾಂಗ್ಲಾ ಪ್ರಜೆಯನ್ನು ಬಂಧಿಸಿದ್ದರು. ಬಂಧಿತನನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ವಶಕ್ಕೆ ಪಡೆಯಲು ಇದೂ ಕಾರಣ ಎಂದೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕೃತ್ಯದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಬೆರಳಚ್ಚು ಮಾದರಿಗಳು, ಈಗ ಬಂಧಿಸಲಾಗಿರುವ ಆರೋಪಿಯ ಬೆರಳಚ್ಚಿನ ಜೊತೆಗೂ ಹೋಲಿಕೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಸ್ಫೋಟಕ ಪತ್ತೆ

ಗುವಾಹಟಿ (ಪಿಟಿಐ): ಅಸ್ಸಾಂನ ಸೋನಿತ್‌ಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಾಡೊಂದರಲ್ಲಿ ಹೂತಿಟ್ಟಿದ್ದ ಸ್ಫೋಟಕಗಳನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಶನಿವಾರ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ, 76ನೇ ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಆಚರಣೆಗೆ ಬಿಗಿ ಭದ್ರತೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪೊಲೀಸರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಫೋನ್ ಮೂಲಕ ತಲಾಖ್: ಬಂಧನ

ಕೊಲ್ಲಂ (ಕೇರಳ) (ಪಿಟಿಐ): ಫೋನ್ ಮೂಲಕ ಪತ್ನಿಗೆ ತ್ರಿವಳಿ ತಲಾಖ್ ಹೇಳಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬನನ್ನು ಪೊಲೀಸರು ಬಂಧಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕೊಲ್ಲಂ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೈನಾಗಪಳ್ಳಿ ಮೂಲದ ಅಬ್ದುಲ್ ಬಾಸಿತ್‌ನನ್ನು ಎರಡು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಬಂಧಿಸಲಾಗಿದೆ.

'ಮೊದಲ ಮದುವೆ ಬಗ್ಗೆ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟು ಬಾಸಿತ್ ನನ್ನನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗಿದ್ದರು. ಮೊದಲ ಪತ್ನಿ ಬಾಸಿತ್‌ನ ಸ್ವಂತ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾರಣ ನನ್ನನ್ನು ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದ್ದರು. ಮೊದಲ ಮದುವೆಯ ವಿಷಯ ತಿಳಿದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ, ನನಗೆ ಹಿಂಸೆ ನೀಡಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು' ಎಂದು ಬಾಸಿತ್ 2ನೇ ಪತ್ನಿ ದೂರಿನಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ.

'ಕೋಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿಜ್ವರವಿಲ್ಲ'

ಲಾತೂರ್ (ಪಿಟಿಐ): ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಲಾತೂರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿಜ್ವರ ಕಂಡುಬಂದ ಕಾರಣ, ಕೋಳಿ ಫಾರ್ಮ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಕೋಳಿ ಮಾರಾಟ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ಕೋಳಿಗಳ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿ ಜ್ವರ ಪತ್ತೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

'ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿ ಜ್ವರದಿಂದ ಕಾಗೆಗಳು ಬಲಿಯಾದ ಬಳಿಕ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇತರ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಸುಮಾರು 48 ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಪುಣೆಯ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಶುಕ್ರವಾರ ಬಂದ ಪರೀಕ್ಷಾ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿಜ್ವರದ ಸೋಂಕು ಇರುವುದು ದೃಢಪಟ್ಟಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಉಪ ಆಯುಕ್ತ ಡಾ. ಶ್ರೀಧರ್ ಶಿಂಧೆ ಹೇಳಿದರು.

'ಅಲ್ಲದೇ, ಜಿಲ್ಲೆಯ ಇತರ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದಲೂ ಕೋಳಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿದ್ದು, ಆ ವರದಿಯ ಫಲಿತಾಂಶ ಕೂಡ ನಕಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದು, ಆ ಮೂಲಕ ಕೋಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿ ಜ್ವರದ ಸೋಂಕು ಇಲ್ಲವೆಂದು ದೃಢಪಟ್ಟಿದೆ' ಎಂದು ಅವರು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಗಂಡಂದಿರ ಮದ್ಯವ್ಯಸನ: ಬೇಸತ್ತು ಸಲಿಂಗ ವಿವಾಹವಾದ ಮಹಿಳೆಯರು

ಗೋರಖಪುರ (ಪಿಟಿಐ): ತಮ್ಮ ಗಂಡಂದಿರ ಮದ್ಯ ವ್ಯಸನದಿಂದ ಬೇಸತ್ತ ಇಬ್ಬರು ಮಹಿಳೆಯರು ಸಲಿಂಗ ವಿವಾಹವಾಗಿರುವ ಘಟನೆ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಗೋರಖಪುರದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ.

ಕವಿತಾ ಹಾಗೂ ಗುಂಜಾ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ಮಹಿಳೆಯರು ದೇವರಿಯಾದ ಶಿವ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಗುರುವಾರ ಸಂಜೆ ಮದುವೆಯಾದರು.

'ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣ ಇನ್‌ಸ್ಟಾಗ್ರಾಂನಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಪರಿಚಿತರಾದೆವು. ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಗಂಡಂದಿರೂ ಮದ್ಯವ್ಯಸನಿಗಳಾಗಿದ್ದರು ಹಾಗೂ ನಾವು ಕೌಟುಂಬಿಕ ಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಇಬ್ಬರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹತ್ತಿರವಾದೆವು' ಎಂದು ಕವಿತಾ ಹಾಗೂ ಗುಂಜಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಅಲ್ಲದೇ, 'ನಮ್ಮ ಗಂಡಂದಿರ ದೌರ್ಜನ್ಯದಿಂದ ಹಿಂಸೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಹೀಗಾಗಿ ನೆಮ್ಮದಿಯ ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿಯ ಜೀವನವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಗೋರಖಪುರದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಇಬ್ಬರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ' ಎಂದರು.

ರಜೌರಿ: ವೈದ್ಯರು, ಅರೆವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ರಜೆ ರದ್ದು

ರಜೌರಿ/ಜಮ್ಮು (ಪಿಟಿಐ): ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರದ ರಜೌರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಧಾಲ್ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನಿಗೂಢ ಕಾಯಿಲೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿ 17 ಮಂದಿ ಮೃತಪಟ್ಟಿರುವ ಕಾರಣ ಕಟ್ಟೆಚ್ಚರದಿಂದ ಇರುವಂತೆ ಸೂಚನೆ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ವೈದ್ಯರು ಹಾಗೂ ಅರೆವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಎಲ್ಲ ರಜೆಗಳನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರದ್ದು-ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ 230 ಮಂದಿಯನ್ನು ಬೇರೆಯವರ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಖನೌ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದ ಆರಂಭಿಕ ತನಿಖೆ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜನರ ಸಾವಿಗೆ ವೈರಾಣು, ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ಅಥವಾ ಸೋಂಕು ಕಾರಣವಲ್ಲ, ವಿಷಕಾರಿ ಪದಾರ್ಥದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಸಾವು ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವ ಡಾ. ಜಿತೇಂದ್ರ ಸಿಂಗ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಷಕಾರಿ ಪದಾರ್ಥ ಯಾವುದು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ. ಶೀಘ್ರವೇ ಪರಿಹಾರ ಸಿಗಬಹುದು ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಕಿಡಿಗೇಡಿತನದ ಕೃತ್ಯವೇನಾದರೂ ಆಗಿತ್ತೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆಯೂ ತನಿಖೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಸಚಿವ ಸಿಂಗ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶುಕ್ರವಾರ ಪತ್ರಿಕಾಗೋಷ್ಠಿಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ ರಜೌರಿ ಸರ್ಕಾರಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲ ಡಾ. ಅಮರಜೀತ್ ಸಿಂಗ್ ಭಾಟಿಯಾ, 'ವೈದ್ಯರು ಮತ್ತು ಅರೆವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ರಜೆಗಳನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ' ಎಂಬ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿದರು.

'ಚಳಿಗಾಲದ ರಜೆಯನ್ನು ಕೂಡ ರದ್ದುಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ' ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ನೆರವಾಗುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸರ್ಕಾರವು 10 ಮಂದಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವೈದ್ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಿದೆ ಎಂದರು.

ಮಹಾಕುಂಭ ಮೇಳದಲ್ಲಿ ಫೆ.3ರಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕಗೊಳ್ಳಲಿರುವ ನಿಯಮಗಳು

'ಹಿಂದೂ ರಾಷ್ಟ್ರ'ಕ್ಕೆ 'ಸಂವಿಧಾನ' ಸಿದ್ಧ

● ಸಂಜಯ್ ಪಾಂಡೆ

ಲಖನೌ: 'ಅಖಂಡ ಹಿಂದೂ ರಾಷ್ಟ್ರ'ಕ್ಕಾಗಿ 501 ಪುಟಗಳ 'ಸಂವಿಧಾನ' ಸಿದ್ಧಗೊಂಡಿದೆ. ಪ್ರಯಾಗರಾಜ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಮಹಾಕುಂಭ ಮೇಳದಲ್ಲಿ 'ವಸಂತ ಪಂಚಮಿ'ಯಂದು (ಫೆ.3) ಈ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಬಹಿರಂಗ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮನುಸ್ಮೃತಿ, ರಾಮ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಚಾಣಕ್ಯನ 'ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ'ದಲ್ಲಿನ ತತ್ವಾದರ್ಶಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಇರುವ ತಜ್ಞರು ಈ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ನಾಲ್ಕು ಪೀಠಗಳ ಪೀಠಾಧಿಪತಿಗಳು ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಿದ ಬಳಿಕ ಈ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. 'ಸಂವಿಧಾನ' ರಚಿಸಿದ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸಂತರೊಬ್ಬರು ಈ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಸಂವಿಧಾನವು ಯಾವುದೇ ಧರ್ಮದ ವಿರುದ್ಧ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮದ ಜನರೂ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬದುಕಬಹುದು

ಆನಂದ ಸ್ವರೂಪ, ಶಾಂಭವಿ ಪೀಠಾಧೀಶ್ವರ

ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧೆ: ವೇದಾಧ್ಯಯನ ಕಡ್ಡಾಯ

ಹಿಂದೂ ರಾಷ್ಟ್ರದ 'ಸಂವಿಧಾನ'ದಲ್ಲಿ 'ಏಕ ಸದನ ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ'ಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಂಸತ್ತಿಗೆ 'ಧರ್ಮ ಸಂಸತ್ತು' ಎಂದು ಹೆಸರಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ಸನಾತನ ಧರ್ಮದ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಬೇಕು. ಗುರುಕುಲ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ವೇದಾಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದವರು ಮಾತ್ರವೇ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಾಗಬಹುದು. ಧರ್ಮ ಸಂಸತ್ ಪ್ರವೇಶಿಸುವವರಿಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ನಿರ್ವಹಣೆ ಭತ್ಯೆ, ಸರಳೀಕೃತ ಭದ್ರತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ವಾಹನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಸನಾತನ ಧರ್ಮವೂ ಸೇರಿ ಭಾರತ ಉಪಖಂಡದ ಧರ್ಮಗಳಾದ ಜೈನ, ಸಿಖ್, ಬೌದ್ಧ ಅನುಯಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕು ಇರಬೇಕು
- ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದಾದರೆ, ಅವರನ್ನು ಚುನಾಯಿತ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಮತದಾರರಿಗೆ ಇರಲಿದೆ. ದೂರುಗಳು ಬಂದಾಗ ಧರ್ಮ ಸಂಸತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಕೇಳಲಿದೆ. ಕ್ಷೇತ್ರದ 50 ಸಾವಿರ ಜನರು ಈ ಸಂಬಂಧ ಪ್ರಸ್ತಾವಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಪ್ರತಿನಿಧಿಯನ್ನು ಕೆಳಗಿಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ

'ಸಂವಿಧಾನ'ದಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ?

- ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರಿಕನೂ ಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು ಕಡ್ಡಾಯ. ಕೃಷಿ ಆದಾಯವು ತೆರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಳಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಏಕಪತ್ನಿತ್ವ ಮತ್ತು ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿ ರದ್ದು
- ಹಿಂದೂ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜಾರಿ. ತ್ವರಿತ ನ್ಯಾಯದಾನ. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಬದಲಾವಣೆಯೇ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಉದ್ದೇಶ. ಸುಳ್ಳು ಆರೋಪ ಮಾಡುವವರಿಗೂ ಶಿಕ್ಷೆ
- ಗುರುಕುಲ ಪದ್ಧತಿ ಮರುಜಾರಿ. ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯ ಆಂಗ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಗುರುಕುಲಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡು. ಸರ್ಕಾರದ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವಿನಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲ ಮದರಸಾಗಳಿಗೆ ಬೀಗ

ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬ್ಯಾಡಗಿ ಎಪಿಎಂಸಿಗೆ ರೈತರು ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ತಂದಿರುವ ಒಣ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ

ನೆಲಕಚ್ಚಿದ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ದರ

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ವಾರ್ತೆ

ಬಳ್ಳಾರಿ: ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ರೈತರು ಹಾಗೂ ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಶೀತಲಗೃಹಗಳ ಮಾಲೀಕರು, ಬೆಲೆ ಕುಸಿತದಿಂದ ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಬಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯ ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕ ಸಂತೋಷ್ ಸಪ್ಪಂಡಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 18ರಿಂದ 20 ಕ್ವಿಂಟಲ್ ಇಳುವರಿ ಬರುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ, ಕಪ್ಪುಚುಕ್ಕೆ ರೋಗದಿಂದ ಶೇ 30ರಷ್ಟು ಬೆಳೆ ಹಾನಿಗೀಡಾಗಿದೆ.

ಸದ್ಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ವಿಂಟಲ್‌ಗೆ ₹9 ಸಾವಿರದಿಂದ ₹15 ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಬೆಲೆ ಇದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಇದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ₹20 ಸಾವಿರದಿಂದ ₹25 ಸಾವಿರದ ವರೆಗೆ ಬೆಲೆ ಇತ್ತು.

ಸೂಕ್ತ ಬೆಲೆ ದೊರೆಯದ ಕಾರಣ 2023–24ನೇ ಸಾಲಿನಡಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದ ಸುಮಾರು 15 ಲಕ್ಷ ಚೀಲದಷ್ಟು ಮೆಣಸಿನ ಕಾಯಿಯನ್ನು ರೈತರು ಶೀತಲಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ದಾಸ್ತಾನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ದಾಸ್ತಾನು ವೇಳೆ ಕ್ವಿಂಟಲ್‌ಗೆ ₹20 ಸಾವಿರದಿಂದ ₹25 ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಧಾರಣೆ ಇತ್ತು.

> **ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಕುಸಿತದಿಂದ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ರೈತರು ಕಂಗಾಲಾಗಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಬೆಳೆಗಾರರ ನೆರವಿಗೆ ಮುಂದಾಗಬೇಕು**
> **ಕರೂರು ಮಾಧವ ರೆಡ್ಡಿ,** ಅಧ್ಯಕ್ಷ, ರಾಜ್ಯ ರೈತ ಸಂಘ

ಇದನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡು ರೈತರು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಹಳೆಯ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಬೆಲೆಯು ಕ್ವಿಂಟಲ್‌ಗೆ ₹7,500ರಿಂದ ₹9 ಸಾವಿರ ಇದೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ರೈತರು ದಾಸ್ತಾನಿಟ್ಟಿದ್ದ ಸರಕು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದೂ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಶೀತಲಗೃಹಗಳ ಮಾಲೀಕರನ್ನು ಆತಂಕಕ್ಕೆ ದೂಡಿದೆ.

‘ವಿದ್ಯುತ್ ಬಿಲ್ ಕಟ್ಟಲು, ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಸಂಬಳ ನೀಡಲೂ ಆಗದೆ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ’ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಶೀತಲಗೃಹಗಳ ಮಾಲೀಕರ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸತ್ಯಬಾಬು.

ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಾರಿ ಇಳುವರಿ ಕುಸಿದಿದೆ. ಆದರೆ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಗುಂಟೂರು, ತೆಲಂಗಾಣದ ವಾರಂಗಲ್, ಭದ್ರಾಚಲಂನಲ್ಲಿಯೂ ಇಳುವರಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ, ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಲಿದೆ ಎಂಬುದು ಶೀತಲಗೃಹಗಳ ಮಾಲೀಕರ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ.

ಮಾಸಿದ ಬಣ್ಣ; ಕುಸಿದ ಬೇಡಿಕೆ

ಧಾರವಾಡ/ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ: ಈ ಬಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ 11,500 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗಿದೆ. ಸತತ ಮಳೆಯಿಂದ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಮಳೆ ಹಾಗೂ ತೇವಾಂಶ ಹೆಚ್ಚಳದಿಂದಾಗಿ ಒಣಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಯ ಬಣ್ಣ ಮಾಸಿದೆ. ಕೆಂಪು ಕಾಯಿ ಕಪ್ಪುಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಶೀತಲಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ದಾಸ್ತಾನಿಟ್ಟಿರುವ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟವೂ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸ್ಥಳೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಹಾಗೂ ಹೊರರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆ ಕುಸಿದಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ದರವೂ ಕುಸಿದಿದೆ.

> **ಈ ಬಾರಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆ ಸುರಿಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಇಳುವರಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಒಣಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ದರ ಏರಿಕೆಯಾಗುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ**
> **ಬಸವರಾಜ ಹರವಿ,** ಬೆಳೆಗಾರ, ಕುಂದಗೋಳ

‘ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕುಂದಗೋಳ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಅಣ್ಣಿಗೇರಿ, ನವಲಗುಂದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ’ ಎಂದು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯ ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕ ಕಾಶಿನಾಥ ಭದ್ರಣ್ಣವರ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇಲ್ಲಿನ ಅಮರಗೋಳ ಎಪಿಎಂಸಿಯಲ್ಲಿ ಒಣಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ದರವು ಕಳೆದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಶೇ 35ರಷ್ಟು ಇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸರಕಿಗೆ ಕ್ವಿಂಟಲ್‌ಗೆ ₹60 ಸಾವಿರ ಇದ್ದ ದರವು, ಈಗ ₹41 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಕುಸಿದಿದೆ. ಸರಾಸರಿ ದರ ಕ್ವಿಂಟಲ್‌ಗೆ ₹13 ಸಾವಿರ ಇದೆ.

ಹಾವೇರಿ, ಗದಗ, ಬಳ್ಳಾರಿಯಿಂದಲೂ ಇಲ್ಲಿನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಆವಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇಡಿಕೆ ಕುಸಿತದಿಂದಾಗಿ ಮುಂಬೈ, ಪುಣೆ, ಕೋಲ್ಕತ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಪೂರೈಕೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯತ್ತ ಸುಳಿಯದ ಮಸಾಲೆ ತಯಾರಿಕೆ ಕಂಪನಿಗಳು!

ಹಾವೇರಿ: ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬ್ಯಾಡಗಿ ಎಪಿಎಂಸಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಈ ಬಾರಿ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಆವಕ ಹಾಗೂ ದರದಲ್ಲಿ ಶೇ 50ರಷ್ಟು ಇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಬ್ಯಾಡಗಿ ಮೂಲ ತಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಈ ಬಾರಿ ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯದಿಂದ ಇಳುವರಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆಯೂ ಕುಸಿದಿದೆ.

ರೈತರು ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡುವಾಗ ಹೇರಳವಾಗಿ ರಸಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಕೀಟನಾಶಕ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಕೀಟನಾಶಕ ಅಂಶವು ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಬೆರೆತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಸೇರಿ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದ ಕೀಟನಾಶಕ ಅವಶೇಷಗಳ ಪ್ರಮಾಣದ ಮಿತಿಯನ್ನು ಭಾರತದ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆ ಗುಣಮಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು (ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಎಐ) ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದೆ.

ಈ ನಿಗದಿತ ಮಿತಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ಕೀಟನಾಶಕ ಅಂಶ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಂಬಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಕಂಪನಿಗಳು ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಜಿಲ್ಲೆಯತ್ತ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಬೇಡಿಕೆ ಕುಸಿತಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

‘ವರ್ತಕರು ದಾಸ್ತಾನಿಟ್ಟಿರುವ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಇನ್ನೂ ಮಾರಾಟವಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ, ಹೊಸ ಉತ್ಪನ್ನದ ಖರೀದಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರುತ್ತಿಲ್ಲ’ ಎಂದು ವರ್ತಕರ ಸಂಘದ ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ವಿ.ಎಸ್. ಮೋರಿಗೇರಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ದರ ಏರಿಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಕ್ಷೀಣ: ರೈತರ ಅಳಲು

ಗದಗ: ಜಿಲ್ಲೆಯ 36 ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಬಿತ್ತನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇಳುವರಿ ಕೂಡ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದು ರೈತರನ್ನು ಆತಂಕಕ್ಕೆ ದೂಡಿದೆ.

ಲಕ್ಷ್ಮೇಶ್ವರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೆಲವೆಡೆ ಫಸಲು ಉತ್ತಮವಾಗಿದ್ದರೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇಳುವರಿ ಕುಸಿತವಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಕ್ವಿಂಟಲ್‌ಗೆ ₹35 ಸಾವಿರದವರೆಗೂ ಬೆಲೆ ಇತ್ತು. ಪ್ರಸ್ತುತ ₹8 ಸಾವಿರದಿಂದ ₹20 ಸಾವಿರ ಇದೆ.

‘ರೋಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಹುತೇಕ ರೈತರು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಬ್ಯಾಡಗಿ ಮತ್ತು ಗದಗ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಒಣಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಕ್ವಿಂಟಲ್‌ಗೆ ₹30 ಸಾವಿರ ಬೆಲೆ ಸಿಗುತ್ತದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇತ್ತು. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ದರ ಕುಸಿದಿರುವುದು ನಿರಾಸೆ ಮೂಡಿಸಿದೆ’ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ರೈತರಾದ ಶರಣಪ್ಪ ಹದ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮಲ್ಲಣ್ಣ ದಾದ್ಮಿ.

‘ಗದಗ, ರೋಣ, ಗಜೇಂದ್ರಗಡ, ಮುಂಡರಗಿ ಮತ್ತು ಶಿರಹಟ್ಟಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸದ್ಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಗೆ ಉತ್ತಮ ದರ ಇದೆ. ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ತೆಲಂಗಾಣದಿಂದ ಆವಕ ಹೆಚ್ಚಳವಾದರೆ ದರ ಮತ್ತಷ್ಟು ಇಳಿಕೆಯಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ’ ಎಂದು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯ ಹಿರಿಯ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕ ಶಶಿಕಾಂತ ಕೋಟಿಮನಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಬ್ಯಾಡಗಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಯು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆವಕ ಆಗಿತ್ತು. ಆಗ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಖರೀದಿಸಿದ್ದ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ದಾಸ್ತಾನು ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಮುಂಬರುವ ದಿನಗಳಲ್ಲೂ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಯಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಕಡಿಮೆ ಎಂಬುದು ರೈತರ ಅನಿಸಿಕೆ.

ಎನ್‌ಇಸಿಸಿ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಮೊಟ್ಟೆ ಧಾರಣೆ

ಬೆಂಗಳೂರು	
100ಕ್ಕೆ	₹520
12 ಕ್ಕೆ	₹70
ಮೈಸೂರು	
100ಕ್ಕೆ	₹520

ಎನ್.ಆರ್.ಪುರ ರಬ್ಬರ್

ಆರ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್‌-4	₹187
ಆರ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್‌-5	₹182
ಗುಡ್ ಲಾಟ್	₹177

(ಪ್ರತಿ ಕೆ.ಜಿಗೆ)

ರಾಮನಗರ ರೇಷ್ಮೆಗೂಡು

ಮಿಶ್ರತಳಿ (ಸಿ.ಬಿ) ₹452-666

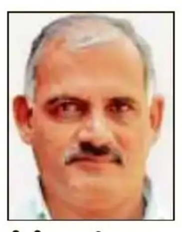
ದ್ವಿತಳಿ (ಬಿ.ವಿ) ₹178-830

‘ಹುರಿದ ಅಡಿಕೆ ಆಮದು ಆಪತ್ತು’

ಮಂಗಳೂರು: ಹುರಿದ ಅಡಿಕೆಯ ಆಮದಿನಿಂದಾಗಿ ದೇಶೀಯ ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಗಾರರು ತೀವ್ರ ತೊಂದರೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ‘ಕ್ಯಾಂಪ್ಕೊ’ ಕಳವಳ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿರುವ ಕ್ಯಾಂಪ್ಕೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಕಿಶೋರ್ ಕುಮಾರ್ ಕೊಡ್ಗಿ, ಸರ್ಕಾರವು ಇದಕ್ಕೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಲು ತಕ್ಷಣವೇ ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಆಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹುರಿದ ಅಡಿಕೆಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ಉತ್ಪನ್ನದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆಮದುದಾರರು ಸುಂಕ ತಪ್ಪಿಸಲು ಈ ತಂತ್ರ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಪ್ಪು ವರ್ಗೀಕರಣದ ಮೂಲಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಕಿಶೋರ್ ಕುಮಾರ್ ಕೊಡ್ಗಿ

ಯಾವುದೇ ರೂಪದ ಅಡಿಕೆಯ ಆಮದಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಆಮದು ದರ ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕು. ದೇಶೀಯ ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೆ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತ ದರ ದೊರಕುವಂತೆ ನೀತಿ ರೂಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಐಸಿಐಸಿಐ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿವ್ವಳ ಲಾಭ ಏರಿಕೆ

ನವದೆಹಲಿ (ಪಿಟಿಐ): 2024–25ನೇ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತ್ರೈಮಾಸಿಕದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಐಸಿಐಸಿಐ ಬ್ಯಾಂಕ್, ₹11,792 ಕೋಟಿ ನಿವ್ವಳ ಲಾಭಗಳಿಸಿದೆ.

ಕಳೆದ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದ ಇದೇ ತ್ರೈಮಾಸಿಕದಲ್ಲಿ ₹10,272 ಕೋಟಿ ಲಾಭ ಗಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಲಾಭದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಶೇ 15ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಬ್ಯಾಂಕ್ ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಕಳೆದ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದ ಇದೇ ತ್ರೈಮಾಸಿಕದಲ್ಲಿ ₹42,792 ಕೋಟಿ ವರಮಾನ ಗಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಬಾರಿ ₹48,368 ಕೋಟಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿದೆ. ಬಡ್ಡಿ ವರಮಾನ ₹41,300 ಕೋಟಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ನೀತಿ ಆಯೋಗದ ವರದಿ: ಮುಂಚೂಣಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ

ಹಣಕಾಸು ಸದೃಢತೆ: ಒಡಿಶಾ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನ

ನವದೆಹಲಿ (ಪಿಟಿಐ): ರಾಜ್ಯಗಳ ಹಣಕಾಸಿನ ಸದೃಢತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನೀತಿ ಆಯೋಗ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಸೂಚ್ಯಂಕದಲ್ಲಿ ಒಡಿಶಾ, ಛತ್ತೀಸಗಢ, ಗೋವಾ ಮತ್ತು ಜಾರ್ಖಂಡ್, ‘ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಾಧಕ ರಾಜ್ಯ’ ಶ್ರೇಯಕ್ಕೆ ಭಾಜನವಾಗಿವೆ.

ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ಆಂತರಿಕ ಉತ್ಪನ್ನ (ಜಿಡಿಪಿ), ಜನಸಂಖ್ಯೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೆಚ್ಚ, ಆದಾಯ ಹಾಗೂ ಹಣಕಾಸಿನ ಸ್ಥಿರತೆಗೆ ರಾಜ್ಯಗಳು ನೀಡಿರುವ ಕೊಡುಗೆ ಆಧರಿಸಿ ಆಯೋಗವು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಈ ಹಣಕಾಸಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಸೂಚ್ಯಂಕ–2025 ಅನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದೆ.

ಈ ಸೂಚ್ಯಂಕದಲ್ಲಿ 18 ರಾಜ್ಯಗಳಿವೆ. ಇವು ದೇಶದ ಜಿಡಿಪಿಗೆ ಶೇ 85ರಷ್ಟು ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಮಹಾ ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧಕ ಮತ್ತು ಮಹಾಲೇಖಪಾಲರ ದತ್ತಾಂಶ ಆಧರಿಸಿ ಈ ರಾಜ್ಯಗಳ ಹಣಕಾಸಿನ ಸದೃಢತೆ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಡಿ ವಿಶೇಷ ವರ್ಗದ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಳಿಸಿಲ್ಲ.

‘ರಾಜ್ಯಗಳ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅರಿಯುವುದು ಈ ವರದಿಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ’ ಎಂದು 16ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಅರವಿಂದ ಪನಗಾರಿಯಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಪಂಜಾಬ್, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ, ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ಮತ್ತು ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಕೆಟ್ಟ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ, ತೆಲಂಗಾಣ, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕವು ಮುಂಚೂಣಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿವೆ.

ಅತಿಹೆಚ್ಚು ಗಣಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಹೊಂದಿರುವ ಒಡಿಶಾದ ಸೂಚ್ಯಂಕ ಶೇ 67.8ರಷ್ಟು ದಾಖಲಾಗಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೆಚ್ಚದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಆದಾಯ ಕ್ರೋಡೀಕರಣವು ಸದೃಢವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಕೇರಳ ಮತ್ತು ಪಂಜಾಬ್ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸಾಲದ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟವು ಕಡಿಮೆಯಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಲು ಹೋರಾಡುತ್ತಿವೆ. ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳವು ವರಮಾನ ಕ್ರೋಡೀಕರಣ ಮತ್ತು ಸಾಲದ ಸುಸ್ಥಿರತೆ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಮಸ್ಯೆ ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿತ್ತೀಯ ಶಿಸ್ತಿನ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಆ ರಾಜ್ಯವು ಅತಿಹೆಚ್ಚು ವಿತ್ತೀಯ ಕೊರತೆ ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹರಿಯಾಣವು ಸಾಲದ ಶಿಸ್ತು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಎಡವಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ.

ರಕ್ಷಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧ ವೃದ್ಧಿಗೆ ನಿರ್ಧಾರ

ಇಂಡೊನೇಷ್ಯಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸುಬಿಯಾಂತೊ ಜೊತೆ ಮೋದಿ ಮಾತುಕತೆ

ನವದೆಹಲಿ (ಪಿಟಿಐ): ಇಂಡೊನೇಷ್ಯಾ ಜೊತೆಗೆ ರಕ್ಷಣಾ ಸಾಧನಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಪೂರೈಕೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧ ವೃದ್ಧಿಸಲು ಭಾರತ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜಧಾನಿಯ ಕರ್ತವ್ಯ ಪಥದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪರೇಡ್‌ಗೆ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ಆಗಮಿಸಿರುವ ಇಂಡೊನೇಷ್ಯಾದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪ್ರಬೊವೊ ಸುಬಿಯಾಂತೊ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಧಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಶನಿವಾರ ನಡೆಸಿದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಲಾಗಿದೆ.

ನವದೆಹಲಿಯ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಹೌಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಶನಿವಾರ ಇಂಡೊನೇಷ್ಯಾದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪ್ರಬೊವೊ ಸುಬಿಯಾಂತೊ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಧಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿದರು —ಪಿಟಿಐ ಚಿತ್ರ

‘ಆಗ್ನೇಯ ಏಷ್ಯಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಒಕ್ಕೂಟ (ಅಸಿಯಾನ್)ದಲ್ಲಿನ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಡೊನೇಷ್ಯಾವು ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ಪಾಲುದಾರ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಇಂಡೊ–ಫೆಸಿಫಿಕ್ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಿಗೆ ಬದ್ಧವಾಗಿರಲು ಎರಡೂ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಸಮ್ಮತಿ ಸೂಚಿಸಿವೆ’ ಎಂದು ಮಾಧ್ಯಮ ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

‘ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಬಂಧ ವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಚಾರಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ವಿಸ್ತೃತ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ. ರಕ್ಷಣಾ ಪರಿಕರಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಾಗೂ ಪೂರೈಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಎರಡೂ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಜೊತಗೂಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಮ್ಮತಿಸಿವೆ’ ಎಂದು ಪ್ರಧಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ತಿಳಿಸಿದರು.

> **ಎರಡೂ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಹಿತಕಾಯಲು, ಸಂಬಂಧ ವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ತ್ವರಿತ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ**
> **ಪ್ರಬೊವೊ ಸುಬಿಯಾಂತೊ** ಇಂಡೊನೇಷ್ಯಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷ

‘ಜಲಮಾರ್ಗ ಭದ್ರತೆ, ಸೈಬರ್ ಸುರಕ್ಷತೆ, ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ ನಿಗ್ರಹ ಹಾಗೂ ಮೂಲಭೂತವಾದ ತಡೆಯುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಎರಡೂ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ನಿರ್ಧರಿಸಿವೆ. ಫಿನ್‌ಟೆಕ್, ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ, ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಹಾಗೂ ಡಿಜಿಟಲ್ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಲಪಡಿಸುವ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಲಾಗಿದೆ’ ಎಂದು ಅವರು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದರು.

ಬ್ರಿಕ್ಸ್ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಪಡೆಯುವ ಇಂಡೊನೇಷ್ಯಾದ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಭಾರತವು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದೆ.

ಯೆಮೆನ್‌ನ ಹೂಥಿ ಬಂಡುಕೋರರ ವಶದಲ್ಲಿದ್ದ ಯುದ್ಧ ಕೈದಿಗಳನ್ನು ಶನಿವಾರ ಸನಾದಲ್ಲಿರುವ ಜೈಲಿನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು —ಎಪಿ ಚಿತ್ರ

ಹೂಥಿ ಬಂಡುಕೋರರಿಂದ 153 ಯುದ್ಧ ಕೈದಿಗಳ ಬಿಡುಗಡೆ

ದುಬೈ (ಪಿಟಿಐ): ‘ಯೆಮನ್‌ನ ಹೂಥಿ ಬಂಡುಕೋರರು ಏಕಪಕ್ಷೀಯವಾಗಿ 153 ಯುದ್ಧ ಕೈದಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ’ ಎಂದು ರೆಡ್‌ಕ್ರಾಸ್‌ನ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಿತಿಯು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಗಾಜಾ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಸ್ರೇಲ್– ಹಮಾಸ್ ಬಂಡುಕೋರರ ನಡುವೆ ಕದನ ವಿರಾಮ ಏರ್ಪಟ್ಟ ಬೆನ್ನಲ್ಲೇ, ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆ ನಡೆದಿದೆ.

ಯೆಮೆನ್‌ನಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರಿರುವ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಕೊನೆಗೊಳಿಸಿ, ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆಯೂ ಕೂಡ ಹೂಥಿ ಸಂಘಟನೆಯು ಹಲವು ಯುದ್ಧ ಕೈದಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಿತ್ತು. 2014ರಿಂದಲೂ ಯೆಮೆನ್‌ನ ರಾಜಧಾನಿ ಸನಾ ನಗರ ಹೂಥಿ ಬಂಡುಕೋರರ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿದೆ.

‘ಬಂಡುಕೋರರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸುವ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಮಾತುಕತೆಯ ಧನಾತ್ಮಕ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿದೆ’ ಎಂದು ರೆಡ್‌ಕ್ರಾಸ್ ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಟ್ರಂಪ್ ಉಪ ಪತ್ರಿಕಾ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ದೇಸಾಯಿ ನೇಮಕ: ಶ್ವೇತಭವನ

ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್ (ಪಿಟಿಐ): ಅಮೆರಿಕದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಡೊನಾಲ್ಡ್ ಟ್ರಂಪ್ ಅವರು ಭಾರತೀಯ ಅಮೆರಿಕನ್ ಮಾಜಿ ಪತ್ರಕರ್ತ ಕುಶ ದೇಸಾಯಿ ಅವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಉಪ ಪತ್ರಿಕಾ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಶ್ವೇತಭವನ ತಿಳಿಸಿದೆ.

ದೇಸಾಯಿ ಅವರು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಅಧ್ಯಕ್ಷೀಯ ಚುನಾವಣೆ ಅಂಗವಾಗಿ ನಡೆದಿದ್ದ ರಿಪಬ್ಲಿಕನ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಾವೇಶದ ಉಪ ಸಂವಹನ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ಮತ್ತು ರಿಪಬ್ಲಿಕನ್ ಪಕ್ಷದ ಆಯೋವಾ ಘಟಕದ ಸಂವಹನ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಚುನಾವಣೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ರಿಪಬ್ಲಿಕನ್ ಪಕ್ಷ ಹಾಗೂ ಟ್ರಂಪ್ ಪರ ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಮೂಡಿಸುವಲ್ಲಿ ದೇಸಾಯಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದ್ದರು.

ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಪ್ರಕರಣ ರಾಜಪಕ್ಸ ಪುತ್ರನ ಬಂಧನ

ಕೊಲಂಬೊ (ಪಿಟಿಐ): ಆಸ್ತಿ ಖರೀದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನಲಾದ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಶ್ರೀಲಂಕಾ ಮಾಜಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮಹಿಂದ ರಾಜಪಕ್ಸ ಅವರ ಮಗ ಯೊಶಿತಾ ರಾಜಪಕ್ಸ ಅವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿನ ಪೊಲೀಸರು ಶನಿವಾರ ಬಂಧಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಯೊಶಿತಾ ರಾಜಪಕ್ಸ

2015ರಲ್ಲಿ ಮಹಿಂದ ರಾಜಪಕ್ಸ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ವೇಳೆ ಆಸ್ತಿ ಖರೀದಿಯಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಡೆಸಿದ ಆರೋಪವನ್ನು ಯೊಶಿತಾ ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶನಿವಾರ ಅವರ ತವರು ರಾಜ್ಯವಾದ ಬೆಲಿಯಟ್ಟಾದಿಂದಲೇ ಬಂಧಿಸಲಾಯಿತು.

ಮಹಿಂದ ಅವರ ಮೂರು ಗಂಡುಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯವರಾದ ಯೊಶಿತಾ, ನೌಕಾಪಡೆಯ ಮಾಜಿ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಲಂಕಾದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೇಂದ್ರವಾದ ಕತಾರಾಗಾಮಾದಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿ ಖರೀದಿಸಿದ ಸಂಬಂಧ ಯೊಶಿತಾ ಅವರ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಹಾಗೂ ಮಾಜಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಗೊಟಬಯಾ ರಾಜಪಕ್ಸ ಅವರನ್ನು ಕಳೆದ ವಾರ ಪೊಲೀಸರು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿದ್ದರು.

2005ರಿಂದ 2015ರವರೆಗೆ ಶ್ರೀಲಂಕಾದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಮಹಿಂದ ರಾಜಪಕ್ಸ ಅವರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಕ್ರಮಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರವು ತನಿಖೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿದೆ.

ಹಮಾಸ್ ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಂಡ ಇಸ್ರೇಲ್‌ನ ಮಹಿಳಾ ಯೋಧರು (ಎಡಚಿತ್ರ). ಇಸ್ರೇಲ್ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಕೈದಿಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತ ರೆಡ್‌ಕ್ರಾಸ್‌ನ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಿತಿಯ (ಐಸಿಆರ್‌ಸಿಎ) ಬಸ್ ವೆಸ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ರಮಲ್ಲಾ ನಗರ ಪ್ರವೇಶಿಸಿತು — ಎಎಫ್‌ಪಿ ಚಿತ್ರಗಳು

ನಾಲ್ವರು ಮಹಿಳಾ ಯೋಧರ ಬಿಡುಗಡೆ

ಇಸ್ರೇಲ್‌ನಿಂದ 200 ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟೀನಿಯರು ಬಂಧಮುಕ್ತ: ರೆಡ್‌ಕ್ರಾಸ್‌ಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರ

ದೀರ್ ಅಲ್-ಬಲಾಹ್ (ಗಾಜಾ ಪಟ್ಟಿ) (ಎಪಿ): ಇಸ್ರೇಲ್ ಮತ್ತು ಹಮಾಸ್ ಬಂಡುಕೋರರ ನಡುವಿನ ಕದನ ವಿರಾಮ ಒಪ್ಪಂದದಂತೆ, ಎರಡೂ ದೇಶಗಳು ಕೆಲ ಒತ್ತೆಯಾಳುಗಳನ್ನು ಶನಿವಾರ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದವು. ಇಸ್ರೇಲ್‌ನ ನಾಲ್ವರು ಮಹಿಳಾ ಯೋಧರನ್ನು ಹಮಾಸ್ ಬಂಡುಕೋರರು ರೆಡ್‌ಕ್ರಾಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಇಸ್ರೇಲ್ ತನ್ನ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದ್ದ 200 ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟೀನಿಯರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಿದೆ.

ತನ್ನ ವಶದಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟೀನಿಯರನ್ನು ಇಸ್ರೇಲ್ ಈಜಿಪ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಂಡವರು ಗಾಜಾಪಟ್ಟಿ ಅಥವಾ ವೆಸ್ಟ್‌ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಈಜಿಪ್ಟ್ ಅನುಮತಿ ನೀಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಧಿಕೃತ ಸುದ್ದಿ ಮಾಧ್ಯಮ ವರದಿ ಮಾಡಿದೆ.

ಒತ್ತೆಯಾಳುಗಳ ವಿನಿಮಯದ ಕಾರಣ ಟೆಲ್ ಅವಿವ್ ಮತ್ತು ಗಾಜಾ ನಗರದೆಡೆಗೆ ಜನಸ್ತೋಮ ಹರಿದು ಬಂದಿತ್ತು. ಗಾಜಾ ನಗರದಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ಜನರ ಎದುರು ಮೆರವಣಿಗೆ ಮೂಲಕ ಒತ್ತೆಯಾಳುಗಳನ್ನು ಕರೆತರಲಾಯಿತು.

ಒತ್ತೆಯಾಳುಗಳು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಟೆಲ್ ಅವಿವ್‌ನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪರದೆಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಜನರು ಇಸ್ರೇಲ್ ಧ್ವಜ ಮತ್ತು ಒತ್ತೆಯಾಳುಗಳ ಚಿತ್ರವಿದ್ದ ಭಿತ್ತಿಫಲಕಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಸಂಭ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

20 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಕರಿನಾ ಅರೀವ್, ಡೇನಿಯೆಲ್ಲ ಗಿಲ್ಬೋವಾ, ನಾಮ ಲೆವಿ ಮತ್ತು 19 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಲಿರಿ ಅಲ್ಬಾಗ್ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಂಡ ಮಹಿಳಾ ಯೋಧರು.

ಇಸ್ರೇಲ್ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಿರುವ 200 ಜನರಲ್ಲಿ 121 ಜನರು ಜೀವಾವಧಿ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವವರು.

ನಹಾಲ್ ಓಝ್ ಸೇನಾ ನೆಲೆಯ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಿದ್ದ ವೇಳೆ ಹಮಾಸ್ ಬಂಡುಕೋರರು ನಾಲ್ವರು ಮಹಿಳಾ ಯೋಧರನ್ನು ವಶಕ್ಕೆ ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಅದೇ ವೇಳೆ ಅಗಮ್ ಬೆರ್ಗೆರ್(20) ಎಂಬ ಯೋಧೆಯ ಅಪಹರಣವಾಗಿತ್ತು, ಆದರೆ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಂಡವರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಹೆಸರಿಲ್ಲ.

ಗಾಜಾಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಭಾನುವಾರ ಕದನವಿರಾಮ ಘೋಷಣೆಯಾದ ಬಳಿಕ ಎರಡನೇ ಬಾರಿಗೆ ಒತ್ತೆಯಾಳುಗಳ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿದೆ. ಇಸ್ರೇಲ್ 90 ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟೀನಿಯರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಹಮಾಸ್ ಬಂಡುಕೋರರು ಮೂವರು ಒತ್ತೆಯಾಳುಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದರು.

ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಂಡಿರುವ ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟೀನಿಯರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಗಾಜಾಕ್ಕೆ ಮರಳಲು ಭಾನುವಾರದಿಂದ ಅವಕಾಶ ನೀಡಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಹಮಾಸ್‌ನ ಆಂತರಿಕ ಸಚಿವಾಲಯ ಹೇಳಿದೆ.

‘ಉತ್ತರ ಗಾಜಾ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ’

ತಮ್ಮ ಯೋಧರನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಇಸ್ರೇಲ್ ಸೇನೆ ಖಚಿತ ಪಡಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಇಸ್ರೇಲ್ ಪ್ರಜೆ ಅರಬೆಲ್ ಯೆಹೊದ್ ಅವರನ್ನೂ ಶನಿವಾರ ಹಮಾಸ್ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು. ಅವರ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವವರೆಗೆ ಉತ್ತರ ಗಾಜಾವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರಧಾನಿ ಬೆಂಜಮಿನ್ ನೆತನ್ಯಾಹು ಅವರ ಕಚೇರಿ ಹೇಳಿದೆ.

ಯೆಹೊದ್‌ನನ್ನು ಮುಂದಿನ ವಾರ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸುವುದಾಗಿ ಸಂಧಾನಕಾರರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹಮಾಸ್‌ನ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ರಣಜಿ ಕ್ರಿಕೆಟ್: ಕರ್ನಾಟಕದ ನಾಕೌಟ್ ಕನಸು ಜೀವಂತ • ಶುಭಮನ್ ಗಿಲ್ ಶತಕ

ಪರಂತಾಪ್ ಪ್ರಭಾವಿ ದಾಳಿಗೆ ಒಲಿದ ಜಯ

• ಗಿರೀಶ ದೊಡ್ಡಮನಿ

ಬೆಂಗಳೂರು: ಚಿನ್ನಸ್ವಾಮಿ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಶನಿವಾರ ಸೇರಿದ್ದ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಅಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೆ ನಿರಾಶೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆತಿಥೇಯ ತಂಡವು ನಿರೀಕ್ಷೆಯಂತೆ ಗೆಲುವು ಸಾಧಿಸಿತು. ಪಂಜಾಬ್ ತಂಡದ 'ತಾರೆ' ಶುಭಮನ್ ಗಿಲ್ ಚೆಂದದ ಶತಕ ದಾಖಲಿಸಿ ಮನರಂಜಿಸಿದರು.

ಕರ್ನಾಟಕ ತಂಡವು ಪಂಜಾಬ್ ಎದುರು ಇನಿಂಗ್ಸ್ ಮತ್ತು 207 ರನ್‌ಗಳಿಂದ ಜಯಿಸಿತು. ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಚಾಂಪಿಯನ್ಸ್ ಟ್ರೋಫಿ ಟೂರ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತ ತಂಡದ ಉಪನಾಯಕನಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರುವ ಶುಭಮನ್ ಗಿಲ್ (102; 171ಎ, 4X14, 6X3) ಶತಕದ ಸವಿಯನ್ನೂ ಉಣಬಡಿಸಿದರು. ಇದಲ್ಲದೇ ಅಂಪೈರ್ ನೀಡಿದ ಕೆಲವು ಅನುಮಾನಾಸ್ಪದ ತೀರ್ಪುಗಳೂ ಕಾವೇರಿಸಿದವು. ಎರಡೂವರೆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿದ ಪಂದ್ಯದ ಈ ಜಯವು ಕರ್ನಾಟಕ ತಂಡವು ಸಿ ಗುಂಪಿನಿಂದ ನಾಕೌಟ್ ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಸಣ್ಣ ಆಸೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಜೀವಂತವಾಗುಳಿಸಿತು.

ಕರ್ನಾಟಕ ತಂಡವು ಶುಕ್ರವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮೊದಲ ಇನಿಂಗ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ 420 ರನ್ ಮುನ್ನಡೆ ಗಳಿಸಿತ್ತು. ಎರಡನೇ ಇನಿಂಗ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಂಜಾಬ್ ತಂಡಕ್ಕೆ 63.4 ಓವರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 213 ರನ್ ಗಳಿಸಲಷ್ಟೇ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಗಿಲ್ ಅವರದ್ದೇ ಸಿಂಹಪಾಲು. ಅವರು ಅರ್ಧಶತಕವನ್ನು 119 ಎಸೆತಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸಿದರು. ಗಿಲ್ ಅವರು 57 ರನ್ ಮಾಡಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜೀವದಾನ ಲಭಿಸಿತು. ನಂತರದ 50 ರನ್‌ಗಳನ್ನು ಕೇವಲ 40 ಎಸೆತಗಳಲ್ಲಿ ಗಳಿಸಿದರು.

ಯಶೋವರ್ಧನ್ ಯಶಸ್ಸು: ಎರಡನೇ ದಿನದಾಟದ ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಪಂಜಾಬ್ ತಂಡವು 13 ಓವರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 2 ವಿಕೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ 24 ರನ್ ಗಳಿಸಿತ್ತು. 7 ರನ್ ಗಳಿಸಿದ್ದ ಗಿಲ್ ಮತ್ತು ಜಸ್ ಇಂದರ್ ಕ್ರೀಸ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದರು. ಶನಿವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಆಟ ಮುಂದುವರಿಸಿದ ಅವರು ಸುಮಾರು ಒಂದು ಗಂಟೆ ಬೌಲರ್‌ಗಳನ್ನು ಕಾಡಿದರು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಯಂಕ್ ಅವರ ಬೌಲಿಂಗ್ ಬದಲಾವಣೆ, ಬೌಲರ್‌ಗಳ ನಿಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಫೀಲ್ಡಿಂಗ್ ನಿಯೋಜನೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಫಲ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಇಬ್ಬರೂ ಬ್ಯಾಟರ್‌ಗಳು ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಬ್ಯಾಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿದರು. 3ನೇ ವಿಕೆಟ್‌ಗೆ 38 ರನ್ ಸೇರಿಸಿದರು.

ಯಶೋವರ್ಧನ್ ಪರಂತಾಪ್ ಚಿತ್ರ/ಎಸ್.ಕೆ. ದಿನೇಶ್

27ನೇ ಓವರ್ ಬೌಲಿಂಗ್ ಮಾಡಿದ ಯಶೋವರ್ಧನ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಬಳಗದಲ್ಲಿ ಸಂತಸದ ಅಲೆ ಎಬ್ಬಿಸಿದರು. ಇದೊಂದೇ ಓವರ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರು ಜಸ್ ಇಂದರ್ ಅವರನ್ನು ಎಲ್‌ಬಿಡಬ್ಲ್ಯು ಬಲೆಗೆ ಕೆಡವಿದರು. ರಮಣದೀಪ್ ಸಿಂಗ್ ಅವರ ಕ್ಯಾಚ್ ತಾವೇ ಪಡೆದರು. 21 ವರ್ಷದ ಯಶೋವರ್ಧನ್ ಅವರ ವೃತ್ತಿಜೀವನದ ಎರಡನೇ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಪಂದ್ಯ ಇದು. ತಮ್ಮ ಇನ್ನೊಂದು ಓವರ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಶೋವರ್ಧನ್ ಅವರು ಸನ್ವೀರ್ ಸಿಂಗ್ ವಿಕೆಟ್ ಎಗರಿಸಿದರು.

ಕ್ರೀಸ್‌ಗೆ ಬಂದ ಮಯಂಕ್ ಮಾರ್ಕಂಡೆ ಅವರು ಗಿಲ್ ಜೊತೆಗೂಡಿ 63 ರನ್ ಸೇರಿಸಿದರು. ನಿಧಾನವಾಗಿ ಇನಿಂಗ್ಸ್‌ಗೆ ಬಲ ತುಂಬಿದರು. ಊಟದ ವಿರಾಮದ ನಂತರ ಗಿಲ್ ತಮ್ಮ ಆಟದ ವೇಗ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರು. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬೌಲಿಂಗ್ ಮಾಡಿದ ಅನುಭವಿ ವೇಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃಷ್ಣ ಅವರ ಎಸೆತದಲ್ಲಿ ಮಯಂಕ್ ಎಲ್‌ಬಿಡಬ್ಲ್ಯು ಆದರು. ಆದರೆ, ಅಂಪೈರ್ ಅಕ್ಷಯ್ ತೋತ್ರೆ ನೀಡಿದ ತೀರ್ಪಿಗೆ ಅಸಮಾಧಾನದಿಂದಲೇ ಮಯಂಕ್ ಹೊರನಡೆದರು. ಕ್ರೀಸ್‌ಗೆ ಬಂದ ಬಜ್ವಾ (ಔಟಾಗದೆ 26; 38ಎ) ಒಂದಿಷ್ಟು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದರು.

ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಸ್ಕೋರು: **ಮೊದಲ ಇನಿಂಗ್ಸ್:** ಪಂಜಾಬ್ 29 ಓವರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 55. ಕರ್ನಾಟಕ: 122.1 ಓವರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 475. ಎರಡನೇ ಇನಿಂಗ್ಸ್: 63.4 ಓವರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 213 (ಶುಭಮನ್ ಗಿಲ್ 102, ಮಯಂಕ್ ಮಾರ್ಕಂಡೆ 27, ಸುಖದೀಪ್ ಬಜ್ವಾ ಔಟಾಗದೆ 26, ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃಷ್ಣ 57ಕ್ಕೆ2, ಯಶೋವರ್ಧನ್ ಪರಂತಾಪ್ 37ಕ್ಕೆ3, ಶ್ರೇಯಸ್ ಗೋಪಾಲ್ 19ಕ್ಕೆ3) **ಫಲಿತಾಂಶ:** ಕರ್ನಾಟಕ ತಂಡಕ್ಕೆ ಇನಿಂಗ್ಸ್ ಮತ್ತು 207 ರನ್ ಜಯ. ಪಂದ್ಯಶ್ರೇಷ್ಠ: ಆರ್. ಸ್ಮರಣ್ (ಕರ್ನಾಟಕ).

ಮುಂಬೈಗೆ ಆಘಾತ: ಜಮ್ಮು–ಕಾಶ್ಮೀರಕ್ಕೆ ಜಯ

ಮುಂಬೈ (ಪಿಟಿಐ): ರಣಜಿ ಟ್ರೋಫಿ ಟೂರ್ನಿಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ 42 ಬಾರಿ ಚಾಂಪಿಯನ್ ಆಗಿರುವ ಮುಂಬೈ ತಂಡಕ್ಕೆ ಆಘಾತ ನೀಡಿದ ಜಮ್ಮು ಕಾಶ್ಮೀರ ತಂಡವು ಎಲೀಟ್ ಎ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನಕ್ಕೇರಿತು. ಅಜಿಂಕ್ಯ ರಹಾನೆ ನಾಯಕತ್ವದ ತಂಡವನ್ನು ಶನಿವಾರ 5 ವಿಕೆಟ್‌ಗಳಿಂದ ಜಮ್ಮು–ಕಾಶ್ಮೀರ ತಂಡವು ಸೋಲಿಸಿತು. ಒಟ್ಟು 29 ಅಂಕ ಗಳಿಸಿ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನಕ್ಕೇರಿತು. ಆ ಮೂಲಕ ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ಫೈನಲ್ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಬಹುತೇಕ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಮುಂಬೈ ತಂಡದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ತಂಡದ ಈಗಿನ ನಾಯಕ ರೋಹಿತ್ ಶರ್ಮಾ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತಂಡದ ಆಟಗಾರರಾದ ಯಶಸ್ವಿ ಜೈಸ್ವಾಲ್, ಅಜಿಂಕ್ಯ ರಹಾನೆ, ಶ್ರೇಯಸ್ ಅಯ್ಯರ್ ಮತ್ತು ಶಾರ್ದೂಲ್ ಠಾಕೂರ್ ಅವರಿದ್ದ ತಂಡವನ್ನು ಪಾರಸ್ ಡೋಗ್ರಾ ನಾಯಕತ್ವದ ತಂಡವು ಸೋಲಿಸಿತು. 207 ರನ್‌ಗಳ ಗುರಿಯನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿದ ಜಮ್ಮು–ಕಾಶ್ಮೀರ ತಂಡವು 49 ಓವರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 5 ವಿಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಸಾಧಿಸಿತು.

ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಸ್ಕೋರು: ಮೊದಲ ಇನಿಂಗ್ಸ್: ಮುಂಬೈ: 33.2 ಓವರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 120 . ಜಮ್ಮು–ಕಾಶ್ಮೀರ: 46.3 ಓವರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 206. ಎರಡನೇ ಇನಿಂಗ್ಸ್: ಮುಂಬೈ: 74 ಓವರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 290. ಜಮ್ಮು–ಕಾಶ್ಮೀರ: 49 ಓವರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 5ಕ್ಕೆ207 (ಶುಭಂ ಖಜುರಿಯಾ 45, ಯಾವೆರ್ ಹಸನ್ 24, ವಿವ್ರಾಂತ್ ಶರ್ಮಾ 38, ಅಬ್ದುಲ್ ಸಮದ್ 24, ಅಬಿದ್ ಮುಷ್ತಾಕ್ ಔಟಾಗದೆ32, ಶಮ್ಸ್ ಮುಲಾನಿ 54ಕ್ಕೆ4) ಫಲಿತಾಂಶ: ಮುಂಬೈ ತಂಡಕ್ಕೆ5 ವಿಕೆಟ್ ಜಯ.

ಪಂದ್ಯಶ್ರೇಷ್ಠ: ಯುಧ್‌ವೀರ್ ಸಿಂಗ್.

ಅಂಪೈರ್ ತೀರ್ಪಿಗೆ ಗಿಲ್ ಅಸಮಾಧಾನ

ಶತಕ ದಾಖಲಿಸಿದ ನಂತರ ಮತ್ತಷ್ಟು ರನ್ ಗಳಿಸುವ ಉಮೇದಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಶುಭಮನ್ ಗಿಲ್ ಅವರು ಸ್ಪಿನ್ನರ್ ಶ್ರೇಯಸ್ ಗೋಪಾಲ್ ಎಸೆತದಲ್ಲಿ ಎಲ್‌ಬಿಡಬ್ಲ್ಯು ಆದರು.

ಗಿಲ್ ಅವರು ಕ್ರೀಸ್‌ನಿಂದ ತುಸು ಮುಂದಡಿ ಇಟ್ಟು ಸ್ಕೂಪ್ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಬೀಟ್ ಆದರು. ಚೆಂಡು ಅವರ ಪ್ಯಾಡ್‌ಗೆ ತಗುಲಿತು. ಆದರೆ ಸ್ಟಂಪ್‌ಲೈನ್‌ನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಸಾಗುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಅಂಪೈರ್ ಅಕ್ಷಯ್ ತೋತ್ರೆ ಎಲ್‌ಬಿಡಬ್ಲ್ಯು ನೀಡಿದರು. ಗಿಲ್ ಇದನ್ನು ಆಕ್ಷೇಪಿಸುತ್ತ ಪಿಚ್‌ನಿಂದ ಹೊರ ಬಂದರು. ತಮ್ಮ ಬ್ಯಾಟ್ ಮೇಲೆಸೆದರು.

ಶ್ರೇಯಸ್‌ಗೆ 3 ವಿಕೆಟ್: ಈ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಂಜಾಬ್ ತಂಡದ ಪತನವಾದ 20 ವಿಕೆಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 17 ವೇಗಿಗಳ ಪಾಲಾದವು. ಮೊದಲ ಇನಿಂಗ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಿನ್ನರ್ ಶ್ರೇಯಸ್ ಗೋಪಾಲ್ ಅವರಿಗೆ ಬೌಲಿಂಗ್ ಲಭಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಎರಡನೇ ಇನಿಂಗ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸ್ಪೆಲ್ ಬೌಲಿಂಗ್ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಲಭಿಸಿತು. ಮೊದಲ ಸ್ಪೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರು ಗಿಲ್ ವಿಕೆಟ್ ಪಡೆದರು. ಎರಡನೇ ಸ್ಪೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಕೆಟ್ ಗಳಿಸಿದರು. ಒಟ್ಟು 3.4 ಓವರ್ ಬೌಲಿಂಗ್ ಮಾಡಿ 19 ರನ್ ಗಳಿಸಿದರು.

ಭಾರತದ ತಿಲಕ್ ವರ್ಮಾ ಬ್ಯಾಟಿಂಗ್ ವೈಖರಿ –ಪಿಟಿಐ ಚಿತ್ರ

ಟಿ20 ಕ್ರಿಕೆಟ್: ಅಕ್ಷರ್, ಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ ತಲಾ ಎರಡು ವಿಕೆಟ್

ಭಾರತಕ್ಕೆ ಜಯದ 'ತಿಲಕ'

ಚೆನ್ನೈ (ಪಿಟಿಐ): ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಗುಂಟೂರಿನ ತಿಲಕ್ ವರ್ಮಾ ಚೆಪಾಕ್ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಮಿಂಚಿದರು.

ಶನಿವಾರ ರಾತ್ರಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ವಿರುದ್ಧ ನಡೆದ ಎರಡನೇ ಟಿ20 ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ತಂಡವು 2 ವಿಕೆಟ್‌ಗಳ ರೋಚಕ ಜಯ ಸಾಧಿಸಲು ವರ್ಮಾ ಕಾರಣರಾದರು.

ಟಾಸ್ ಗೆದ್ದ ಭಾರತ ತಂಡವು ಫೀಲ್ಡಿಂಗ್ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿತು. ನಾಯಕ ಜೋಸ್ ಬಟ್ಲರ್ (45; 30ಎ, 4X2, 6X3) ಅವರ ಆಟದಿಂದಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ತಂಡವು 20 ಓವರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 9 ವಿಕೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ 165 ರನ್ ಗಳಿಸಿತು.

ಏಕಾಂಗಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದ ವರ್ಮಾ (ಔಟಾಗದೇ 72; 55ಎಸೆತ, 4X4, 6X5) ಅವರ ಬಲದಿಂದ ತಂಡವು 19.2 ಓವರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 8 ವಿಕೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ 166 ರನ್ ಗಳಿಸಿ ಜಯಿಸಿತು. ವರ್ಮಾ ಅವರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಬೌಲರ್‌ಗಳ ಶ್ರಮವನ್ನೂ ವ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸಿದರು.

ಗುರಿ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿದ ಆತಿಥೇಯ ಬಳಗದ ಹಾದಿಯನ್ನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಬೌಲರ್‌ಗಳು ಕಠಿಣಗೊಳಿಸಿದರು. ಇನಿಂಗ್ಸ್‌ನ ಎರಡನೇ ಓವರ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಅಭಿಷೇಕ್ ಶರ್ಮಾ ಅವರನ್ನು ಮಾರ್ಕ್ ವುಡ್ ಎಲ್‌ಬಿಡಬ್ಲ್ಯು ಬಲೆಗೆ ಕೆಡವಿದರು. ನಂತರದ ಓವರ್‌ನಲ್ಲಿ ಜೋಫ್ರಾ ಆರ್ಚರ್ ಅವರು ಸಂಜು ಸ್ಯಾಮ್ಸನ್ ವಿಕೆಟ್ ಗಳಿಸಿದರು. ಸಂಜು ಕ್ಯಾಚ್ ಪಡೆದ ಬ್ರೈಡನ್ ಕಾರ್ಸ್ ಅವರು ನಂತರ ಬೌಲಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಮಿಂಚಿದರು. ಬಲಗೈ ವೇಗಿ ಬ್ರೈಡನ್ 29ಕ್ಕೆ3) ಅವರು ಮಧ್ಯಮ ಕ್ರಮಾಂಕ್ ಬ್ಯಾಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿದರು. ಸೂರ್ಯಕುಮಾರ್ ಯಾದವ್, ಧ್ರುವ ಜುರೇಲ್ ಮತ್ತು ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್ ಸುಂದರ್ ವಿಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಬುಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡರು.

ಆದರೆ ಮೂರನೇ ಕ್ರಮಾಂಕದಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಸ್‌ಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ವರ್ಮಾ ಅವರು ಸಮಚಿತ್ತದಿಂದ ಆಡಿದರು. ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಗಲಷ್ಟೇ ಬೀಸಾಟವಾಡಿದರು. ಒಂದು ಬದಿಯಲ್ಲಿ ವಿಕೆಟ್ ಉರುಳಿದರೂ ಎದೆಗುಂದದ ವರ್ಮಾ ಅವರು ತಂಡವನ್ನು ಗೆಲುವಿನ ದಡ ಸೇರಿಸಿದರು.

ಪುಲ್, ಸ್ಕೂಪ್ ಮತ್ತು ಡ್ರೈವ್‌ಗಳ ಚೆಂದದ ಬ್ಯಾಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿದ ವರ್ಮಾ ಅವರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಬೌಲರ್‌ಗಳ ಪಾಲಿಗೆ ಕಗ್ಗಂಟಾದರು. ತಂಡವು 17 ಓವರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 146 ರನ್‌ಗಳಿಗೆ 8 ವಿಕೆಟ್ ಕಳೆದುಕೊಂಡಾಗ ಆತಿಥೇಯ ಪಾಳೆಯದಲ್ಲಿ ಆತಂಕ ಕವಿದಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ವರ್ಮಾ ಅವರೊಂದಿಗೆ ರವಿ ಬಿಷ್ಣೋಯಿ (ಅಜೇಯ 9) ಕೂಡ ಕೈಜೋಡಿಸಿದರು.

ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಸ್ಕೋರು: ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್: 20 ಓವರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 9ಕ್ಕೆ165 (ಜೋಸ್ ಬಟ್ಲರ್ 45, ಜೇಮಿ ಸ್ಮಿತ್ 22, ಬ್ರೈಡನ್ ಕೇರ್ಸ್ 31, ಅಕ್ಷರ್ ಪಟೇಲ್ 32ಕ್ಕೆ2, ವರುಣ ಚಕ್ರವರ್ತಿ 38ಕ್ಕೆ2) ಭಾರತ: 19.2 ಓವರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 8ಕ್ಕೆ166 (ತಿಲಕ್ ವರ್ಮಾ ಔಟಾಗದೇ 72, ಅಭಿಷೇಕ್ ಶರ್ಮಾ 12, ಸೂರ್ಯಕುಮಾರ್ ಯಾದವ್ 12, ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್ ಸುಂದರ್ 26, ಬ್ರೈಡನ್ ಕೇರ್ಸ್ 29ಕ್ಕೆ3) **ಫಲಿತಾಂಶ:** ಭಾರತ ತಂಡಕ್ಕೆ 2 ವಿಕೆಟ್ ಜಯ. ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ 2–0 ಮುನ್ನಡೆ. ಪಂದ್ಯದ ಆಟಗಾರ: ತಿಲಕ್ ವರ್ಮಾ

ಕೀಸ್‌ಗೆ ಚೊಚ್ಚಲ ಗ್ರ್ಯಾನ್‌ಸ್ಲಾಮ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ಮೆಲ್ಬರ್ನ್ (ಎಎಫ್‌ಪಿ): ಅಮೆರಿಕದ ಮ್ಯಾಡಿಸನ್ ಕೀಸ್ ಶನಿವಾರ ನಡೆದ ಫೈನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಫೇವರಿಟ್ ಆಗಿದ್ದ ಅರಿನಾ ಸಬಲೆಂಕಾ ಅವರನ್ನು 6–3, 2–6, 7–5 ರಿಂದ ಸೋಲಿಸಿ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯನ್ ಓಪನ್ ಮಹಿಳಾ ಸಿಂಗಲ್ಸ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಗೆದ್ದುಕೊಂಡರು. 29ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇದು ಅವರಿಗೆ ಚೊಚ್ಚಲ ಗ್ರ್ಯಾನ್‌ಸ್ಲಾಮ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ.

26 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮೆಲ್ಬರ್ನ್ ಪಾರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಸತತ ಮೂರು ಸಿಂಗಲ್ಸ್ ಟ್ರೋಫಿ ಗೆದ್ದುಕೊಂಡ ಮೊದಲ ಆಟಗಾರ್ತಿಯಾಗುವ ಬೆಲರೂಸ್ ಆಟಗಾರ್ತಿಯ ಕನಸನ್ನು ಕೀಸ್ ಭಗ್ನಗೊಳಿಸಿದರು. 2023 ಮತ್ತು 2024ರಲ್ಲಿ ಚಾಂಪಿಯನ್ ಆಗಿದ್ದ ಸಬಲೆಂಕಾ ಇಲ್ಲಿ ಸತತವಾಗಿ 20 ಪಂದ್ಯಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದು ಫೈನಲ್ ಗೆಲ್ಲುವ ನೆಚ್ಚಿನ ಆಟಗಾರ್ತಿ ಎನಿಸಿದ್ದರು.

ಎರಡೂವರೆ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ರಾಡ್ ಲೇವರ್ ಅರೇನಾದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಫೈನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದ ಅಗ್ರಮಾನ್ಯ ಆಟಗಾರ್ತಿಯ ಪ್ರತಿಹೋರಾಟವನ್ನು ಪ್ರಯಾಸದಿಂದ ಬದಿಗೊತ್ತಿದ ತಕ್ಷಣ 19ನೇ ಶ್ರೇಯಾಂಕದ ಕೀಸ್ ಹರ್ಷದಿಂದ ತೋಳುಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ಸಂಭ್ರಮಿಸಿದರು. ಭಾವೊದ್ವೇಗದಿಂದ ಕಣ್ಣೀರನ್ನು ಒರೆಸಿಕೊಂಡರು.

'ಇಂಥ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ದೀರ್ಘಕಾಲದಿಂದ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೆ. ಈ ಹಿಂದೆಯೂ ಒಮ್ಮೆ ಗ್ರ್ಯಾನ್‌ಸ್ಲಾಮ್ ಫೈನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಡಿದ್ದರೂ, ಬಯಸಿದ ಫಲಿತಾಂಶ ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಭಾವುಕರಾಗಿದ್ದ ಕೀಸ್ ಹೇಳಿದರು. ಕೋಚ್ ಕೂಡ ಆಗಿರುವ ಪತಿ ಬ್ಯೋರ್ನ್ ಫ್ರಟಾಂಜೆಲೊ ಅವರಿಗೆ ಗೆಲುವಿನ ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರು.

10 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ, 19 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಮೆಲ್ಬರ್ನ್ ಪಾರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿ ಸೆಮಿಫೈನಲ್ ತಲುಪಿದ್ದರು. ಈಗ ಕೊನೆಗೂ ಚಾಂಪಿಯನ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. 2017ರಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಮೆರಿಕ ಓಪನ್ ರನ್ನರ್ ಅಪ್ ಆಗಿದ್ದರು.

ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯನ್ ಓಪನ್ ಮಹಿಳಾ ಸಿಂಗಲ್ಸ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಮ್ಯಾಡಿಸನ್ ಕೀಸ್ –ಎಎಫ್‌ಪಿ ಚಿತ್ರ

'ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸೆಮಿಫೈನಲ್ ಗೆದ್ದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಈಗ ಮೊದಲ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಗೆದ್ದಿರುವುದರಿಂದ ಜಗವನ್ನೇ ಜಯಿಸಿದಷ್ಟು ಖುಷಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ' ಎಂದು ಕೀಸ್ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದರು.

ಎರಡು ವಾರಗಳ ಹಿಂದೆ ಅಡಿಲೇಡ್ ಓಪನ್ ಗೆದ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಕೀಸ್, ಸತತ 12 ಪಂದ್ಯಗಳಿಂದ ಅಜೇಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅವರು ವಿಶ್ವದ ಏಳನೇ ಕ್ರಮಾಂಕಕ್ಕೆ ಏರುವ ಮೂಲಕ ಹಿಂದಿನ ಸಾಧನೆ ಸರಿಗಟ್ಟಲಿದ್ದಾರೆ. 2016ರಲ್ಲಿ ಅವರು ಈ ಜೀವನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕ್ರಮಾಂಕಕ್ಕೆ ಏರಿದ್ದರು. ಓಪನ್ ಯುಗ ಆರಂಭವಾದ ಮೇಲೆ ಮೊದಲ ಪ್ರಮುಖ ಟೂರ್ನಿ ಗೆದ್ದ ನಾಲ್ಕನೇ ಅತಿ ಹಿರಿಯ ಆಟಗಾರ್ತಿ ಎನಿಸಿದರು.

ಸೋಲನ್ನು ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ 26 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಸಬಲೆಂಕಾ 'ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಮ್ಯಾಡಿಸನ್‌ಗೆ ಇದು ಅಮೋಘ ಟೂರ್ನಿ. ಈ ಟ್ರೋಫಿ ಗೆಲ್ಲಲು ನೀವು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದ್ದೀರಿ' ಎಂದು ಶ್ಲಾಘಿಸಿದರು.

ಸಿನ್ನರ್‌ಗೆ ಜ್ವರೇವ್ ಸವಾಲು

ಮೆಲ್ಬರ್ನ್ (ರಾಯಿಟರ್ಸ್): ಹಾಲಿ ಚಾಂಪಿಯನ್ ಯಾನಿಕ್ ಸಿನ್ನರ್ ಅವರು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಓಪನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸತತವಾಗಿ ಎರಡನೇ ಬಾರಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಗೆಲ್ಲುವ ಯತ್ನದಲ್ಲಿದ್ದು, ಭಾನುವಾರ ನಡೆಯುವ ಫೈನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಶ್ರೇಯಾಂಕದ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಜ್ವರೇವ್ ಎದುರಿಸಲಿದ್ದಾರೆ. ಜ್ವರೇವ್ ಗ್ರ್ಯಾನ್‌ಸ್ಲಾಮ್ ಟೂರ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಚೊಚ್ಚಲ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಜೇಶ್‌ಗೆ ಪದ್ಮಭೂಷಣ, ಅಶ್ವಿನ್‌ಗೆ ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಗೌರವ

ನವದೆಹಲಿ (ಪಿಟಿಐ): ಭಾರತ ಹಾಕಿ ತಂಡದ ಮಾಜಿ ಗೋಲ್ ಕೀಪರ್ ಪಿ.ಆರ್. ಶ್ರೀಜೇಶ್ ಅವರಿಗೆ ಪದ್ಮಭೂಷಣ ಗೌರವ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ಭಾರತ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ತಂಡದ ಮಾಜಿ ಆಫ್ ಸ್ಪಿನ್ನರ್ ಆರ್. ಅಶ್ವಿನ್ ಅವರಿಗೆ ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಒಲಿದಿದೆ.

ಶನಿವಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಪದ್ಮ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗೆ ಪದ್ಮಭೂಷಣ ಮತ್ತು ಮೂವರು ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳು ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಕೋಚ್‌ಗೆ ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಗೌರವ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಜೇಶ್

ಆರ್. ಅಶ್ವಿನ್

ಹರವಿಂದರ್

ಫುಟ್‌ಬಾಲ್ ದಂತಕಥೆ ಐ.ಎಂ. ವಿಜಯನ್ ಮತ್ತು ಪ್ಯಾರಾಲಿಂಪಿಕ್ ಆರ್ಚರಿಯ ಮೊದಲ ಚಿನ್ನದ ಪದಕ ವಿಜೇತ ಹರವಿಂದರ್ ಸಿಂಗ್ ಅವರಿಗೂ ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಗೌರವ ಸಂದಿದೆ. ಪ್ಯಾರಾ ಹೈಜಂಪ್ ಅಥ್ಲೀಟ್ ಪ್ರವೀಣಕುಮಾರ್ ಅವರ ಕೋಚ್ ಸತ್ಯಪಾಲ್ ಸಿಂಗ್ ಅವರಿಗೂ ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಟೋಕಿಯೊ ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಮತ್ತು ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಒಲಿಂಪಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಂಚಿನ ಪದಕ ಗೆದ್ದ ಭಾರತ ಹಾಕಿ ತಂಡಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಜೇಶ್ ಗೋಲ್ ಕೀಪರ್ ಆಗಿದ್ದರು. ಅಶ್ವಿನ್ ಈಚೆಗೆ ಬಾರ್ಡರ್ ಗಾವಸ್ಕರ್ ಟ್ರೋಫಿ ಟೆಸ್ಟ್ ಸರಣಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತಿ ಘೋಷಿಸಿದ್ದರು.

ಕೊಕ್ಕೊ ವಿಶ್ವಕಪ್ ಗೆದ್ದ ಆಟಗಾರರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಅವಮಾನ: ಆರೋಪ

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ವಾರ್ತೆ

ಬೆಂಗಳೂರು: 'ಚೊಚ್ಚಲ ಕೊಕ್ಕೊ ವಿಶ್ವಕಪ್ ಗೆದ್ದ ಭಾರತದ ಪುರುಷ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ತಂಡದಲ್ಲಿದ್ದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಂ.ಕೆ. ಗೌತಮ್ ಮತ್ತು ಬಿ.ಚೈತ್ರಾ ಅವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕೇವಲ ತಲಾ ₹5 ಲಕ್ಷ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನ ಘೋಷಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅವರ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಅವಮಾನಿಸಿದೆ' ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಕೊಕ್ಕೊ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಲೋಕೇಶ್ವರ್ ಆರೋಪಿಸಿದರು.

ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರೆಸ್‌ಕ್ಲಬ್‌ನಲ್ಲಿ ಶನಿವಾರ ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಗೌತಮ್ ಮತ್ತು ಚೈತ್ರಾ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ ಲೋಕೇಶ್ವರ್ ಅವರು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಕ್ರೀಡಾನೀತಿ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ (ಕೆಒಎ) ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಕೆ.ಗೋವಿಂದರಾಜ್ ವಿರುದ್ಧವೂ ಅಸಮಾಧಾನ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.

'ಸರ್ಕಾರ ಘೋಷಿಸಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಗೌತಮ್ ಮತ್ತು ಚೈತ್ರಾ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸಾಧನೆ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನ ತಕ್ಷಣ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗಾಗಿ ಫ್ರೀಡಂ ಪಾರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಕೊಕ್ಕೊ ಆಟಗಾರರನ್ನು ಒಟ್ಟು ಸೇರಿಸಿ ಭಿಕ್ಷಾಟನೆ ನಡೆಸಲಾಗುವುದು' ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಸಿದರು.

'ಕೊಕ್ಕೊ ವಿಶ್ವಕಪ್ ಗೆದ್ದ ತಂಡದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಆಟಗಾರರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರ ₹2.5 ಕೋಟಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನ ಮತ್ತು ಎ ಕೆಟಗರಿ ಉದ್ಯೋಗ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವೂ ಕ್ರೀಡಾ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ತಂದು, ರಾಜ್ಯದ ಆಟಗಾರರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ನೀಡಬೇಕು' ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದರು.

'ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಭಾರತ ಕೊಕ್ಕೊ ಫೆಡರೇಷನ್‌ನ ಮಾನ್ಯತೆ ಹೊಂದಿದ್ದರೂ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಕಲಿ ಕೊಕ್ಕೊ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅನುದಾನ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಹಿಂದೆ ಗೋವಿಂದರಾಜ್ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯಿದೆ' ಎಂದು ಲೋಕೇಶ್ವರ್ ಆರೋಪಿಸಿದರು.

ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನ ತಿರಸ್ಕಾರ: 'ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನಮ್ಮನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡ ರೀತಿಯಿಂದ ನೋವಾಗಿದೆ. ₹5 ಲಕ್ಷ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದೇವೆ' ಎಂದು ಎಂ.ಕೆ. ಗೌತಮ್ ಮತ್ತು ಬಿ.ಚೈತ್ರಾ ಹೇಳಿದರು.

'ಆರೋಪ ಸುಳ್ಳು'

'ಲೋಕೇಶ್ವರ್ ಮಾಡಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಆರೋಪಗಳು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದುದು' ಎಂದು ಕೆಒಎ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಕೆ.ಗೋವಿಂದರಾಜ್ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದ್ದಾರೆ.

'ಕೆಒಎ ಮಾನ್ಯತೆ ಹೊಂದಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಅನುದಾನ ನೀಡಿದೆ. ಲೋಕೇಶ್ವರ್ ಅವರ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಈತನಕ ಅನುದಾನ ಕೋರಿ ಅರ್ಜಿಯೇ ಸಲ್ಲಿಸಿಲ್ಲ. ಗೌತಮ್ ಮತ್ತು ಚೈತ್ರಾ ಅವರನ್ನು ಸನ್ಮಾನಿಸುವ ವೇಳೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ ಅವರು ಉದ್ಯೋಗದ ಭರವಸೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ' ಎಂದು ಅವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸೆಮಿಗೆ ಎಂಪೈಯರ್ ಎಫ್‌ಸಿ

ಬೆಂಗಳೂರು: ಎಂಪೈಯರ್ ಎಫ್‌ಸಿ ತಂಡ ದೌಲತ್ ಖಾನ್ ನಾಕೌಟ್ ಟೂರ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಶನಿವಾರ ಸೆಮಿಫೈನಲ್ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದೆ. ಅಶೋಕನಗರದ ಬೆಂಗಳೂರು ಫುಟ್‌ಬಾಲ್ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಿ ಡಿವಿಷನ್ ಕ್ಲಬ್ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಂಪೈಯರ್ ಎಫ್‌ಸಿ ತಂಡ 2–0ಯಿಂದ ಯಂಗ್ ಬಾಯ್ಸ್ ಎಫ್‌ಸಿ ತಂಡವನ್ನು ಮಣಿಸಿತು.

ಫೈನಲ್‌ಗೆ ಮರಿಯಾ–ಲಿಯೊಲಿಯಾ

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ವಾರ್ತೆ

ಬೆಂಗಳೂರು: ಮೊದಲ ಬಾರಿ ತೀವ್ರ ಪ್ರತಿರೋಧ ಎದುರಿಸಿದ ಅಗ್ರ ಶ್ರೇಯಾಂಕದ ತಾತ್ಯಾನಾ ಮರಿಯಾ ಅವರು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಕೆಪಿಬಿ ಮಹಿಳಾ ಓಪನ್ ಟೂರ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನಿಯ ಆಟಗಾರ್ತಿ 6–2, 1–6, 6–4 ರಿಂದ ಝೆಕ್ ಗಣರಾಜ್ಯದ ಲಿಂಡಾ ಫ್ರುವಿರ್ಟೋವಾ ಅವರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಫೈನಲ್ ತಲುಪಿದರು.

37 ವರ್ಷದ ತಾತ್ಯಾನಾ ಈ ಹಿಂದಿನ ಪಂದ್ಯಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗೆದ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ಬಾರಿ ಅವರ ರಕ್ಷಣೆಯ ಆಟದಲ್ಲಿ 19 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಲಿಂಡಾ ಕೆಲವು ಹುಳುಕುಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ತಾತ್ಯಾನಾ ಈ ದೋಷಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಂಡರು. ಮರಿಯಾ ಅವರು ಫೈನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಏಳನೇ ಶ್ರೇಯಾಂಕದ ಲಿಯೊಲಿಯಾ ಜೀನ್‌ಜೀನ್ ಅವರನ್ನು ಎದುರಿಸಲಿದ್ದಾರೆ. ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನ ಜೀನ್‌ಜೀನ್ ಇನ್ನೊಂದು ಸೆಮಿಫೈನಲ್‌ನಲ್ಲಿ 7–5, 5–7, 6–3 ರಿಂದ ಎಂಟನೇ ಶ್ರೇಯಾಂಕದ ಸಾರಾ ಬೆಜ್ಲೆಕ್ ಅವರನ್ನು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸಿದರು.

ಡಬಲ್ಸ್: ನಾಲ್ಕನೇ ಶ್ರೇಯಾಂಕದ ಜೆಸ್ಸಿ ಆ್ಯನಿ– ಜೆಸ್ಸಿಕಾ ಫೈಲ್ಲಾ ಅವರು ಡಬಲ್ಸ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಗೆದ್ದುಕೊಂಡರು. ಅಮೆರಿಕದ ಈ ಜೋಡಿ ಫೈನಲ್‌ನಲ್ಲಿ 6–2, 4–6, 10–6 ರಿಂದ ಅಗ್ರ ಶ್ರೇಯಾಂಕದ ಅಮಿನಾ ಅನ್ಶಬಾ– ಎಲೆನಾ ಪ್ರಿಡಾನ್ಕಿನಾ ಜೋಡಿಗೆ ಆಘಾತ ನೀಡಿತು.

ಐಸಿಸಿ ಟಿ20 ತಂಡ: ರೋಹಿತ್ ನಾಯಕ

ದುಬೈ (ಪಿಟಿಐ): ಕಳೆದ ಜೂನ್‌ನಲ್ಲಿ ಟಿ20 ವಿಶ್ವಕಪ್ ಗೆದ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಭಾರತ ತಂಡದ ನಾಯಕ ರೋಹಿತ್ ಶರ್ಮಾ ಅವರನ್ನು ಐಸಿಸಿ 2024ರ ಪುರುಷರ ಟಿ20 ತಂಡದ ನಾಯಕರಾಗಿ ಹೆಸರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಟಿ20 ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಿದ ಜಸ್‌ಪ್ರೀತ್ ಬೂಮ್ರಾ ಮತ್ತು ಎಡಗೈ ಸೀಮರ್ ಅರ್ಷದೀಪ್ ಸಿಂಗ್, ಆಲ್‌ರೌಂಡರ್ ಹಾರ್ದಿಕ್ ಪಾಂಡ್ಯ ಅವರೂ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ತಂಡ ಹೀಗಿದೆ: ರೋಹಿತ್ ಶರ್ಮಾ (ನಾಯಕ), ಹಾರ್ದಿಕ್ ಪಾಂಡ್ಯ, ಜಸ್‌ಪ್ರೀತ್ ಬೂಮ್ರಾ, ಅರ್ಷದೀಪ್ ಸಿಂಗ್ (ಎಲ್ಲರೂ ಭಾರತ) ಟ್ರಾವಿಸ್ ಹೆಡ್ (ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ), ಫಿಲ್ ಸಾಲ್ಟ್ (ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್), ಬಾಬರ್ ಆಜಂ (ಪಾಕಿಸ್ತಾನ), ನಿಕೋಲಸ್ ಪೂರನ್ (ವೆಸ್ಟ್ ಇಂಡೀಸ್/ ವಿಕೆಟ್ ಕೀಪರ್), ಸಿಕಂದರ್ ರಝಾ (ಜಿಂಬಾಬ್ವೆ), ರಶೀದ್ ಖಾನ್ (ಅಫ್ಗಾನಿಸ್ತಾನ) ಮತ್ತು ವನಿಂದು ಹಸರಂಗ (ಶ್ರೀಲಂಕಾ).

ಭಾರತದ ಮೂವರು: ಸ್ಟಾರ್ ಬ್ಯಾಟರ್ ಸ್ಮೃತಿ ಮಂದಾನ, ವಿಕೆಟ್ ಕೀಪರ್ ರಿಚಾ ಘೋಷ್ ಮತ್ತು ಆಲ್‌ರೌಂಡರ್ ದೀಪ್ತಿ ಶರ್ಮಾ ಐಸಿಸಿ ಟಿ20 ವರ್ಷದ ಮಹಿಳಾ ತಂಡದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ತಂಡ ಹೀಗಿದೆ: ಲಾರಾ ವೋಲ್ವಾರ್ಟ್ (ನಾಯಕಿ), ಮರೈಝುನ್ ಕಾಪ್ (ಇಬ್ಬರೂ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ), ಸ್ಮೃತಿ ಮಂದಾನ, ರಿಚಾ ಘೋಷ್ (ವಿಕೆಟ್ ಕೀಪರ್), ದೀಪ್ತಿ ಶರ್ಮಾ (ಎಲ್ಲರೂ ಭಾರತ), ಚಮಾರಿ ಅಟ್ಟಪಟ್ಟು (ಲಂಕಾ), ಹೇಲಿ ಮ್ಯಾಥ್ಯೂಸ್ (ವೆಸ್ಟ್ ಇಂಡೀಸ್), ನ್ಯಾಟ್ ಶಿವರ್ ಬ್ರಂಟ್ (ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್), ಅಮೇಲಿ ಕೆರ್ (ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ), ಒರ್ಲಾ ಪ್ರೆಂಡರ್‌ಗಾಸ್ಟ್ (ಐರ್ಲೆಂಡ್) ಮತ್ತು ಸಾದಿಯಾ ಇಕ್ಬಾಲ್ (ಪಾಕಿಸ್ತಾನ).

ಟಿ20: ಅರ್ಷದೀಪ್ ವರ್ಷದ ಕ್ರಿಕೆಟಿಗ

ದುಬೈ (ಪಿಟಿಐ): ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಟಿ20 ವಿಶ್ವಕಪ್ ಗೆದ್ದುಕೊಂಡ ಭಾರತದ ಎಡಗೈ ವೇಗಿ ಅರ್ಷದೀಪ್ ಸಿಂಗ್ ಅವರನ್ನು ವರ್ಷದ ಟಿ20 ಕ್ರಿಕೆಟಿಗ ಆಗಿ ಹೆಸರಿಸಲಾಗಿದೆ. 25 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಅರ್ಷದೀಪ್ 2024ರಲ್ಲಿ 18 ಪಂದ್ಯಗಳಿಂದ 36 ವಿಕೆಟ್ ಪಡೆದಿದ್ದರು.

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ
ಭಾನುವಾರದ ಪುರವಣಿ
ಭಾನುವಾರ, 26 ಜನವರಿ 2025

ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಕ್ಲಾಕ್ ಟವರ್ ಕಟ್ಟಡ. ಚಿತ್ರ: ಪ್ರಶಾಂತ್ ಎಚ್.ಜಿ.

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜು, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ವಿಜ್ಞಾನ, ರಾಜಕೀಯ, ಹೋರಾಟ.. ಹೀಗೆ ಹತ್ತು ಹಲವು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಸಾಧಕರ ಗರಡಿ ಮನೆ. 150 ವರ್ಷದ ಹರೆಯದರಲ್ಲಿ ಮಿರಿಮಿರಿ ಮಿಂಚುತ್ತಿರುವ ಈ ಕಾಲೇಜಿನ ಹೆಜ್ಜೆಗುರುತುಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ..

ನೂರೈವತ್ತು ವರುಷ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹರುಷ

ಗಾಣಧಾಳು ಶ್ರೀಕಂಠ

'ಇದೇ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲೇ ರಾಜಾಜಿಯವರು ಪಾಠ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದುದು. ಅದೇ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ, ಸರ್ ಸಿ.ವಿ ರಾಮನ್, 'ರಾಮನ್ ಎಫೆಕ್ಟ್' ಕುರಿತು ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡಿದ್ದು. ಈ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದಲ್ಲೇ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಘೋಷಣೆಯಾಗಿದ್ದು. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಆರಂಭವಾಗಿದ್ದು ಇಲ್ಲೇ.'

ನೂರೈವತ್ತರ ಹರೆಯದ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಮಹತ್ವದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಉಮೇದಿನಿಂದ ವಿವರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅಂದಿನ ಘಟನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಟು ರೋಮಾಂಚನವಾಯಿತು.

ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜು, ಮೂರು 'ಭಾರತ ರತ್ನಗಳು, ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪುರಸ್ಕೃತರು, ಸಾಹಿತಿಗಳು, ಕಾನೂನು ಪರಿಣತರು, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು, ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳು, ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು, ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು, ಸಂಗೀತಗಾರರು, ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳು, ಪತ್ರಕರ್ತರು–ಹೀಗೆ ನಾನಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ 'ತಾರೆ'ಗಳು ಮಿನುಗಲು ಕಾರಣ ಇದೇ ಕಾಲೇಜು. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕಕ್ಕುಲತೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಇದು ಜಗವೇ ಕೊಂಡಾಡುವಂತಹ 'ರತ್ನ'ಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಅರಮನೆ ರಸ್ತೆಯ ಎರಡು ಬದಿಯಲ್ಲಿ 43 ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ಕಟ್ಟಡಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜು ಆರಂಭವಾಗಿದ್ದು 1858ರಲ್ಲಿ. ಅದೂ ಪುಟ್ಟ ಶೆಡ್‌ನಲ್ಲಿ. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಇದು 'ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ'ಯಾಗಿತ್ತು. ನಂತರ 'ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್' ಆಯಿತು.

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞ ರೆವರೆಂಡ್ ಜಾನ್ ಗ್ಯಾರೆಟ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸ್ಥಾಪಕ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರು. 1860ರಲ್ಲಿ ಬಿ.ಎಲ್.ರೈಸ್, ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರಾದರು. ಅದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲೇ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಲಾಕ್ ಗಡಿಯಾರ ಗೋಪುರದ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದ್ದು. 1875ರಲ್ಲಿದ್ದ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ತದನಂತರ 'ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜು' ಆಯಿತು.

ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ತೆಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಆಗ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 43 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದರು. 1916ರಲ್ಲಿ, ಸರ್ ಎಂ.ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಜ ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಅವರ ದೂರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾಗಿ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜು, ಮೈಸೂರು ವಿವಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸೇರಿತು. ಮೈಸೂರು ವಿವಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜ ಕಾಲೇಜು 'ಕಲಾ' ಕಾಲೇಜಾದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜು 'ವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಯಾಂಪಸ್' ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಯಿತು.

ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜು ಆರಂಭವಾದಾಗಿನಿಂದ ಸುಮಾರು ನಲವತ್ತರ ದಶಕದವರೆಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರಾದ ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ವಾಲ್ಟರ್ಸ್, ಜಾನ್ ಕುಕ್, ಜೆ.ಜಿ. ಟೈಟ್, ಇ.ಪಿ. ಮೆಟ್‌ಕಾಲ್ಫ್, ಎಫ್. ಆರ್. ಸೆಲ್, ಮೆಕಾಲ್ವೈನ್, ಮ್ಯಾಕಿಂತೋಷ್‌ನಂತಹ ಅನೇಕ ದಿಗ್ಗಜರು ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಾಗಿದ್ದರು. 1942ರಲ್ಲಿ ಎ.ಸುಬ್ಬರಾವ್ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರಾಗಿ ನೇಮಕವಾದರು. ಇವರು ಕಾಲೇಜಿನ ಮೊದಲ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯ.

1958ರಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಸಮಾರಂಭವೊಂದರಲ್ಲಿ ರಾಜಗೋಪಾಲಚಾರಿ ಮತ್ತು ಸರ್ ಎಂ.ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು.

ಈಗ ಜ್ಞಾನಜ್ಯೋತಿ

2017–18ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮೂರು ಭಾಗವಾದ ನಂತರ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜು, ಈಗ 'ಜ್ಞಾನ ಜ್ಯೋತಿ' ಹೆಸರಿನ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿಯಾಗಿದೆ.

'ಕುವೆಂಪು ಅವರ ವಿಶ್ವಮಾನವ ಆಶಯದೊಂದಿಗೆ ಸಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಆಗು ನೀ ಅನಿಕೇತನ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯವಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ' ಎಂದು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕುಲಪತಿ ಪ್ರೊ. ಲಿಂಗರಾಜ ಗಾಂಧಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಕ್ಯಾಂಪಸ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ₹155 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನವೀಕರಣಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪಾರಂಪರಿಕ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೊಸ ರೂಪ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಕಾಲೇಜು ಅವರಣದಲ್ಲಿ ಹಸುರೀಕರಣ, ಇಂಗು ಗುಂಡಿಗಳ ರಚನೆಗಳಿವೆ. ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಕ್ಯಾಂಪಸ್ ಆಗಿದೆ. ಏಳು ಅಂತಸ್ತಿನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಕೀರ್ಣ, ಸುಸಜ್ಜಿತ ಕ್ರೀಡಾ ಸಂಕೀರ್ಣ, ಒಲಿಂಪಿಕ್ ದರ್ಜೆಯ ಈಜುಕೊಳ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೊಸ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕಾಲೇಜಿಗೆ 150 ವರ್ಷ ತುಂಬುತ್ತಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷಪೂರ್ತಿ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಅವರು.

ಹೆಮ್ಮೆಯ ಗುರುಗಳು, ವಿಧೇಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು..

ಭಾರತ ರತ್ನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತರಾದ ಸಿ. ರಾಜಗೋಪಾಲಚಾರಿ, ಸರ್ ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶರಯ್ಯ ಮತ್ತು ಸಿ.ಎನ್.ಆರ್. ರಾವ್, ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ಮತ್ತು ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸು, ಮೈಸೂರಿನ ಮಾಜಿ ದಿವಾನ್ ಸರ್ ಮಿರ್ಜಾ ಇಸ್ಮಾಯಿಲ್, ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಮಾಡಿದ ಎಂ.ಎನ್. ವೆಂಕಟಾಚಲಯ್ಯ, ನಿಟ್ಟೂರು ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾವ್, ಸಂತೋಷ್ ಹೆಗ್ಡೆ ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿಭೆಗಳು.

ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪುರಸ್ಕೃತ ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್, ಸಿದ್ದಗಂಗಾ ಮಠದ ಮಠಾಧೀಶರಾಗಿದ್ದ ಶಿವಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮೀಜಿ, ಕಥಕ್ ನೃತ್ಯಗಾರ್ತಿ ಮಾಯಾರಾವ್, ವೈಣಿಕ ಎಲ್. ರಾಜಾರಾವ್, ಚಲನಚಿತ್ರ ಸಾಹಿತಿ ಆರ್.ಎನ್. ಜಯಗೋಪಾಲ್, ಸರೋದ್ ವಾದಕ ರಾಜೀವ್ ತಾರಾನಾಥ್, ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞ ಎಚ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರ ಎಚ್.ಎಸ್.ದೊರೆಸ್ವಾಮಿ, ಕ್ರಿಕೆಟಿಗರಾದ ಜಿ.ಆರ್. ವಿಶ್ವನಾಥ್, ವೈ.ವಿ.ಪಟೇಲ್ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಕಲಿತಿದ್ದು.

ರಂಗಕರ್ಮಿ ಪ್ರಸನ್ನ, ಕವಿಗಳಾದ ಎಚ್.ಎಸ್. ವೆಂಕಟೇಶಮೂರ್ತಿ, ದೊಡ್ಡರಂಗೇಗೌಡ, ಎಸ್.ಜಿ. ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞ ಚಿ.ನಾ. ಮಂಗಳಾ ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಖ್ಯಾತನಾಮರಾಗಿರುವ ಸಾವಿರಾರು ಮೇಧಾವಿಗಳು ಪದವಿ ಪಡೆದದ್ದು ಇದೇ ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ.

ಇಂಥ ಘಟಾನುಘಟಿ ಸಾಧಕರಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳಿದವರೇನೂ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲ. ಕುವೆಂಪು, ಎ.ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಬಿ.ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ, ಟಿ.ಎಸ್. ವೆಂಕಣ್ಣಯ್ಯ, ಜಿ.ಪಿ. ರಾಜರತ್ನಂ, ವಿ. ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ, ತೀ.ನಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ, ಎ.ಎನ್. ಮೂರ್ತಿರಾವ್, ಎಲ್.ಎಸ್. ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್, ಎಸ್.ವಿ. ರಂಗಣ್ಣ, ರಂ.ಶ್ರೀ. ಮುಗಳಿ, ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ, ಎಂ.ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿ, ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ, ನಿಸಾರ್ ಅಹಮದ್, ಪಿ.ಲಂಕೇಶ್, ಕಿ.ರಂ. ನಾಗರಾಜ್, ಹಂ.ಪ. ನಾಗರಾಜಯ್ಯ, ದೇ.ಜವರೇಗೌಡ, ಎನ್.ಎಸ್.ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟ, ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ, ಕೆ. ಮರುಳಸಿದ್ದಪ್ಪ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವರು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಮನ್, ರಾಜಾಜಿ ಹಾಲ್...

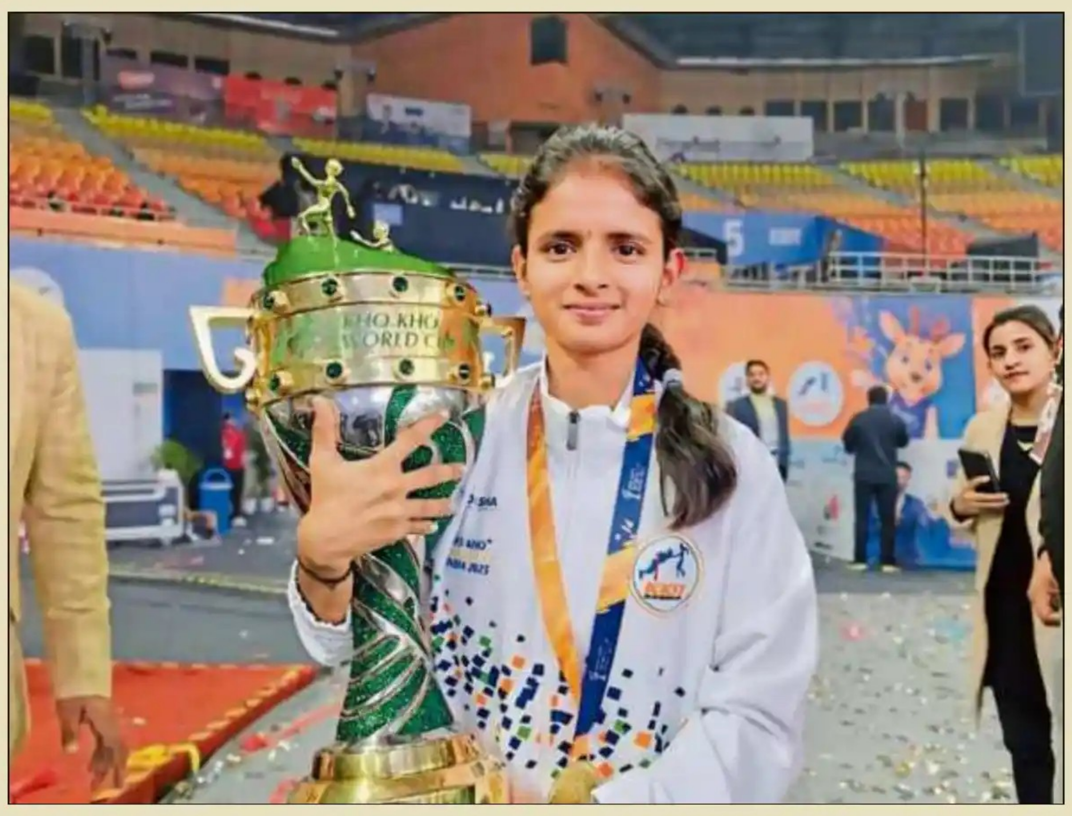
ಭಾರತ ರತ್ನ ಸರ್ ಸಿ.ವಿ. ರಾಮನ್ ನೊಬೆಲ್ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ವರ್ಷ ಮುಂಚೆ (ಮಾ.16, 1928) ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಕೊಠಡಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ 'ರಾಮನ್ ಎಫೆಕ್ಟ್'ನ ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡಿದ್ದರು. 1930ರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರದ ಈ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ನೊಬೆಲ್ ಪುರಸ್ಕಾರ ಲಭಿಸಿತು. ಆ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡಿದ ಕೊಠಡಿಗೆ 'ರಾಮನ್ ಹಾಲ್' ಎಂದು ಹೆಸರಿಡಲಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿಗೂ ಆ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ ಬೋಧಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರ ಸಿ. ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿ ಪಾಠ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ತರಗತಿಯನ್ನು ನವೀಕರಣಗೊಳಿಸಿ 'ರಾಜಾಜಿ ಹಾಲ್' ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆ ಅದು 'ಹಾಲ್ ಆಫ್ ಫೇಮ್' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ತಾಣವಾಗಿ ರೂಪಿಸಲು ಯೋಜನೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಸಾಹಿತ್ಯ, ರಂಗಭೂಮಿ, ಚಳವಳಿ...

ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜು, ಶಿಕ್ಷಣವಲ್ಲದೆ ಸಾಹಿತ್ಯ, ರಂಗಭೂಮಿ ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆ ಹಾಗೂ ಚಳವಳಿಗಳ ನೆಲೆಯಾಗಿತ್ತು. ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಎ.ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ 1918ರಲ್ಲಿ 'ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘ' ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಸಂಘದ ಮೊದಲ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪ್ರೊ. ವೆಂಕಟನಾರಾಯಣಪ್ಪ, ಬಳಿಕ ಜಿ.ಪಿ.ರಾಜರತ್ನಂ ಆದರು.

11ನೇ ಪುಟಕ್ಕೆ..

ವಿಶ್ವಕಪ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಚೈತ್ರಾ

ಚಿಗರಿ ಚೈತ್ರಾ ಕಾಲ

ಮೋಹನ್ ಕುಮಾರ ಸಿ.

'ನಮ್ಮೂರ ಹೆಣ್ಮಕ್ಳು ಎಲ್ಲಾದ್ರೂ ಆಡಕ್ ವೋಯ್ತಾರಂದ್ರೆ ಕಪ್ಪೂ, ಪ್ರೈಜ್ ಜೊತ್ಗೀಯೇ ಬರಾದೂ.. ಏನ್ನೂ ಬುಡದಿಲ್ಲ ಅವು.. ಅಂತ ಊರೋರು ಯೋಳವ್ರು. ಬಂದ್ಮೇಲೆ ಜಾಸ್ತಿ ಖುಸಿ ಪಡೋರು. ಹೇಳ್ಳಿಲ್ವ ಅಂತ.. ವರ್ಲ್ಡ್ ಕಪ್ ಗೆದ್ ಐದ್ ದಿನಾಯ್ತು. ದಿನಾ ನೂರಾರು ಫೋನ್ ಕಾಲ್‌ಗಳು, ಯಾವಾಗ್ ಬತ್ತೀಯಂತ'

ಕೊಕ್ಕೊ ವಿಶ್ವಕಪ್ ವಿಜೇತ ಮಹಿಳಾ ತಂಡದಲ್ಲಿ 'ಡ್ರೀಮ್ ರನ್ನರ್' ಎಂದೇ ಹೆಸರಾದ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ತಿ.ನರಸೀಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕುರುಬೂರಿನ ಪ್ರತಿಭೆ ಬಿ.ಚೈತ್ರಾ ಅವರ ಮಾತುಗಳಿವು.

4ನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಕೊಕ್ಕೊ ಕಲಿಯಲು ಆರಂಭಿಸಿದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಊರಿನ ಜನರನ್ನು ನೋಡುವ ಕಾತರದಲ್ಲಿದ್ದ ಅವರು, ಕೊಕ್ಕೊ ಆಟ–ಓಟದ ನೆನಪಿನ ಬುತ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಟ್ಟರು.

ಊರಿನ ವಿದ್ಯಾದರ್ಶಿನಿ ಕಾನ್ವೆಂಟ್‌ನ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಬರಿಗಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ ಎಂಟು ಗಂಟೆ ಅಭ್ಯಾಸ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಅವರಿಗೆ ಹಲವು ಕನಸುಗಳಿವೆ. ಊರಿನಲ್ಲಿ ಸುಸಜ್ಜಿತ ಕೋರ್ಟ್ ಆಗಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಿಂದ ಬಂದವರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಗಬೇಕು. ಕೊಕ್ಕೊ ಕ್ರೀಡೆಯು ಏಷ್ಯನ್ ಗೇಮ್ಸ್, ಒಲಿಂಪಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದರೆ ತನ್ನಂತೆಯೇ ಆಡುವ ತೇಜಸ್ವಿನಿ, ನಿಸರ್ಗಾ, ಮೋನಿಕಾ ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲರೂ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಟೂರ್ನಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತವನ್ನು ಗೆಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

'ಅಣ್ಣ ಚೇತನ್ ಕೊಕ್ಕೊ ಆಡುತ್ತಿದ್ದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ನನಗಿಂತ ಮೂರ್ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ದೊಡ್ಡವರಾದ ವೀಣಕ್ಕ, ಮೇಧಕ್ಕ ಅವರಂತೆ ನಾನೂ ಆಡ್ಬೇಕಂತ ಆಗ ಕನ್ಸು. ವಿದ್ಯಾದರ್ಶಿನಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಗಣಿತ ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಂಜುನಾಥ್ ಸರ್ ಒಳ್ಳೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಟ್ರು. ಅವರಿಂದ್ಲೇ ವರ್ಲ್ಡ್‌ಕಪ್ ಟೂರ್ನಿವರೆಗೂ ಬರುವಂತಾಯ್ತು. ಈ ಸಾಧನೆಗೆ ಅವರೇ ಕಾರಣ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಗೌರವ' ಎಂದು ಅವರು ಕೃತಜ್ಞತೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು.

ಬರಿಗಾಲಿನಲ್ಲೇ ಅಭ್ಯಾಸ

ಕುರುಬೂರಿನ ಕೊಕ್ಕೊ ಆಟಗಾರ್ತಿಯರು ರೈತರು, ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮಕ್ಕಳು. ನಿತ್ಯ ಕೊಕ್ಕೊ ಆಟ, ಓಟದ ಧ್ಯಾನ. ಬರಿಗಾಲಿನಲ್ಲೇ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪರಿಪಾಟ 2008 ರಿಂದಲೂ ಇದೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 5.30ರಿಂದ 7.30ರವರೆಗೆ ಕ್ರೀಡಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ ನಂತರ, ಶಾಲೆಗೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿ ಬಂದು ಮತ್ತೆ 8.30 ರಿಂದ 9.30 ರ ವರೆಗೂ ಶಾಲಾ ಸಹಪಾಠಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಭ್ಯಾಸ ನಡೆಸುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟ ನಂತರ ಸಂಜೆ 4 ರಿಂದ 7 ಗಂಟೆವರೆಗೂ ಅಭ್ಯಾಸ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಕಳೆದ 12 ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಚೈತ್ರಾ ಹೀಗೆಯೇ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಬರಿಗಾಲಿನಲ್ಲೇ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಶೂ ಧರಿಸಿ ಆಡುವುದು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ, ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಟೂರ್ನಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಶೂ ಧರಿಸಿಯೇ ಆಡಬೇಕಿದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗಿಕೊಂಡರು. ಮ್ಯಾಟ್‌ನ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಕಾಲು ಜಾರುವುದು ಅದರಿಂದ ತಪ್ಪಿತು.

ಚೈತ್ರಾ ಅವರೊಂದಿಗೆ ನಿಸರ್ಗಾ ಹಾಗೂ ಮೋನಿಕಾ ಕೂಡ ವಿಶ್ವಕಪ್‌ಗೆ ಮುನ್ನ ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದ ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಆಗಿದ್ದರು. ಈ ಮೂವರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ಚೈತ್ರಾಗೆ. ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಆಟದ ಮೂಲಕವೇ ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡ ಅವರು, ಫೈನಲ್ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಐದು ನಿಮಿಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಉತ್ತಮ ಡಿಫೆಂಡರ್ ಆಗಿ ಅಂಕಗಳು ನೇಪಾಳದ ಪಾಲಾಗದಂತೆ ಕಾಯ್ದರು. ಮೂರು ನಿಮಿಷ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಎದ್ದು ನಿಂತಾಗ, ಶಿಳ್ಳೆ– ಚಪ್ಪಾಳೆಯ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮುಗಿಲುಮುಟ್ಟಿದ್ದಾಗ ಇನ್ನಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜಿತರಾದರು. ಸಿಕ್ಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಇನ್ನೆರಡು ನಿಮಿಷ ಎದುರಾಳಿಗಳಿಗೆ ಸಿಗದಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದು ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಮರೆಯಲಾಗದ ಕ್ಷಣವೆಂದು ನೆನೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಬರಿಗಾಲಿನಲ್ಲಿ ಓಡುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಪಾದದಲ್ಲಿ ಗಾಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಅಪ್ಪ ಬಸವಣ್ಣ, ಅಮ್ಮ ನಾಗರತ್ನ ರಾತ್ರಿ ಮಲಗುವಾಗ ಔಷಧ ಹಚ್ಚುವಾಗ ಮಗಳ ನೋವಿಗೆ ಕಣ್ಣೀರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. 2018ರಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಚಿಪ್ಪಿನಲ್ಲಿನ ಸ್ನಾಯು (ಎಸಿಎಲ್) ನೋವನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿದ್ದರಿಂದ 2023ರಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಎರಡು ತಿಂಗಳು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾಯಿತು. ಬಳಿಕ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡು ಭಾರತದ ಚಿಗರಿಯಾಗಿ ಚಿಮ್ಮಿದರು.

11ನೇ ಪುಟಕ್ಕೆ...

ಮಂಥರೆಯ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ...

ಮಂಥರೆಯಾಗಿ ಉಮಾಶ್ರೀ

ಅವಿನಾಶ್ ಬಿ.

ಯಕ್ಷಗಾನ ರಂಗಸ್ಥಳವೇ ಹಾಗೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವನಿಗದಿತ ಸ್ಕ್ರಿಪ್ಟ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ರೀಟೇಕ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ರಿಹರ್ಸಲ್ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಿರಲು, ರಂಗಭೂಮಿ, ಸಿನಿಮಾ ರಂಗಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಹಿರಿಯ ನಟಿ ಉಮಾಶ್ರೀ, ಯಕ್ಷಗಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಥರೆ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಬಹುಚರ್ಚಿತ ವಿಷಯ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಿವೆ, ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೂ ಇದೆ; ಹೀಗಾಗಿ ತುಸು ಹೆಚ್ಚೇ ಎನ್ನಿಸುವಷ್ಟು!

ನಾಟಕ –ಸಿನಿಮಾದಂತೆ 'ಡೈಲಾಗ್ ಡೆಲಿವರಿ' ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ; ಕುಣಿತ, ಬಿಡ್ತಿಗೆ-ಮುಕ್ತಾಯದ ಅಂಗೋಪಾಂಗಗಳು, ವೇಷಭೂಷಣ, ರಂಗನಡೆಗಳು, ಪ್ರತ್ಯುತ್ಪನ್ನಮತಿ- ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಯಕ್ಷಗಾನವು ಬೇಡುತ್ತದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲೇ ಇರುವ ಕಥೆಯನ್ನು ಕಲಾವಿದರು ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನ, ವಾಕ್ಚಾತುರ್ಯ, ಅನುಭವಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪೋಣಿಸಿ ಸುಂದರವಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಒಂದೆರಡು ದಿನದಲ್ಲಿ ಕರಗತವಾಗುವ ವಸ್ತುವಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರ ಮಾಡಬೇಕಿದ್ದರೆ ಸತತ ಅಭ್ಯಾಸ-ಪರಿಶ್ರಮ ಬೇಕು. ಕನ್ನಡೇತರ ಶಬ್ದ ಬಳಕೆಯಾದರೆ, ಅದೊಂದು ಪ್ರಮಾದ. ಸಿನಿಮಾ-ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಹೀಗಿಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ, ಶ್ರೀರಾಮ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಪ್ರಸಂಗದ ಮಂಥರೆಯ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಸುಲಭವೇನಲ್ಲ. ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷ ರಂಗಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪಳಗಿದ ಹಾಸ್ಯಗಾರರು ಈ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ವಾಡಿಕೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯರಸವೇ ಪ್ರಧಾನವಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನರಿತೇ ಉಮಾಶ್ರೀ ವಿನೀತರಾಗಿಯೇ, 'ನನಗಿದು ಹೊಸತು, ಮತ್ತಷ್ಟು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿತ್ತು' ಎಂದು ಆಡಿರುವುದು, ಅನ್ಯ ಕಲೆಯೊಂದರ ಬಗೆಗೆ ಅವರಿಗಿರುವ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ.

ಅನ್ಯ ಕಲೆಗಳು, ವಿಶೇಷತಃ ಸಿನಿಮಾದ ಕಥೆ, ಸನ್ನಿವೇಶ, ಹಾಡು, ನೃತ್ಯ... ಇವೆಲ್ಲ ಯಕ್ಷಗಾನದ ರಂಗಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ, ಅಪಚಾರ, ಅಪಸವ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿಸುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು, ಈಗಲೂ ಇದೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷಗಾನ ಮಂಡಳಿಗಳ ಹೆಸರೇ 'ಯಕ್ಷಗಾನ ನಾಟಕ ಮಂಡಳಿ' ಅಥವಾ 'ಯಕ್ಷಗಾನ ನಾಟಕ ಸಭಾ' ಅಂತೆಲ್ಲ ಇದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಾಗಿ, ಪೂರ್ವರಂಗದ ಪ್ರಸ್ತುತಿಯ ಬದಲು ಸಿನಿಮಾ ನಟಿಯರನ್ನೋ, ನರ್ತಕರನ್ನೋ ಕರೆಸಿ 'ಡಾನ್ಸ್' ಶೋ ಮಾಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಕೂಡ್ಲು, ಇರಾ ಮೇಳಗಳಲ್ಲಿ ದುಡಿದಿದ್ದ ಕಲಾವಿದರು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಹೆಜ್ಜೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಕಲಿತು ಯಕ್ಷಗಾನದ ರಂಗಸ್ಥಳವೇರಿದಾಗ ಎಂದಿಗೂ ಆಕ್ಷೇಪ ವ್ಯಕ್ತವಾದದ್ದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರಿಯದವರು ನಿಗದಿತ ಮೇಳವೊಂದಕ್ಕೆ ಅತಿಥಿ ಕಲಾವಿದರಾಗಿ ಬರುವುದರಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯಿ ಮೇಳದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ದಿಟ. ಅದು ಯಕ್ಷಗಾನದ್ದೇ ಕಲಾವಿದರಾಗಿರಲಿ, ಅನ್ಯ ಕಲಾವಿದರೇ ಆಗಿರಲಿ; ಅವರಿಗೆ ನೀಡುವ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಬಗೆಗೆ, ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಿದ್ಧಿ-ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದಿರುವ ಮೇಳದ ಕಲಾವಿದರಲ್ಲಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಅಸಮಾಧಾನ ಸಹಜವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ರಂಗಸ್ಥಳದಿಂದ ರಂಗುರಂಗಿನ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ...: ಈ ಚಲನಚಿತ್ರ - ರಂಗಭೂಮಿ - ಯಕ್ಷಗಾನ ರಂಗಗಳ ನಡುವೆ ಕಲಾವಿದರ ಬಂದು-ಹೋಗುವಿಕೆ ಹೊಸದೇನಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿನಲ್ಲೇ 'ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ' ತುಳು ಚಲನಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಚೆಂಡಾಟದ ದೃಶ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಂ.ಟಿ.ಎಸ್. ಕುಲಾಲ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲಾವಿದರು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. 'ರಾತ್ರೆ ಪಗೆಲ್' ತುಳು ಚಲನಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷಗಾನದ ದೃಶ್ಯವನ್ನೇ ಆಳವಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿನ ದ್ರೌಪದೀ ಪ್ರತಾಪ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಅರುವ ಕೊರಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ, ಸಂಜಯ್ ಕುಮಾರ್ ಗೋಣಿಬೀಡು ಇದ್ದರು.

ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲಾವಿದರನ್ನೇ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವುದಾದರೆ, ದಿ.ಕೆರೆಮನೆ ಶಂಭು ಹೆಗಡೆ 'ಪರ್ವ' ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನ್ ಜೊತೆ ಪೋಷಕ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ದಿ.ಡಿ.ಜಿ.ಹೆಗಡೆ ಅವರು 'ಗುಡ್ಡೆದ ಭೂತ' ಮತ್ತಿತರ ಧಾರಾವಾಹಿಗಳಲ್ಲಿ, ದಿ.ಬಂಟ್ವಾಳ ಜಯರಾಮ ಆಚಾರ್ಯರು 'ಮದಿಮೆ' ತುಳು ಚಲನಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ನಟಿಸಿದ್ದರು. ಚೆಂಡೆವಾದಕ ಕೋಟ ಶಿವಾನಂದ, ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಉರಾಳ, ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಭಟ್ ಕ್ಯಾದಗಿ, ಕಾರ್ತಿಕ್ ಕೊರ್ಡೇಲ್, ರವೀಶ್ ಹೆಗಡೆ, ಸೀತಾರಾಮ್ ಕುಮಾರ್ ಕಟೀಲು, ನಾಗಶ್ರೀ ಜಿ.ಎಸ್., ಪಲ್ಲವಿ ಮತ್ತಿಗಟ್ಟ, ಪ್ರಸಾದ್ ಚೇರ್ಕಾಡಿ, ದಿವ್ಯಶ್ರೀ ನಾಯಕ್, ವಿಶ್ವನಾಥ ಉರಾಳ್, ಶ್ರಾವ್ಯಾ ಆಚಾರ್ಯ... ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲಾವಿದರು ಕಿರುತೆರೆ-ಬೆಳ್ಳಿತೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನಟಿಸಿದ್ದಾರೆ, ನಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರವಿ ಬಸ್ರೂರು ನಿರ್ದೇಶನದ 'ವೀರ ಚಂದ್ರಹಾಸ' ಎಂಬ ಯಕ್ಷಗಾನವೇ ಜೀವಾಳವಾಗಿರುವ ಚಲನಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ, ಹಲವಾರು ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲಾವಿದರಿದ್ದಾರೆ. ಹಿರಿಯ ನಟ ಶಿವರಾಜಕುಮಾರ್ ಅವರೂ ಯಕ್ಷಗಾನದ ವೇಷದಲ್ಲೇ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ರಂಗಭೂಮಿಯಿಂದ ಯಕ್ಷಗಾನಕ್ಕೆ: ಈ ವಲಸೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ನಾಟಕ ಇಲ್ಲವೇ ಸಿನಿಮಾ ರಂಗಭೂಮಿಯಿಂದ ಯಕ್ಷಗಾನದ ಕಡೆಗೆ ಬಂದ ಕಲಾವಿದರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯಷ್ಟು ಎನ್ನಬಹುದು. ನೀರ್ನಳ್ಳಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಅವರು ಎರಡೂ ಕಡೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಹಾಸ್ಯನಟ ಟೆನಿಸ್ ಕೃಷ್ಣ ಪೆರ್ಡೂರು ಮೇಳದ ರಂಗಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯಪಾತ್ರವನ್ನೇ ನಿಭಾಯಿಸಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ದಶಕಗಳ ಹಿಂದೆ ನಯನಕುಮಾರ್ ಅವರು ಗುಬ್ಬಿ ವೀರಣ್ಣ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿ ಬಿಟ್ಟು, ಪೂರ್ಣಪ್ರಮಾಣದ ಹಾಸ್ಯಗಾರರಾಗಿ ಯಕ್ಷಗಾನ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಮೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಧಾರೇಶ್ವರರು ನಾಟಕ ರಂಗದಲ್ಲೂ ಕೃಷಿ ಮಾಡಿ, ಯಕ್ಷಗಾನ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಮೆರೆದವರು. 1981-82ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ರಂಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಭೀಮರಾಯ ಹೆಗಡೆ ಯಕ್ಷಗಾನದತ್ತ ಆಕರ್ಷಿತರಾಗಿ ಅಮೃತೇಶ್ವರಿ ಮೇಳದಲ್ಲಿ ದುಡಿದಿದ್ದರು.

ರಾಜಕಾರಣಿಗಳೂ ವೇಷ ಕಟ್ಟಿ ಕುಣಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಿದೆ. ಸಚಿವೆಯಾಗಿದ್ದ ಉಮಾಶ್ರೀ ಅವರು ಈ ಸಾಲಿಗೆ ಈಗಷ್ಟೇ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. 2003ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದ ಮಾಜಿ ಸಚಿವರಾದ ಎಂ.ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ ಹಾಗೂ ಆಸ್ಕರ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷಗಾನದ ವೇಷ ಹಚ್ಚಿ ಕುಣಿದಿದ್ದರು. ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ, ಯಕ್ಷಗಾನದ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯಿಂದಾಗಿಯೇ ಕುಂಬಳೆ ಸುಂದರ ರಾಯರು ಶಾಸಕರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದರು.

ಸ್ತ್ರೀಪಾತ್ರಧಾರಿ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಯಲಗುಪ್ಪ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಉಮಾಶ್ರೀ
ಚಿತ್ರಗಳು: ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ ಹೊನ್ನಾವರ

11ನೇ ಪುಟಕ್ಕೆ...

ವೀರಪುತ್ರರ ನಾಡು ಈಸೂರು

ಎಂ.ಎನ್.ಸುಂದರರಾಜ್

ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಸ್ವತಂತ್ರ ಗ್ರಾಮವೆಂದು ಘೋಷಿಸಿಕೊಂಡು ಗಮನ ಸೆಳೆದ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಈಸೂರು ಚಳವಳಿ ನಡೆದು 84 ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಅದರ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ ಇದೇ ಜನವರಿ 29 ಮತ್ತು 30 ರಂದು ಹುತಾತ್ಮರ ದಿನದಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋದಯ ಮಂಡಲದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಶಿಕಾರಿಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಮಾಡಿದ ಗ್ರಾಮ. ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿ, ಪ್ರಥಮ ಸ್ವತಂತ್ರ ಗ್ರಾಮವೆಂದು ಘೋಷಿಸಿಕೊಂಡ ಹಿರಿಮೆ ಇದರದ್ದು. ಇದು ಕಲಿಗಳ ಬೀಡಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ 'ಏಸೂರು ಕೊಟ್ಟರೂ, ಈಸೂರು ಬಿಡೆವು' ಎಂಬ ಗಾದೆ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜನಜನಿತವಾಗಿತ್ತು. ಅಂತಹ ಸಮೃದ್ಧ ಮತ್ತು ವೀರರ ಬೀಡು ಈ ಗ್ರಾಮ.

ಇಡೀ ಗ್ರಾಮದ ಜನರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡ ಕೀರ್ತಿಗೆ ಪಾತ್ರವಾದ ಈಸೂರನ್ನು, ವೀರಪುತ್ರರ ನಾಡೆಂದು ಗುರುತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. 1942ಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಯವರೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡವರೇ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ದೇಶದ ಗಮನ ಸೆಳೆದ ಈ ಗ್ರಾಮದ ಕಥೆಯೇ ರೋಚಕ...

1942 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 25 ಗ್ರಾಮದ ವೀರಭದ್ರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯದ ಮೇಲೆ ತ್ರಿವರ್ಣಧ್ವಜ ಹಾರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮ ಸ್ವತಂತ್ರ, ತಾವು ಯಾರಿಗೂ ಗುಲಾಮರಲ್ಲ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಯಿತು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವ ತೆರಿಗೆಯನ್ನೂ ಕಟ್ಟದೆ ಅಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡರು. ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಅಪ್ಪಟ ಅನುಯಾಯಿಗಳಾಗಿ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದ ಕಿಚ್ಚನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರು.

1942 ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 28 ರಂದು, 'ಬ್ರಿಟಿಷರೇ ಭಾರತ ಬಿಟ್ಟು ತೊಲಗಿ' ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮದ ವೀರ ಹೋರಾಟಗಾರರು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರು. ಇಡೀ ಗ್ರಾಮವೇ ಚಳವಳಿಗೆ ಧುಮುಕಿತು. ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡು ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರ ಗ್ರಾಮವೆಂದು ಘೋಷಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆಡಳಿತ ಮಾಡಲು ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ಜಯಣ್ಣನನ್ನು ಅಮಲ್ದಾರನನ್ನಾಗಿ, ಪೋಲಿಸ್ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿ ಮಲ್ಲಣ್ಣ ಅವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಸಾಹುಕಾರ್ ಬಸವಣ್ಣೆಪ್ಪನವರಂತೂ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿಗೆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ಶಾನುಭೋಗ ಮತ್ತು ಕುಲಕರ್ಣಿಯ ಕೈಲಿದ್ದ ಕಂದಾಯ ಪುಸ್ತಕವನ್ನೇ ಕಸಿದುಕೊಂಡು ಬೆಂಕಿಗೆ ಹಾಕಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಗಾಂಧಿ ಟೋಪಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ತಾಕೀತು ಮಾಡಿದರು. ಅವರಿಬ್ಬರು ಶಿಕಾರಿಪುರಕ್ಕೆ ಓಡಿಹೋಗಿ ಘಟನೆಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ವರದಿ ಮಾಡಿದರು.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರೊಬ್ಬರು ಈಸೂರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರ ಸ್ಮಾರಕ ಬಳಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೋರಾಟದ ಕಥೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. (ಸಂಗ್ರಹ ಚಿತ್ರ)

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ಸುಮ್ಮನಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವರ ದಂಗೆಯನ್ನು ಅಡಗಿಸಲು ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ಚನ್ನಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ಮತ್ತು ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಕೆಂಚೇಗೌಡರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಪೋಲಿಸರನ್ನು ಕಳಿಸಿತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ನಡುವೆ ತೀವ್ರ ಸಂಘರ್ಷ ನಡೆಯಿತು. ಈ ಗಲಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಮಲ್ದಾರ ಮತ್ತು ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಜನಗಳ ಗುಂಪು ಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿತು. ಇದನ್ನು ಕಂಡ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ಕೆರಳಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಪೋಲಿಸ್ ತುಕಡಿಯನ್ನು ಈಸೂರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿತು. ಪೋಲಿಸರ ಲಾಠಿ ಪ್ರಹಾರ ಮತ್ತು ಗೋಲಿಬಾರ್‌ನಿಂದ ವಿಚಲಿತರಾದ ಅನೇಕರು ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಪರಾರಿಯಾದರು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಾಮದ ಮೂವರು ಹುತಾತ್ಮರಾದರು. ಮನೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿ, ಸಿಕ್ಕ ಸಿಕ್ಕವರ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ನಡೆಸಿ, ಬ್ರಿಟಿಷರು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಮಾಡಿದರು. ದೊಂಬಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅನೇಕರನ್ನು ಬಂಧಿಸಲಾಯಿತು. ಬಹುತೇಕರು ಕಾಡಿಗೆ ಪಲಾಯನ ಮಾಡಿ ತಲೆಮರೆಸಿಕೊಂಡರು. ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ ಮತ್ತು ಎ.ಹಾಲಪ್ಪ ಭೂಗತರಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡೇ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನೆರವಾಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆಗ ಬಂಧಿತರಾದ ಗ್ರಾಮದ 50 ಜನರನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಲಾಯಿತು. ಅವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರನ್ನು ನಿರಪರಾಧಿಗಳೆಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿತು. ಉಳಿದವರಲ್ಲಿ ಗೌಡರ ಶಂಕರಪ್ಪ, ಬಡಕಳ್ಳಿ ಹಾಲಪ್ಪ, ಕೆ.ಮಲ್ಲಪ್ಪ, ಕೆ.ಗುರಪ್ಪ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯ ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ ಅವರಿಗೆ ಮರಣದಂಡನೆ ವಿಧಿಸಿ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ 1943ರಲ್ಲಿ ನೇಣುಗಂಬಕ್ಕೇರಿಸಲಾಯಿತು. ಇತರರಿಗೆ ಜೀವಾವಧಿ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಲಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಣ ನೀಡಿ ಹುತಾತ್ಮರಾದ ಅವರ ಹೆಸರು ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಿ, ಅಜರಾಮರವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಅವರ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ ಈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಮಾರಕವಿದೆ.

ಶೌರ್ಯಕ್ಕೆ, ಮಹಾಕ್ರಾಂತಿಗೆ ಹೆಸರಾದ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಈಸೂರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವನ್ನೇ ನಡುಗಿಸಿದ್ದು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿನ ಜನ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿ, ಕಾದಾಡಿ, ಮನೆ ಮಠಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು, ಕೊನೆಗೆ ಐವರ ಬಲಿದಾನವನ್ನೂ ಮಾಡಿ ವೀರಪುತ್ರರ ನಾಡು ಎಂದು ಕರೆಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಈಸೂರಿನ ಸ್ಮಾರಕ ಭವನ.

ಚಿಗರಿ ಚೈತ್ರಾ ಕಾಲ...

10 ನೇ ಪುಟದಿಂದ...

'ಅಪ್ಪ ರೈತ್ರು. ಅವರಿಗೆ ಐದು ವರ್ಷದಿಂದ ಹುಷಾರಿಲ್ಲ. ಕಾಲಿಗೆ ಮುಳ್ಳು ಚುಚ್ಚಿ, ಕೀವು ತುಂಬಿ ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲಾಗಿದೆ. ಮೊದಲಿನಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅವರನ್ನ ಹಾಗೂ ಮಂಜುನಾಥ್ ಸರ್ ಅವರನ್ನು ಪದಕದೊಂದಿಗೆ ನೋಡಬೇಕು' ಎಂದು ಭಾವುಕರಾದರು.

'ಸಾಯ್', 'ಎನ್ಐಎಸ್' ಕೋಚ್‌ಗಿಂತಲೂ ನಮ್ಮ ಮಂಜುನಾಥ್ ಸರ್ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ತರಬೇತಿ ಕೊಡುತ್ತಿರೋದು ಅವರೇ. ರಾಜ್ಯ ಕೊಕ್ಕೊ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಲೋಕೇಶ್ವರ್, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಅವರು ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದಿನ ಟೂರ್ನಿಗೆ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ನಿಸರ್ಗಾ, ಮೋನಿಕಾ, ತೇಜಸ್ವಿನಿ ಇರುತ್ತಾರೆ' ಎಂದು ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಹೇಳಿದರು.

ಊರಿಗೊಂದು ಕೋರ್ಟ್ ಬೇಕಿದೆ

ಕುರುಬೂರಿನ ಶಾಲೆ ಅಂಗಳದಲ್ಲೇ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೊಕ್ಕೊ ಆಟಗಾರ್ತಿಯರಿಗೆ ಕ್ರೀಡಾ ಮೈದಾನ ಬೇಕಿದೆ. ಮೊದಲು 40 ಮಕ್ಕಳು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದೀಗ ನಿತ್ಯ 120 ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ. ಸೀಹಳ್ಳಿ, ಮಾಡ್ರಳ್ಳಿ, ಕೊತ್ತೇಗಾಲ, ಕನ್ನಹಳ್ಳಿ, ಕನ್ನಹಳ್ಳಿ ಮೋಳೆ ಸೇರಿ ಆರೇಳು ಊರುಗಳಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ತರಬೇತಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಬಡ ರೈತರ ಮಕ್ಕಳೇ. ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಉತ್ತಮ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಗಬೇಕು ಎಂಬುದು ಅವರ ಕನಸು.

ಕೋಚ್ ಮಂಜುನಾಥ್ ಅವರೇ ತಮ್ಮ ಕೈಯಿಂದ ಹಣ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಟೂರ್ನಿಗಳು, ಕ್ರೀಡಾಕೂಟಗಳು, ಮ್ಯಾರಥಾನ್‌ಗಳಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪೋಷಕರು, ಊರಿನವರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಮಾನಗಳೊಂದಿಗೆ ಬರುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡಿ ಇಡೀ ಊರಿನವರು ಸಂಭ್ರಮಿಸುತ್ತಾರೆ.

'ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ವೀಣಕ್ಕ, ಮೇಧಕ್ಕ ಎಲ್ಲರೂ ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಆಡ್ಬೇಕು ಅಂತ ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಅದೇ ಚಿಂತೆ. ಅಮ್ಮಂಗಂತೂ ಅದೇ ಕನಸಾಗಿತ್ತು. ಆಗೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಸರ್ ಯೋಳವ್ರು ನಿಂಗೆ ದೊಡ್ಡೇ ಸಿಗುತ್ತಂತ. ಅದು ವರ್ಲ್ಡ್‌ಕಪ್ ಅಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಯ್ತು' ಎಂದು ಚೈತ್ರಾ ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡರು.

''ಎ' ಗ್ರೇಡ್ ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳು ಆಟಗಾರ್ತಿಯರಿಗೆ ನೀಡಿವೆ. ನಾನೂ ಅದೇ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ. ಪಾಂಡವಪುರದ ಶಂಭುಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಬಿಪಿಇಡಿ ಪದವಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆದು ಯಾವುದಾದರೂ ನೌಕರಿ ಸೇರುವೆ' ಎಂದರು.

'ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಡುವ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ. ಅಮ್ಮ ಮಾಡುವ ಚಪಾತಿ, ಕಾಳು, ಮುದ್ದೆ.. ಏನೈತೋ ಅದನ್ನೇ ತಿನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಕ್ರೀಡಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ನಮ್ಮೂರಿನಂತ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ತಲುಪಬೇಕಿದೆ' ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಅವರು ಮರೆಯಲಿಲ್ಲ.

ಚೈತ್ರಾ ಅವರ ಸಾಲಿಗೆ ಸೇರಲು ಇನ್ನೂ ಹತ್ತಾರು ಹುಡುಗಿಯರು ಕನಸುಗಣ್ಣಿನಿಂದ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಮಂಜುನಾಥ್ ಅವರಂಥ ಕೋಚ್, ಚೈತ್ರಾರಂಥ ಪೋಷಕರು, ಕುರುಬೂರಿನಂಥ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಬೇಕು ಅಷ್ಟೆ.

ಮಂಥರೆಯ ನೆಪದಲ್ಲಿ...

10 ನೇ ಪುಟದಿಂದ...

ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿಗೂ ಯಕ್ಷಗಾನಕ್ಕೂ ಸಹಜವಾದ ನಂಟು. ನಾಟಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಮಾಡಿರುವ ವಿಜಯ್‌ಕುಮಾರ್ ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್, ಅರವಿಂದ ಬೋಳಾರ, ನವೀನ್ ಪಡೀಲ್, ಭೋಜರಾಜ ವಾಮಂಜೂರು ಮುಂತಾದವರು ಯಕ್ಷಗಾನದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಯಕ್ಷಗಾನಕ್ಕೆ ಬಂದವರಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕರು ಹಾಸ್ಯ ಪಾತ್ರಗಳಿಗೇ ಸೀಮಿತರಾಗಿದ್ದುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಬೇರೆ ಅಥವಾ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರಗಳಿಗೆ ಯಕ್ಷಗಾನೀಯ ಕುಣಿತ ಬೇಕೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಜನಪದೀಯವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಶಾಸ್ತ್ರೀಯತೆಯನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಪರಂಪರೆಯ ಅಲಿಖಿತ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಹೊದೆಸಿಕೊಂಡ ಯಕ್ಷಗಾನ ರಂಗವು ವಾಣಿಜ್ಯೀಕರಣಗೊಳ್ಳುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಒಡ್ಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಆದರೂ ಯಕ್ಷಗಾನವಿಂದು ಯಾರ-ಯಾವ ಹೊಡೆತಕ್ಕೂ ಸಿಲುಕದಂತೆ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ನಿಂತಿದೆ; ಪುರಾತನವಾದರೂ ಅತಿ ಶ್ರೀಮಂತ ಕಲೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಯಕ್ಷಗಾನೀಯ ಚೌಕಟ್ಟನೊಳಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಒಡ್ಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ನಿಷ್ಠಾವಂತ ಕಲಾವಿದರ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ಒಳಿತನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ, ಕೆಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಂದಲೇ ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲೆಯ ಶಕ್ತಿ.

ಕುವೆಂಪು ಪದ ಸೃಷ್ಟಿ

ಜಿ.ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ

ತಿಂಗಳ್ಮನೆ

ಮಾರೀಚನು ಮಾಯೆಯಿಂದ ಕನಕ ಜಿಂಕೆಯಾಗಿ ಸೀತೆಯ ಮುಂದೆ ಸುಳಿದಾಡುವನು. ಆ ಚಿನ್ನದ ಜಿಂಕೆಯನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸುತ್ತ ಕುವೆಂಪು ಅವರು 'ತಿಂಗಳ್ಮನೆಯ ಮಿಗ' ಎಂದು ಅದನ್ನು ಕರೆದಿರುವರು. ಅವರ ಕಲ್ಪನಾ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅರಳಿದ 'ತಿಂಗಳ್ಮನೆ' ಹೊಚ್ಚ ಹೊಸ ಕನ್ನಡ ಪದ.

ಆ ಚಂದ್ರನ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಜಿಂಕೆಯು ದಂಡಕಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ದಾರಿ ತಪ್ಪಿ ಅಲೆಯುತ್ತಾ ಬಂದು ಸೀತೆಯ ಹೊಳೆವ ಮುಖವನ್ನೆ ತನ್ನ ನೆಲೆ ಎಂದು ನೋಡುತ್ತದೆ! ಶಂಕೆಯಿಂದ ಅವಳ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಸುಳಿದಾಡಿ ಆಟವಾಡುತ್ತದೆ!

ಕರ್ದಿಗಳಂ
ಬೆನ್ನೆ ಬೆಳ್ದಿಂಗಳಂ ಪೊಡೆಗಜಿನಮಂ ಮಾಡಿ
ತಿಂಗಳ್ಮನೆಯ ಮಿಗಮೆ ದಂಡಕಾಟವಿಯಲ್ಲಿ
ದಾರಿತಪ್ಪುತ್ತಲೆದು ಬರುತಿರೆ, ಧರಾತ್ಮಜಾ
ವದನಮಂ ತನ್ನ ಸದನಂಗೆತ್ತು, ಶಂಕೆಯಿಂ
ಪಿಂತೆ ಮುಂತೆ ತೊಳಲ್ವವೋಲಾಡಿತಾ ಜಿಂಕೆ.

ಇಂಗಿತ ವ್ಯಂಗ್ಯ

(ನಾ). ಸೂಚ್ಯವಾದ ವ್ಯಂಗ್ಯ; ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ವ್ಯಂಗ್ಯ (ಇಂಗಿತ + ವ್ಯಂಗ್ಯ)

ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ದಧೀಮುಖನ ದಳದ ಇಬ್ಬರು ಆಪ್ತ ಸ್ನೇಹಿತರು ರಂಹ ಮತ್ತು ವಹ್ನಿ. ಅವರಿಬ್ಬರೊಡನೆ ಸಂವಾದಕ್ಕೆ ಇಳಿದ ರಾಮಚಂದ್ರನು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಕೇಳಿ ಅವರು ತನಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸಂಸಾರ ಸುಖದಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿರುವ ನೋವಿನಿಂದ ಹೀಗೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವನು.

'-ವಹ್ನಿ, ನಿನಗೆ ಸಹಧರ್ಮಿಣಿಯ
ಸುಖಸಂಗಮಿರ್ಪುದೇನಯ್?'
'ಇರ್ದುದೆನ್ನೂರೊಳಗೆ'
ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರದ ಇಂಗಿತ ವ್ಯಂಗ್ಯಕೊಂದಿನಿತೆ ನಕ್ಕು,
ಸೀತಾವಲ್ಲಭಂ (3.6:254-257)

ಮತ್ತೆ ಸಂಭಾಷಣೆ ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತಾನೆ.

ಈ ಮೇಲಿನ ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಕವಿ 'ಇಂಗಿತ ವ್ಯಂಗ್ಯ' ಎನ್ನುವ ಪದ ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಆ ಮಾತುಕತೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ವ್ಯಂಗ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿರುವ ರೀತಿ ಅನನ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜು ಕನ್ನಡ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ ಟಿ.ಕೆ.ಟುಕೋಲ್, ಡಿವಿಜಿ, ನಿಟ್ಟೂರು ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾವ್

...ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹರುಷ

10 ನೇ ಪುಟದಿಂದ...

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣದ ಹೋರಾಟ ಕಾವೇರಲು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪಾತ್ರ ಹಿರಿದು. ಗೋಕಾಕ್ ಚಳವಳಿಯ ಪೂರಕ ಹೋರಾಟಗಳು ನಡೆದಿದ್ದು ಇದೇ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ. ಇದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ತಾಣವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹಳೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜು ವಿಜ್ಞಾನ ಕಾಲೇಜೆಂದು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡರೂ, ಜಿ.ಪಿ.ರಾಜರತ್ನಂ, ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರಂಥ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೇರು ಪರ್ವತಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಬೇರುಗಳು ಗಟ್ಟಿಯಾದವು.

'ಜಿ.ಪಿ.ರಾಜರತ್ನಂ ನಿವೃತ್ತಿಯ ನಂತರವೂ ವೇತನವಿಲ್ಲದೇ ಎರಡು ವರ್ಷ ಪಾಠ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘ ಬಹಳ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗಿತ್ತು. ಕಾ.ವೆಂ. ರಾಜಶೇಖರ್ 'ಅಶ್ವತ್ಥಾಮ' ನಾಟಕವನ್ನೂ, ಚಿ.ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಜು 'ಯಶೋಧರ' ನಾಟಕವನ್ನೂ ಮಾಡಿಸಿದ್ದರು. ನಾನು ಮಾಡಿದ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ರಾಜರತ್ನಂ ಮೆಚ್ಚಿದ್ದರು' ಎಂದು ಸಾಹಿತಿ ಪ್ರೊ.ಸಿ.ವೀರಣ್ಣ ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಸಾಹಿತಿ ಪ್ರೊ ಎಸ್.ಜಿ. ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ, 'ಪ್ರಗತಿಪರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಗುಂಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಸಮಕಾಲೀನ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಓದಿನ ಅಭಿರುಚಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು ಈ ಗುಂಪಿನಿಂದ. ಇವತ್ತಿನ ನನ್ನಂಥ ಅನೇಕರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ, ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಾತಾವರಣ, ಜಿಎಸ್ಎಸ್ ಅವರಂಥವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕಾರಣ' ಎಂದು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘ ಬಹಳ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗಿತ್ತು. ಜಿ.ಎಸ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕುರಿತು ದೊಡ್ಡ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ನವೋದಯ ಮತ್ತು ನವ್ಯ ಸಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗಿಸಿದ್ದರು. ಒಂದು ಕಡೆ ಲಂಕೇಶ್, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರು ವಿಚಾರ ಮಂಡಿಸಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದು ರಂಗಕರ್ಮಿ ಪ್ರಸನ್ನ ಅವರ ಸ್ಮೃತಿಪಟಲದಲ್ಲಿದೆ.

ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಓದಿದ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಯಾವುದೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸಿದರೂ ಇಂಥ ನೂರಾರು ನೆನಪುಗಳನ್ನು ಮೊಗೆದು ಹರವಿಕೊಂಡು, ಸಂಭ್ರಮಿಸುತ್ತಾರೆ.

'ಸೆಂಟ್ರಲ್' ಕ್ರೀಡೆಗಳು

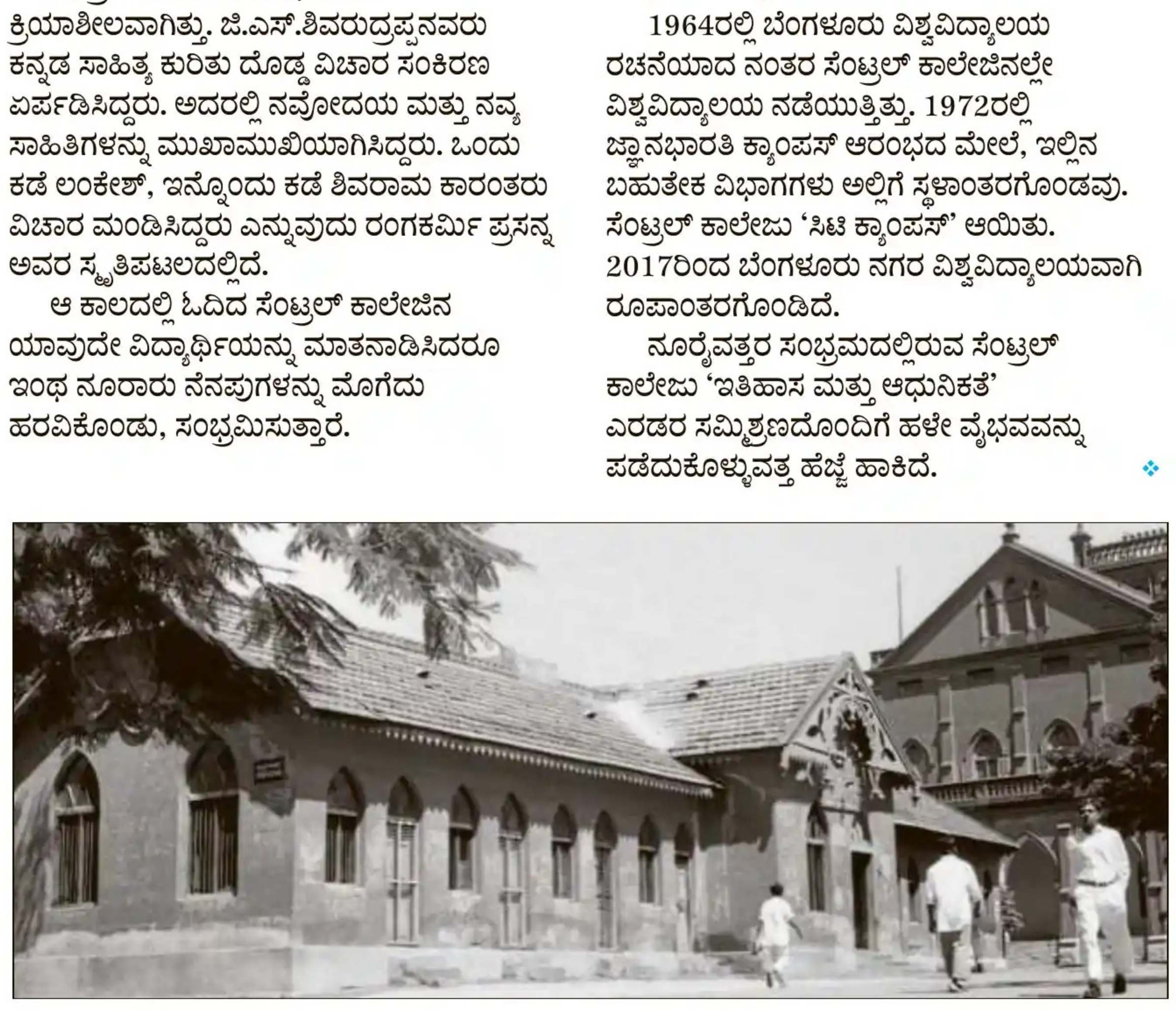
ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಜೊತೆಗೆ ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಮುಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಗರಿಗಳಿವೆ. 1935, ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನ ವಜ್ರ ಮಹೋತ್ಸವ ವರ್ಷ. ಇದರ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಾ ಮೈದಾನ ಉದ್ಘಾಟನೆಗೊಂಡಿತು. ಇ.ಎ.ಎಸ್. ಪ್ರಸನ್ನ, ಜಿ.ಆರ್. ವಿಶ್ವನಾಥ್ ಮತ್ತು ಮನ್ಸೂರ್ ಅಲಿ ಖಾನ್ ಪಟೌಡಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ಖ್ಯಾತ ಕ್ರಿಕೆಟಿಗರು ಈ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಫೋರು, ಸಿಕ್ಸರ್ ಬಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ಯಾರಿ ಸೋಬರ್ಸ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ವಿದೇಶಿ ಕ್ರಿಕೆಟಿಗರು ಆಹ್ವಾನಿತ ಪಂದ್ಯಗಳನ್ನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಮೈದಾನ 50 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಪಂದ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಹಾಕಿ, ಬ್ಯಾಡ್ಮಿಂಟನ್, ಈಜು, ಅಥ್ಲೆಟಿಕ್ಸ್ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ ಚಾಂಪಿಯನ್ ಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. 'ನಾನು 1958–60ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಹಾಕಿ ತಂಡದ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಆಗಿದ್ದೆ' ಎಂದು ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್‌ನ ನಿವೃತ್ತ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಸಂತೋಷ್ ಹೆಗ್ಡೆ ನೆನಪಿನ ಬುತ್ತಿ ಬಿಚ್ಚಿಡುತ್ತಾರೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಬಾಬು ರಾಜೇಂದ್ರಪ್ರಸಾದ್ ಅವರು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯವೆಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಇದೇ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದಲ್ಲಿ. ಹಾಗಾಗಿ ಇದು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಷ್ಟೇ, ನಾಡಿನ ಹೆಗ್ಗುರುತುಗಳ ಐತಿಹಾಸಿಕ ತಾಣವೂ ಹೌದು ಎಂದು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು.

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ನಂತರ..

1964ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ರಚನೆಯಾದ ನಂತರ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲೇ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. 1972ರಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಭಾರತಿ ಕ್ಯಾಂಪಸ್ ಆರಂಭದ ಮೇಲೆ, ಇಲ್ಲಿನ ಬಹುತೇಕ ವಿಭಾಗಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಂಡವು. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜು 'ಸಿಟಿ ಕ್ಯಾಂಪಸ್' ಆಯಿತು. 2017ರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಗೊಂಡಿದೆ.

ನೂರೈವತ್ತರ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿರುವ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜು 'ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕತೆ' ಎರಡರ ಸಮ್ಮಿಶ್ರಣದೊಂದಿಗೆ ಹಳೇ ವೈಭವವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವತ್ತ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿದೆ.

1958ರಲ್ಲಿ ಹೀಗಿತ್ತು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜು ಆವರಣ

ಮುನ್ನೋಟ 26-01-2025 ರಿಂದ 01-02-2025

ಎಂ.ಎನ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ, ಮಾದಾಪುರ
ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ವಿಶಾರದ, ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ: 8197304680

ಈ ಭವಿಷ್ಯ ರಾಶಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ

ಮೇಷ — ಅಶ್ವಿನಿ, ಭರಣಿ, ಕೃತ್ತಿಕಾ 1
ನಿಮ್ಮ ನಡವಳಿಕೆಯಿಂದ ಜನರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುವಿರಿ. ಆದಾಯವು ನಿರೀಕ್ಷೆಯ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಬಂಧುಗಳಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಬರಬಹುದು. ಉದರಸಂಬಂಧಿ ದೋಷಗಳು ಕಾಣಿಸಬಹುದು. ಸಂಗಾತಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಕಾರ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ವಿದೇಶಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಯಶಸ್ಸು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಚೈತನ್ಯದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಿರಿ.

ವೃಷಭ — ಕೃತ್ತಿಕಾ 2,3,4 ರೋಹಿಣಿ, ಮೃಗಶಿರಾ 1,2
ಆದಾಯವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಬಂಧುಗಳ ಮಾತಿಗೆ ಕಿವಿಗೊಡದೆ ಮುನ್ನಡೆಯಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ತಾಯಿಯ ಸಹಕಾರ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಜಮೀನು ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಹಿರಿಯರ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಈಗ ಖರೀದಿಸಬಹುದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಶ್ರಮಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಫಲಿತಾಂಶ ಬರಬಹುದು. ಸಂಗಾತಿಯ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಗೊಂದಲಗಳು ದೂರವಾಗುತ್ತವೆ.

ಮಿಥುನ — ಮೃಗಶಿರಾ 3,4 ಆರಿದ್ರಾ, ಪುನರ್ವಸು 1,2,3
ತಾಯಿಯ ಆರೋಗ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಾಣಬಹುದು. ಆದಾಯವು ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೌರವವಿರುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನಿರೀಕ್ಷೆಯ ಹತ್ತಿರದ ಯಶಸ್ಸು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಸಂಗಾತಿ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಲಾಭವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತಡಗಳಿದ್ದರೂ ನಿಭಾಯಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ಕಟಕ — ಪುನರ್ವಸು 4 ಪುಷ್ಯ, ಆಶ್ಲೇಷ
ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಆನಂದವಿರುತ್ತದೆ. ಆದಾಯವು ನಿಮ್ಮ ನಿರೀಕ್ಷೆಯ ಹತ್ತಿರವಿರುತ್ತದೆ. ಧರ್ಮ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವವರಿಗೆ ಏಳಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆಸ್ತಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ನಿರೀಕ್ಷೆಯ ಹತ್ತಿರದ ಫಲಿತಾಂಶ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಔಷಧಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯಾಪಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ಸಿಂಹ — ಮಖಾ, ಪೂರ್ವ ಫಲ್ಗುಣಿ, ಉತ್ತರ ಫಲ್ಗುಣಿ 1
ನಿಮ್ಮ ನಿರ್ಧಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದಾಯವು ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ದೇಣಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಬಂಧುಗಳು ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಂತೆ ನಟಿಸಿ ದ್ರೋಹ ಬಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ನೀರಿನ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಯಶಸ್ಸು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ರಕ್ತ ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟುವಿಕೆಯ ತೊಂದರೆ ಇರುವವರು ಎಚ್ಚರವಹಿಸಿರಿ.

ಕನ್ಯಾ — ಉತ್ತರಫಲ್ಗುಣಿ 2,3,4 ಹಸ್ತ, ಚಿತ್ತಾ 1,2
ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವಿರಿ. ಆದಾಯವು ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಆದಾಯ ವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇರುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ನಿರೀಕ್ಷೆಯ ಹತ್ತಿರ ಫಲಿತಾಂಶವಿರುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಒಳ್ಳೆಯ ವಾರ್ತೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವಿರಿ. ಸಂಗಾತಿಯ ಖರ್ಚು ಜಾಸ್ತಿ.

ತುಲಾ — ಚಿತ್ತಾ 3,4 ಸ್ವಾತಿ, ವಿಶಾಖಾ 1,2,3
ಕೆಲವು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಾನ ಸಿಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿವೆ. ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಆದಾಯ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಜನರ ಬೆಂಬಲ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುವಿರಿ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಪಮಟ್ಟಿನ ಯಶಸ್ಸು ಇರುತ್ತದೆ. ಮೂಳೆ ತಜ್ಞರಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಿರಿ.

ವೃಶ್ಚಿಕ — ವಿಶಾಖಾ 4 ಅನೂರಾಧ, ಜ್ಯೇಷ್ಠ
ಜನರ ಬಳಿ ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ವ್ಯವಹರಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಸರ್ಕಾರಿ ಆದಾಯಗಳು ಸರಾಗವಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ. ವಿದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವವರಿಗೆ ಆಸ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಗವಿದೆ. ಹರಿತವಾದ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವಾಗ ಎಚ್ಚರವಿರಲಿ. ಅವಿವಾಹಿತರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸಂಬಂಧಗಳು ಒದಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಬೆಲೆ ಸಿಗದಿರಬಹುದು.

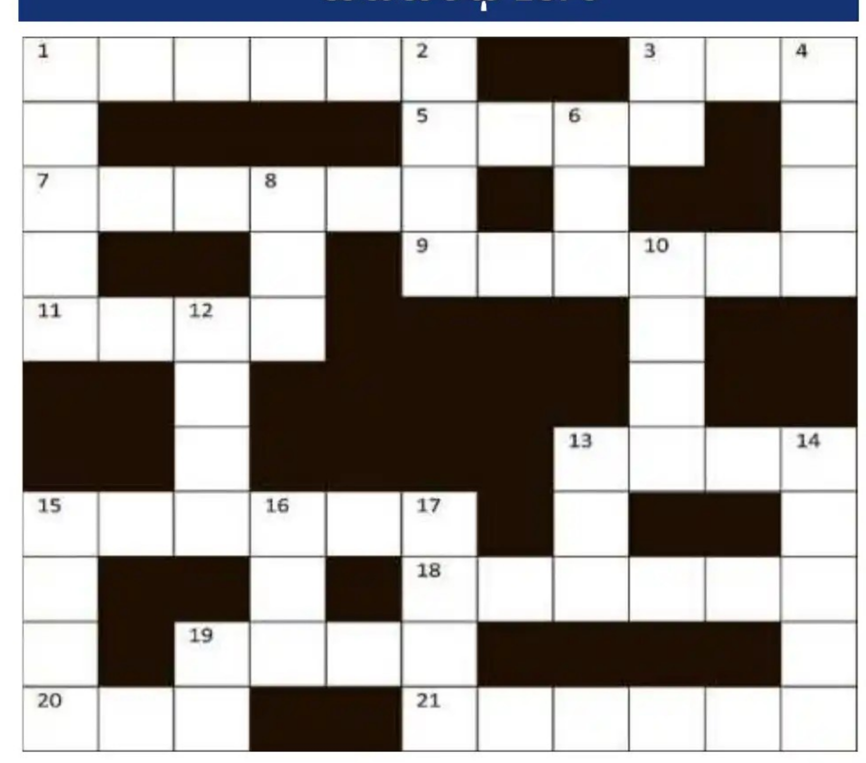
ಧನುಸ್ಸು — ಮೂಲಾ, ಪೂರ್ವಾಷಾಢ, ಉತ್ತರಾಷಾಢ 1
ವ್ಯವಹಾರ ಚತುರತೆಯನ್ನು ಸಮಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವಿರಿ. ಆದಾಯವು ನಿಮ್ಮ ನಿರೀಕ್ಷೆಯ ಹತ್ತಿರ ಇರುತ್ತದೆ. ವಿದೇಶದಲ್ಲಿ ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಲಾಭವಿರುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳ ಫಲಿತಾಂಶ ಕುಂಠಿತವಾಗಬಹುದು. ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ತೇಜನ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಆಹಾರ ವ್ಯತ್ಯಾಸದಿಂದ ಅನಾರೋಗ್ಯವಾಗಬಹುದು.

ಮಕರ — ಉತ್ತರಾಷಾಢ 2,3,4 ಶ್ರವಣ, ಧನಿಷ್ಠ 1,2
ಹೊಸ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಮುನ್ನಡೆಯುವಿರಿ. ಆದಾಯವು ಸ್ವಲ್ಪ ಚೇತರಿಕೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಬಂಧುಗಳ ವಿರೋಧದ ನಡುವೆಯೂ ನೀವು ಎಲ್ಲರನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುವಿರಿ. ಕೃಷಿಯಿಂದ ಆದಾಯವಿರುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನಿರೀಕ್ಷೆಗೆ ಮೀರಿದ ಯಶಸ್ಸು ಇರುತ್ತದೆ. ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡುವುದು ಬೇಡ. ಸಂಗಾತಿಯ ಸಹಕಾರ ಸದಾ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಕುಂಭ — ಧನಿಷ್ಠ 3,4 ಶತಭಿಷಾ, ಪೂರ್ವಾಭಾದ್ರ 1,2,3
ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಶಾಂತತೆ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಆದಾಯವು ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಾಯಗಳಾಗಬಹುದು. ಹಣದ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಈಗ ಬಾಕಿ ಹಣ ಮರಳಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಕುಲುಮೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಹೆಚ್ಚು ಎಚ್ಚರದಿಂದಿರಿ. ಸಂಗಾತಿ ಕಡೆಯ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಅನಾರೋಗ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಹಿರಿಯರಿಂದ ಬರುವ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತಕರಾರುಗಳಿರಬಹುದು.

ಮೀನ — ಪೂರ್ವಾಭಾದ್ರ 4 ಉತ್ತರಭಾದ್ರ, ರೇವತಿ
ಜನರ ಜೊತೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದಾಯವು ಮಧ್ಯಮಗತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಗುರು ಹಿರಿಯರನ್ನು ನೀವು ಅನುಸರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅವರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಬದಲಿ ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಆದಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳಿಗೆ ಅವರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ತೋರುವ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಪದಬಂಧ 2876

ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ

1. ಗುಂಪು ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಂತೋಷ ಸಮಾರಂಭ 6
2. ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದಾವೆ ಹೂಡಲು ಹಾಕುವ ಅರ್ಜಿ 4
3. ಒಂದೊಂದು ಒಂದರ ನಕಲು 2
4. ವಯಸ್ಸಿನ ಮಿತಿಯ ಗುಂಪು 4
6. ಕನ್ನಡಿಗರ ಗಣಪತಿ 3
8. ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸಮುದ್ರದಂತೆ ಕಡೆಯುವುದು 3
10. ಶತ್ರುವಿನ ಗುಂಪು 4
12. ಮತ್ತೆ ಹಾಕಿದ ಅಪರಾಧ ಶುಲ್ಕ 4
13. ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ರಭಸವಾಗಿ ಉಕ್ಕಿದ ಹೊಳೆಹೊನಲು 3
14. ಹೊಸದಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದು 5
15. ಸಂವಿಧಾನದಂತೆ ಭಾರತ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲ 4
16. ಮೇಲ್ಛಾವಣಿಯ ಕಣ್ಣು ಬೆಳಕಿಂಡಿ 3
17. ಒಂಭತ್ತು ರೀತಿಯ ಹೊಸ ಪದ 4
19. ತಲೆಕೆಳಕಾದ ಶಕ್ತಿ 2

ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ

1. ಗುಂಪು ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಂತೋಷ ಸಮಾರಂಭ 6
3. ಓಂಕಾರನಾದ ಸ್ವರೂಪ 3
5. ಸಮಯ ಸವೆಸುವ ಹಾದಿಯ ನಡಿಗೆ 4
7. ರಾತ್ರಿಯಾಕಾಶದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಗುಂಪು 6
9. ರಾಷ್ಟ್ರಾಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಆಪತ್ಕಾಲೀನ ಸ್ಥಿತಿ 6
11. ಉತ್ಸಾಹ ಉಡುಗಿದ ಅಂತರಾಳ 4
13. ರೊಕ್ಕದ ಕೊಡುಗೆ 4
15. ವಿಷ್ಣು ಪಕ್ಷಿರಾಜನ ಮೇಲೇರಿ ಚಲಿಸುವುದರಿಂದ ಹೀಗೆಂದು ಖ್ಯಾತ 6
18. ವಧುವಿಗೆ ಜೊತೆಗಾರನನ್ನು ಸದಾ ಅನುಗ್ರಹಿಸುವವಳು 6
19. ನೂರ ಸಾವಿರ ನಡುಗಡ್ಡೆ 4
20. ಮೂವರು ಮಹಾಮಾತೆಯರ ಸಂಯೋಗ 3
21. ಕನ್ನಡಿಗೆ ಅಲಂಕಾರವಾದದ್ದು ಕಾಮನ ಸಭಾಸ್ಥಾನವೂ ಆಗಬಹುದು 6

ಪದಬಂಧ ಉತ್ತರ -2875

ಮೇಲಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ

1.ಸರ್ವೋತ್ತಮ 2.ರಸದಾನ 3.ಶಿವಗಾಮಿ 4.ಗಡಿನಾಡು 7.ಹಾಡುಹಗಲು 8.ರುಜು 9.ತಡ 10.ನಾಮಫಲಕ 12.ಗಾಬರಿ 13.ಹಾರು 14.ಕೆರ 15.ಪಾದರಸ 16.ರಜೋಗುಣ 18.ವಿಚಾರಕ 19.ರಥೋತ್ಸವ

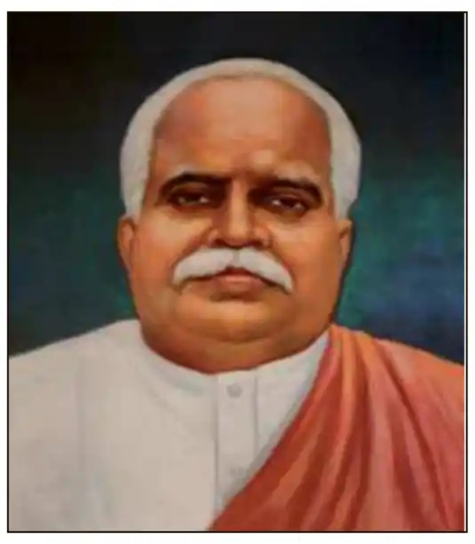
ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ

1.ಸರೋವರ 3.ಶಿಲಾಯುಗ 5.ಸಮತ್ವಭಾವ 6.ಮಹಾಜನರು 9.ತಮಿಳುನಾಡು 11.ಜುಗಾಡ 13.ಹಾರಿಕೆ 15.ಪಾಲುದಾರರು 17.ರವಿಶಂಕರ 20.ಗುಡಿಗೋಪುರ 21.ಸಮರ್ಪಣ 22.ಕಲರವ

ಗಾಂಧಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆ ಕೊಟ್ಟ ಕುದ್ಮುಲ್ ರಂಗರಾವ್ ಸೇವೆ

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ದಲಿತರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಕುದ್ಮುಲ್ ರಂಗರಾವ್ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಗಳು, ಕೈದಿಗಳ ಪುನರ್ವಸತಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿತ್ತು. ಗಾಂಧೀಜಿ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಇವರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಮಿಷನ್‌ಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದರು.

ಬಿ.ಎ.ವಿವೇಕ ರೈ

ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ 1934 ಫೆಬ್ರುವರಿ 24ರಂದು ಮಂಗಳೂರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದಾಗ ಶೇಡಿಗುಡ್ಡೆಯಲ್ಲಿ ಕುದ್ಮುಲ್ ರಂಗರಾಯರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದ ಡಿಸಿಎಂ (ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಮಿಷನ್) ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಆಗ ರಂಗರಾಯರು ನಿಧನರಾಗಿ ಆರು ವರ್ಷ ಕಳೆದಿತ್ತು. ಗಾಂಧೀಜಿ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳು ರಚಿಸಿದ ಕರಕುಶಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಂದವಾದ ಹೂದೋಟವನ್ನು ಕಂಡು ಮೆಚ್ಚುಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಬಳಿಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿ ದಲಿತ ಉದ್ಧಾರಕ ಕುದ್ಮುಲ್ ರಂಗರಾಯರನ್ನು ತನ್ನ ಗುರು ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿ ಅವರ ಸಮಾಜಮುಖಿ ಕೆಲಸಗಳಿಂದ ತಾನು ಪ್ರಭಾವಿತನಾದೆ ಎಂದು ಸಾರಿದರು. ಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುಟುಂಬದವರಾದ ಕುದ್ಮುಲ್ ರಂಗರಾಯರು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಿದ್ದ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ, ಜೀತ ಪದ್ಧತಿ, ಮಹಿಳೆಯರ ಶೋಷಣೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿದರು. ತಮ್ಮ ಜಾತಿಯ ಮಠದ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಂದ ಬಹಿಷ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದರು. ಮೇಲು ಜಾತಿಯವರ ಹಿಂಸೆ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದರು. ಭೂರಹಿತ ದಲಿತರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚಿದರು. ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ದಲಿತರಿಗೆ ಸದಸ್ಯರಾಗುವ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದರು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕಲಶಪ್ರಾಯವಾಗಿ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಮಿಷನ್ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು.

ಕುದ್ಮುಲ್ ರಂಗರಾವ್ ಸಮಾಧಿ

ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಬಳಿಕ ಈಗಲೂ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಡಿಸಿಎಂ ಸಂಸ್ಥೆ ದಲಿತರ ಬದುಕಿನ ಹಕ್ಕಿನ ಅನನ್ಯತೆಯ ಆಸರೆಯಾಗಿದೆ.

ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ದಲಿತರು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳಾಗಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದ ರಂಗರಾಯರು, 1892ರಲ್ಲಿ ಉರ್ವ ಚಿಲಿಂಬಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ತೆರೆದಾಗ ಮೇಲ್ಜಾತಿಯವರು ಕಿರುಕುಳ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಸಿದರು. ಧೈರ್ಯಗುಂದದೆ ರಂಗರಾಯರು 1895ರಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿನ ಬೋಳೂರಿನಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಾಲೆ ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಮೇಲ್ಜಾತಿಯವರು ಆ ಶಾಲೆಯ ಹುಡುಗರನ್ನು ಥಳಿಸಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಅಂಗಿ ಹರಿದು ಶಾಲೆ ಮುಚ್ಚುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಸೋಲಿನಿಂದ ಕುಗ್ಗದೆ ರಂಗರಾಯರು ಮಂಗಳೂರಿನ ಕೋರ್ಟ್ ಗುಡ್ಡೆಯ ಕೆಳಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುದಾನ, ದಾನಿಗಳ ನೆರವು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಹಣದಿಂದ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಜೊತೆಗೆ ನೇಯ್ಗೆ, ಟೈಲರಿಂಗ್, ರೇಷ್ಮೆ ಸಾಕಣೆ ಮುಂತಾದ ಕೌಶಲ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರು.

ಕುದ್ಮುಲ್ ರಂಗರಾಯರು ತಮ್ಮ ಭಾವ ಉಳ್ಳಾಲ ರಘುನಾಥಯ್ಯನವರ ಜೊತೆಗೆ 1897ರಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿನ ಕೊಡಿಯಾಲಬೈಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಮಿಷನ್‌ನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಡಿಸಿಎಂ ಮೂಲಕ ದಲಿತ ಗಂಡು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಾಲೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆರೆದರು. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿದ ಮೊದಲ ದಾಖಲೆ ಇದು. ಈ ಡಿಸಿಎಂ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟರು. ಗಾಯತ್ರಿ ಮಂತ್ರ, ಕುರಾನ್‌ನ ಒಂದು ಭಾಗ ಮತ್ತು ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮದ ಕೀರ್ತನೆಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದರು. ಶೇಡಿಗುಡ್ಡೆಯಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ವಸತಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ತೆರೆದು ಅದರಲ್ಲಿ ಕೌಶಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದರು.

ರಂಗರಾಯರು ಕೊರಗರು ಮತ್ತು ಇತರ ದಲಿತ ಸಮುದಾಯದವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ದಾನಿಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚಿದರು. ಮಂಗಳೂರಿನ ಬಿಜೈ ಕಾಪಿಕಾಡು, ದಡ್ಡಲಕಾಡು ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಮಾಲೀಕರಿಂದ ಹಣಕೊಟ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ದಲಿತರಿಗೆ ಹಂಚಿದರು. ಜೊತೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಮನೆಕಟ್ಟಲು ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರು. ಈ ರೀತಿಯ ಭೂದಾನ ಕಾಯಕವನ್ನು ಉಡುಪಿ ಪರಿಸರದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೂ ವಿಸ್ತರಿಸಿದರು. ಮಂಗಳೂರು ನಗರ ಪರಿಸರದ ಅನೇಕ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರುವ ದಲಿತರ ಕಾಲೊನಿಗಳು ಕುದ್ಮುಲ್ ರಂಗರಾಯರು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಿದ ಸ್ಥಳಗಳು.

ರಂಗರಾಯರು 1888ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿ ಮಂಗಳೂರಿನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಸದಸ್ಯರು ಆಗುವ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದರು. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಅಂಗಾರ ಮಾಸ್ತರ್ ಮತ್ತು ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ಗೆ ಗೋವಿಂದ ಮಾಸ್ತರ್ ನೇಮಕಗೊಂಡರು.

ಮಹಿಳೆಯರ ಸಬಲೀಕರಣದ ಅಂಗವಾಗಿ ರಂಗರಾಯರು ವಿಧವಾ ವಿವಾಹ, ಅಂತರ್ ಜಾತಿ ವಿವಾಹಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ವಿಧವೆಯರ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ಕೊಟ್ಟರು; ನಿರ್ಗತಿಕ ಮಹಿಳೆಯರ ಪುನರ್ವಸತಿಗಾಗಿ ಅನಾಥಾಶ್ರಮಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಗಂಡನಿಂದ ಪರಿತ್ಯಕ್ತರಾದ ಹೆಂಗಸರ ಮದುವೆಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ದೇವದಾಸಿ ಪದ್ಧತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಆಂದೋಲನವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ, ಕರಪತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಭಾಷಣಗಳ ಮೂಲಕ ಆ ಅನಿಷ್ಟ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಖಂಡಿಸಿದರು.

ರಂಗರಾಯರು ಕೈದಿಗಳ ಪುನರ್ವಸತಿಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದರು. ಅವರು ಜೈಲಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಕೈದಿಗಳ ಬದುಕನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಾನ ಕಲ್ಪಿಸಲು ನೀತಿಬೋಧೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಅವರ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಬದುಕಿಗೆ ನೆರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು.

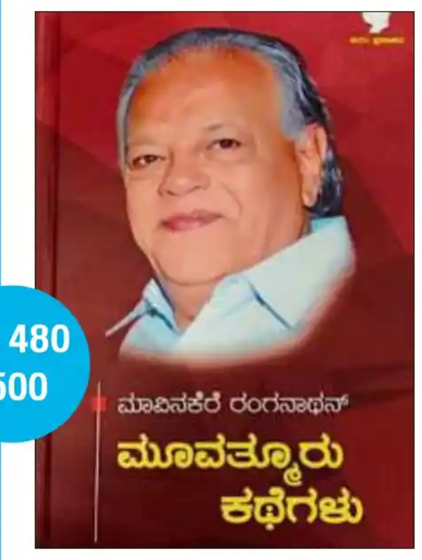
ಕುದ್ಮುಲ್ ರಂಗರಾವ್ ಅವರು ಒಮ್ಮೆ ಹೇಳಿದ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಂಗಳೂರು ನಂದಿಗುಡ್ಡೆಯ ಬ್ರಹ್ಮ ಸಮಾಜದ ಆವರಣದ ಒಳಗಿನ ಅವರ ಸಮಾಧಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ:

"ನನ್ನ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ಒಬ್ಬ ದಲಿತ ಜನಾಂಗದ ಹುಡುಗ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಗೆ ಸೇರಿ, ನಮ್ಮೂರ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಓಡಾಡಬೇಕು. ಆಗ ಎದ್ದ ಧೂಳು ನನ್ನ ತಲೆಗೆ ತಾಗಿದರೆ ನನ್ನ ಜನ್ಮ ಸಾರ್ಥಕ."

ಕುದ್ಮುಲ್ ರಂಗರಾಯರು ಮಾಡಿದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಹಿಂದಿನ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಪರಿಮಿತ ಆಗಿದ್ದರೂ ಅದರ ಪ್ರತಿಫಲನಗಳು ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕೂಡಾ ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಈ ಪ್ರಾತಃಸ್ಮರಣೀಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಕರನ್ನು ಸಮಗ್ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸುವ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ❖

ಮೊದಲ ಓದು

ಸಮಾಜಮುಖಿ ಚಿಂತನೆಯ ಕಥೆಗಳು

ಮೂವತ್ಮೂರು ಕಥೆಗಳು
ಲೇ: ಮಾವಿನಕೆರೆ ರಂಗನಾಥನ್
ಪ್ರ: ಕಿರಂ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು
ಸಂ: 7090180999
ಪು: 480
₹500

ಮಾವಿನಕೆರೆ ರಂಗನಾಥನ್ ಸೃಜನಶೀಲ ಲೇಖಕ, ಪ್ರಕಾಶಕ. ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ ಜೊತೆ ವಿಮರ್ಶಾ ಕೃತಿಗಳನ್ನೂ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದೃಶ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳ ಆವಿಷ್ಕಾರ ಮಾಡಿರುವ ಅವರು ಸಿನಿಮಾ ನಿರ್ಮಾಣ–ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ 'ರುಕ್ಮಿಣಿ', 'ಉತ್ತರಾಯಣ', 'ಮಿಥುನ', 'ಉಳಿದದ್ದು ಆಕಾಶ', 'ಶಂಭುಲಿಂಗ' ಸೇರಿ ಬೇರೆ ಸಂಕಲನಗಳ ಮೂವತ್ಮೂರು ಕಥೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು 'ಮೂವತ್ಮೂರು ಕಥೆಗಳು' ಎಂಬ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ.

ನಾಲ್ಕು ದಶಕಗಳ ಕಾಲದ ಕಥೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಕೃತಿ, ವಸ್ತು – ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಕಲೆ, ತಂತ್ರಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆಯಾಮದ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾಜಮುಖಿ ಚಿಂತನೆಯ ನಿರೂಪಕ ತನ್ನ ಸುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಜಾತಿ, ವರ್ಗ, ಜನಾಂಗಿಕ ಸಂಘರ್ಷವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಾ ಪ್ರತಿರೋಧ ಒಡ್ಡುವುದನ್ನೂ ಕಾಣಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿನ ಪಾತ್ರಗಳು ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆ ಸವಾಲಿನ ವಿರುದ್ಧ ನಿರಂತರ ಸೆಣಸಾಡುವ ನಿತ್ಯದ ಬವಣೆಯನ್ನೂ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಬಡತನದ ವೇದನೆಯಿಂದ ಹತಾಶೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವ ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯನ ಬದುಕಿನ ಮೂಕ ವೇದನೆಗೆ ಮೂರ್ತರೂಪವನ್ನು ಕತೆಗಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವಾಸ್ತವವಾದಿ ನೆಲೆಯ ಈ ಕಥೆಗಳು ಸಮಾಜದ ಭ್ರಷ್ಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಅದು ಕರುಣೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತವೆ. 'ಯಥಾ ಯಥಾ' ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ರತ್ನಾ ಮಿಸ್ ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್‌ಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಕೇದಗೆ ಪೊದೆಯನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುವ ಸಂದರ್ಭ ಕೃತಕ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. 'ಏಕಾಕಿ'ಯಲ್ಲಿ ಕಥಾ ನಾಯಕನ ಹತಾಶೆ ನಾಶದ ಕನಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ತನ್ನ ದೈಹಿಕ ಬಾಧೆ ಮತ್ತು ಬಯಕೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಾನೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಒಂಟಿತನ ನೋವು ಅವನ ಮನೋಬಯಕೆಯ ಜೊತೆ ಜೊತೆ, ಅನ್ಯಾಯದ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿರೋಧದ ದನಿಯೂ ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮಡುಗಟ್ಟಿದೆ.

ಕಥೆ

ಗುರುಪ್ರಸಾದ್ ಕಂಟಲಗೆರೆ
ಅವರ
ದಾಸಯ್ಯನ ದನಗಳು

ಮೊಬೈಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಥೆ ಓದಲು ಕ್ಯೂಆರ್ ಕೋಡ್ ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿ

https://www.prajavani.net/short-story

ಕವನ

ಸಂತೆಬೆನ್ನೂರು ಫೈಜ್ನಟ್ರಾಜ್
ಅವರ
ಕೊಡಲಿಗೆ ಕಾದ ಒಣ ಮರ

ಮೊಬೈಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕವನ ಓದಲು ಕ್ಯೂಆರ್ ಕೋಡ್ ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿ

https://www.prajavani.net/poetry

ಸಾದರ ಸ್ವೀಕಾರ

ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿನ ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಮೊಬೈಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕ್ಯೂಆರ್ ಕೋಡ್ ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿ

ಕಥೆ, ಕವಿತೆ, ಲೇಖನ, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಈ ಇ-ಮೇಲ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ
bhanuvara@prajavani.co.in

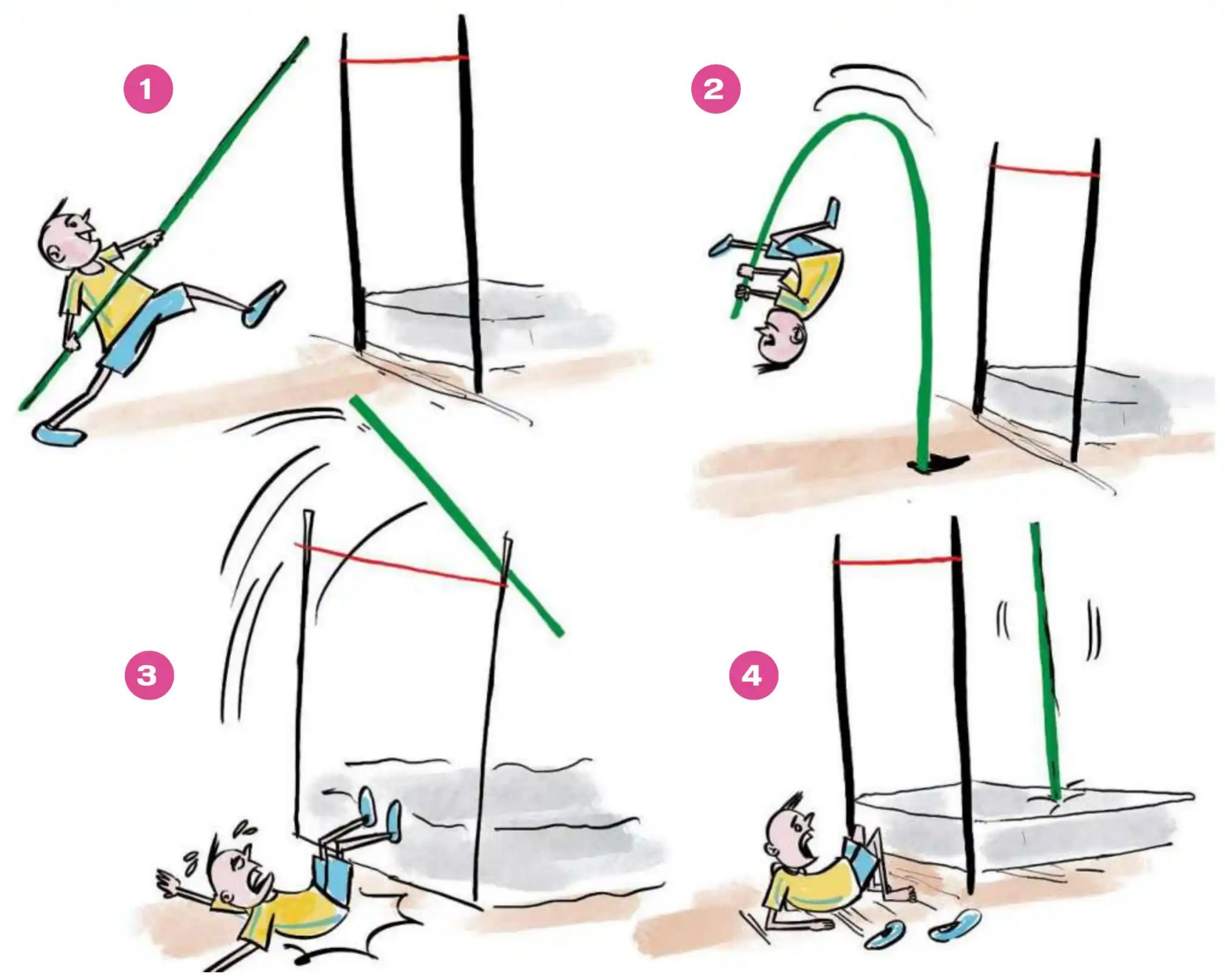

ಮಜ ಮಜ ಮಜಕೂರ

• ಎಂ.ಎಸ್.ಪೂಜಾರ

ಡಬ್ಬ ಚಿಕ್ಕ ಕೇಳ್ರಪ್ಪ ಕಥೆಯ — ಹಾರಿ ಬಿದ್ದ ಗುಂಡ

• ಕಲೆ–ಪರಿಕಲ್ಪನೆ: ಸಂತೋಷ್ ಸಸಿಹಿತ್ಲು

ಗುಂಡ ಪೋಲ್ ವಾಲ್ಟ್ ಆಟವಾಡಲು ಮೈದಾನಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದ. ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಉದ್ದದ ಕೋಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಓಡಿಹೋಗಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಕುಕ್ಕಿ ಹಾರಲು ಯತ್ನಿಸಿದ. ಅದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೋಲು ನಿಗದಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬಾಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಚಿಮ್ಮಿತು. ಗುಂಡ ದಪ್ಪೆಂದು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ. ಕೋಲು ಆಚೆಗೆ ತಲುಪಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಗುಂಡ ಅವಾಕ್ಕಾದ.

ಪದ ಸಂಕಲನ

ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಎರಡು ಪದ ಹಾಗೂ ಒಂದು ಅಕ್ಷರವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಅರ್ಥಬದ್ಧ ಒಂದೇ ಪದ ಮಾಡಿರಿ.

1	ಮಾಲೆ	+	ದಯ	+	ಬ	=	
2	ಸತಿ	+	ಸಾರ	+	ಲು	=	
3	ಗತಿ	+	ಹಾರ	+	ಡು	=	
4	ಕರ	+	ನಾರಿ	+	ಗ	=	
5	ಅಟ್ಟ	+	ದರ	+	ಣ್ಯ	=	

ತರತರ ತರಕಾರಿ

ತರ ತರ ತರ ತರ ತರಕಾರಿ
ತಿಂದರೆ ದೇಹಕ್ಕೆ ಹಿತಕಾರಿ
ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿ
ಮಾಡದೆ ತಿನ್ನೊ ತಕರಾರಿ!

ಪೂರಿ ದೋಸೆಗೆ ಆಲು
ಬಾಜಿಗೆ ಇದುವೇ ಮೇಲು
ತಿನ್ನಿರಿ ನೀವು ಮೂಲಂಗಿ ಪಚಡಿ
ಜೊತೆಗೆ ಇರಲಿ ಜೋಳದ ಕಿಚಡಿ

ಆದಾಗೊಮ್ಮೆ ಸಂಬಳ
ತಪ್ಪದೆ ತನ್ನಿರಿ ಕುಂಬಳ
ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಿನ್ನಿರಿ ಹಾಗಲ
ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ ದೇಹಬಲ.

ಸಾರಿಗೆ ಹಾಕಿರಿ ಕೋತಂಬರಿ
ಘಮ ಘಮ ಘಮ ಘಮ ಸಾರಿನ ಡಬರಿ
ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಿನ್ನಿರಿ ಗಜ್ಜರಿ
ಹೊಳೆವವು ಕಣ್ಣು ಮಿರಿ ಮಿರಿ

ಡಾಕ್ಟರ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಿನ್ನೂದು ಕಂಡೆ
ಲೇಡೀಸ್ ಫಿಂಗರ್ ಅನ್ನುವ ಬೆಂಡೆ
ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಿನ್ನಿರಿ ಹೀರೆ
ಮಿಂಚುವದಯ್ಯಾ ಮೋರೆ

ನಿಮ್ಮ ಪದ ರಚನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಎಷ್ಟು?

ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಂಯುಕ್ತ ಪದದ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಹೊಂದುವಂತೆ ಅರ್ಥಬದ್ಧ ಎರಡಕ್ಷರದ ಪದ ರಚಿಸಿ.

ಉಭಯ ಪದಗಳ ಸಂಗಮ

1		ಅಂಜಿಕೆ
2		ಹೊಳೆ
3		ಆಕಾಶ
4		ಮೃದು
5		ದಿವಸ
6		ನರಕಾಧಿಪತಿ
7		ಒಡವೆ
8		ನಲ್ಲಿ
9		ಸಹವಾಸ
10		ಸುತ

ಗಣಿತದಲ್ಲಿ ಗರ್ದಿಗಮ್ಮತ್ತು

1.ಗುಣಿಸಿರಿ–ಇಂದಿನ ದಿನಾಂಕ ಕಾಣಿರಿ
290225X9 = ...

2.ಗುಣಿಸಿರಿ–ಇಂದಿನ ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಎಷ್ಟನೇದ್ದು ಎಬುದನ್ನು ಕಾಣಿರಿ
85297418630761964X9 = ...

ಪದ ಹುಡುಕಾಟ

ಇಲ್ಲಿರುವ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಓರ್ವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಾಪುರುಷನ ಹೆಸರು ಅಡಗಿದೆ, ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ

1. ನೀರಿನ ಬಾವಿ
2. ಭಾಗ್ಯದಲಕ್ಷ್ಮೀ
3. ಪವಿತ್ರಗಂಗೆ
4. ಆರದ ಗಾಯ
5. ಕೂಡಿಟ್ಟ ಧನ
6. ಕನ್ನಡ ರತ್ನ
7. ವಿಚಾರ ತಿಳಿ
8. ದಾರದ ಲಡಿ
9. ಅಂದದ ಕಲೆ

ಉತ್ತರ:
....

ಮಜ ಮಜ ಮಜಕೂರದ ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸರಿ ಉತ್ತರ ನೀಡಿದ ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಕ್ಯೂಆರ್ ಕೋಡ್ ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿ

ಸರಿ ಉತ್ತರ ಮುಂದಿನ ವಾರ..

ಸರಿ ಉತ್ತರ ನೀಡಿದ ಮಕ್ಕಳ ವಿವರವನ್ನು ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಆಯ್ದ ಆರು ಮಕ್ಕಳ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುವುದು. ಸರಿ ಉತ್ತರಗಳ ಜತೆಗೆ ಮಗುವಿನ ಹೆಸರು, ತರಗತಿ, ಶಾಲೆಯ ಹೆಸರು, ಊರು ಹಾಗೂ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಉತ್ತರ ಕಳುಹಿಸಲು ಇಮೇಲ್ ವಿಳಾಸ:

majakoora@prajavani.co.in

ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯ ಸರಿ ಉತ್ತರಗಳು

ಪದಸಂಕಲನ: 1. ಶಬರಿಮಲೆ 2.ಗಣಿತಲೋಕ 3.ಮರುಜೋಡನೆ 4.ಕಸಬರಿಗೆ 5.ವಿಚಾರಮಾಡು

ಪದಹುಡುಕಾಟ: ಸುನೀಲಗಾವಸ್ಕರ

ಜಾಣಪದ ಆಟ: 1.ಬಹುಮಾನ 2.ಹರಿಹರ 3.ಆಲೋಚನೆ 4.ಸಾಯಂಕಾಲ 5.ಗಡಿಬಿಡಿ 6.ಮನೋಹರ 7.ಗಣಪತಿ 8.ಸರದಾರ 9.ಗಡಿಯಾರ 10.ಹರದಾರಿ

ಮೋಜಿನ ಇಂಗ್ಲಿಷ್: 1.Bell 2.Doll 3.Goat 4.Meal 5.Note 6.Some7.Tone 8.Well

ಸರಿ ಉತ್ತರ ನೀಡಿದ ಆಯ್ದ ಆರು ಪುಟಾಣಿಗಳು

ಸೃಷ್ಟಿ ಗೌಡರ
ಕೊಪ್ಪಳ

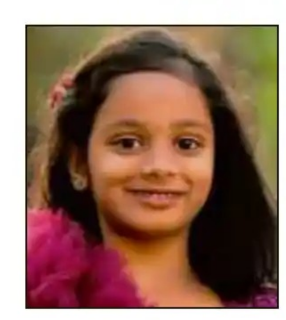
ಆಕಾಂಕ್ಷ ಹುನುಕುಂಟಿ
ಸಿಂಧನೂರು

ಕವಿತಾ ಅ.ಕಲ್ಲಿಕರೆಣ್ಣನವರ,
ಹಾನಗಲ್

ಹರ್ಷವರ್ಧನ್ ಕೆ.ಎಂ
ದಾವಣಗೆರೆ

ಆದ್ಯ ಶ್ರೀಧರ್
ಚಿತ್ರದುರ್ಗ

ಕುಲದೀಪ್ ಎಸ್
ಬೆಂಗಳೂರು

ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಾಣೇಬೆನ್ನೂರಿನ ಅರವತ್ತೂರು ಹರೆಯದ ಪಾಟೀಲರು ದೆಹಲಿಯ ಗೆಳೆಯನೊಂದಿಗೆ ಸೈಕಲ್ ಏರಿ ಶ್ರೀಲಂಕಾ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 24 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ 900 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಿಲೊಮೀಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಸೈಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುತ್ತ ಹೊಸ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ತೆರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

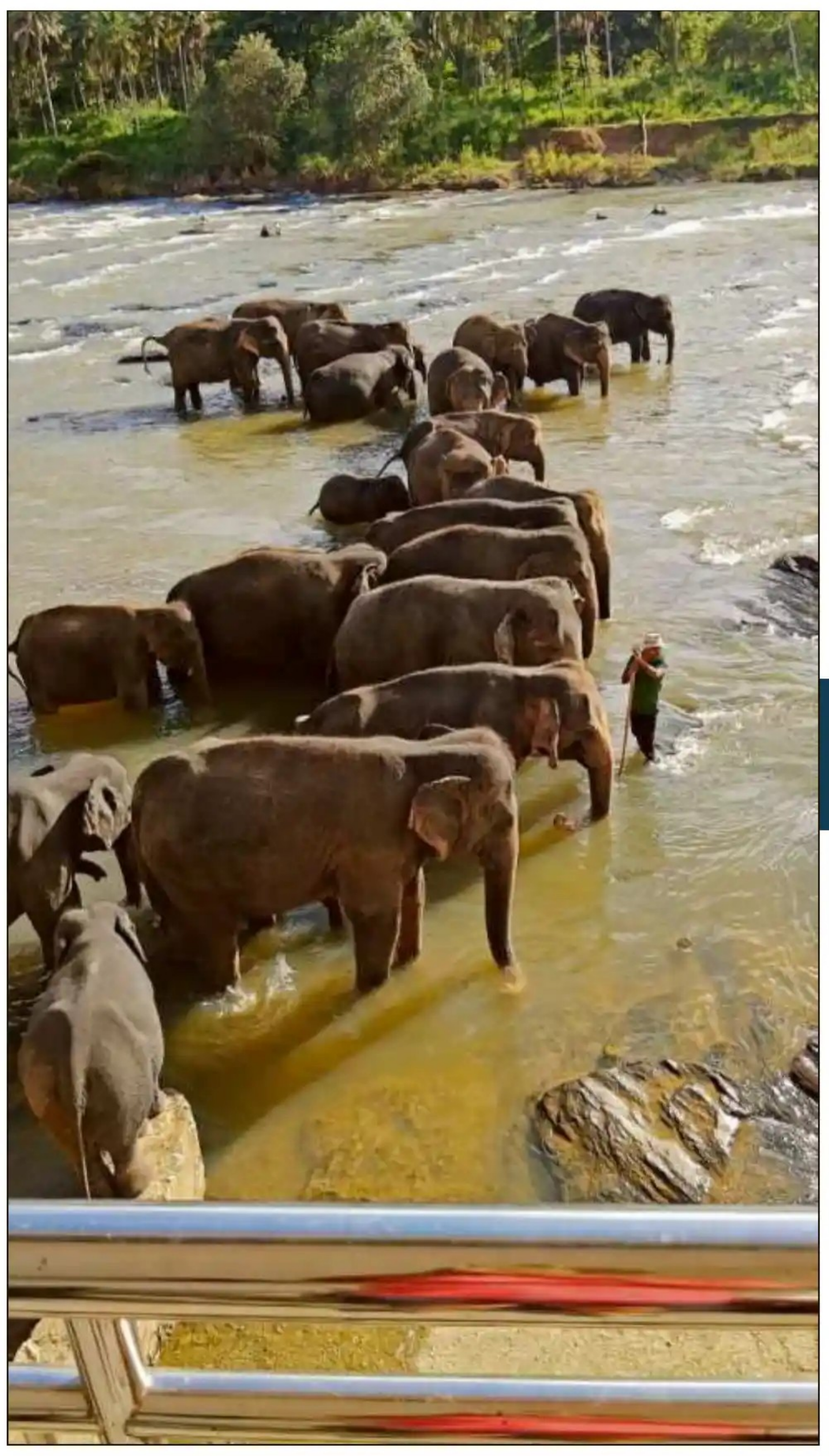
ಸೈಕಲ್ ಏರಿ ಶ್ರೀಲಂಕಾ ನೋಡಿ

ನೈನತೀವ್ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ನಾಗಾ ದೀಪ ರಾಜಮಹಾ ವಿಹಾರದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧನ ವಿಗ್ರಹ

ಕೊಲೊಂಬದ ಜನಪ್ರಿಯ ಲೋಟಸ್ ಟವರ್

ಪಿನ್ನವಾಲದ ಆನೆಗಳ ಬಿಡಾರ

ಪಿ. ಹೆಚ್ ಪಾಟೀಲ್

ಶ್ರೀಲಂಕಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುವುದು ಖುಷಿ, ಅದರಲ್ಲೂ ಸೈಕಲ್ ಪ್ರವಾಸ ಇನ್ನೂ ಖುಷಿ. ಸದಾ ಹಸಿರಾಗಿರುವ ಸುಂದರ ಪರಿಸರ, ಒಳ್ಳೆಯ ರಸ್ತೆ, ಹವಾಮಾನ, ಪ್ರೀತಿ ತೋರುವ ಜನ, ಬುದ್ಧನ ನಾಡು–ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸೈಕಲ್ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಲು ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿದವು.

ನನ್ನ ಸೈಕಲ್ ಪ್ರವಾಸದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಸೈಕಲ್ ಪಯಣದ ಆಸೆ ಚಿಗುರಿದ್ದು ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ ಪ್ರವಾಸದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ. ಸ್ವಿಟ್ಜರ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶದ 72 ವರ್ಷದ ದಂಪತಿ ಸೈಕಲ್ ಏರಿ ಅಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಅದಾಗಲೇ ಸುಮಾರು ಎಪ್ಪತ್ತರಿಂದ ಎಂಬತ್ತು ದೇಶಗಳನ್ನು ಸೈಕಲ್ ತುಳಿಯುತ್ತಲೇ ಅನ್ವೇಷಿಸಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿಯಿತು, ಆಶ್ಚರ್ಯವೂ ಆಯಿತು. ಆಗ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ 'ನಾನೂ ಯಾಕೆ ಸೈಕಲ್ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಬಾರದು' ಎನ್ನುವ ಆಸೆಯ ಬೀಜ ಬಿದ್ದಿತು. ಅದು ದಿನಗಳು ಕಳೆದಂತೆ ಮೊಳಕೆಯೊಡೆದು ಸಸಿಯಾಗತೊಡಗಿತು. ನಾನು ನನ್ನ ನಿತ್ಯ ದಿನಚರಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಆರರಿಂದ ಹತ್ತು ಕಿಲೊಮೀಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಸೈಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯದ ಯೂತ್ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದ ಮುಂಬೈ–ಗೋವಾ ಸೈಕಲ್ ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ, ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದೆ. ಆ ಬಳಿಕ ನಾನು ಸೈಕಲ್ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ ತುಂಬಿತುಳುಕಿತು.

ದೆಹಲಿಯ ಗೆಳೆಯ ಅನುಕೂಲ ಮಂಡಲ್ ವಾಟ್ಸ್‌ಆ್ಯಪ್ ಗ್ರೂಪಿನಲ್ಲಿ ತಾವು ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಸೈಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಲಂಕಾ ಪ್ರವಾಸ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ, 'ನಾನು ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ಕೋರಿದೆ. ಅವರು ಖುಷಿಯಿಂದಲೇ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದರು. ಆನಂತರ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಸರಮಾಲೆ. ಮೊದಲಿಗೆ ನನ್ನ ಬಳಿ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಉತ್ತಮ ಸೈಕಲ್ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸೈಕಲ್‌ಗೆ ಬೇಕಾದ ಕ್ಯಾರಿಯರ್, ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಬ್ಯಾಗೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸೈಕಲ್ ಪ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು, ಅಲ್ಲಿಂದ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯುವುದು...

ಶುರುವಾಯ್ತು ಯಾನ...

ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಕೊಲಂಬೊಗೆ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಹಾರಿದೆ. ಮಾರನೇ ದಿನ ಮತ್ತೆ ಸೈಕಲ್ ಮರುಜೋಡಣೆ ಮಾಡುವ ಸಮಸ್ಯೆ ಎದುರಾಯಿತು. ಅದನ್ನೂ ನಾವೇ ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದೆವು. ಕೊಲಂಬೊದ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಾದ ಬೀಚ್, ಗಾಲ್ ಫೇಸ್, ಲೋಟಸ್ ಟವರ್,

ಸೈಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಯಣ

ಇಂಡಿಪೆಂಡೆನ್ಸ್ ವೃತ್ತ ಮತ್ತು ಗಂಗಾರಾಮಯ್ಯ ಬೌದ್ಧ ಮಂದಿರ ನೋಡಿದೆವು.

ಅಲ್ಲಿಂದ ನಮ್ಮ ಸೈಕಲ್ ಪ್ರವಾಸ ಬೆಂಟೂಟ, ಗಾಲ್, ಮತಾರ ದಕ್ಷಿಣದ ತುದಿಯವರೆಗೆ ಇತ್ತು. ನಂತರ ವೆಲವಾಯುಗೆ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸೈಕಲ್‌ಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಿದೆವು. ಅಲ್ಲಿ ಎರಡು ದಿನವಿದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ರಾಕ್ (ಬೆಟ್ಟ) ರಾವಣ ಗುಹೆ, ಒಂಬತ್ತು ಕಮಾನಿನ ರೈಲು ಸೇತುವೆ (ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದು) ನೋಡಿದೆವು. ಅವುಗಳೋ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಇನ್ನೊಂದು ಅದ್ಭುತ.

ಶ್ರೀಲಂಕಾದ ಅತಿ ಎತ್ತರ ಬೆಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶವಾದ ನೋವಾರಾ ಎಲಿಕ್ಕಿಗೆ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಹೋದೆವು. ಅಲ್ಲಿ ಸೀತಾಮಾತಾ ಮಂದಿರ, ಅಶೋಕ ವನ, ಸೀತಾಮಾತಾ, ಹನುಮಂತನ ಮೂರ್ತಿ ನೋಡಿದೆವು. ಬೆಟ್ಟದ ಇಳಿಜಾರಿನ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸುಂದರ ಚಹಾತೋಟಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಕ್ಯಾಂಡಿ ತಲುಪಿದ್ದೇ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ!.

ಕ್ಯಾಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚದ ಹೆರಿಟೇಜ್ ಬುದ್ಧನ ದೇವಾಲಯವಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ನೋಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಸಮೀಪ ಪಿನ್ನವಾಲದಲ್ಲಿ ಆನೆಗಳ ಬಿಡಾರವಿದೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡುವುದೇ ಚೆಂದ. ಮುಂದೆ ದಂಬೂಲದಲ್ಲಿ ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಗೋಲ್ಡನ್ ಬುದ್ಧನ ಮಂದಿರವಿದೆ. ಮುಂದೆ ಶಿಗಿರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಸಿಂಹ ಬೆಟ್ಟದ (Lion Rock) ಮೇಲೆ ಕಶ್ಯಪ ರಾಜನ ಅರಮನೆ ಕೋಟೆಯ ಪಳೆಯುಳಿಕೆ ನೋಡಿದೆವು. ನಂತರ ಹಬರನ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಟ್ರಿಂಕೋಮಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಿರು ಕೋಣೇಶ್ವರ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟೆವು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಅನುರಾಧಪುರ (ಪುರಾತನ ಬೌದ್ಧ ರಾಜರ ರಾಜಧಾನಿ) ಎಲ್ಲ ಬೌದ್ಧ ಸ್ತೂಪಗಳನ್ನು ನೋಡಿದೆವು. ಮಳೆ ಬಂದ ಕಾರಣ ಒಂದು ದಿನ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮನ್ನಾರ್, ತಲೈ ಮನ್ನಾರ್‌ವರೆಗೆ ದಟ್ಟವಾದ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ. ಈ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿನ ಸೈಕಲ್ ಪಯಣ ಎಂದೆಂದೂ ಮರೆಯದ ಅನುಭವ ನೀಡಿತು. ತಲೈ ಮನ್ನಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮ ಸೇತು/ಆಡಮ್ಸ್ ಸೇತುವೆ ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಜಾಫ್ನ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ತಿರುಕೇಥೇಶ್ವರ ಮಂದಿರ (ತಮಿಳು ರಾಜರ ಕಾಲದ್ದು) ನೋಡಿ ಜಾಫ್ನ ತಲುಪಿದೆವು. ಅಲ್ಲಿ ಎರಡು ದಿವಸ ತಂಗಿದ್ದು, ನಂತರ ಬಸ್ಸಿನ ಮೂಲಕ ಸೈಕಲ್‌ಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೊಲಂಬೊಗೆ ಮರಳಿದೆವು.

ಈ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ವಿಮಾನ ಪ್ರಯಾಣದ ಟಿಕೆಟ್ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಸುಮಾರು ₹30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಸೈಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ನಾಲ್ಕು ದಿನದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಒಂಬೈನೂರು ಕಿಲೊಮೀಟರ್ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದೆವು. ಈ ವೇಳೆ ನಮಗೆ ಬೆಂಟೋಟ ಸಮೀಪ ಎಳನೀರು ಮಾರುವ ವೃದ್ಧೆ, ಬೆಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶದ ಹೋಂಸ್ಟೇಯ ಇಸಾಂಕ್, ಅನುರಾಧಪುರದ ಹೋಂಸ್ಟೇ ಒಡತಿ, (ಮಳೆ ಬಂದ ಕಾರಣ ಬೇರೆ ದಾರಿ ಇಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿತು. ಆಗ ಅವರು ನಾವು ಅಡುಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಡುಗೆಮನೆಯನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು) ಹಾಗೂ ಮಲ್ಲನ್ ಕೋವಿಲ್ ಹೋಂಸ್ಟೇ ಮಾಲಕಿ ಅವರ ಅತಿಥಿ ಸತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟಲಾಗದು.

ನಮ್ಮ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚದ ಹೆರಿಟೇಜ್ ತಾಣಗಳು, ದ್ವೀಪಗಳು, ಸುಂದರ ಬೀಚ್‌ಗಳು, ಕೋಟೆಗಳು, ಮಂದಿರಗಳು, ಬೌದ್ಧ ಸ್ತೂಪಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸಿದ ಶ್ರೀಲಂಕಾದ ಜನತೆ (ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರೇ ನಡೆಸುವ ಶ್ರೀಲಂಕಾ ಆಹಾರ ಸಹಕಾರಿ ತಿಂಡಿ ತಿನಿಸುಗಳ ಮಳಿಗೆ) ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನತೆ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಒಲ್ಲದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ತಾಯ್ನಾಡಿಗೆ ಬಂದೆವು. ನನ್ನ ಮೊದಲ ಹೊರದೇಶದ ಸೈಕಲ್ ಯಾತ್ರೆ ಬಹಳ ಕಾಲ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವಂತಾಯಿತು.

ಬಿಟಿಸಿಯಲ್ಲಿ ಚಳಿಗಾಲದ ರೇಸ್: ಎಚ್‌ಪಿಎಸ್‌ಎಲ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಡರ್ಬಿ ಇಂದು

ರೀಡಿಫೈನ್ಡ್ ಡರ್ಬಿ ಗೆಲ್ಲುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ

● ಡಿ.ರವಿಕುಮಾರ್

ಬೆಂಗಳೂರು: ರೇಸ್ ಪ್ರಿಯರು ಕಾತುರದಿಂದ ಕಾಯುತ್ತಿರುವ ಚಳಿಗಾಲದ ರೇಸ್‌ಗಳ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಎಚ್‌ಪಿಎಸ್‌ಎಲ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಡರ್ಬಿ ಭಾನುವಾರ ನಡೆಯಲಿದೆ.

ಹಾರ್ಸ್ ಪವರ್ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಲೀಗ್ (ಎಚ್‌ಪಿಎಸ್‌ಎಲ್) ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಾಯೋಜಕತ್ವ ಜೊತೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಟರ್ಫ್ ಕ್ಲಬ್ ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿರುವ ಡರ್ಬಿಯ ಒಟ್ಟು ಬಹುಮಾನದ ಮೊತ್ತ ₹1.28 ಕೋಟಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲುವ ಕುದುರೆಯು ತನ್ನ ಮಾಲೀಕನಿಗೆ ಸುಮಾರು ₹2 ಲಕ್ಷ ಮೌಲ್ಯದ ಆಕರ್ಷಕ ಟ್ರೋಫಿಯೊಂದಿಗೆ ₹61.70 ಲಕ್ಷ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಲಿದೆ.

ಡರ್ಬಿ ಕಣದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 9 ಕುದುರೆಗಳು ಸ್ಪರ್ಧಿಸುತ್ತಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 6 ಗಂಡು ಮತ್ತು 3 ಹೆಣ್ಣು ಕುದುರೆಗಳು. ಡಾರಿಯಸ್ ಬೈರಾಮ್ಜಿ ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿ ಪಳಗಿರುವ ರಾಂಕ್ವೆಲಿನೊ ಮತ್ತು ಪ್ರಸನ್ನಕುಮಾರ್ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿರುವ ರೀಡಿಫೈನ್ಡ್ ಈ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ರೇಸ್‌ನ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಪರ್ಧಿಗಳು.

ರಾಂಕ್ವೆಲಿನೊ ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ರೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದು, ಗೆಲುವಿನ ಲಯಕ್ಕೆ ಮರಳಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಬೆಂಗಳೂರು 2000 ಗಿನ್ನೀಸ್ ಗೆದ್ದಿರುವ ಈ ಕುದುರೆಯ ವೈಖರಿಯು ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿದ್ದು, ಡರ್ಬಿ ರೇಸ್‌ನ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಪರ್ಧಿಯಾಗಿದೆ.

ರೀಡಿಫೈನ್ಡ್ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಿದ ನಂತರ ಪುಣೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅಮೋಘ ಓಟ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಬೇಸಿಗೆ ಡರ್ಬಿ ಗೆದ್ದಿದ್ದ ಸ್ಯಾಂಟಿಸಿಮೊ ಕುದುರೆಯ ಎದುರು ಪುಣೆಯ ಡರ್ಬಿ ರೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ರೋಚಕ ಜಯ ಗಳಿಸಿದೆ. ಪುಣೆ ಡರ್ಬಿಯ ಸೋಲಿನ ನಂತರ ಸ್ಯಾಂಟಿಸಿಮೊ ಮುಂಬೈನಲ್ಲಿ 2000 ಗಿನ್ನೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಗೆಲುವು ಕಂಡಿದೆ. ಈ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಲ್ಲಿ ರೀಡಿಫೈನ್ಡ್ ಈ ಡರ್ಬಿ ಗೆಲ್ಲುವ ಫೇವರಿಟ್ ಎನಿಸಿದೆ.

ಉಳಿದ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗಾಗಿ ಮ್ಯಾಂಡರಿನೊ ಮತ್ತು ಎಕ್ಸಲೆಂಟ್ ಲಾಸ್ ನಡುವೆ ತೀವ್ರ ಹೋರಾಟ ನಡೆಯಬಹುದು ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

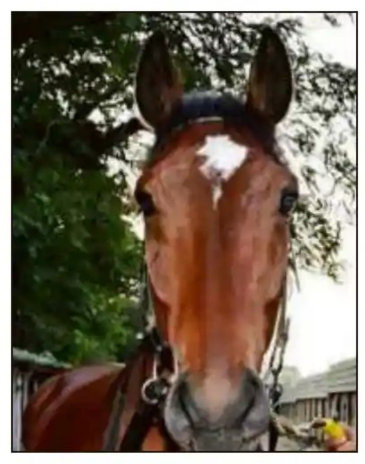

ಮ್ಯಾಂಡರಿನೊ

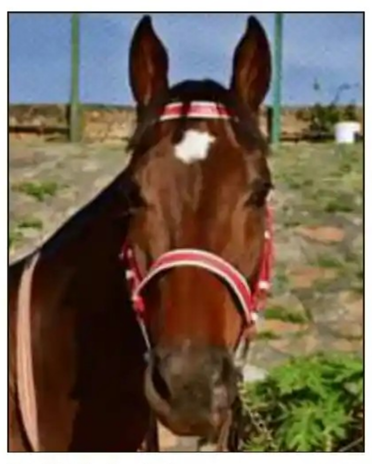

ಅಕ್ವಾಸ್ಟಿಕ್

ಮಾನ್ಸ ಮೂಸ

ರೀಡಿಫೈನ್ಡ್

ಎಕ್ಸಲೆಂಟ್ ಲಾಸ್

ಟಿಪೊಲೊ

ಸೀಕ್ರೆಟ್ ಸೇಂಟ್

ಮ್ಯಾಗ್ನೆಟಿಕ್

ರಾಂಕ್ವೆಲಿನೊ

ಎಚ್‌ಪಿಎಸ್‌ಎಲ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಡರ್ಬಿ ಸಂಜೆ 4:25ಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ	ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ 6 ಗಂಡು ಮತ್ತು 3 ಹೆಣ್ಣು ಕುದುರೆಗಳು	ಪ್ರಥಮ ಬಹುಮಾನ ಸುಮಾರು ₹61.70 ಲಕ್ಷ

ಬೆಂಗಳೂರು ರೇಸ್

‘ರೀಡಿಫೈನ್ಡ್’ ಗೆಲ್ಲುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ

ಡರ್ಬಿ ರೇಸ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಭಾನುವಾರ ಎಂಟು ರೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದು, ದಿನದ ಮೊದಲನೇ ರೇಸ್ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1:30ಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿದ್ದು, ನಮ್ಮ ಆಯ್ಕೆ ಇಂತಿವೆ.

1ನೇ ರೇಸ್: ಎಲ್ವಿಡೆನ್ 3, ಲೆಜೆಂಡರಿ ಇಂಪ್ಯಾಕ್ಟ್ 6, ಐಸ್ ಸ್ಟಾರ್ಮ್ 2
2ನೇ ರೇಸ್: ಸುಪ್ರೀಮ್ ಸಕ್ಸಸ್ 7, ಹಯಗ್ರೀವ 3, ಗ್ಲೋರಿಯಸ್ ಸ್ಟ್ರೈಡ್ಸ್ 2
3ನೇ ರೇಸ್: ಇನ್‌ಸ್ಪೈರ್ 7, ಎಂಫಾಟಿಕ್ 1, ಲಿವ್ ದಿ ಡ್ರೀಮ್ 6
4ನೇ ರೇಸ್: ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರ್ 8, ಲೋನ್ ರೇಂಜರ್ 2, ರೋಮನ್ ಸ್ಪಿರಿಟ 1
5ನೇ ರೇಸ್: ಭರತ್ 9, ಬ್ಲೂ ಗಾಡ್ 11, ಕಿಂಗ್ ಆಫ್ ವಾರ್ 7
6ನೇ ರೇಸ್: ರೀಡಿಫೈನ್ಡ್ 4, ರಾಂಕ್ವೆಲಿನೊ 3, ಮ್ಯಾಂಡರಿನೊ 1
7ನೇ ರೇಸ್: ಲಾಕ್‌ಹೀಡ್ 3, ಡೇಸ್‌ಡೇಟ್ 7, ಆಂಜ್ಯಾಕ್ ಪರೇಡ್ 6
8ನೇ ರೇಸ್: ರಾಯಲ್ ಡೆಕ್ಕನ್ 1, ಫೆಲಿಸ 6, ಜಿಸ್ಮೊ 10

ಉತ್ತಮ ಬೆಟ್: ಲಾಕ್‌ಹೀಡ್

ಜಾಕ್‌ಪಾಟ್	1ನೇ ಟ್ರಿಬಲ್	2ನೇ ಟ್ರಿಬಲ್
4,5,6,7,8;	3,4,5;	6,7,8

ಡರ್ಬಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಗಳ ವಿವರ

ಕ್ರ.ಸಂ	ಕುದುರೆ ಹೆಸರು	ಟ್ರೈನರ್	ಜಾಕಿ	ತೂಕ (ಕೆ.ಜಿ)	ಡ್ರಾ ನಂ.
1	ಮ್ಯಾಂಡರಿನೊ	ಇರ್ಫಾನ್ ಘಟಾಲ	ಅಲೆಕ್ಸ್ ರೊಜಾರಿಯೊ	57	4
2	ಮಾನ್ಸ ಮೂಸ	ಪೆಸಿ ಶ್ರಾಫ್	ಟ್ರೆವರ್ ಪಟೇಲ್	57	8
3	ರಾಂಕ್ವೆಲಿನೊ	ಡಿ.ಬೈರಾಮ್ಜಿ	ಎ.ಸಂದೇಶ್	57	3
4	ರೀಡಿಫೈನ್ಡ್	ಪ್ರಸನ್ನಕುಮಾರ್	ಅಕ್ಷಯ್‌ಕುಮಾರ್	57	2
5	ಸೀಕ್ರೆಟ್ ಸೇಂಟ್	ಭರತ್ ಸಿಂಗ್	ಮುಕೇಶ್‌ಕುಮಾರ್	57	7
6	ಟಿಪೊಲೊ	ಪೆಸಿ ಶ್ರಾಫ್	ವಿವೇಕ್.ಜಿ	57	5
7	ಅಕ್ವಾಸ್ಟಿಕ್	ಸುಲೈಮಾನ್ ಅತೋಲಾಹಿ	ಡೇವಿಡ್ ಆಲನ್	55.5	9
8	ಎಕ್ಸಲೆಂಟ್ ಲಾಸ್	ರಾಜೇಶ್ ನರೇಡು	ಸೂರಜ್ ನರೇಡು	55.5	1
9	ಮ್ಯಾಗ್ನೆಟಿಕ್	ಪಾರ್ವತಿ ಬೈರಾಮ್ಜಿ	ಯಶ್ ನರೇಡು	55.5	6